BESTSELLER #1 ÎN TOPUL DER SPIEGEL
DANIELA KRIEN
Raftul Denisei
IUBIREA ÎN CAZ DE URGENȚĂ
ROMAN
HUMANITAS fiction

Paula își întâlnește viitorul partener într-o seară fierbinte de vară. Este căsătorită, dar căsnicia nu a rezistat unei tragedii cumplite. Energica Judith este un medic competent, o femeie cultă și sigură de sine care își administrează eficient și expeditiv relațiile cu bărbații aleși de pe site-urile de *dating*, dar lipsa ei de implicare ascunde o vulnerabilitate imensă. Brida este o scriitoare și o femeie care își dorește (curaj, sau egoism?) totul fără compromisuri: să-și mulțumească pe deplin familia, soțul și fiicele și, în același timp, să fie liberă pentru a-și asculta vocația. Malika a fost abandonată de partenerul ei, iar visul unei cariere muzicale strălucite s-a spulberat odată cu acela de a avea o familie. Când sora ei mai mică, Jorinde, o actriță de succes căreia viața pare să-i fi dat totul, îi cere să hotărască soarta unui copil, Malika renaște. Un roman plin de forță despre alegerile și destinele a cinci femei ale căror vieți se încrucișează.

„O lecție despre fragilitatea umană, minunat scrisă."

Women and Home

Foto copertră: Freepik

Această carte a apărut cu sprijinul oferit de TRADUKI, o rețea literară din care fac parte Ministerul Federal pentru Europa, Integrare și Afaceri Externe al Republicii Austria, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Federală Germania, Fundația Culturală Elvețiană Pro Helvetia, Grupul de Interes „Traducătoare Traducători" (Literaturhaus Wien), din însărcinarea Ministerului Federal pentru Artă, Cultură, Serviciu Public și Sport al Republicii Austria, Goethe-Institut, Agenția Slovenă de Carte, Ministerul Culturii din Republica Croația, Resortul pentru Cultură al guvernului Principatului Liechtenstein, Fundația Culturală Liechtenstein, Ministerul Culturii din Republica Albania, Ministerul Culturii și Informației din Republica Serbia, Ministerul Culturii din România, Ministerul Culturii din Muntenegru, Ministerul Culturii din Republica Macedonia de Nord, Ministerul Culturii din Republica Bulgaria, Târgul de Carte de la Leipzig, precum și Fundația S. Fischer.

traduki

DANIELA KRIEN

IUBIREA ÎN CAZ DE URGENȚĂ

Traducere din limba germană și note de
DANIELA ȘTEFĂNESCU

HUMANITAS
fiction

Redactor: Alexandru Al. Şahighian
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Marilena Vasile
DTP: Corina Roncea, Veronica Di

Tipărit la Master Print Super Offset

DANIELA KRIEN
DIE LIEBE IM ERNSTFALL
Copyright © 2019 by Diogenes Verlag AG Zürich
All rights reserved.
© of the translation: S. Fischer Foundation by order of TRADUKI

© HUMANITAS FICTION, 2021, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
KRIEN, DANIELA
Iubirea în caz de urgenţă / Daniela Krien; trad. din germană
şi note de Daniela Ştefănescu. – Bucureşti: Humanitas Fiction, 2021
ISBN 978-606-779-769-5
I. Ştefănescu, Daniela (trad.)
821.112.2

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

Paula

Ziua în care Paula constată că este fericită este o duminică din martie.

Plouă. A început deja în timpul nopții și nu s-a mai oprit de atunci. Când se trezește Paula, pe la opt și jumătate, picăturile lovesc în geamul înclinat al dormitorului ei. Se întoarce pe o parte și își trage pătura până la bărbie. Nu s-a trezit nici măcar o dată pe parcursul nopții. Nu-și amintește nici să fi visat.

Gura ei este uscată și o ușoară presiune în cap îi amintește de seara precedentă. Wenzel gătise și deschisese la masă o sticlă cu vin roșu franțuzesc. Mai târziu șezuseră pe canapea unul lângă altul și ascultaseră muzică – Mahler, *Cântecul pământului*, ultima sonată pentru pian a lui Beethoven, cântece de Schubert, Brahms și Mendelssohn. Pe YouTube căutaseră diverși interpreți pe care îi comparaseră între ei, bucurându-se ca niște copii atunci când părerile lor coincideau.

Paula ar fi putut să rămână la el, să petreacă noaptea cu el, dar spusese că-și uitase medicamentul acasă. Hidrocortizonul se afla în geanta ei. Ce lipsea erau periuța de dinți și loțiunea de curățat fața. Wenzel le-ar fi considerat lipsite de importanță și ar fi convins-o să rămână.

Spre ora două noaptea se urcase într-un taxi. Wenzel stătuse în fața casei până ce mașina virase după colț.

Întinde mâna spre sticla cu apă de lângă pat și bea, apoi deschide telefonul și citește mesajul de la el. *Bună dimineața, iubito. Primul meu gând îți este ca întotdeauna adresat ție.* În fiecare dimineață și în fiecare seară un cuvânt de salut. De zece luni, fără excepție.

Și Leni îl place pe Wenzel, iar Wenzel o place pe Leni.

La prima lor întâlnire, Wenzel o impresionase cu un desen al chipului ei, făcut în câteva secunde. Asemănarea era izbitoare și Leni a vrut mai multe, pentru a se putea lăuda cu ele la școală.

Paula se uită la ceas. Încă nouă ore până se întoarce Leni. Își va arunca lucrurile cât colo, va mormăi un *Bună* și se va retrage în camera ei sau va da un raport fără punct și virgulă al sfârșitului ei de săptămână, care va include poze ale fraților ei vitregi și cuvinte entuziaste despre arta culinară a Filippei.

În timp ce Paula răspunde la mesajul de dimineață al lui Wenzel, i se face dor de el.

Dimineața, dorința de a fi cu el este cea mai mare. Când își pune în bucătărie de cafea, Paula îi scrie un text fără echivoc.

De când există Wenzel, îi lipsește mai puțin Leni în weekenduri. Și, oricum, ce-ar putea să facă? Leni nu mai este copil mic. Dimineața, în fața oglinzii, exersează cum să zâmbească în diferite feluri, își taie găuri în pantaloni, poartă bluze care, chipurile, îi alunecă întâmplător de pe umăr, folosește lipgloss și trimite

mesaje enigmatice către grupul de chat al clasei a 7-a B, majoritatea formate din emoji și prescurtări. Vorbește uneori fără oprire, ca puțin după aceea să cadă într-o tăcere agresivă. Se descurcă singură cu coșmarurile nocturne, iar goală nu și-a mai văzut Paula de mult fiica. Nici măcar atunci când Leni a întrebat-o într-o dimineață dacă poți să ai deja la treisprezece ani sâni lăsați. S-a uitat la sânii ei și a constatat că *asta* ar fi forma lor. După care a schițat cu mâna dreaptă în aer o formă ridicol de exagerată, în timp ce-și ținea brațul drept apăsat peste bust. Și, încă înainte ca Paula să poată replica, Leni a învinuit-o că a moștenit de la ea numai ce-i mai rău, pistruii și pielea prea albă, părul roșu, genunchii noduroși, miopia și greutatea de a înțelege la materiile fizică și chimie.

Moștenirea era o întâmplare și nu o decizie, a remarcat Paula, vrând să-și mângâie fata pe păr. Însă Leni s-a dat la o parte, a fugit afară și a trântit ușa. La puțin timp după aceea, s-a întors și i s-a aruncat Paulei în brațe, ca să-și încarce bateriile pentru următorul nivel al distanței.

Continuă să plouă. Paula stoarce portocale și fierbe lapte pentru cafea. Pe masă se află un buchet de lalele.

Anul trecut încă, lungimea zilei pe care o avea în față i-ar fi declanșat panica. Ar fi început să facă în casă curat ori să spele, s-ar fi dus la jogging sau la film, ar fi sunat-o pe Judith, ca să se ducă împreună la calul ei. Îi era totuna *ce* făcea, decisiv era faptul *că* făcea ceva. Căci altminteri ar fi venit demonii s-o mâne în legea lor.

După despărțirea de Ludger se întrebase adesea când începuse sfârșitul. Când scăpaseră lucrurile de sub control?

Moartea Johannei fusese o ruptură decisivă. Însă cu timpul și-a dat seamă că relația lor a început să eșueze în alte momente, mai timpurii, mai demult, tot mai demult, până ce nu mai existase un *și mai demult.*

Totul începuse cu o sărbătorire.

Paula și Judith ajunseseră acolo întâmplător, când se deschisese magazinul de produse bio la periferia sudică a orașului. Fuseseră la lac, stătuseră goale la soare, se unseseră cu cremă una pe alta, mâncaseră înghețată și atrăseseră priviri asupra lor. Mulțumite de sine și de efectul produs, o luaseră apoi cu bicicleta pe lângă rezervație, prin pădurice de la marginea lacului, înapoi spre oraș, peste care încă mai plana o canicula lipicioasă.

Văzuseră încă de departe baloanele înălțate, ghivecele pline de flori și oamenii adunați în număr mare în fața magazinului. Având chef să bea ceva rece, se opriseră și ele.

Când au intrat în magazin, Ludger stătea nu departe de ușă. Paula l-a văzut imediat. Mai târziu a spus și el că o zărise cu coada ochiului și că apoi o urmărise cu privirea. Paula purta o rochie verde ca mușchiul de pădure, fără bretele, și o pălărie de soare, de sub care îi ieșeau rebele buclele roșii.

Afară ardea soarele, mirosul de gaze de eșapament și de flori de tei plutea pe străzi și fiecare pală de vânt adia amestecul înecăcios-dulceag în magazin. Ludger

purta o cămașă de in. Avea părul blond, ochii albaștri. Nu era un cuceritor.

Puțin după aceea au plecat de la eveniment. Mergeau ținând bicicletele una lângă alta și stăteau de vorbă.

Ludger se tot uita spre ea, dar nu ținea piept privirii ei. Când vorbea mai mult, Ludger se oprea din mers.

Ca și Paula, căuta drumurile aflate la umbră.

La malul râului i-a atins din întâmplare brațul.

Pe o bancă din parc, Paula l-a sărutat în lumina înserării.

În primele săptămâni s-au văzut zilnic.

Întâlnirile lor au început lângă un stejar din parcul Clara. Paula, care ajungea întotdeauna prea devreme, l-a văzut cotind spre alee pe bicicleta lui de curse și i-a făcut semn cu mâna încă de departe. Fiecare revedere începea cu un scurt moment de jenă, care dispărea însă după primul sărut.

Porneau de la copac și făceau plimbări prin parcuri și prin cartierele învecinate ale orașului. Paulei îi plăcea felul în care își lăsa el capul într-o parte și se lumina la față când o privea. Îi plăceau vocea lui joasă și stilul calm în care povestea. Nevoia lui de mișcare era molipsitoare, cunoștințele lui despre construcțiile ecologice, viața autarhică, faună și floră o impresionau.

Ludger venea des s-o viziteze la librărie.

Câteodată vedea apărând mai întâi capul lui, când urca pe scara rulantă la secția beletristică. Uneori o surprindea în timp ce ea era ocupată să sorteze cărțile

sau să dea comenzile de carte. Atunci îi atingea decent mâna sau brațul, iar ea se întorcea spre el și simțea o bucurie ascunsă, căci colegele ei observau cu siguranță cât de bine arăta Ludger.

Nopțile în care rămâneau împreună le petreceau la el. Doar o dată a înnoptat el în locuința ei, pe care o împărțea atunci cu Judith. Șezuseră împreună la pizza și vin roșu. Orice subiect de discuție se aborda, Ludger o dădea spre domeniul lui de specialitate – amprenta ecologică pe care o lăsa un om în urma lui și cum trebuia ea minimizată pe cât posibil. Tot mereu o întrerupea pe Judith, pentru a aprofunda o temă, a corecta o afirmație inexactă.

Paula văzuse cum dădea Judith din vârful piciorului și cum i se crispase gura și știuse deja ce gândește.

A doua zi, Judith a venit la ea în cameră. Ținând un teanc de cărți de medicină în mâini, i-a explicat Paulei că, rămânând atât de puțin timp până la examenele finale, avea nevoie de liniște în casă și ar fi mai bine dacă Ludger n-ar mai veni deocamdată.

Noaptea stăteau cât mai aproape unul de celălalt.

Mereu li se atingeau mâinile sau picioarele. Paula îl mângâia pe spate, numărând în acest timp bătăile de clopot din turnul bisericii de vizavi și, dacă mai era suficient de mult până dimineață, își punea mâna între picioarele lui.

Paula nu-și făcea griji despre felul în care se culcau împreună și nici că Ludger zicea *asta* la orice făceau. Îți place *asta*? Vrei *asta*? Nu se mira nici că el se dădu

înapoi când Paula cercetă pentru prima dată cu limba locurile indicibile ale trupului său. Până la urmă, Ludger cedă. Ședea liniștit de tot, cu brațele încrucișate pe față.

După aceea, s-au deschis reciproc.

Ludger îi povesti despre moartea părinților lui. Când îi relată cum fuseseră striviți la coada unui blocaj în trafic de un camion, glasul său deveni grav. Se aflau în drum spre el. Cu câteva zile înainte, își luase diploma de arhitect.

Paulă îi sărută umerii și gâtul, iar el își lăsă capul pe pieptul ei.

La câteva luni după ce se cunoscuseră, Ludger a rugat-o să treacă pe la biroul lui. Era surescitat, nevrând să divulge însă motivul. Când a apărut Paula la *Brinkmann & Krohn*, frații Brinkmann s-au întors în același timp pe scaunele lor, rânjind. Ludger și-a lăsat capul în jos, a luat mâna Paulei și a tras-o după el în sala de conferințe.

Pe masă se afla planul unei locuințe. Era o locuință tip loft, cu tavanul la patru metri înălțime și o suprafață locuibilă de trei sute de metri pătrați. Fără a trage aer în piept, i-a explicat locurile în care niște podeste ar trebui să structureze spațiul, unde va fi scara spre exterior care va duce la o galerie liberă și motivul pentru care funcționa locuitul și fără camere separate, ba chiar fără pereți despărțitori. Înflăcărat de propriul lui entuziasm, a declarat în final, așa, ca-n treacăt:

— Aici vom locui.

Paula n-a spus nimic. I-au trebuit câteva clipe ca să priceapă.

Și-a amintit cât de des menționase Ludger că-l deprimă biserica de vizavi de apartamentul lui. Nu voia să i se amintească zilnic ce construcții de venerație îi înălțaseră Dumnezeului lor creștinii.

— Ce zici? a întrebat-o. Te bucuri?

A doua zi s-au dus pe bicicletă să o vizioneze. S-au întâlnit la stejarul din parc. Echipați cu căciuli, fulare și mănuși, au pedalat până în unul dintre acele cartiere în care Paula ajungea rareori, dar căruia Ludger îi prevedea o dezvoltare rapidă. Loftul se afla într-o stradă cu pavaj de piatră brută și mărginită de copaci, dădea spre un canal și era mare cât hala unei gări. În apropiere nu numai că nu existau biserici, dar nici în rest nu prea exista mare lucru. Zidurile din fața ei erau netencuite, înăuntru era rece, și primul impuls al Paulei a fost să plece de-acolo cât se poate de repede.

Ludger desfășură planul pe jos. Păși prin hală încoace și-ncolo analizând-o, verifica zidăria și ferestrele și începu să descrie. Paula vedea deja colțul cu bucătăria pe platforma din lemn, simțea deja scândurile dușumelei sub picioare, urca scara spre zona de dormit și privea, rezemată de balustrada galeriei, întreaga locuință.

Despărțirea de Judith i-a fost grea.

Cinci ani buni locuiseră împreună. Nimeni nu îi era atât de apropiat ca ea. Ca bebeluși fuseseră împinse

alături de mamele lor în cărucioare aproape identice, avuseseră aceeași creșă, merseseră la aceeași grădiniță, la aceeași scoală. Li se oficiase deodată ritualul confirmației, le venise ciclul în aceeași lună, același an, și amândouă plecaseră din Naumburg la optsprezece ani. Judith se dusese să studieze medicina la Leipzig, iar Paula urmase o specializare în comerțul de carte la Regensburg.

Judith a asistat pasivă la mutare. A ascultat tăcută cântecul de slavă înălțat de toți locuinței și, încă înainte ca ultima cutie să fi fost cărată în camionul pentru mutări, s-a despărțit de Paula.

În primele luni ale conviețuirii lor nu a existat pentru Ludger decât o temă – un proiect de asanare în centrul orașului. Era vorba despre o casă din secolul al XVII-lea. În ciuda asanării, era năpădită tot mereu de igrasie și mucegai. Arhitectului însărcinat inițial cu acest proiect i se retrăsese lucrarea. Noua calculație a costurilor depășea cu mult limita maximă estimată la început, și Ludger s-a folosit de această șansă. A scris o ofertă pe care n-a putut nimeni s-o contracareze cu o altă ofertă mai favorabilă. Era atât de avantajoasă, încât a trezit neîncredere, și soluția suna prea bine pentru a fi adevărată.

Inventatorul metodei, restauratorul Henning Großeschmidt, experimentase în multe castele și muzee cu succes *temperarea*[1] după principiul distribuției căldurii.

1. Controlul eficient al temperaturii.

Ludger fusese studentul lui. Frecventase în diferite rânduri seminarele lui Großeschmidt.

În locul caloriferelor se instalau conducte de încălzire în pereții exteriori sub tencuială, iar căldura uniformă, care acționa pe toate planurile, rezolva problema igrasiei și a mucegaiului. Climatizarea spațiului se îmbunătățea, calitatea aerului creștea, consumul de energie ca și cheltuielile de mentenanță erau minore.

Chiar și la cină, Ludger întindea planurile și îi explica Paulei la ce distanță sub tencuială vor fi amplasate conductele, din ce material vor fi produse, în ce clădiri metoda fusese deja folosită cu succes. Cuvântul *temperare* suna aproape cu venerație în gura lui și nici o singură dată planificarea nunții lor nu i-a stârnit același entuziasm.

Ludger a respins o cununie religioasă, iar Paula s-a supus. A obține armonie prin încuviințare i se părea lucrul corect. Din partea ei au și venit majoritatea invitaților la nuntă. Ludger îi invitase pe frații Brinkmann cu soțiile și echipa care fusese la ei deja în timpul mutării. Dintre rudele lui n-a venit nimeni. Contactele lui se limitau la colegi, la beneficiari și la meseriași.

Planificarea meniului, inclusiv alegerea băuturilor, o preluase Paula, la fel ca și alcătuirea invitațiilor și decorarea locuinței. Numai în legătură cu muzica a vrut Ludger să aibă un cuvânt de spus.

Au stat o jumătate de noapte împreună să aleagă. Ludger căuta printre discurile vinil cu muzică jazz bucățile cele mai bune, fumând în acest timp, uneori fredonând încet; iar când Paula a început, după al doilea

pahar cu vin, să danseze spontan, a stat liniștit, privind-o. O făcea cu jena tipică pe care Paula i-o cunoștea între timp deja.

Cu capul plecat și umerii ridicați, cu sticla de bere la gură, ședea și se uita. Privirea lui o urmărea.

Când Paula s-a lăsat să cadă în poala lui, a pus berea deoparte, și-a încolăcit brațele în jurul taliei ei și a sărutat-o. Imediat după aceea a împins-o și s-a ridicat. Corpul lui s-a încordat, privirea lui a făcut înconjurul camerei și, entuziast, a anunțat că și în această locuință temperarea era cea mai bună soluție.

Nici un om nu era așa cum ți-ai dori să fie.

Paula spera că timpul va umple golul dintre dorință și realitate.

Încă poartă cămașa de noapte când iese după micul dejun pe balcon și privește în grădină. Este a cincea locuință a Paulei în acest oraș; în fine, se simte confortabil.

Brândușe și ghiocei înfloresc în grădina folosită în comun, care este mărginită de ziduri înalte din piatră de parcelele învecinate. Sub Paula și Leni locuiește o familie cu doi copii mai mici, iar la hochparter, o pereche mai în etate. În general, se conviețuiește pașnic. Numai grădina duce câteodată la discuții în contradictoriu. Dorința de ordine a cuplului mai în vârstă se bate cap în cap cu plantările spontane, făcute haotic și rareori încununate de succes, ale familiei de la etajul din mijloc. Însă, în linii mari, oamenii se respectă, iar o dată pe an se organizează o petrecere estivală.

Paula merge încet de la un capăt la celălalt al balconului, care se întinde pe lungimea a trei camere, fiecare având acces spre el. Ploaia se potolește treptat, dar de la Wenzel încă nici un răspuns. Poate este la atelier și lucrează, poate n-a citit mesajul încă, poate este în drum spre ea. Paula nu se îndoiește că va veni.

Își trece mâna peste parapetul de lemn al balconului, își conștientizează mișcarea brațelor, a mâinilor, apoi respirația și faptul că trebuie să se sforțeze ca să-și simtă trupul. El nu o inoportunează prin dureri, imobilitate sau o oboseală exagerată. Deja de mult a încetat Paula să considere lucrurile de la sine înțelese ca fiind înțelese de la sine.

În timpul căsătoriei cu Ludger, privirea ei fusese orientată spre un viitor neclar, după moartea Johannei, spre un trecut mult prea clar. În prezent aude soneria și aleargă la ușă.

Wenzel a adus flori furate. Le găsește în drumul lui prin Rosental[1], iar ulterior sunt împărțite în vaze minuscule prin locuința Paulei.

Își tunsese scurt părul care i se blonzea tot mai tare. Wenzel este primul bărbat care nu încearcă s-o formeze. Primul pe care-l preocupă uneori numai plăcerea ei. Primul pe care nu-l prezintă părinților.

Îl ia de mână și se duce cu el în dormitor.

În timp ce Wenzel o dezbracă încet, îi poruncește să se întindă pe burtă și-și trece vârfurile degetelor de la ceafă în jos până la coapsele ei, pe care i le depărtează, ea își amintește scurt de ceva ce ține închis în sine

1. Cunoscut parc vechi și pitoresc din Leipzig.

însăși. Și apoi îi povestește despre bărbații ei. Îi povestește cât de departe a mers, ce lucruri le-a permis, numai pentru a simți un alt fel de durere. O durere care domina jalea ce se dezlănțuia în ea ca un demon pus în libertate. În lacrimi povestește ce o făcea să-i fie rușine, ce îi plăcea, *deși* îi era rușine, și cum subjugarea ei o făcea să uite pentru câteva ore moartea copilului ei. Iar când Paula se oprește din povestit, el o sărută, urmărind cu buzele drumul trasat de vârfurile degetelor lui.

În dimineața căsătoriei i-a trezit un zgomot. Peste noapte, una dintre ferestre rămăsese deschisă. O pasăre intrase zburând. Bătea speriată din aripi, zburătăcind între lămpi și mobile. Se lovea în geamuri și cădea la pământ, își lua din nou avânt și iarăși rata ținta spre exterior.

Paula a sărit din pat. A deschis toate ferestrele. Inima ei gonea. De fiecare dată când se pocnea pasărea, ea tresărea. Ludger a ajutat-o. Au încercat împreună s-o alunge prin camera imensă, speriind-o. Însă degeaba. Nu reușea să găsească drumul afară. Era încă devreme; zorile se revărsau într-o lumină rozulie. Pasărea zăcea pe jos și au decis să aștepte.

Înapoi în pat, Ludger s-a apropiat strâns de ea. Și-a pus brațul în jurul ei și și-a afundat capul în părul ei. Vârfurile degetelor lui îi mângâiau ușor burta. Când un fior a făcut-o să-i freamăte trupul, el s-a oprit din mișcare. Puțin după aceea, Ludger adormise din nou.

Paula asculta bătăile aripilor și țipetele scurte, ascuțite, ale păsării, în timp ce degetele ei se mișcau între

picioarele ei desfăcute. Se desprinsese cu grijă din îmbrățișarea lui. Ședea pe burtă și își afunda fața în pernă.

Mai târziu, sunetul ceasului deșteptător a făcut-o să sară-n sus. S-a ridicat imediat și s-a uitat prin încăpere. Pasărea dispăruse.

Din voiajul de nuntă, pe care l-au petrecut drumeții prin Munții Vosgi, Paula a revenit plăcut epuizată. De la Sainte-Odile o luaseră peste Col du Kreuzweg spre Kaysersberg și apoi în sud, către rezervația naturală, pe o vreme mereu schimbătoare și – după părerea Paulei – pe suișuri și coborâșuri care-ți puneau viața în pericol. Merseseră uneori ore-ntregi unul în spatele celuilalt, fără să scoată un cuvânt, căci potecile erau înguste și vorbitul consuma prea multă energie. Apoi, din nou unul lângă celălalt, își zugrăveau viitorul.

Porțiuni lungi de drum nu întâlneau nici țipenie de om. Făceau picnic pe stânci încălzite de soare, în ruine de cetăți medievale și în fortificații vechi din război.

De îndată ce se opreau într-un loc, Ludger scotea hărțile. Avea mai multe la scări diferite și îi arăta de fiecare dată Paulei exact unde se aflau. În timp ce mâncau pâine, brânză și mere, îi explica ruta de parcurs în orele următoare. Entuziasmul lui față de precizia hărților topografice, în care era trecută până și cea mai mică potecă, nu cunoștea limite.

În *fermes auberges* în care înnoptau, împărțeau cu alți drumeți camerele cu mai multe paturi. Numai în

prima și ultima noapte din călătoria de zece zile au tras la hoteluri, cu baie proprie și pat dublu confortabil, și numai în acele două nopți s-au culcat împreună. Ludger avea obiceiul ca după aceea să se încovrige și să-și ascundă capul la pieptul Paulei. Așa adormea cel mai bine. Dacă Paula se dădea cu grijă deoparte, pentru că nu putea să doarmă în această poziție, se muta după ea. Chiar și când el dormea profund, se muta după ea imediat ce simțea că trupurile lor pierdeau contactul. Paula se ridica atunci de pe acea parte a patului, pentru a se întinde din nou pe partea cealaltă. Și totuși, îi plăcea această confirmare fizică a dragostei lui.

În prima ei zi de lucru după voiaj, Paula a fost salutată de colegi cu noul ei nume – Paula Krohn. Și când Marion, care lucra cu ea în secția beletristică, i-a strigat la sfârșitul acelei zilei: „Paula, soțul tău este aici!", s-a ridicat de pe scaun și a zâmbit.

A fost unul dintre acele momente pe care nu le-ar putea deprecia nici ulterior.

Ludger stătea în fața mesei cu noile apariții, în jeanși și cămașă de in, și îi făcea semn cu mâna. Nu-și putea explica de ce asta a făcut-o să se simtă mândră.

Vălul hormonilor s-a ridicat.

În multe seri, Paula era singură în locuință. Dacă deschidea ferestrele spre canal, pătrundea mirosul sălciu al apei murdare, dacă închidea ferestrele, se lăsa o liniște

înfricoșătoare. Propria ei voce răsuna în încăperea uriașă. Nu existau camere separate, doar un cub în mijloc, în care era baia.

În fiecare seară aștepta sosirea lui Ludger. Comanda pe care o primise legată de temperare îl solicita ca nici un alt proiect de până acum și adesea se întorcea târziu acasă. În orele de așteptare, Paula gătea sau citea, vorbea la telefon sau stătea la geam, fără a uita o clipă că toate aceste activități erau numai un mod de a-și umple timpul. Încordarea ei se încheia numai odată cu zgomotul cheii lui în ușă, iar Paula se întreba dacă de vină era într-adevăr numai locuința cu golul dinăuntrul acesteia.

Tot mereu se rătăceau păsări în locuința lor. Nu toate găseau drumul spre exterior. Un porumbel cu o aripă ruptă zăcea într-o zi pe jos lângă masa pe care mâncau. O vrabie moartă zăcea în altă zi sub fereastra prin care intrase.

Așa că, de-atunci încolo, ferestrele au rămas închise.

În fiecare duminică, luau micul dejun la Café Telegraph.

Ludger citea *FAZ*[1] și *Neue Zürcher Zeitung*, Paula, *Der Spiegel* și *Die Zeit*.

Mergeau cu bicicletele de-a lungul râurilor Saale și Mulde, vizitau expoziții, se duceau la cinema și se certau la alegerea filmelor. Ludger prefera filme documentare, Paula, biografii de artiști. Ludger o critica afirmând că

1. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*.

în realitate Paula n-ar fi suportat nici o zi din viața unui Georg Trakl[1], nici o săptămână din viața unei Camille Claudel[2]. Ea îi reproșa că ia totul prea în serios, că nu are umor, că nu ia nimic ușor, iar el riposta că tocmai această superficialitate, această lipsă de griji duceau la distrugerea lumii.

Se ciorovăiau pe lucruri despre care nu crezuseră că te-ai putea certa vreodată. Când mergeau cu bicicleta, el o lua mai repede ca ea. Nu se uita în urmă după ea. Gonea cu bicicleta când stopul se schimba pe roșu și își continua drumul pe partea cealaltă a drumului, în timp ce Paula aștepta să se facă din nou verde. Și traseul îl stabilea el. Din oricare loc al orașului el cunoștea ruta cea mai bună spre oricare destinație. Orice obiecție a Paulei sfârșea în cele din urmă la vederea hărții pe care el o avea mereu asupra lui.

Uneori rămânea special în urmă ca s-o ia pe propriul drum. Știa cât îl supăra asta și știa că împăcarea avea uneori loc în pat.

Când Ludger era furios, nu-și reținea forța fizică. Sexul era mai liber ca de obicei. Astfel de nopți erau ceea ce-i dădea Paulei speranță. În alte nopți rămânea trează, se desprindea din îmbrățișarea lui și dusă era plăcerea ei.

Mutarea din loft a fost prima hotărâre pe care a impus-o Paula.

---

1. Poet austriac (1887–1914).
2. Sculptoriță franceză (1864–1943).

Rezonabil nu era. Chiriile creșteau și Ludger se afla într-o situație dificilă.

În ciuda succesului său, nu mai primise alte comenzi de temperare. Țința i se păruse atât de aproape. Curând *Brinkmann & Krohn* ar fi putut fi renumit drept cel mai bun birou de arhitectură în domeniul construirii ecologice. El refuzase alte comenzi, niște comenzi lucrative, și se certase cu frații Brinkmann.

În acea perioadă, copilul din burta ei avea circa opt centimetri. Putea să-și bage degetul mare în gură, să țină cordonul ombilical între degete și se mișca agil.

Ecografia se afla pe masă între ei. Paula plângea. Vorbise și implorase. „Pereți și camere!" repetase Ludger, clătinând din cap. Patul era suficient de mare pentru trei, iar locuința lor era ideală pentru un copil mic. Erau posibile acolo jocuri de tot felul. Să meargă cu bicicleta, să sară pe trambulină, să se dea în leagăn... ce-și putea dori mai mult?

Când Paula se ridică de la masă, își șterse lacrimile de pe obraji, luă ecografia și și-o puse în geantă.

În lunile următoare, a mers cu bicicleta de-a lungul și de-a latul orașului. Vorbea la telefon cu agenți și persoane particulare care închiriau, vizita diverse locuințe și făcea câte o alegere preliminară, pe care i-o prezenta seara lui Ludger.

S-a dovedit apoi că apartamentele se aflau în cartiere care nu intrau în discuție pentru Ludger: pe străzi fără copaci, și deci inacceptabile, într-o stare de asanare în care el nu putea trăi, cu vecini care-i erau antipatici deja din auzite. A refuzat să stea ușă-n ușă cu avocați,

consilieri în probleme de impozite sau agenți imobiliari. Le ura SUV-urile din care îi priveau de sus pe ceilalți, care anulau regulile acordării priorității și parcau pe banda a doua. Îl îngrozeau simbolurile statutului lor, cererile lor de tăiere de pomi în favoarea unor noi locuri de parcare, lipsa simțului lor pentru o viață sănătoasă.

Stând într-o zi pe balconul unui apartament semi-asanat cu patru camere și privind spre zăvoiul dinspre sud, Ludger a fost în sfârșit de acord, însă Paula n-a mai simțit atunci nici o bucurie. Mirosul de mucegai și umezeală al leurdei îi făcea greață. S-a sprijinit de balustrada balconului și a închis ochii.

Apartamentul se afla într-o casă care dădea spre spate. Nu existau zgomot de mașini, nici huruit de tramvaie, ci numai coroane de copaci și glasuri de păsărele. Până în centrul orașului erau zece minute cu bicicleta, la ambele locuri de muncă se putea ajunge la fel de repede. Casa scării era plină de biciclete și de la oricare dintre ferestre priveai, nu se vedeau mașini. Era perfect.

În ziua mutatului, Paula a putut doar să privească și să le dea îndrumări celor care au ajutat. Mai avea patru săptămâni până ca sarcina să ajungă la termen. Picioarele o dureau și pantofii o băteau pe degetele umflate. Avea arsuri la stomac și era extrem de obosită. Cel mai mult ar fi vrut să se poată retrage ca un melc în adăpostul cochiliei sale.

La sfârșitul acelei zile însă, în mijlocul balamucului de cutii, valize și mobilă, la locul lui stătea doar patul.

Și când s-a întins în fine, Paula s-a gândit la nopțile pe care le petrecuse acolo fără somn și la copilul încă fără nume din burta ei.

Bebelușul veni cu două săptămâni înainte de termen și ateriză în acest pat. Nașterea acasă fusese ideea lui Ludger. Paula ținuse secretă această intenție de Judith, care lucra la Hanovra ca medic rezident. Paula cunoștea părerea prietenei ei. „Medievali", ar fi spus, „complet țicniți".

Propriile anxietăți și le domolise cu certitudinea pe care o avea că, la nevoie, un medic ar veni în decurs de câteva minute. Și colegele îi întăriseră această decizie de a naște acasă. Circulau tot felul de povești despre germeni rezistenți la antibiotice. Spitalul nu era un loc mai sigur decât propriul pat.

Acum îngenunche în fața lui și se uită în sus. Un bec liber atârna de un cablu. Încă trebuiau adăugate lămpi și montate rafturi și etajere. Douăzeci de minute trecuseră de la apelul ei. „Ia un taxi", spusese fără mare speranță. Dar, așa cum era de așteptat, Ludger veni acasă cu *bicicleta*. Îi auzi cheia în ușă, pașii în vestibul și zgomotul mapei aruncate undeva, după care – nimic. O contracție dureroasă o luă ca un val, percepția ei se îngustă, direcționată doar spre spate și pântece.

În următoarele nouă ore, Ludger tot ieșea și se tot întorcea. Îngenunchea lângă ea, stătea lângă ea, îi ținea mâna și-i ștergea transpirația de pe frunte.

— Elastic pentru păr! striga ea. Oprește muzica! ordona ea și: Închide geamurile!, iar când moașa îi îngădui să împingă în expulzie, îi pierise de mult forța pentru vorbe.

Și totuși, ce repede se estompau detaliile, ce repede erau uitate durerile facerii. Moașa puse bebelușul pe burta Paulei și, când Paula văzu că era fetiță, se cufundă înapoi în pernă surâzând. Ludger tăie cordonul ombilical și, puțin după aceea, Leni Antonia Krohn sugea la pieptul Paulei.

Trei săptămâni a stat Ludger acasă.

În aceste trei săptămâni, el și ea și Leni au constituit întregul univers. Chiar și în timpul alăptatului stătea lângă ele. Drumurile necesare afară le rezolva cât putea de repede. Erau ca un câmp de forțe care-și pierdea forța dacă unul părăsea cercul închis.

Însoțise rareori o familie în care totul se derula atât de lin, spuse moașa la vizita ei de rămas-bun.

În ultima lor zi comună, s-au trezit în zori. Tare ar fi mai rămas Paula culcată. Din două-n două ore o alăptase pe Leni. Epuizarea ei era atât de mare, încât și mersul la toaletă i se părea prea mult.

În parc nu era nici țipenie de om. Ceața din zorii zilei plutea peste poiene. Te învăluia o răcoare de toamnă. Când au ajuns lângă stejarul la care se întâlniseră mereu la începutul relației lor, Ludger și-a dat jos rucsacul, a scos din el un târnăcop și o cazma și a început să sape o groapă. Când târnăcopul s-a ciocnit de o rădăcină, unealta a ricoșat și aproape că l-a lovit în cap. Ludger a căutat un alt loc.

Leni începuse să plângă. Era în căruț, bine înfofolită. Dădea cât putea de tare din brațe, iar țipetele ei spulberau liniștea. Paula legăna căruțul încoace și-ncolo. Un

biciclist a trecut ca o săgeată pe lângă ea. Curând, drumurile se vor umple cu bicicliști, joggeri și stăpâni de câini. S-a îndepărtat încet câțiva metri de Ludger, ca și cum n-ar fi împreună, prefăcându-se că ar fi o simplă trecătoare.

După vreo zece minute, Ludger săpase o gaură adâncă de cel puțin treizeci de centimetri. Iarăși și-a băgat mâna în rucsac. Dintr-o pungă de plastic a scos placenta care începuse să se dezghețe, a ținut-o câteva clipe în mâini și a pus-o apoi în groapă. După care a întins un braț înspre Paula.

Mâna lui era umedă și Paula a simțit în gură un gust dulceag.

Gaura s-a umplut din nou cu pământ, dar Leni tot nu încetase să plângă. Paula s-a întors și a început să împingă repede cărucul peste poiană, fără să se oprească, până la drum. O singură dată s-a uitat înapoi. Un câine mare alerga direct spre locul în care pământul proaspăt se distingea de verdele peluzei.

Dar, înainte ca acesta să ajungă la groapa placentei, Paula s-a întors iar cu spatele.

Singură cu copilul, toate lucrurile s-au schimbat.

Ritmul vieții ei urma necesitățile de supt și de dormit ale sugarului. Corpul ei îi era străin. Sânii îi aparțineau lui Leni, membrele și le simțea grele, părul ei nu mai avea nici o strălucire, iar pântecele își revenea doar lent la forma de altădată.

Când se întorcea Ludger acasă, n-avea ochi decât pentru fiica lui. Dacă o ținea Paula în brațe, întindea mâinile spre ea și i-o lua fără să întrebe.

— Tati a fost pe șantier, îi spunea atunci, sau: Tati a primit o comandă nouă.

După care îi explica lui Leni de ce casele pasive[1] erau predispuse la apariția mucegaiului, ce avantaje aduceau plăcile de construcție din lut, cum voia să-și convingă beneficiarii de avantajele temperării și ce fel de plante și de ierburi erau adecvate pentru un acoperiș verde[2] acoperit de pământ și vegetație.

Seara, meșterea în locuință. Obiectele deveneau frumoase sub mâinile lui. Raftul luminat, confecționat de el singur în cămară, cuierul pentru haine, proiectat de el în antreu, lămpile extravagante... toate acestea erau perfecte într-un mod imperfect.

Când termina, o chema. Și atunci Paula venea și-l lăuda, iar mâna lui se întindea spre ea.

Abia mai târziu în pat, când Leni ședea culcată între ei și el o privea pe cea mică fermecat, Paula avea o senzație neplăcută. Tandrețea din ochii lui era destinată numai copilei. Oricare dintre sunetele mici scoase de ea îl entuziasma.

Paulei îi era rușine de ceea ce simțea. Însă înduioșarea lui îi repugna.

Ori de câte ori se putea, se întâlnea acum cu Judith, care era din nou la Leipzig și-și începuse pregătirea ca să devină medic specialist.

---

1. O componentă a conceptului de *case pasive* sunt tehnologiile eficiente care minimizează consumul de energie din alte surse, deci acestea sunt „low-energy houses".

2. Sistem de acoperire cu verdeață a acoperișului.

Paulei îi plăceau aceste ore. Cu Judith avea prezență de spirit, era ironică, avea încredere în sine și aplomb. Dar cu cât petrecea mai mult timp cu ea, cu atât mai grea i se părea adaptarea la ceea ce urma. Și cu atât mai greu era să ascundă de prietena ei adevărul.

Despre nopțile în care se trezea pentru că inima îi bătea prea repede nu-i povestea nimic. Și nimic despre momentele în care totul i se părea eronat, ca o greșeală ce nu putea fi reparată. Și nici că Ludger nu se mai culca de luni de zile cu ea. Înaintea nașterii era bebelușul din pântece, după naștere, bebelușul din pat. O sărutare rapidă dimineața, o îmbrățișare scurtă seara. Între ele, nimic.

În acele săptămâni, Ludger menționa adesea cât era de fericit. Paulei i se părea că plătea ea prețul pentru această fericire. Ca și cum el ar fi trăit din ea. Cu cât avea el mai multă energie, cu atât se simțea ea mai vlăguită. Cu cât făurea el mai pasionat planuri, cu atât mai lipsită de energie se simțea ea.

Era perioada în care Ludger și-a lăsat barbă, a încetat să mai mănânce carne și să omoare insecte. Când a instalat un filtru de apă și a cumpărat o urluitoare[1]. Când a început să doneze o sumă considerabilă din salariul său unor organizații de protecție a animalelor și unor asociații pentru drepturile omului și să se ocupe de mutarea contului lor bancar la o bancă etică. Iar justificarea

1. Mașină cu care se macină mare unele boabe de cereale pentru a face urluială – adică produsul rezultat din această măcinare –, ca să fie întrebuințată ca hrană pentru animale.

pentru acțiunea lui era pe cât de simplă, pe atât de adevărată: nu putea fi greșit dacă făceai lucrul corect.

În multe seri, Ludger gândea cu glas tare la felul în care urmau să trăiască ei. Cum puteau să reducă și mai mult urmele pe care le lăsau. Paula ședea cu el la masă. O ascultătoare mută, care dădea din când în când afirmativ din cap.

În același timp, a crescut suferința lui legată de lume și de oameni. Când mergeau la cafenea, lua la el dopuri de urechi Ohropax. Nu putea suporta crâmpeie din viața particulară a altora, participarea silită la vieți străine. Paula îi vedea sila întipărită pe expresia tensionată a feței.

În fond, ea îi împărtășea opiniile. Admirase de la bun început integritatea morală a lui Ludger și faptul că era dispus să renunțe la atâtea. Spre deosebire de cei mai mulți, el își respecta convingerile, pleda pentru ele și lua în calcul și dezavantajele, acceptându-le. Și îi înțelegea sensibilitatea. Exact ca el, și ea voia ca Leni să crească într-o lume mai bună. Iar acest unison nu era oare dragostea despre care vorbea Ludger?

Numai că toate acestea nu aveau nimic a face cu ea *personal*. Cu ea, Paula.

— Paula, șoptește el și-i dă delicat deoparte șuvițele de păr de pe chipul ei plâns.

Wenzel înțelege. Pare să înțeleagă totul. Nu o disprețuiește, nu o judecă, nici măcar nu se încruntă la ceea ce-i spune ea.

Înainte să se fi culcat pentru prima dată cu el, se dusese la doctor. Fusese sigură că e bolnavă. În decursul unui an, Paula se culcase cu cincisprezece bărbați. Conform datelor de pe site-ul de *dating*, fuseseră căsătoriți. Paula le știa prenumele și vârsta, încolo nimic. Dacă afirmaseră că sunt sănătoși, îi crezuse.

Și nici bărbații nu voiseră să știe nimic.

Când i-au venit rezultatele, îl cunoștea pe Wenzel de opt săptămâni. Audiaseră o simfonie de Brahms și un concert pentru pian de Rahmaninov, fuseseră la teatru, făcuseră plimbări lungi și se sărutaseră pe bănci în parc. Înainte, în decurs de opt săptămâni ea începea, consuma și termina o relație. Iar Wenzel încă nici n-o văzuse goală.

La început se temuse că-și va lua tălpășița când își va da seama cât de la pământ era ea. Însă, cum Wenzel apărea tot mereu punctual la locurile de întâlnire, temerile ei au scăzut treptat.

Ajungând la cabinetul medical, în fața biroului de la recepție, Paula încerca zadarnic să citească din ochii recepționerei rezultatul. Ochii femeii parcurgeau o foaie de hârtie, mina ei nu exprima nimic. Telefonul sună, ea răspunse, făcu o programare, apoi se uită din nou pe foaie.

— Totul în ordine, doamnă Krohn, îi spuse fără să ridice ochii.

Paula era pe bicicletă. Un vânt cald îi bătea în față.

La piață, a cumpărat pește, roșii, ardei, castraveți, ridichi, salată verde, ceapă și usturoi, verdeață proaspătă, lămâi și șofran. Cu gențile bicicletei ticsite, s-a oprit

la vânzătorul de vinuri, a degustat un Pinot gris, un Burgund alb și un Sauvignon blanc, a simțit efectul agreabil al alcoolului și a ieșit din magazin cu un Silvaner din Franconia.

Ajunsă acasă, și-a luat șorțul, a pus niște balade de Chopin și a început să gătească.

Era ziua în care soseau lăstunii. Ca în fiecare an, apăreau brusc. Veneau în zbor de la sud de ecuator, în prima săptămână a lunii mai. Ca o săgeată zburau printre străzi, cu o viteză care-ți tăia răsuflarea. Țipetele lor stridente răsunau pătrunzător în orele serii, putând fi auzite și prin geamurile închise.

Paula a luat-o repede prin camera de zi și s-a așezat pe pervaz. Preț de câteva minute, soarele serii s-a oglindit într-una dintre ferestrele de vizavi. Semiprofilul ei pe perdeaua care despărțea camera se proiecta ca o siluetă decupată din hârtie neagră, iar umbrele lăstunilor lunecau rapid pe deasupra.

În acea noapte, s-au culcat împreună. Wenzel n-a făcut nimic ce nu cunoștea Paula deja, și totuși ceva în această iubire era altfel. Era ca o muzică complexă – după ce o ascultai prima dată ieșeau la iveală alte sunete, mai fine, iar frumusețea se percepea și în tonul cel mai încet și chiar și în pauze. Iar când a deschis Paula ochii, în dimineața următoare, Wenzel se afla tot lângă ea.

Când Ludger a încetat să-i mai spună pe nume, Paula a început să facă lucruri cu unicul scop de a proceda altfel decât considera el corect.

Într-o duminică dimineață, Paula a făcut un duș care a durat cincisprezece minute.

Într-o miercuri seară, a aruncat în fața ochilor lui la gunoi un măr care era doar lovit.

Își cumpăra haine și pantofi, deși avea haine și pantofi în cantități mari. Însă numele ei și l-a auzit din nou abia când a prăjit într-o seară niște carne de vită.

Ludger devenise abia de câteva săptămâni vegetarian. În fiecare seară, tema discuției era această decizie, el cita statistici ale consumului de carne în lume, ale creșterii industriale de animale, ale consumului de nutreț și de apă. Avea o memorie impresionantă a faptelor, iar consecința necesară ce decurgea din aceste cunoștințe ale lui era renunțarea.

Când Ludger a intrat pe ușă, strigând: „Bună, dragă!", Paula a scos carnea gata friptă din tigaie și și-a pus-o în farfurie. A presărat-o cu piper și sare de mare și a luat salată alături. A tăiat carnea cu un cuțit ascuțit. Zeama roșie a ieșit din ea. Era „în sânge", în interior fiind crudă. Printre frunzele de salată își croia drum un firicel roșu.

Inima-i bătea până-n gât. Foame nu-i mai era. O clipă s-a gândit să facă dispărută carnea în gunoi, dar Ludger era deja lângă ea.

— Ce faci aici, dragă? a întrebat.

Și, când ea l-a privit tăcând, a spus: „Paula!" și nimic altceva.

După cumpărarea mașinii, câteva săptămâni n-a vorbit cu ea aproape deloc.

Era o mașină inutil de mare – un Volvo negru vechi, lung de aproape cinci metri.

Ca un rănit umbla de colo-colo, adus din spate, abătut.

Paula nu și-a cerut scuze. Tăcerea lui o chinuia, însă când în sfârșit și-au vorbit din nou, ea și-a apărat acțiunea zicând că el oricum n-ar fi fost de acord cu ea. În timp ce ștergea pe jos în baie, l-a anunțat că el era numai *bărbatul*, nu și *domnul și stăpânul* ei. Ludger a replicat că totuși ea-și dorea uneori un *dominant* și, când Paula a înțeles la ce se referea, a râs. Și peste chipul lui a fluturat un zâmbet și ea n-a lăsat să treacă momentul. L-a sărutat. Apoi s-a aplecat peste mașina de spălat, iar Ludger mai era suficient de furios ca să nu se dea înapoi.

Pacea a ținut puțin.

Într-o duminică după-amiază s-a auzit soneria de la ușă. Judith s-a năpustit înăuntru, s-a dus direct la bucătărie și a pus pe masă, fără să scoată o vorbă, fotografii ale unei iepe Quarter-Horse maro-închis, cu stea albă în frunte. Cu câteva zile înainte trecuse cu succes examenul de specialitate în endocrinologie și diabetologie. Calul era cadoul pe care și-l făcuse ei înseși.

Cu Leni în brațe, Ludger se holba la poze, în timp ce Judith relata despre gradul de instruire al calului, dresajul lui pentru călărie, suplețea lui și agilitatea la sărituri. Când a terminat, Ludger i-a spus cu o silă nemascată în glas că un om cu conștiință etică nu avea voie nici să călărească, nici să dreseze animale, căci le pricinuia o suferință inutilă.

Judith și-a pus mâinile în șold, a aruncat o privire spre Leni și a înălțat capul provocator.

— Dacă vrei să împiedici o suferință inutilă, i-a replicat, atunci nu adu copii pe lume. Căci acest copil, ca orice om de pe lume, va avea parte de durere.

După care și-a adunat pozele, le-a băgat în geantă și s-a uitat la Paula. În altă zi, Paula poate că ar fi fost de partea prietenei ei. În altă zi, poate că i-ar fi spus lui Ludger să nu le impună tuturor opiniile lui și să nu-i condamne pe cei care trăiesc altfel decât el.

Judith n-a mai venit mult timp în vizită. N-a mai telefonat și răspundea doar scurt și distant la mesajele Paulei. La redeschiderea cabinetului de medic de familie, pe care Judith l-a preluat de la un prieten al mamei ei, i-a trimis Paulei aceeași invitație ca și celorlalți oaspeți. Fără un cuvânt personal, fără un semn al prieteniei de-o viață.

Paula îl învinovățea pe Ludger pentru asta.

Se gândea să se despartă de el.

Dar nu se despărțea.

În perioada care a urmat, s-au retras tot mai mult. Invitațiile le refuzau, musafiri veneau rareori. Se culcau iarăși mai des împreună. În cercul interior al iubirii funcționau.

La începutul celei de-a doua sarcini s-au formulat scuze și s-au făcut promisiuni. Paula a recunoscut că acționa câteodată din protest, iar Ludger a mărturisit că voia s-o educe. Exprimarea acestor scuze le-a dat sentimentul că ar fi lămurit lucrurile, iar atenția lui tandră

față de ea i-a confirmat Paulei presupunerea că problemele trecutului nu vor mai juca un rol în viitor.

S-au făcut sute de poze. Ludger cu Leni într-o barcă pneumatică pe lac, Paula cu Leni șezând în leurda înflorită, Leni și Ludger în fața unui leneș la grădina zoologică, toți trei pe o poiană de lângă vâlcea, cu coronițe din părăluțe în păr.

Așa cum era... era bine.

Și așa cum era... era fragil.

Cu adevărat liniștită se simțea numai când Ludger era lângă ea. Dacă nu ajungea la ora stabilită, presupunea ce-i mai rău – o cădere de pe schela unui șantier, un accident de bicicletă, un anevrism care a dus la crăparea unei artere.

Însă nu se întâmplă nimic.

Pentru lumea din exterior, ei erau pur și simplu o pereche frumoasă.

La o întâlnire informativă pentru o grădiniță în natură la care s-o înscrie pe Leni, Paula simți privirile celorlalți părinți. Stăteau în pădure într-un luminiș, într-un cerc mare, și avu senzația că ar ieși din ea însăși și s-ar contempla din afară – o femeie gravidă, sigură pe sine, cu o fetiță cu bucle roșii în poale, iar lângă ea, punându-și brațul în jurul ei, un bărbat bine, cu o privire gânditoare.

În seara aceea s-au iubit. În ciuda sarcinii, Paula bău un pahar întreg cu vin roșu, iar când Ludger veni în pat lângă ea, mâinile lui se întinseră fără ezitare spre ea. Dorința lui revenise brusc. O sărută rapid, însă

degetele lui căutară zadarnic între picioarele ei umiditatea caldă care să-l primească.

După aceea, se strânseră tare în brațe.

Alteori, totul era autentic și bine. Când Ludger o lua pe Leni de la bonă și venea cu ea la librărie, pentru a-i face Paulei o bucurie. Când mergeau prin parc la locul de joacă, trecând pe lângă iasomia înflorită, oprindu-se în drum la căruțul cu înghețată de pe Sachsenbrücke[1]. Când se duceau în cartierul lor, cu teii nou plantați și casele strălucind, proaspăt tencuite, în culori vii. Când Leni se strecura dimineața între ei și adormea la loc, în timp ce afară ciripeau păsările. Când făureau planuri și viitorul era strălucitor. Când Ludger își punea mâinile pe pântecele Paulei, pentru a simți mișcările bebelușului.

Câteodată părea îndoielnic că acest copil va primi vreodată un nume. Propunerile lui Ludger stârneau la Paula, eventual, o ridicare de sprânceană. *Freya* și *Runa* încă erau cele mai obișnuite dintre ele. La *Sonnhild* oftase enervată, iar la *Hedwig* izbucnise în râs.

S-au înțeles asupra numelui *Johanna* abia la patru ore după naștere. În acest timp, bebelușa fusese un simplu *ea*. Se întorseseră în tăcere acasă de la clinică. Ludger ducea punga de plastic în care era placenta, iar Paula o ducea pe Johanna.

Nici măcar ea nu știa de ce o părăsise curajul pentru o altă naștere acasă. Prima o duseseră fără probleme la

1. Pod în parcul Clara Zetkin din Leipzig.

bun sfârșit. Să fi fost poveștile lui Judith despre nașterile unor copii morți, despre cordoane ombilicale care se suceau în jurul gâturilor, despre lipsa de oxigen, despre handicap și moarte? Sau era pentru ca să nu-i facă lui Ludger pe plac?

Acasă, Ludger s-a dus mai întâi la frigider și a îndesat placenta în congelator. Apoi a luat-o de la vecini pe Leni. Aceasta s-a năpustit asupra Johannei, care dormea în coșuleț. A atins entuziastă mânuțele, capul și nasul surioarei și Ludger a trebuit s-o ia în cele din urmă de lângă Johanna, pentru a nu o trezi din somn.

Paula a pus-o imediat în pat. O epuiza chiar și numai să se uite la Ludger. Când ajunseseră la mașină în parcarea clinicii, el fixase coșulețul pe bancheta din spate și se urcase apoi pe locul de lângă șofer. Din punctul lui de vedere, nu exista nici un motiv să conducă el în locul ei. Nu era mașina lui, îi spusese, și voia să aibă cât mai puțin de-a face cu ea.

Și, într-adevăr, Ludger a condus Volvo-ul negru în toată perioada căsniciei lor exact de două ori. Prima dată în drum spre clinica în care a venit Johanna pe lume, a doua oară la înmormântarea Johannei.

A fost în iunie. Soarele strălucea cu toată forța, în întregul oraș fluturau steaguri ale Germaniei, fanii fotbalului sărbătoreau victoriile la campionatul mondial, iar aerul condiționat al mașinii se stricase. Ludger a deschis fără o vorbă toate ferestrele, vântul cald al verii adia peste capetele lor, suflând dulcea mireasmă a teilor înăuntru. Mașina era acoperită de lichidul dulce

secretat de afide[1]. Mânerele erau lipicioase, geamurile opacizate, dar Ludger nu făcea nimic ca să le curețe. Conducea fără să pună în funcțiune dispozitivul de spălare a parbrizului.

La cimitirul din sud, Südfriedhof, au fost înconjurați de albine și fluturi; sute de arbuști de rododendron mărgineau drumurile și mormintele. Florile lor se veștejiseră de mult, dar din cauza secetei persistente petalele atârnau spre sol fără vlagă. Era cea mai lungă zi a anului. Ziua solstițiului de vară. Ziua dinaintea aniversării a cinci ani de căsătorie.

Paula percepea fiecare adiere de vânt, fiecare foșnet de frunze, fiecare insectă. Doar printre oameni privirea ei trecea fixă. Ludger o ținea pe Leni de mână. Chipul lui era stins.

Cu două zile înainte, Johannei i se făcuse un vaccin.

— Astăzi mergem la doctor, spusese Paula, fără să-și întrerupă munca. Hanni va fi vaccinată.

Johanna ședea în poala lui Ludger și dădea cu mânuțele în farfuria lui. Îi plăcea cum zornăie. Râdea și chiuia, iar trupușorul ei durduliu se agita tot mai tare. Ludger își ținea brațul stâng strâns în jurul ei, iar cu mâna dreaptă încerca să-și ducă la gură cafeaua fără s-o verse. Auzise ce spusese Paula și strânsese din ochi. Paula cunoștea această expresie a feței lui și a ignorat-o. În timp ce Paula tăia pentru Leni fructe și legume și-i

1. Insecte homoptere (păduchi de plante).

ungea feliile de pâine pentru grădiniță, Ludger i-a explicat cu glasul lui domol că nu vaccinurile, ci igiena și condițiile îmbunătățite de trai sunt răspunzătoare pentru limitarea sau stârpirea multor boli. Și când i-a luat-o Paula pe Johanna din poale, ca s-o îmbrace, el i-a spus că auzise despre vătămări ale creierului și tot felul de infirmități ca urmare a vaccinurilor.

— Dorești să preiei tu acum programările la medic? îl întrebase enervată. Rămâi tu de-acum încolo acasă când sunt copiii bolnavi? Îi îngrijești tu când au tuse convulsivă sau pojar?

Iute, fără a aștepta un răspuns, Paula a înfășurat-o pe Johanna în eșarfa portbebe și a părăsit locuința. Rochia ei de vară viu colorată, lungă până la glezne, flutura în mers. Afară pe stradă, și-a scos pălăria de soare de pe cap și a ținut-o peste Johanna, ca s-o protejeze. Au ajuns punctual la cabinet.

Mai târziu, el a afirmat că protestase.

Încă și mai târziu, era convins că nici măcar nu fusese informat.

Și în ziua în care a murit Johanna, Paula purta rochia ei de vară cu flori mari pe ea. Locuința era deodată plină de oameni. Medicul legist de serviciu a examinat balconul, locul decesului, ca să se asigure că nu se săvârșise o crimă. O psiholoagă ședea lângă Paula. Medicul de urgență care constatase moartea copilului a luat loc vizavi de ea. Punea întrebări despre desfășurarea acelei

zile și a zilelor anterioare, și Paula răspundea cu o voce fără timbru. Voia să facă totul corect. Dacă toate întrebările își vor găsi răspunsul, poate copila va deschide din nou ochii. Dacă se ținea acum tare, poate coșmarul se va sfârși.

După vaccinare, Johanna plânsese ore întregi. Ardea, nu voia să bea nimic, să mănânce nimic și nimic n-o putea liniști. Abia după ce Paula i-a administrat un sirop care scădea febra și calma durerea, a adormit. Când s-a trezit, a început să plângă din nou. A doua zi, febra se dusese, însă copilul zăcea apatic în pat. Cu ochii deschiși, părea că doarme. Privea fix la tavan, fără expresie, fără a scoate un sunet. Nu se juca, și nu râdea, și nu căuta contactul vizual cu Paula. Johanna zăcea fără vlagă în brațele Paulei și, așa cum o punea Paula, așa rămânea. Medicul pediatru a asigurat-o că era numai epuizarea după febră.

În a treia zi, Johanna a murit.

Paula o pusese pe balcon. Învelită într-un culcuș din pături și perne, adormise. Când, după două ore, tot nu se mișca, Paula, care șezuse până atunci lângă ea într-un șezlong și citise, s-a aplecat peste ea și a mângâiat-o pe obraz. Pielea se simțea rece, cu toate că aerul era plăcut: douăzeci și cinci de grade.

Paula a știut imediat.

Și-a luat copila în brațe și a ridicat-o. A strâns-o la pieptul ei, țipând. A pus-o iarăși la loc și a început să-i facă respirație artificială cu gura. A fugit la telefon ca să cheme medicul de la salvare. L-a sunat pe Ludger, în timp ce a îngenuncheat lângă Johanna, tremurând atât de tare, încât i-a căzut telefonul din mână.

Pentru doliu, pentru suferință nu exista o strategie.

Era de nestăpânit, de neprevăzut, fără limite. Pentru orice alt sentiment din viața ei, Paula găsise un mod de abordare. Pentru acesta, nu. Încremenirea din primele săptămâni a fost încă partea cea mai bună. Timpul în care înțelegerea avusese loc numai în cap și încă nu în inimă, când încă nu durea, când încă era abstractă. Cu toate că trupușorul fusese înmormântat, că patul zăcea gol, că ceasul muzical rămânea mut, durerea se lăsa așteptată. Dar Paula presimțea că aceasta se aduna, creștea și își lua avânt.

Ludger trăia lângă ea fără a scoate aproape nici un sunet.

Era acolo și nu era. Cel mai mult timp îl petrecea citind. Imprimanta scuipa tot mereu pagini noi. Cărți și foi din culegeri de texte neprinse între ele se îngrămădeau în jurul mesei de scris. Ludger ședea printre ele. De-abia dormea, mânca puțin. Nici o clipă n-a dat crezare rezultatului investigației medicului legist.

Moartea subită a copilului. Chipurile nu se găsise în creierul Johannei vreo predispoziție la boli care să indice o legătură cu vaccinul. Chipurile avusese loc întâmplător. Fără motiv. Fără vină. Și deci fără sens.

Dar nu putea fi așa. Un sugar de opt luni nu moare fără motiv, fără vină, fără sens. Până când, într-o zi, tot ceea ce citise i s-a părut suficient. Incertitudinea

chinuitoare a făcut loc unei convingeri pure. Căutarea adevărului se încheiase. Vina era lămurită.

Mai muncea doar rareori și de-abia de câștiga un ban. Perspectiva lui asupra a tot ce era de prisos, nefolositor și nemoral se ascuțise, iar dorința de a fi consecvent sporise și ea. Contracte care erau în contradicție cu exigențele lui nu mai accepta. Vorbea disprețuitor despre colegi. Argumentele lor nu-l interesau. Nu voia s-audă nimic despre copiii și soțiile lor și despre cerințe materiale care trebuiau împlinite.

Biroul de arhitectură *Brinkmann & Krohn* s-a destrămat. Plăcuța cu numele lui a fost schimbată, numele *Krohn* a fost scos din actele oficiale.

La început, Paula îi căutase apropierea, își lăsa capul în poala lui și găsea acolo liniște. Însă Ludger nu răspundea atingerilor ei. Stătea rigid, nemișcat, așa că Paula a început să păstreze distanța.

Era mută și neajutorată în fața voioșiei lui Leni. Nu răspundea nici unui zâmbet al copilului, nici unei bucurii din ochii lui.

Când o copleșea durerea, aceasta era sălbatică. Uneori, plânsul ei nu mai suna omenește. Sunetele care ieșeau din ea o speriau, iar pe chipurile soțului și copilului ei era imprimată frica.

În fiecare dimineață se trezea și era disperată. În fiecare dimineață își dorea să fie seară – ziua să fi trecut, pastila de somn să fie înghițită, cortina grea să fie trasă. Nu voia să moară, dar nu putea să trăiască. Voia să uite, însă asta era cu neputință. Și când Ludger a rostit pro-

poziția care a pus capăt căsătoriei lor, s-a mirat că negrul care o înconjura nu fusese încă cel mai întunecat negru.

— Tu o ai pe Johanna pe conștiință, i-a spus într-o zi.

Stătea în bucătărie în cadrul ușii, a rostit vorbele, s-a întors cu spatele și a ieșit.

Un timp rămân liniștiți unul lângă celălalt.

— Am noroc, spune Wenzel, că te-am întâlnit abia acum.

Paula îi ia mâna și și-o pune pe pântece.

Mai târziu se îmbracă și se duc la bucătărie.

El curăță legume, ea îi pregătește cuțitul, ea spală carnea și o tamponează să se usuce, el o taie fâșii. El pune masa, în timp ce ea prăjește carnea și înăbușă legumele. Nu-și stau unul altuia în drum. Când trece el pe lângă ea, mâna lui atinge brațul ei.

Mănâncă.

Beau vin și apă.

Strâng masa și pun vasele în mașina de spălat.

Beau cafea.

Stau pe canapea și citesc.

Lasă cărțile deoparte.

Încă trei ore până se întoarce Leni...

Hainele sunt scoase rapid, mâinile lui lunecă peste părul ei, peste gâtul ei, în jos, pe spatele ei. Wenzel vrea mereu să vadă tot. Mereu își acordă timp.

Corpul ei reacționează imediat la atingerea mâinilor lui, a buzelor lui, a limbii lui. Paulei nu-i este teamă să-și exprime dorințele.

La șaptesprezece luni după moartea Johannei și doar câteva săptămâni de la despărțire, Ludger s-a dus la Copenhaga. A locuit la cunoștințe. Timpul petrecut departe trebuia să aducă o clarificare, o reorientare. Cele șase săptămâni planificate s-au transformat în doi ani.

A lipsit la aniversările de șase și de șapte ani ale lui Leni, la căderea ei dintr-un copac când și-a rupt brațul drept, la intrarea la școală, la primele ei cuvinte în scris de mână *Mama, ieu te iupesc*, la mulți dinți căzuți și alți dinți crescuți în loc, la primul ei galop pe calul lui Judith.

Cam o dată pe săptămână suna ca să vorbească cu Leni. Convorbirile se încheiau după câteva minute. În afară de *Da*, *Nu* și *Bine*, Leni nu părea să aibă altceva să-i spună tatălui ei. Paula nu făcea nimic în acest sens. Ludger n-avea decât să simtă cât de repede înainta înstrăinarea, cât de lipsit de importanță devenise.

La început, au ajutat-o părinții ei. O luau pe Leni la sfârșit de săptămână cu ei la Naumburg, făceau excursii la grădina zoologică, călătorii scurte în Munții Metaliferi[1] și în Elveția saxonă. Mama Paulei făcea ce trebuia făcut și o făcea în același fel în care îi crescuse deja pe Paula și pe frații ei. Cu conștiința datoriei, fără să se plângă, fără o participare lăuntrică vizibilă. Tatăl ei o întâmpina cu o neajutorare amicală.

Ruptura a avut loc de Paște, la circa doi ani după moartea Johannei.

---

1. În germană, Erzgebirge. Se află între Saxonia (Germania) și Boemia (Cehia).

În drum spre Naumburg, vântul biciuia lapoviţa înspre ferestrele trenului, iar de pe şoseaua care ducea de la gară la casa părinţilor ei, Paula a văzut catedrala în mijlocul unui viscol intens. Puţin înainte să ajungă acasă, tatăl ei i-a spus să nu se sperie, căci mai erau câţiva musafiri.

În living, pe covor, şedeau două fete cu cozi negre lungi. Vorbeau arabă şi se jucau cu păpuşile vechi ale Paulei. Televizorul mergea, şi un bărbat şi o femeie cu basma şedeau drepţi ca lumânarea pe canapea şi se uitau la ecran. La masă şedea un adolescent. În faţa lui era un abecedar deschis, în care privea concentrat.

Tatăl a dispărut în fotoliul lui, îndărătul copertei din spate şi cotorului unei cărţi.

Mama Paulei de mult se angaja în diferite cauze. În orice minut liber fusese alături de preot, cântase în corul bisericii şi prin acţiunile ei adusese consolare la căminul de bătrâni. În timp ce Paula şi fraţii ei se războiau acasă între ei, ea nu ratase nici o ocazie să se ocupe de grijile altora.

Paula n-avea nimic contra străinilor din Irak şi Afganistan. Şi mâncarea era gustoasă. În locul fripturii tradiţionale, erau pe masă humus şi vinete coapte, sos de iaurt cu usturoi, cuşcuş şi chifteluţe din carne de miel.

S-au aşezat cu toţii împreună la masă. Camera era supraîncălzită, soba de teracotă frigea, iar afară ningea.

— Paula, spuse deodată mama ei. Destinul tău nu este unic. Aceşti oameni – şi, în timp ce vorbea, întinse braţele – au trăit lucruri îngrozitoare. Îţi recomand să

te angajezi și tu într-o cauză și vei vedea cât de repede îți va fi mai bine.

Paula s-a uitat la fețele femeii irakiene și ale fiicelor ei, a privit în ochii băiatului afgan, care a lăsat imediat privirea în jos, a fixat din ochi bărbatul, care s-a prefăcut că nu observă nimic.

Și s-a sculat de pe scaun, a luat-o pe Leni de mână și a plecat.

Tatăl ei a vrut să se ridice, însă o privire a mamei l-a făcut să rămână locului.

Paula s-a descurcat.

Se scula, se spăla pe dinți, făcea micul dejun, își punea ruj roșu pe buze, se ducea la serviciu și vindea cărți. După-amiezile o ajuta pe Leni la teme, o ducea la prieteni și la lecțiile de flaut, seara îi citea, iar la scurt timp după aceea se culca și ea. Se scula din nou, se spăla pe dinți, făcea micul dejun, își punea ruj roșu pe buze, se ducea la serviciu și vindea cărți. A învățat să-și gestioneze plânsul și n-o mai făcea niciodată în fața copilului. Invita periodic musafiri ca să le intre viața în casă. Gospodăria o ținea în ordine, hainele călcate, iar plantele de pe balcon creșteau și prosperau.

Seara ședea la masă ca deconectată de orice altceva, cu privirea fixată pe nervurile lemnului.

Prieteni mai avea doar puțini. Când în jurul ei se încheiau căsătorii, se concepeau copii, se construiau case, nu se putea bucura de fericirea celorlalți. O suporta numai pe Judith. Dar nici ea nu înțelegea cum

era să fi pierdut un copil. Un copil nenăscut vreodată era mai puțin dureros decât unul mort.

Paula nu se mai încadra în sistemul de repere obișnuit. Moartea bebelușului ei o îndepărtase de medie. Durerea ei rămânea neîmpărtășită. Era ca un cozonac care tot creștea, din care mânca și mânca, fără ca acesta să se facă vreodată mai mic. Toți trebuiau să fie măsurați după suferința ei. Nu făcea față nici unul. Ce însemna să nu fi dormit câteva nopți, deoarece copilașului îi ieșeau dinții? Acesta trăia. Nici o lamentare nu stătea în picioare.

Nimeni nu putea ține pasul cu moartea. Ea era mai mare decât orice altceva.

Paula a început să simtă lipsa lui Ludger.

Acum fusese plecat de suficient de mult timp, pentru ca ea să-l vadă altfel. Defectele păleau, elementele frumoase ieșeau clar în evidență. Zâmbetul lui de băiețandru, privirea lui oblică, de jos în sus, protejarea și siguranța pe care le simțea în brațele lui. Nimeni n-o proteja. Nimeni n-o întreba cum fusese ziua ei. Nimeni nu-i făcea cumpărături. Nimeni nu ședea noaptea lângă ea. Nu exista nimeni pe care să se poată sprijini.

Îi privea pe ceilalți cu invidie. Sub presiunea condițiilor exterioare și-l trăgea pe Ludger din nou mai aproape. Chiar și senzația de siguranță cu care funcționa o căsnicie proastă era totuși un sentiment de siguranță.

Pe de o parte, de abia aștepta s-o sune Ludger pe Leni, pe de alta, se temea de aceste apeluri. Când suna vineri seară telefonul, inima-i bătea atât de tare, încât îi era greu să respire. Un cuvânt greșit din partea lui

ar fi pus capăt dorului ei. Însă dorul era de mult sentimentul cel mai viu. De dimineață până seara repeta în gând vorbele pe care voia să i le spună. Chiar și în timp ce lucra își cizela formulările, și era atenționată uneori de colegi atunci când stătea mormăind în fața pereților cu cărți, iar clienții șușoteau.

În imaginația ei, cuvintele ei îl făceau să se întoarcă. Ludger își va cere scuze. Va vindeca tot ceea ce încă o rănea. Își va retrage reprosul „Tu ești de vină de moartea copilului nostru" și atunci ar fi ca și cum nu l-ar fi rostit niciodată. Dar de îndată ce Paula îi auzea vocea, claca.

— Alo, la telefon este Ludger, poți să mi-o dai pe Leni? erau întotdeauna cuvintele lui.

Și atunci, Paula punea receptorul lângă telefon și o chema pe Leni.

Discuția care a pus capăt dorului a avut loc într-o duminică seară. Duminicile, Paula prefera să rămână în casă. Numai mersul cu Leni la locurile de joacă o silea să iasă. Atunci ședea mai departe de ceilalți, cu niște ochelari mari de soare și în zilele întunecate, și se uita la tabloul care i se oferea privirii. Ciorchini de oameni se adunau în jurul diferiților copii, cei mai mulți micuți erau însoțiți de ambii părinți, câțiva – puțini – și de mame singure sau tați singuri. Forța legăturii familiale plutea în aer, și Paula își imagina uneori cum îi împușcă pe toți unul după altul.

Și în acea zi șezuse două ore singură pe o bancă la marginea locului de joacă. În timp ce Leni exersa rotirea la bară pe cadrul pentru cățărat, Paula citea *Învierea*

lui Tolstoi. Când au ajuns înapoi acasă, i-a dat voie lui Leni să se uite la patru episoade întregi din *Heidi*, s-a închis în baie și s-a întins pe jos. Nimic nu era mai istovitor decât menținerea unei fațade în spatele căreia nu se afla nimic de care să se sprijine.

Mai târziu, a gătit spaghetti carbonara și a băut un pahar cu vin roșu. În timpul mesei, a sunat telefonul.

— Trebuie să vorbesc cu tine, a spus Ludger.

O chema Filippa. O cunoștea de peste un an.

Boala i s-a părut a fi o consecință logică.

Atunci când s-a trezit la clinică și a văzut canula venoasă pe dosul mâinii ei și stativul de perfuzii lângă pat, tot a mai crezut că starea ei avea de-a face cu o pneumonie.

Și-a amintit: medicul de familie o ascultase la plămâni, își exprimase bănuiala că ar fi vorba de o pneumonie și o rugase să se ducă imediat la primul cabinet radiologic pentru a face o radiografie pulmonară. Încercase să înregistreze în mintea ei ce spunea medicul, în timp ce se mira cât timp îi trebuia ca să-și încheie nasturii la bluză, să se îmbrace cu jacheta tricotată și să-și pună baticul. Era în față la recepție când asistenta îi înmânase biletul de trimitere la specialist. Îl luase și se oprise în mijlocul gestului ei. O sudoare rece îi apăruse pe întregul corp, după care se făcuse negru în jurul ei.

Acum era singură în cameră. Ușa era doar puțin crăpată, de afară se auzeau pași și zgomotul unui pat pe roți care era mutat din loc. A încercat să-și dea pătura deoparte. Dar n-a reușit. Era prea slăbită. Era prea

slăbită ca să mişte o pătură, prea slăbită ca să ridice mâna, prea slăbită ca să vorbească. Minute în şir a tremurat şi a plâns. Deodată s-a deschis uşa larg şi un doctor a intrat cu rezidenţii lui.

Când vizita medicală trecu la următorul pacient, Paula îşi făcu ordine în gânduri.

Leni era la Judith. Îi era bine acolo.

Tot restul căpătă deodată sens – transformările ciudate din ultimele luni, privirile îngrijorate ale lui Judith şi insistenţa ei tot mai stăruitoare să facă diverse analize.

Paula se codise şi o ţinuse pe Judith la distanţă.

Colegii observaseră în cele din urmă cât de închisă i se făcuse pielea. Şi pe ea o frapase, desigur. Văzuse mai întâi la mâini. Numai vârfurile degetelor rămăseseră deschise la culoare. Pe faţă se pătase. Culoarea mai închisă se întindea începând de la nas peste obraji şi frunte.

Dar nu luase nici o măsură. Orice ar fi fost, îi era egal. Şi când se simţi tot mai vlăguită, o puse pe seama durerii ei. Şi când nu mai putu lucra, se gândi la depresie. Şi când unei infecţii îi urma o alta, crezu că organismul ei refuza viaţa.

Într-o anumită privinţă avea dreptate.

Criza Addison[1] aproape o costase viaţa. La colapsul din cabinetul medicului de familie ajunsese din cauza unui nivel hormonal ce scădea rapid. Două zile zăcuse

1. Criza Addison este o insuficienţă corticosuprarenală acută.

în comă. Capsula glandei ei suprarenale practic nu mai producea cortizol. Orice infecție devenise potențial letală. Niciodată nu fusese mai aproape de eliberare.

Când se întoarse Ludger, perioada scursă de la moartea Johannei era deja mai lungă decât fusese viața ei. Patruzeci și una de luni de moarte față de opt luni de viață. Aruncate într-un taler de balanță, moartea ar catapulta în aer bucățica de viață.

Când, într-o zi de decembrie neobișnuit de rece, Ludger veni cu Filippa s-o ia pe Leni, Paula se uită cu o privire stinsă la fața rotundă și prietenoasă a femeii străine, la părul ei blond pieptănat neglijent, la rochia scurtă de culoarea zmeurei, la ghetele ei butucănoase pentru drumeție și la dresul de lână, la șalul imens, pestriț, tricotat în casă, și din nou înapoi la chipul straniu de transfigurat cu obrajii aceia trandafirii.

O a doua privire aproape că-i tăie Paulei răsuflarea. Sub rochia Filippei se rotunjea clar vizibilă burta. O împinse pe Leni în antreu, se întoarse fără să salute și trânti ușa.

A zăcut pe pat câteva clipe, uitându-se pe geam afară. Termometrul exterior arăta minus unsprezece grade Celsius. Această zi îi va rămâne în orice caz întipărită în memorie în alt fel decât celelalte zile ale anului. Acestea se scurseseră una-ntr-alta fără a mai putea fi distinse între ele, întrerupte numai de câteva ore de somn agitat. Paula își îndeplinea în liniște datoriile, până în momentul în care avea din nou voie să doarmă. Când se afla

Leni la prieteni, Paula cădea într-o stare vegetativă, din care se trezea abia când se apropia întoarcerea lui Leni. Zile-ntregi petrecuse aproape nemișcată pe canapea și se uitase la seriale americane, lăsându-se legănată în somn de murmurul limbii străine. Pierduse noțiunea timpului și senzația necesităților corpului ei, și mâncase și băuse doar atât cât să rămână în viață.

Și în această zi, tentația de a zăcea pur și simplu fusese mare. Moțăiala inertă o transpunea în acea zonă dintre veghe și somn, în care putea să picotească de parcă ar fi fost într-o narcoză ușoară.

A închis ochii, așteptând să vină sentimentul eliberator al durerii care scade în intensitate. Vântul sufla în jurul acoperișului, smucea de fronton și învârtejea resturile frunzelor uscate în fața ferestrei, mânându-le spre un cer fără culoare.

Însă inima Paulei gonea.

S-a ridicat repede din nou, și-a pus ghetele din blană de miel și paltonul, și-a prins un batic în jurul capului și a coborât scările.

Vântul era foarte rece, iar pe drum gheața era netedă ca oglinda. Atentă să nu cadă, a pornit-o în direcția magazinului alimentar. A cumpărat lapte și unt, ardei și ouă. A scotocit după bani potriviți cu o încetineală enervantă, a îndesat lucrurile în punga ei de pânză, sub privirile vânzătoarei. Auzea gâfâitul bărbatului din spatele ei, care își tot agita picioarele, vrând să-i vină mai repede rândul, dar ea nu putea accelera nimic, mâinile n-o ascultau. Ca și cum legăturile cu creierul ar fi fost vătămate, ca și cum informațiile ar mai fi ajuns

doar fragmentat. „Puneți-vă în mișcare, picioarelor", s-a gândit și s-a mirat că acestea chiar au ascultat-o.

Și din nou vântul glacial al iernii. A strâns din ochi. Înainte, pas după pas, încet, dar constant. În fața ei, strada foarte circulată. Mașinile treceau încontinuu, în ritm susținut, pe lângă ea, în coloane nesfârșite. Nu exista nici o pauză. S-a dus până la marginea trotuarului, vârfurile picioarelor ieșiseră deja puțin în afara acestuia. Lumini, vâjâit, vânt. A ridicat capul, l-a sucit ușor spre stânga și a văzut camionul. Vehiculul mergea repede, nu va apuca să se oprească. „Un pas numai", se gândi Paula...

Luminile, vântul și apoi un copil de vârsta lui Leni. Chiar lângă ea. Copilul s-a aplecat puțin, s-a uitat într-o parte și în cealaltă, părând că vrea efectiv s-o țâșnească. Paula a apucat fetița cu amândouă mâinile. A tras-o brutal înapoi și a prins-o de umeri.

— Nu poți să fugi pur și simplu pe stradă, puteai să mori! a strigat la ea.

Însă fetița s-a eliberat din strânsoare.

— Da' nici nu voiam asta, a spus, m-am uitat doar.

Camionul trecuse de mult. Paulei îi tremurau picioarele.

A luat-o încet înapoi, până la semaforul pentru pietoni, pas după pas pe drumul înghețat, precaută să nu cadă.

Acasă a dat drumul la radio.

În speranța unei știri care să fie mai rea decât propria-i viață, asculta buletinul. Când credea că nu mai

poate simți niciodată o clipă de bucurie o ajutau victimele îndepărtate ale războaielor sau ale catastrofelor naturale, ale foametei, sărăciei și bolii. Însă în acea zi lumea părea să se odihnească.

La ora optsprezece fix, Ludger a sunat la ușă și a adus-o pe Leni înapoi. Fetița radia.

— Pot să intru? a întrebat Ludger, și Paula a dat neputincioasă din cap că da.

Ar fi fost multe de discutat când s-au aflat față-n față la patruzeci și una de luni de la moartea Johannei. Dar privirea Paulei era lipită de masă.

Ludger o construise.

Era o masă mare, frumoasă, stabilă.

— O masă pentru eternitate, spusese atunci; aici vor mânca și se vor juca copiii noștri.

La asta se gândea în timp ce ședea și se uita la nervurile lemnului, simțind privirea lui Ludger asupra ei. Și se mai gândea cum voise ca omul acela să se folosească de trupul ei. Nu voise să decidă nimic, nu trebuise să zică nimic, doar să urmeze indicațiile și să se simtă pe ea.

Leni era la grădiniță și Paula îi deschisese ușa bărbatului, primul din mulți. Se salutaseră cu un simplu „Bună" și apoi ea se dusese la masă. Purta o cămașă de noapte albă și nimic dedesubt. Nu voia să vorbească. N-a făcut cafea, n-a oferit vin, s-a dat doar pe sine însăși.

El a dus-o aproape de masă și și-a trecut mâinile de la talia ei peste șoldurile ei. În acest gest era o apreciere a cărei lipsă o resimțise Paula mult timp.

Dacă ar fi știut Ludger…

Dar el nu știa nimic.

Ar fi fost multe de discutat, când s-au aflat în fine față-n față. Totuși, singurul lucru care s-a întâmplat în această zi a fost că Paula a ridicat ochii, l-a privit pe Ludger și i-a spus c-o putea vedea pe Leni în mod regulat, când voia. Să-i lase numărul de telefon și adresa, și ea va suna.

— Asta-i tot ce ai să-mi spui? a întrebat el, și Paula a dat din cap că da; după care a lăsat ochii-n jos și i-a ascultat tăcerea.

Wenzel o conduce întotdeauna înapoi.

Prima lor discuție a avut loc în pădure. Stăteau pe platforma unui turn de observație, sub ei, orașul și zonele verzi largi care se întindeau în toate direcțiile. Săptămâni întregi o întâlnise la alergările lor de dimineață. Întotdeauna în același loc. La un moment dat, el a început să ridice scurt mâna în semn de salut, când li se încrucișau drumurile, iar ceva mai târziu a început să șoptească un „Bună dimineața" însoțit de un zâmbet, până ce, în sfârșit, într-o zi, n-a mai venit alergând din direcție opusă, ci a apărut lângă ea și a întrebat-o dacă putea să alerge o bucată de drum cu ea.

Privirea Paulei se făcuse mai precisă, se concentrase mutându-se, ca să zicem așa, de la distanță la apropiere. A perceput în alt fel ceea ce o înconjura, a remarcat lucruri mărunte pe care înainte, în permanenta așteptare a unor lucruri măreț, le-ar fi trecut cu vederea, a

simțit în timp ce alerga componența solului, tensionarea diferitelor părți musculare, ritmul respirației ei și a încetat să se izoleze cu căști de exterior. Într-un atare moment al senzației ei acutizate a venit Wenzel, alergând în adevăratul sens al cuvântului înăuntru.

Și au alergat împreună. Și picioarele lor atingeau solul în același timp, în același ritm. Vorbeau despre jogging, despre fericirea de a trăi în acest oraș, și Wenzel s-a dovedit a fi un cunoscător al aproape fiecărui glas de pasăre. Când auzea o privighetoare, o lua de braț și se opreau. Bărbățușul cânta triluri și tirade fără să se repete, iar Paulei nu i se părea nimic ciudat să asculte un ciripit de pasăre cu un bărbat străin într-o pădure.

Mai târziu, la turnul de observație, a acceptat să alerge cu el și în zilele următoare.

După o săptămână, el a invitat-o la un ceai.

Ea își imaginase locuința lui exact așa: pardoseală din scânduri, cărți, tablouri, o bucătărie simplă, funcțională, cu aparate și ustensile bune. Atelierul era încăperea cea mai mare și dintre numeroasele fotografii care atârnau acolo pe pereți a frapat-o imediat una: o femeie în jur de cincizeci de ani, păr negru lung, față îngustă, serioasă, ochi mari.

— Maja, spuse Wenzel, soția mea.

Între morminte de-abia erau o sută de metri.

Mai întâi s-au dus la mormântul soției lui.

Apoi au mers mai departe, pe lângă rododendroni, peste pietrișul care scârțâia sub picioare. Bujorii înfloreau, buruienile erau înlăturate, pământul greblat.

Paula nu plânsese. Șterse numai puțin praf de pe piatra funerară, apoi se ridicase și căutase mâna lui Wenzel.

Iar apoi plecaseră.

Judith

Orice femeie ar trebui să cunoască un bărbat care să aibă ceva din Christian Grey[1]...

Serios?

Judith lasă cravașa pe masă și deschide fermoarele pantalonilor de echitație, în timp ce parcurge cu o privire rapidă profilul lui.

Manager, 39, locuiește în Radebeul, fără alte interese în afară de sport, nefumător, divorțat, fără animale de casă, fără copii. Privirea lui este îndrăzneață, înfumurarea, greu de trecut cu vederea.

Închide calculatorul, își scoate ghetele și pantalonii de călărie, lasă totul în antreu și se duce la baie.

Trei ore a fost cu calul pe teren. A lăsat iapa să alerge pe poienile de la Grubnitz[2]. A slăbit frâiele, a trecut la trap, apoi la pas, după care au zburat efectiv. Nu există o expresie mai bună pentru asta: când calul se lungește una cu pământul într-un galop întins, când vântul o arde în ochi, când simte că animalul își epuizează forța.

---

1. Protagonistul trilogiei *Fifty Shades of Grey* (trad. rom.: *Cincizeci de umbre ale lui Grey*).

2. Localitate în Saxonia, nu departe de Leipzig.

Se freacă la duș pe spinare cu o perie. Părul îi cade lung și greu pe umeri. Uleiul cu care se unge miroase a mesteacăn. Acest moment de după sport îl savurează în mod special – când își masează uleiul în pielea încă umedă și-și simte mușchii fermi, calzi.

Se șterge, își trage pe ea numai un tricou și se loghează iarăși.

Medic, 45, are calul propriu. Din rasa Paint Horse. Foarte drăguț, nu prea mare.

Judith trimite un zâmbet, fără o poză a ei.

Manager de proiect, 46, se descrie ca om de succes, marcant și viril. Calitatea lui principală ar fi pronunțatul lui comportament empatic, peste medie. Tipul a trimis un zâmbet, însă fără poză.

Judith își aprinde o țigară. Se ridică, se duce la fereastră, o deschide, apoi scrie:

Dragă bărbate viril-marcant, de succes, empatia este capacitatea (nu comportamentul) de a ne transpune simpatetic în situația aproapelui nostru. Cine se apreciază ca fiind empatic peste medie dă de bănuit.

Adaugă un winking smiley și apasă pe „send".

Fumează relaxată, nu rapid ca vicioșii. În opțiunile ei de căutare a ales *nefumător* și *nu dorește copii*. La vârstă este generoasă. Pot să aibă între 35 și 55 de ani, însă unul de 55 ar trebui să poată oferi câte ceva, ca să compenseze diferența de vârstă. Ea este doctoriță, cunoaște problemele bărbaților care au peste 50 de ani. O erecție adevărată, care durează mult, este o situație

fericită, improbabilă la această vârstă. Ca un câștig la loto. Dar ea nu joacă la loto.

Managerul de proiect, 46, a răspuns.

Îmi este de pe-acum milă de viitorul tău tip, scrie el.

Te-am nimerit deci la fix, răspunde ea prompt.

Du-te la psiholog! vine replica.

Ea o încheie brusc cu el, trimițându-i un buton de stop și își sortează celelalte propuneri de partener după punctele de potrivire. Toți sub numărul 100 sunt neinteresanți.

Medic, 45, este pe poziția 107. Judith își dă părul ud spre spate, își toarnă apă și suc de mere într-un pahar și dă click pe rezultat.

Rezultatul tău de matching cu KKTROO5F este foarte promițător. Personalitățile voastre se potrivesc bine între ele și poți să te aștepți în parteneriatul tău cu KKTROO5F la multă armonie în viața cotidiană în privința preferințelor și obiceiurilor. Vă veți simți cu siguranță bine împreună. În afară de aceasta, aveți multe interese și hobby-uri comune – un mare plus. Nu vă va fi greu nici să vă organizați împreună timpul liber. Îți recomandăm să iei legătura cu KKTROO5F.

Calul lui este într-adevăr foarte frumos.

Proporții bune, culoarea de tip tobiano[1], privirea vioaie.

1. Caii tobiano sunt din rasa Paint, clasificarea este după coloritul părului.

La rolurile lor de gen în parteneriat, latura lui feminină o depășește pe cea masculină cu 104 puncte față de 85.

Scara se întinde de la 60 la 140.

Latura masculină a lui Judith cu cele 117 puncte este mai pronunțată decât la bărbatul mediu. S-ar putea potrivi, se gândește ea. Își cunoaște colegii. Celor mai mulți nu le place să se lase dominați, însă ăsta aici pare să fie o excepție.

Deodată primește un zâmbet, cu o poză a lui. Cap chel, ochi deschiși la culoare, râs senin; musculos. De ce nu, se gândește și se duce să-și usuce părul.

Hei, îi scrie ea mai târziu, *ce specialitate ai? Clinică sau cabinet? Calul tău îmi place. Facem o plimbare cu caii? Salut, J.*

Cel mai greu lucru la întâlnirea cu bărbați necunoscuți este efortul de a trebui să se descrie, de a începe de fiecare dată de la zero, de a nu se putea raporta la nimic existent. Este un act de forță, combinat cu senzația de silă în ora dinainte și cu gustul searbăd al inutilității în ora de după.

Al doilea lucru ca greutate este lipsa de echivoc. Nu există dubii asupra intenției. Fiecare îl lasă pe celălalt să privească adânc în propria situație mizeră.

Medic, 45, îi răspunde.

Hei, J., ce-ar fi o cafea duminică după-amiază? Sunt anestezist, lucrez la Clinica universitară. Calul meu nu poate fi călărit acum. Mai multe detalii, verbal. Să zicem

ora 15 în cartierul de sud? Cafeneaua Grundmann? Salutări, Sven

Nimeni nu este de vină pentru propriul nume[1], se gândește Judith, în timp ce răspunde.

Atunci sunt pe ambulanță, în echipajul de intervenție în nord-vestul orașului, dar se pare că se face frumos afară și în acele zile este de obicei mai puțin de lucru. Ora 15 ar putea fi okay. Schimbăm numerele de telefon?

Răspuns imediat.

Nu, e prea repede. Am avut experiențe proaste.

Știu, înțeleg! răspunde și se gândește cum a fost la ea prima dată.

Jurist, 40, divorțat, 1 copil (0 în propria gospodărie), nefumător, o pisică.

El propusese să înceapă, ca primă întâlnire, la Monumentul luptei popoarelor și să se plimbe de-acolo, luând-o prin cimitirul Südfriedhof.

Deja după câteva minute, el a ghidat conversația spre lucruri esențiale. Din punct de vedere politic, partenera lui trebuia să gândească asemănător cu el, iar în cazul lui asta însemna: conservator.

Nici lui Judith nu i se părea că are sens să-și irosească timpul și atenția cu cineva aflat la antipodul concepției ei despre lume. La întrebarea care era nucleul gândirii lui conservatoare, Jurist, 40, a ridicat ochii spre cer, apoi s-a uitat la un mormânt de la stânga lui, ca și cum răspunsul ar zăcea acolo jos, la morți.

---

1. În germană cuvântul *Schwein*, porc, este destul de asemănător acestui nume scandinav.

— Pesimism, a spus, mai precis: o imagine pesimistă asupra omului.

— Iată! răspunsese ea, asta numesc eu o bază.

Au trecut de locul în care zăcea înmormântată Johanna și au discutat despre noțiuni cum ar fi *curaj* și *onoare*, pe care el le întrebuința cu ciudat de multă energie. Rododendronii erau în plină floare. Trufași se insinuau aceștia în conștiința lui Judith și, cu toate că ea asculta ce zicea el, era cu gândul foarte departe. El a observat asta și a început să vorbească mai tare. Glasul lui concura cu vântul și păsările și cu amintirea lui Judith despre trupușorul din sicriul micuț. Opt luni avusese Johanna.

Cu cât vorbea el mai tare, cu atât mai subțire i se făcea glasul și, deși tot ce zicea suna logic și bine ales, și mintea lui ascuțită o incita profund, și-a dorit brusc ca el să tacă. L-a privit. Mersul lui era rigid, greoi. Picioarele lui n-ar dansa niciodată. Șoldurile lui ar rămâne nemișcate. Spiritul lui nu-i era suficient.

Jurist, 40, era o greșeală.

Cu repulsie își aminti Judith de limbi ale unor bărbați plini de spirit, care îi fuseseră băgate prea adânc în gură. De bărbați care conduceau firme sau dispuneau de putere politică, știind în același timp surprinzător de puțin despre anatomia femeii.

Despărțirea la poarta cimitirului a rezolvat-o ea repede, însă ușurarea a fost de scurtă durată. Timp de două luni, el i-a scris e-mailuri lungi, i-a trimis flori sau mesaje cu informații culturale de tot soiul. Abia o scrisoare a avocatei ei referitoare la *Hărțuire* a oprit bărbatul amorezat.

În timp ce-și pune ceară pe picioare, vine încă un mesaj de la Sven și un deget mare în sus de la un Profesor, 48. *Descrierea profilului dumneavoastră îmi place*, scrie alături. Fără să trimită o poză.

Judith apasă plictisită pe profil. Contururile vagi ale pozei lui trădează o corpolență molatică. Hobby-uri: computer și golf.

De când este profesor o meserie? scrie ea și, nu trece un minut, că și primește răspunsul. *Pot să renunț la remarci lipsite de respect. Mult noroc... O să ai nevoie de el!*

Cu picioarele cu ceara întărită pe ele, Judith stă pe un prosop pe podeaua camerei ei de zi. Scrie: *Bărbații ca tine n-au viitor!*

Apoi îi trimite un buton de stop și citește ce a scris Sven.

Rămâne pe mâine la ora 15? Voi fi punctual. Sven

Durerea pe care o simte când își smulge ceara de pe picioare nu este neplăcută. În fundal se aude *Hammerklaviersonate* a lui Beethoven. Cu o piele netedă de bebeluș se așază pe canapea al cărei capăt stă sub geam. Soarele îi bate direct în față.

De fiecare dată când un bărbat își scotea pantofii și se întindea pe această canapea, se terminase. Era momentul în care strădania luase sfârșit, clipa care punea capăt.

Este o femeie frumoasă, ea știe asta. Pielea ei este încă netedă, părul strălucitor și bogat, dinții albi și drepți. Contra micilor riduri dintre sprâncene ajută botoxul.

Altfel decât la Paula, pe fața căreia poți citi tot.

De două ori a sunat deja și iarăși apare acum numărul Paulei pe ecran. Judith se uită îndelung la telefon, până ce soneria amuțește în fine. Evaluează o ușoară încordare a stomacului ei drept semn al unei conștiințe intacte. Însă astăzi nu poate. Astăzi nu suportă nici o tristețe.

Ca un abis este Paula, ca o gaură neagră adâncă, în care arunci înțelegere, răbdare și dragoste, iar totul se scufundă în hău, fără a produce nici măcar un răsunet. Moartea Johannei a schimbat tot.

Câteodată, o ia la ea pe cealaltă fiică a Paulei. Atunci merg cu mașina până la calul ei. Fata are voie să curețe iapa și să călărească niței pe calul priponit. Înzestrată nu este. Se agită pe spinarea calului și se ține strâns de șa, în loc să simtă tactul și să meargă în armonie cu mișcările animalului. Însă îi este milă de Leni. Nu este nici măcar adolescentă și are deja o față de om adult.

Partea a treia din *Hammerklaviersonate* ajunge la pasajul ei cel mai bun. Judith se ridică, scoate notele din raft și le citește concomitent cu muzica. Înainte ca ultimul tact al părții a treia să se încheie, sună telefonul din nou.

Este Hans, fostul ei șef din perioada formării ei profesionale ca medic specialist. În fazele lui depresive nu-i dă nici un semn, în cele maniacale se întâlnesc de câteva ori pe săptămână.

Este divin la pat. Ea știe cum sună asta, dar rămâne la constatarea ei: este divin la pat.

Trei copii, o soție micuță, subțire, dar asta n-are nici o importanță. În definitiv, nu vrea să trăiască cu el. Nu vrea ca el să-și scoată pantofii și să se întindă

pe canapea. Nu vrea că el să se destindă, să renunțe la a se mai strădui, să se oploșească la ea.

— Hans, spune ea, ți-e dor de mine?

El râde:

— Dac-ai ști...

— Povestește-mi, îi șoptește ea.

Și apoi se lasă pe spate și-l ascultă, iar când el termină de vorbit și respiră mai iute, ea-i spune:

— Vino la mine diseară.

Dar Hans nu vine. Femeia minionă, care poartă al patrulea copil în pântece, are nevoie de el. Și când ea are nevoie de el, atunci el este lângă ea.

Lumina din bar este slabă.

Privește de jur-împrejur. Numai perechi și grupuri. Tom recomandă un Burgund alb de Baden. Ea dă din cap că da, el îi toarnă în pahar.

— Cum a fost săptămâna? o întreabă.

— Obositoare, spune ea, joi au fost 107 pacienți. Poți să-ți închipui așa ceva?

Ia o înghițitură și clatină din cap.

— Cum îi merge mârțoagei?

Judith râde.

— Mârțoaga are sentimente de primăvară, deși este vară. Astăzi era cât pe ce să mă arunce pe jos, dar o iubesc oricum.

— Și bărbații? rânjește el.

Ea-l oprește printr-un semn cu mâna.

— Bărbații...

Tom lustruiește paharele, în timp ce stau de vorbă. Ochii lui sunt albaștri, genele negre și dese. Tinerele flirtează cu el și Judith se întreabă dacă i-ar putea fi mamă. Barba deasă e tunsă îngrijit, părul este ras în părți și-l poartă împletit într-o coadă la spate. Trupul lui pare puternic și sănătos, mușchii sunt bine definiți. Însă aparența înșală.

Într-o situație de risc – ea este sigură de asta – Tom ar claca. Privirea lui este încântată de sine și nevinovată, din fire este de un pacifism neangajat. Nu este bărbat în ochii ei.

Judith își scoate o țigară dintr-un portțigaret argintiu și se duce cu paharul cu vin în fața ușii. Acolo se află ceilalți fumători adunați în grupulețe. Una dintre pacientele ei este printre ei. Are alergie gravă, bronșită cronică, cuperoză ușoară.

Se întoarce cu spatele la ei și apoi se sprijină de peretele casei. Traficul este intens, iar teii emană un miros dulce, care uneori se pierde în amestecul cu celelalte mirosuri ale orașului. Deasupra lor zboară lăstunii. Mereu în stoluri, rapid de tot, scoțând țipete ascuțite. Curând vor părăsi orașul și vor zbura până la sud de ecuator, fără întrerupere. Vor dormi în timpul zborului și nu toți vor reuși să ajungă la capăt.

Mai târziu se gândește dacă să-și lase mașina acolo.

Și mai târziu se suie în Audi-ul cel negru și gonește pe străzile goale ale nopții. Din difuzoare răsună aria unei opere de Verdi.

Când descuie ușa de la intrare, aude pași din spate. Cineva o împinge în vestibulul casei. Este Hans.

Urcă amândoi rapid scările. În coridorul locuinței ei, o lipește de perete, îi ridică fusta, îi dă chiloțeii jos și-i pune mâna între picioare. Ea stă nemișcată, în timp ce degetele lui se mișcă. O sărută pe gât și continuă s-o mângâie. El știe ce să facă, îi cunoaște cu precizie trupul.

Ea se așază pe marginea patului și se lasă pe spate.

— Mi-ai lipsit, îi spune ea.

După ce pleacă Hans, adoarme imediat. Însă se trezește deja după două ceasuri. Este ora patru dimineața.

La cinci se scoală din pat, își pune hainele de jogging și coboară în fugă scările, apoi aleargă de-a lungul străzii în parc.

La șapte iese de sub duș și se așază la masă, la micul dejun. Serviciul ei începe.

La opt, șoferul se află în fața ușii – un student la Medicină, pe nume Sebastian.

— Poți să-mi spui Basti, îi zice lui Judith.

Decide să-i ignore lipsa de respect și să ia tutuitul drept compliment.

La opt și un sfert urcă amândoi scările unei clădiri noi.

Femeie, 82, infecție urinară cu febră.

La nouă și jumătate, un bărbat de 70 de ani, deshidratat. Toată locuința pute a diaree. Scrumiere pline până la refuz, ferestre închise. Judith completează certificatul de urgență și-i spune lui Basti să aerisească.

În mașină, adoarme. Se trezește de la un cântec al formației Doors. *People are strange*. Studentul a pus volumul mai tare și dă din cap în ritmul muzicii.

Puțin înainte de douăsprezece, un colaps vascular. Femeie, 26, evident subnutrită. Apartamentul arată ca și cum n-ar locui nimeni în el. Clinic curată. Pe perete, în antreu, o reproducere după *Floarea soarelui* a lui Van Gogh, iar în dormitor, în spatele patului, un tapet cu palmieri. Judith îi scrie biletul de internare și notează la observații suspiciunea serioasă de cașexie.

La radioul auto se dau acum hituri din anii '80. Scoate un CD din geantă și i-l întinde studentului.

— Dacă sunteți atât de amabil? îi spune.

Stabat Mater a lui Pergolesi răsună de îndată în mașină și schimbă brusc atmosfera.

Când era mică, Judith petrecea câte o jumătate de zi în biserică lângă orgă. Cel mai frumos lucru pentru ea era să-și însoțească tatăl, stând în galeria bisericii în orele în care acesta exersa. Muzica liturgică de orgă i se părea plicticoasă, însă lucrările concertante îi plăceau foarte mult. Înfășurată în șaluri de lână, ședea pe o blană de miel și picta, în timp ce tatăl ei cânta Bach și vorbea în pauze despre viața compozitorului.

Mama lucra în trei schimburi la clinică. Uneori, Judith n-o vedea cu zilele.

Când a început să cânte la pian, avea șase ani. La vârsta de doisprezece ani își învăța un prieten de familie cum se reflecta în compozițiile lui Astor Piazolla cunoașterea contrapunctului din fugile lui Bach.

Muzica era ubicuă. Judith exersa zilnic la pian, adesea mai multe ore, și cânta cu Paula în corul bisericesc al copiilor.

Paula era singura ei prietenă.

Nu semănau una cu alta. Paula era închisă în sine și își dorea să fie acceptată de celelalte fete, Judith era precoce și plină de aplomb și n-o interesau deloc problemele fetelor. Băieții se temeau de sarcasmul ei și fetele de concurența ei. Adesea, stătea într-un colț al curții școlii și-i privea. Cum se adunau fetele în grupulețe și chicoteau, cum provocau băieții, cum ridicau glasurile făcând pe grozavele, cum își lăsau pletele să fluture. Uneori, Paula ședea lângă ea, privind și ea.

Opresc în fața ușii următorului pacient. O vilă lângă parc.

Bărbat, 56, fumător înrăit.

O femeie vizibil mai tânără explică agitată că bărbatul are dureri în piept. El nu vrea un medic de la urgență. Rugămintea este ca toată chestiunea să fie tratată discret.

Fără analize de sânge, Judith nu poate exclude un infarct, iar tensiunea lui arterială este în mod clar prea mare. Îi dă un medicament cu efect rapid și îi pregătește trimiterea pentru internare. Când el refuză, ea nu discută. Îi explică riscurile, îl pune să semneze refuzul și pleacă.

— Este ora să mâncăm de prânz, îi spune lui Basti, care își tot face de lucru pe mobil.

După care Judith își dă scaunul pe spate și închide ochii.

Puțin înainte de ora două, Judith știe că Sven va aștepta zadarnic. Nu are numărul lui de telefon, iar pentru o contramandare pe e-mail n-are timp.

Medic, 45, va ședea astăzi singur în Cafeneaua Grundmann.

Basti conduce rapid spre următorul pacient.

O simplă răceală. Judith îi prescrie enervată femeii o rețetă și părăsește locuința cu un salut scurt.

Își amintește din nou de neplăcerile cu asociația medicilor prin asigurările de sănătate. Trebuie să scrie urgent o justificare. În ultimul trimestru decontase prea multe consultații scurte. I se făcuse deja o dată o verificare a plauzibilității. Problema era absurdă: prea multă muncă în prea puțin timp. Dar chiar asta e situația. În unele zile intră în cabinet pe la ora șapte dimineața și-l părăsește pe la ora douăzeci. La prânz comandă ceva de mâncare și i se livrează acolo, apoi doarme puțin pe canapeaua de consultații și își continuă munca.

Etica muncii o are de la mama ei.

Este suficient gândul la mama ei ca să și obosească. Între timp îi pune la fiecare apel telefonic întrebarea despre copii. Ultima a fost nu demult.

— Nu, mamă, i-a spus, nu există nepoți.

I-a auzit respirația în receptor și a știut exact cum arăta mama ei în acel moment. Cât de gravă și de cenușie, cu cocul subțiat în ceafă, sprâncenele pensate în așa fel încât îi dădeau un aer sever și cu veșnic aceeași culoare pe buze. Un roșu maroniu, care era de mult demodat.

Apoi se dusese la calul ei, îl țesălase și-l periase mult, până ce părul strălucea și nu mai era nici un rest de murdărie pe el, îi periase coama și coada, până ce nu se

mai simțise nici o încâlcitură, îi șlefuise potcoavele și-i tratase urechile și burta cu o protecție contra insectelor, după care se suise pe el și pornise călare pe câmp, unde cerealele crescuseră înalte și putea călări în urmele lăsate de mașinile agricole, în timp ce spicele îi biciuiau picioarele. Mânase animalul și-l lăsase după aceea să alerge mult. Sudoarea curgea șiroaie pe amândoi, iar tot restul îi devenise indiferent.

Lasă în jos parasolarul și se uită în oglinjoară. Ridul dintre sprâncene este din nou clar vizibil. Își propune să se programeze curând la injecție.

Basti oprește în fața unei case încă neasanate. Mirosul din casa scării îi amintește lui Judith de apartamentul în care locuise cu Paula cinci ani.

Paula și ea – două pubere întârziate. La paisprezece ani aveau încă pieptul plat, la cincisprezece le-a venit ciclul aproape deodată, fiind ultimele din clasa lor. La șaptesprezece ani au avut primul prieten.

Paula cea palidă și care se făcuse înaltă a devenit în câteva luni pasiunea tuturor băieților. Apariția ei era impresionantă – verdele ochilor, roșul părului, pielea albă și mișcările molatice, mlădioase. În comparație cu ea, Judith părea dură, sportivă, androgină.

Plictisită, se oprea locului când unul dintre băieți îi trăgea din mers căciula de pe cap, așteptându-se ca ea să fugă zbierând după el. Jocul cine-se-tachinează-se-iubește, ușor de ghicit, îi ofensa inteligența. I se păreau a fi niște animăluțe programate genetic. Ființe sărmane, lipsite de voință, ale căror acțiuni se desfășurau fără nici un autocontrol.

Primul prieten a fost profesorul ei de sport.

Cu șaptesprezece ani mai mult decât ea, căsătorit, un copil.

Judith sună la ușa locuinței. Un bărbat deschide și o poftește înăuntru. Dintr-o cameră din fundul apartamentului se aude muzică de pian. Judith recunoaște prima parte din sonata *Patetica* a lui Beethoven. Pe pereți sunt grafică, desene, fotografii.

În dormitor zace o femeie în pat. Pe cap are înfășurat un batic colorat, noptiera este plină de medicamente. Ridică mâna cu greu, vorbește cu greu.

— Soția mea, Maja, spune bărbatul, iar el se prezintă Wenzel Goldfuß.

Judith se așază și-l ascultă. Maja are cancer la sân într-o fază avansată. În timpul nopții s-a trezit și a simțit că are febră. Nu poate să înghită și are dureri puternice de cap. Nici măcar la toaletă nu s-a putut duce singură.

— Nu vrem să mergem la clinică, îi spune el, de aceea am sunat la salvare.

Judith o consultă în liniște, fără să se grăbească. Femeia are în jur de cincizeci de ani, după aprecierea ei. Chimioterapia a slăbit-o. Infecția a izbucnit puternic din cauza imunității scăzute.

Trece în revistă medicamentele de pe noptieră ca să le verifice compatibilitatea cu cele pe care i le va prescrie.

— Trebuie să cereți sfatul oncologului dumneavoastră, spune, de fapt, soția dumneavoastră ar trebui internată imediat.

Pe chipul tras al bărbatului sunt brăzdate în stânga și în dreapta nărilor riduri adânci până la gură. Însă

privirea lui este deschisă și limpede, iar corpul lui are ceva puternic și hotărât.

— Mâine. Promit.

Judith dă din cap. Pe cei mai mulți pacienți îi consideră niște protejați imaturi pe care, când ești în cumpănă, mai bine-i tratezi cu severitate. Însă aceștia doi par să știe ce fac.

— În caz de înrăutățire a stării, mai cu seamă dacă febra nu scade, chemați, vă rog, medicul de urgență, adaugă și-i înmânează bărbatului rețeta.

Sonata pentru pian a ajuns între timp la partea a treia și Judith presupune că interpretul este Alfred Brendel[1]. Wenzel Goldfuß zâmbește pentru prima dată.

— Puteți să urmăriți asta?

— Era cât pe ce să devin pianistă, spune ea și dă din umeri.

Când coboară scara alături de Basti, realizează că ceva o tulbură – o senzație. Este invidioasă pe femeia bolnavă. Maja Goldfuß va muri. Dar Judith n-a simțit încă niciodată ceva atât de puternic precum este legătura dintre acești doi oameni.

Parcurg în tăcere drumul spre următorul pacient.

Basti este un șofer bun. Fără manevre bruște de frână, fără accelerări exagerate. Conduce lin mașina prin oraș. Judith închide ochii și alunecă după câteva secunde într-un somn superficial. În timpul weekendurilor prelungite la clinică, în timpul turelor duble și

1. Pianist, poet și scriitor austriac, născut în 1931.

al serviciului de noapte, a trebuit să învețe să folosească orice pauză. Și totuși, n-a regretat niciodată decizia ei de a studia medicina.

Desigur, ar fi devenit și o pianistă serioasă. Însă certitudinea de a nu trece niciodată peste nivelul mediu, de a nu străluci niciodată, o determinase nu doar să nu dea proba de aptitudini, ci și să renunțe total la cântatul la pian.

Când a intrat prima dată la Leipzig în amfiteatru – era o prelegere de anatomie –, a coborât treptele până la primul rând, a luat loc în mijloc, a scos pixul și blocnotesul și l-a privit imediat după aceea în ochi pe viitorul ei iubit.

Friedemann Schwarz, căsătorit, doi copii.

Se întâlneau într-o locuință închiriată special în acest scop. Viața obișnuită a primului semestru de studenție, constând în principal din învățat și chefuit, a trecut pe lângă Judith. Se deplasa aproape exclusiv între camera ei din căminul studențesc, Biblioteca Națională Germană și mica locuință mansardată din Waldstraßenviertel[1].

Patul era centrul locuinței. Prin fereastra oblică a acoperișului, Friedemann și cu ea priveau cerul de dimineață, cerul de prânz sau cerul de noapte. Uneori, ploaia bătea cu forță în geam, alteori soarele ardea cu

1. Cartierul se află la nord-vest de centrul Leipzigului și are un statut cultural deosebit, fiind înscris în Patrimoniul Mondial; multe dintre construcțiile sale (din epoca *Gründerzeit*, încheiată cu criza financiară din 1873) sunt protejate.

toată puterea trupurile lor transpirate, iar alteori fereastra era acoperită de zăpadă. Atunci se iubeau în lumina palidă, fără umbre, a iernii și era de parcă ceea ce făceau nu avea nici o legătură cu lumea de-afară. În jurul patului zăceau toate acele obiecte de care aveau nevoie pentru jocurile lor amoroase. În această locuință, în această cameră, în acest pat nu erau valabile regulile obișnuite.

Când niște observatoare atente au răspândit zvonul că ea ar fi târfa profesorului, nu l-a dezmințit. Ușurința înțelegerii ei la toate materiile o îndepărta oricum de ceilalți studenți. Nu s-a alăturat nici unui grup de studiu și nu a apărut la nici un party. Weekendurile le petrecea la un manej de la marginea orașului, cu un cal pe nume Herkules, a cărui stăpână nu putea veni suficient de des pentru a se ocupa îndeajuns de el.

Când avea de ales, Judith prefera compania animalului celei a altor oameni.

După patru semestre a trecut examenul la materiile preclinice ca șefă de an. Friedemann a fost primul care a aflat. Au sărbătorit în pat cu șampanie. Judith nu-l rugase niciodată să se despartă de soția lui. Voia de la el numai ce era mai bun, nu copiii care nu erau ai ei și nu ura nevestei părăsite și înșelate.

Friedemann a fost cel care a pus capăt aventurii. Nu mai voia să se lase atras niciodată în această zonă obscură a propriilor pofte. Pe vremuri, așa i-a zis la despărțire, o femeie ca ea ar fi fost arsă pe rug ca vrăjitoare.

Basti virează într-o stradă mărginită de copaci. Parchează în rândul doi.

O clădire din anii cincizeci, miros de detergent în casa scării, uși cu vizete și totul apăsător de îngust.

Femeie, 71, bluză albă închisă până-n gât, fustă plisată albastru-gri.

Pe rafturile bibliotecii, operele lui Marx și Engels, clasicii ruși și un teanc legat cu scrierile cele mai importante ale literaturii germane. Pe o comodă este fotografia unui bărbat. Poartă uniforma miliției populare cu multe insigne pe ea. O panglică neagră întinsă peste colțul de sus, dreapta al fotografiei. Locuința îți lasă impresia că femeia ar fi locuit acolo de-o viață. Un privilegiu pe timpul RDG-ului. Poziție bună, încălzire centrală, apă caldă.

La ea acasă fusese frig, parchetul găurit îți rupea ciorapii, ferestrele vilei vechi nu erau etanșe, iar pivnița era plină de păianjeni și de fantome. Numai vara, când ușile stăteau deschise și când putea să sară de la pian și să alerge în grădină, nu voia să schimbe cu alții. Când veneau prieteni de-ai părinților ei și se dădeau petreceri. Când avea voie să fie și ea de față cu un lichior de ouă în paharul din ciocolată și să ia parte la conversații. Îi plăceau discuțiile cu adulții, și nici măcar mama ei – care n-avea chef să audă „pălăvrăgeala ei impertinentă" și ar fi preferat s-o expedieze la ceilalți copii – nu-i strica bucuria acelor seri de vară sub copacii bătrâni, când stătea la masă cu prietenii muzicieni ai tatălui ei.

În timp ce femeia își descrie simptomele, Judith se gândește că oameni ca ea și bărbatul din poză au fost cei care le-au îngreunat părinților ei viața. Oameni cu

insigne de partid, oameni ai puterii de atunci. Oameni care-și revarsă efectul toxic până în ultima ramificație a următoarei generații... până în viața lui Judith.

Și când femeia își descrie durerile și arată băsicuțele grupate pe partea de dreapta jos a spatelui, Judith se gândește la sechelele pe care le poate lăsa zona zoster. O nevralgie postzoster ar putea duce la niște dureri mari, usturătoare. Nici paraliziile nervilor periferici nu sunt rare.

Se mai uită o dată la fotografia bărbatului. Privește în ochii obosiți ai femeii bătrâne și și-o imaginează pe mama ei, cum stătea în fața graficului de lucru din policlinică și își găsea iarăși și iarăși numele pus la turele de noapte, de sărbători și de sfârșit de săptămână în perioada Crăciunului. Și își amintește cum ea ședea iarăși și iarăși de Ajun alături de familia Paulei în biserica rece ca gheața, căci tatăl ei dirija corul și mama ei era de serviciu la clinică.

Privește pe fereastră la încă un bloc nou în construcție. De mult nu mai este un privilegiu să locuiești aici.

Apoi prescrie un medicament cu efect virostatic și-și ia un rămas-bun rapid.

Puțin după ora nouăsprezece, Basti o lasă acasă.

Fierbe un ceai, mănâncă o banană și deschide calculatorul.

Sven a scris.

Păcat. Ar fi trebuit să facem totuși schimb de numere. O altă încercare mâine seară? Suni tu?

În urma numărului de telefon râde un smiley.

Judith dă click pe un alt mesaj: Judecător, 52, și-a pus și fotografia.

Stimată necunoscută, ar fi o plăcere pentru mine să vă pot invita la o plimbare urmată de o cafea. Profilul dumneavoastră mi-a trezit un mare interes. Rezultatul nostru foarte promițător de matching mă face să aștept plin de bucurie și speranță răspunsul dumneavoastră. Cu salutări cordiale, G.H.

Judith se uită la profil. 1,82 m, nefumător, 2 copii, nici unul în propria gospodărie, de mai multe ori pe săptămână sport.

Cum începe pentru el o zi perfectă: *împreună cu femeia pe care o iubesc.*

La ce reacționează alergic: *promisiuni încălcate și lipsă de considerație.*

Trei lucruri care sunt importante pentru el: *copiii, iubita și arta.*

Îi privește încă o dată fotografia. Diferența de paisprezece ani vizibilă.

Cu toate acestea, verifică rezultatul de potrivire cu G.H.

La *rolurile lor de gen în parteneriat*, armonia este perfectă. Pe brațul de balanță *Latura mea masculină*, cadranul indică la ea și la el câte 104 puncte, la *Latura mea feminină*, câte 109.

La *Cât sunteți de empatic?* amândoi ating numărul peste medie de 118.

La *Sunteți dispuși să vă adaptați?* Judith ajunge numai la 85 de puncte, pe când el la 109.

La *dorința de a se înțelege cu celălalt și de a aplana un conflict,* la *tendința de a se retrage,* la *generozitate* și la *voința de a se impune* deviază cel mult cu două–trei puncte unul de celălalt.

Un rezultat ca acesta găsește rar; G.H. primește un e-mail de la ea.

După o jumătate de oră, Judith este în mașină. La stația de benzină cumpără ursuleți de jeleu, ciocolată cu lapte și un pachet de țigări și parchează puțin după aceea în locul din fața casei Paulei, unde oprirea este interzisă.

Paula deschide ușa. Pomeții ei proeminenți ies clar în evidență. Este machiată și îmbrăcată în culori vii, numai că asta nu înseamnă nimic. Când Paula îi zâmbește, Judith se uită la copil ca să afle cum îi merge Paulei cu adevărat.

Leni nu este niciodată departe de mama ei. Stă de obicei în raza ei vizuală, desenând sau jucându-se cu jucăriile care reprezintă animale. Elefanți, țestoase și arici sunt animalele ei preferate. Astăzi pare relaxată, aproape veselă. O salută pe Judith, se bucură de dulciurile primite și se adâncește din nou în joaca ei, cu gura plină de ursuleții jeleu.

Este un miracol că Paula mai trăiește. Niciodată nu mai văzuse Judith cum un om se stinge într-așa un hal.

— Îmi pare rău că ieri n-am mai telefonat.

Paula se strâmbă într-un zâmbet artificial pe care Judith nu poate să-l suporte. Umple un ibric cu apă, ia două cești din dulap, pune pliculețe de ceai în ele și zice:

— Totul este atât de inutil.

Judith își pune mâinile pe umerii Paulei. Și apoi îi spune ceea ce spune mereu. Că va fi mai bine cu timpul, că trebuie să se sforțeze să-și îndrepte privirea asupra a ceea ce este bun, că într-o bună zi se va putea bucura din nou, că se va îndrăgosti. Însă Paula clatină din cap.

— Nu voi mai avea niciodată o relație de dragoste. Sunt mult prea vătămată.

Leni și-a întrerupt joaca. Stă pe jos foarte liniștită și ascultă. Apoi se ridică, se duce la Paula și-și încolăcește brațele în jurul mamei ei.

Judith întoarce capul.

Mai târziu șed pe balcon și fumează.

— Astăzi, zice Judith, am văzut dragostea adevărată.

Și apoi îi povestește despre Wenzel Goldfuß și soția sa, Maja. Îi descrie atingerile lor tandre și privirile calde și naturalețea care era în toate.

— Soția va muri, spune Judith, inhalează adânc și suflă fumul afară, departe, spre apusul de soare; dar nu părea nefericită.

Paula zâmbește și trage și ea din țigară.

— Ar fi trebuit să fim mai deștepte, spune, dar acum este prea târziu. Acum se vede pe noi că ceva nu e-n regulă cu noi.

Acest „noi" o deranjează pe Judith. Dar nu întreabă. Nu vrea să știe ce nu e-n regulă cu ea. Nu astăzi. Se uită împreună spre amurgul care se lasă.

La despărțire se îmbrățișează.

— Sună-mă dacă e vreo problemă! spune Judith și se mai întoarce o dată spre ea când ajunge la următoarea odihnă a scării. Însă ușa Paulei este deja închisă.

Nici un răspuns de la G.H.

Cu toate că era online.

Încă o dată verifică rezultatul de matching. La întrebarea *Din ce unghi priviți viața?* există trei categorii: *instinct*, *sentiment* și *rațiune*. Rezultatul lui se distinge puternic de altele. *Instinct* și *rațiune* ating cote înalte, mult peste medie. În schimb, instinctul lui Judith are doar punctajul slab de 81. La *sentiment* ea abia atinge norma. Numai la *rațiune* îl întrece.

La *spirit casnic, de familie* de abia ajung amândoi puțin peste 80, la *dorința unei vieți ordonate* se află însă amândoi la capătul de sus al mediei.

Testul psihologic aflat la bază este ușor de manipulat. Însă Judith îl completase, din pură curiozitate, cu o totală deschidere și sinceritate, după care fusese scurt timp îngrozită de rezultat și trebuise să admită în cele din urmă că evaluarea corespundea felului ei de a fi.

Cât de des lăsase, lipsită de orice fler, să intre în viața ei bărbați pe care nici nu-i putea suporta în apropiere. Cât de des o făcuse rațiunea să creadă lucruri care se dovediseră mai târziu a fi niște grave erori de apreciere.

Între timp ea nu se mai încrede în rațiune. Aceasta este capabilă să găsească argumente pro și contra la toate lucrurile. Nimic nu-și menține o valoare, nimic nu este absolut, totul este negociabil. Fără reglementarea prin instinct, spiritul și intelectul sunt practic inutile.

Judith se uită la ceas. E aproape zece seara. Tot nici un semn de la G.H.

Așteptatul este un lucru rău pentru ea. Chiar și pe unul pe care nu-l vrea, ajunge să-l vrea cel târziu atunci când o lasă să aștepte. Nu poate să doarmă, cititul este și el imposibil. Toate gândurile îi sunt direcționate spre acel moment în care așteptatul ia sfârșit.

Înainte, când Paula și cu ea locuiau încă împreună, fusese chiar și asta frumos. Obișnuiau să bea vin pentru a li se distrage atenția. Și dacă nu ieșea nimic cu unul, exista un altul. Cu această încredere se putea suporta aproape orice înfrângere. Însă după aceea a apărut Ludger și a luat-o pe Paula cu el.

Spre unsprezece noaptea, închide calculatorul și se bagă în pat cât se poate de trează.

Are nevoie de o senzație de reușită. Știe ce rău face o lipsă durabilă de dopamină și serotonină. Sistemul imunitar îți slăbește, nefericirea te îmbolnăvește – chiar atât de simplu este.

Are nevoie de un bărbat, cu toate că mai devreme sau mai târziu îl va disprețui.

Uneori este consternată de generozitatea altor femei. Cât de blând judecă bărbații, cât de delicat se comportă cu bărbații lor, cât de mărinimoase le acceptă slăbiciunile și le trec cu vederea.

Este miezul nopții când adoarme, însă puțin înainte de trei și jumătate se trezește de la propriu-i plâns. Abia spre dimineață mai cade o dată într-un somn adânc.

În sala de așteptare este ocupat până și ultimul loc când ajunge Judith cu un sfert de oră prea târziu în

cabinet. Ignoră privirea plină de reproș a lui Siegrun. Asistenta mai tânără nu și-ar permite așa ceva. Siegrun poate s-o facă, pentru că-și crește singură cei trei copii și este indispensabilă la cabinet.

— Bună dimineața, începem imediat! le strigă Judith tuturor, se grăbește să intre în cabinetul de consultații I, își trage halatul pe ea și se spală pe mâini. Fișa primei paciente se află în fața ei. O cheamă pe doamna Lichtblau prin interfon. Brida Lichtblau vine din cauza unor probleme de somn și cu un maldăr de hârtii printate.

— Este gata romanul? întreabă Judith.

Brida dă afirmativ din cap și lasă grămada de hârtii ținute de un elastic să cadă zgomotos pe birou.

— Dacă ați putea să-l citiți până săptămâna viitoare, ar fi minunat. Și vă rog să nu fiți atentă la nimic altceva în afara corectitudinii obiective.

Judith dă din cap.

— Și? întreabă. Ce urmează după aceea?

— Dacă merg toate bine, apare într-o jumătate de an.

Brida Lichtblau se ridică plină de avânt. Înaintează pe tocurile înalte ale cizmelor ei din piele de căprioară spre ușă, se mai întoarce o dată și spune exuberantă:

— Vă mulțumesc de o mie de ori!

Coada ei lungă îi înconjoară capul ca o cunună. Coafura ei demodată are efect de camuflare, pentru a ascunde forța și energia care mocnesc în ea. Lui Judith, Brida îi amintește puțin de ea însăși. De propriul mimetism. De întâmplări din copilăria ei când își pierduse stăpânirea de sine și dăduse frâu liber forței ei. Și de

cum îi spuneau părinții că este obositoare și dezagreabilă și că îi face pe alții să le fie greu s-o placă. Deci nu-i de mirare că nimeni nu vrea să fie prietenă cu ea.

Dar nu era așa. Judith avea o prietenă. O avea pe Paula.

În restul dimineții nu vin bolnavi interesanți.

Rezolvă cazurile cu o suveranitate dibace. Numai rareori ceva o afectează. Nu știe cum poți fi empatic de o sută de ori pe zi. Când își întâmpină pacienții, îi privește de fiecare dată în ochi, însă o strângere de mână există numai la plecare, dacă apreciază că probabilitatea unei boli infecțioase este mică.

După un prânz rapid la asiaticul de după colț se întoarce la cabinet. Siegrun stă cu un teanc de ziare la locul ei de muncă de la recepție. Are în față caserole cu sandviciuri și legume tăiate. Judith îi dorește poftă bună și dispare în cabinetul de consultații I. Se așază la computer și se uită dacă a scris G.H.

Nimic.

Se mai uită o dată la profilul lui.

La punctul *O caracteristică pozitivă a mea* scrie: *Să aprecieze asta alții* și la *Două lucruri de care nu m-aș putea despărți niciodată* răspunsul lui sună astfel: *Orice lucru este de înlocuit, oamenii însă, nu.*

În timp ce scrolează mai departe în jos, vine un mesaj de la Sven.

Nici un mesaj și nici un telefon de la tine. Ți-ai pierdut interesul? O contramandare ar fi fost politicoasă. Sven.

Îl uitase efectiv pe Sven. Judecător, 52, îl dăduse fără efort deoparte pe Medic, 45.

Aș dori să pot... nu numai să judec drept, ci și să fac dreptate, citește ea mai departe, apoi dă iarăși click pe Sven și scrie: *Dragă Sven, am avut pur și simplu foarte mult de lucru. Cum ar fi diseară? Ora 8 în Barcelona?*

G.H. și-ar dori să-l cunoască odată direct pe filozoful Robert Spaemann[1]; iar ca loc al primei întâlniri dă marele stejar din Rosental.

Nu oferă motive de atac, posibilități de ironizări. Fără să-l fi întâlnit, Judith crede că-l poate lua în serios pe acest om.

Sven trimite trei emoji care râd și un *Da, cu plăcere, pe mai târziu!*

G.H. continuă să tacă.

Consultațiile de după-amiază încep cu o tipică cistită „a lunii de miere". Urmează un bărbat mai în vârstă cu greutăți respiratorii, al cărui test al funcției pulmonare are un rezultat devastator și pe care-l trimite direct la pneumolog, o studentă cu colon iritabil, o mamă a patru copii cu o depresie gravă, o femeie bătrână supraponderală cu inflamații în cutele pielii, un bărbat cu două unghii încarnate la picioare și o soprană cu corzi vocale inflamate.

La sfârșitul zilei tot n-are mesaj de la G.H.

---

1. Născut în 1927; a murit de curând, în decembrie 2018. A fost un important filozof german, romano-catolic, considerat un mare gânditor al epocii. Preocupat de etica creștină, de bioetică, ecologie și drepturile omului.

Sven e deja acolo când intră ea în bar. Se ridică s-o întâmpine.

— Hei, îi spune, mă bucur să te văd.

Nu este înalt, dar e sportiv și atrăgător. Mersul lui este sprinten, strânge mâna ferm, dar nu exagerat de tare. O ajută să-și scoată paltonul și-l pune în cuier la garderobă. Apoi o întreabă dacă preferă să stea la masă sau la bar, dacă vrea să mănânce sau doar să bea, dacă vine direct de la cabinet și nu este prea epuizată după muncă. El a avut azi serviciu numai până la începutul după-amiezii, a alergat deja cincisprezece kilometri, a curățat prin casă – nu se știe niciodată cine mai trece pe-acolo… și zicând asta îi face cu ochiul –, a ajuns apoi puțin mai devreme pentru a rezerva un loc bun și acum se bucură într-adevăr foarte mult s-o vadă.

— Cum este calul? întreabă Judith într-o pauză de respirație.

Apoi frunzărește meniul, în timp ce Sven îi relatează despre artroza calului și despre cum îl îndoapă cu suplimente și ce face pentru a veni mai repede de hac simptomelor: ulei de in, vitamine, zinc și seleniu, și că face în mod regulat cu el antrenament la sol și speră să-l poată călări curând din nou, scoțând și untul din el. Și apoi se oprește și râde, iar râsul lui nu-i este antipatic.

În timp ce Judith se decide pentru tapas și un vin de Rioja, Sven îi povestește despre programul lui sportiv săptămânal. Se antrenează zilnic și participă nu numai la triatlonul din Leipzig, ci și la cel de la Hamburg, Berlin și München.

Alcool nu bea; ea știe deja că nu fumează.

Stau de vorbă cu ușurință și relaxați, în timp ce mănâncă. Judith mai comandă un vin, iar Sven încă o apă. Discuția lor curge fără țintă, el ocolește iscusit teme mai profunde și este ceva la el ce-o deranjează. Pielea îngrijită, corpul antrenat, spiritul sănătos și pozitiv. De ce este singur? Numai că întrebarea are sens și pusă invers.

De când a pornit-o pe platforme de parteneriat, rămâne mereu trează suspiciunea: ceva nu poate fi în regulă cu bărbații care recurg la această metodă pentru a găsi o femeie. Așa cum și cu ea însăși ceva nu este în regulă.

Sven își scoate mobilul din buzunar, se uită scurt pe ecran și-l pune la loc. O întreabă simplu și direct dacă are chef să meargă la el acasă. În general, această propunere nu vine la prima întâlnire. Judith se întâlnește cu un bărbat de două–trei ori până să se culce cu el. Însă vinul își face efectul și o relaxare plăcută îi dă ghes să accepte în mod ușuratic.

Sven a venit cu bicicleta. Îi dă adresa lui și spune:

— Pe curând!

Când parchează Judith, el este deja acolo. Cu mâinile băgate comod în buzunarele pantalonilor, stă în fața intrării în casă. În ciuda alcoolului, Judith manevrează mașina într-un spațiu îngust liber și-l urmează la etajul patru al unei case cu locuințe de închiriat, care a fost în mod evident salubrizată abia de curând.

Imediat după ce intră în apartament, Sven își scoate pantofii și-i pune, paralel unul cu celălalt, într-un raft

negru pentru încălțăminte. Și Judith își scoate balerinii și se duce desculță pe podeaua laminată și rece în living. Privirea ei cuprinde un televizor cu plasmă imens, o combină muzicală cu boxe mari, etajere cu CD-uri. Cărți nu prea sunt. Când apare Sven din bucătărie cu două pahare și o sticlă cu apă, Judith ar dori să plece.

Este liniște. Atât de liniște, încât i se pare că face zgomot când își pune picior peste picior, mutându-și greutatea de pe o parte pe alta. Canapeaua este roșie și din piele.

— Pot să-ți arăt ceva? întreabă Sven și ia o telecomandă.

Imediat apare pe ecranul plasmei o imagine. Acum Judith știe că *trebuie* să plece.

Femeia din film ține un bici în mâna dreaptă. Glasul ei este blând și ferm totodată.

— Am aici tot ce ne trebuie, șoptește Sven.

Judith dă din cap. Îl mângâie ușor pe braț, apoi își lasă paharul jos, se ridică și părăsește locuința.

Înainte să pornească mașina, își pune *Clavecinul bine temperat* și dă sonorul foarte tare. Preludii și fugi, armonie absolută, contrapunct și perfecțiune polifonică pentru ca să-i șteargă imaginile.

Iese din parcare și bagă viteză. Este foarte trează. Gonește în noapte, în timp ce *Preludiul în do major* face să pălească ultima privire, supusă umil, a lui Sven. La sfârșitul *Fugii în do minor* a ajuns în fața casei ei. Ar dori să meargă mai departe, să asculte toate cele douăzeci și patru de perechi de preludii și fugi ascendente cromatic și să se oprească din nou abia la si minor.

Aleargă pe scări, închide ușurată ușa în urma ei, își pune o vodcă și își rulează o țigară. Aici, în locuința ei, este în siguranță. Nu există nici o plasmă și nici un fel de filme porno, nici o podea laminată rece și mai cu seamă nici un alt om.

Judith se loghează pe platformă. Blochează profilul lui Sven, ignoră noile propuneri de partener și decide să ia o pauză. Înainte de miezul nopții este în pat. De dormit nu poate.

Marți seară se duce cu Hans la cinema, după care se regulează cu el o jumătate de noapte.

Miercuri după-amiază se întâlnește cu Paula la o cafea, apoi se duce cu Leni la calul ei.

Joi seară vorbește la telefon cu părinții ei în timp ce merge cu mașina la manej. Călărește o oră-ntreagă acolo, apoi se duce acasă, face un duș și șade mai târziu cu manuscrisul Bridei Lichtblau în barul a cărui clientă obișnuită este. Nu-l cunoaște pe barman. Întreabă de Tom și află că e plecat pentru o perioadă mai lungă în Asia – Thailanda și Birmania. Brida a prins biletele adezive la paginile respective. Personajul principal al romanului este o doctoriță de urgență bipolară, în a cărei viață Judith nu se recunoaște.

Vineri după-amiază încarcă iapa în remorca pentru cai și o pornește cu ea în Dahlener Heide[1]. Trei ore călărește prin păduri, peste pajiști și printre câmpuri, mai mult la pas și la trap. Mai întâlnește alți doi călăreți,

1. Rezervație naturală în Saxonia.

o pereche cu un câine și un pădurar. Mai frumos ar fi fost dacă nu i-ar fi ieșit nimeni în cale.

Doarme toată noaptea fără întrerupere.

Sâmbătă dimineața ia un mic dejun copios cu ouă și fructe, își rezervă mult timp în baie, își îngăduie o a doua cafea cu încă o țigară, apoi pleacă în centrul orașului.

Se întâlnește cu Brida la o cafenea. Îi explică ce corecturi a făcut la roman și îi ascultă îngrijorările. Se pricepe la asta – să disece, să analizeze și să ordoneze relațiile amoroase ale altor oameni. Știe mereu ce trebuie făcut și Brida o ascultă recunoscătoare.

Mai târziu cumpără o pereche de botine cu șireturi și tocuri înalte, un palton de lână gri-deschis, un șal bordeaux și o serie întreagă de lenjerie intimă. În timp ce vânzătoarea îi trece cardul de credit prin aparatul de citit, simte deja golul din ea, iar mai târziu acasă își lasă indiferentă pungile în vestibul.

Apoi deschide calculatorul, își pune căștile și se uită la mailuri, în timp ce răsună primele măsuri din ultima sonată pentru pian a lui Beethoven.

Dragă J.,

Vreau să fiu sincer: a existat un alt contact care m-a interesat și m-a împiedicat să vă răspund. Mi s-a părut deodată foarte josnic să comunic în paralel cu două femei, însă nu puteam și nu voiam nici să vă scriu un refuz clar, pentru că sunt interesat cu adevărat și de dumneavoastră. Celălalt contact este de domeniul trecutului și vă scriu încă o dată în speranța să nu fi stricat totul.

Mi-ar face multă plăcere să vă întâlnesc și, în măsura în care nu sunteți șocată și eventual rănită de această franchețe fără menajamente, dați-mi vă rog un semn. În săptămâna următoare am concediu și m-aș putea orienta complet în funcție de dumneavoastră.

Salutări cordiale,

G.H.

Judith se trezește.

În timpul nopții, o vijelie de toamnă trecuse peste oraș. Azvârlise crengi spre ferestre și smulsese ultimele frunze din copaci. Se târăște greoi până la baie. În drum spre baie trebuie să se sprijine de perete. Tensiunea ei este și mai joasă ca de obicei. Când jetul de apă îi atinge la duș sânii, tresare, sfârcurile ei sunt tari și sensibile.

Ceva moale s-a pus peste fața ei. Observă când își dă cu cremă; o irită. Cu mișcări delicate își aplică o soluție pentru ochi, însă în această dimineață nu reușește să scape de oboseală. Lumina din baie i se pare stridentă, o stinge și se uită iarăși în oglindă, își mișcă fața în stânga și-n dreapta, însă expresia ciudată nu dispare.

În drum spre serviciu ascultă *Trio cu pian nr. 2* de Schubert. La *Andante* i se umplu ochii de lacrimi. Oprește CD-ul, deschide geamul și inspiră aerul rece al dimineții.

Ceva nu-i în ordine.

La următorul semafor coboară parasolarul și se privește din nou în oglindă. Trece în revistă pacienții din ajun, bolile și posibilitatea unei molipsiri, însă

simptomele lor sunt prea nespecifice pentru a le putea clasifica.

Parchează mașina, parcurge iute ultimii metri în direcția cabinetului și nu scapă de senzația stranie de a fi legată mai nemijlocit cu lumea. Închide ochii și-i deschide din nou, însă nu se schimbă nimic. Percepția ei continuă să fie altfel decât de obicei. Ca și cum aerul ar fi mai dens, și în această densitate informațiile din mediul înconjurător ar fi transmise mai clar.

Ca de obicei, sala de așteptare este deja plină. Până la pauza de prânz rezolvă patruzeci și șapte de cazuri. În loc să fie ca de obicei lipsită de toleranță față de pacienții care nu vor să se ducă la serviciu din cauza unui guturai, emite cu mărinimie concedii medicale. În pauza de prânz comandă să i se aducă sushi și continuă să lucreze, uitându-se pe rezultatele unor investigații de sânge și scoțându-și fișele acelor pacienți pe care îi va ruga să se prezinte din nou la cabinet. Veștile rele nu se dau prin telefon. Redactează două rapoarte de consultant pentru psihoterapii, de fiecare dată cu diagnosticul F43.2 – tulburări de adaptare după schimbări sau întâmplări traumatice cu perturbări emoționale.

Trebuie să-i comunice unei femei de-o vârstă cu ea ceva îngrijorător. Ecografia era izbitoare, markerii tumorali sunt crescuți, suspiciunea de cancer s-a întărit. Acum trebuie s-o trimită mai departe pe mama a doi copii la endoscopie și la tomografie computerizată. Dacă s-ar adeveri suspiciunea de carcinom la pancreas, va mai avea puțin timp la dispoziție. Probabil că se va gândi mai ales la copiii ei și nu la ea însăși. Judith vede asta

de multe ori. Datorită copiilor vor să trăiască. Datorită copiilor luptă. Însă acest tip de cancer lasă foarte puțină speranță de însănătoșire.

Întinde mâna spre un rulou sushi, îl moaie întâi în pastă wasabi, apoi în sos de soia și-l bagă în gură.

Ipoteza ar putea suna astfel: la un diagnostic identic, la o vârstă identică, pacienții care au copii mici trăiesc în medie mai mult decât copacienții lor fără copii.

Ce-ar fi dacă ar privi-o pe ea? Întrebarea îi pulsează în cap. Judith iese din bucătărie, trece prin zona de așteptare și deschide ferestrele. Însă zgomotele străzii nu-i acoperă gândurile. Trei sferturi de oră mai are, apoi vor veni ceilalți pacienți. Atunci o să vrea iarăși fiecare ca ea să dea ce are mai bun, să nu-i scape nimic, să nu facă greșeli. Și chiar nu face, iar în acest fapt rezidă un sens profund. Ceva pentru care merită să trăiești.

Imediat după ce încheie la cabinet pleacă la calul ei.

O jumătate de oră curăță și îngrijește potcoavele, apoi pune șaua pe iapă, o duce pe teren și ridică două obstacole de o înălțime medie. Zece minute de călărit de încălzire, câteva runde la un trap ușor, apoi o ia la galop, călărește într-un galop în cadență controlat, mai întâi mâna stângă, apoi mâna dreaptă, apoi câteva volte, după care o face să meargă mai încet, la pas. O jumătate de rundă merge iapa cu frâul lăsat lung, se întinde, fornăie, după care iarăși o ține Judith strâns în frâu, galopează și sare. Fericire pură. De fiecare dată. Ceva pe care se poate baza în totalitate.

Ajunsă mai târziu acasă, își face un ceai de plante, se spală pe dinți, se dezbracă și își ia cana cu ceai în pat. Îi scrie lui Gregor un salut de noapte bună, el răspunde imediat, apoi citește câteva pagini dintr-o nouă biografie a lui Bach, bea ceaiul, închide cartea, stinge lumina și adoarme în câteva minute.

De când este cu Gregor, doarme mai bine.

Fusese ciudat de simplu. Se întâlniseră, o porniseră la plimbare în amurg de la monumentul lui Bach din Thomas-Kirchhof[1], după care mâncaseră la un restaurant japonez. Vorbiseră trei ore întregi. Mai întâi despre munca lor, apoi despre interesele lor și în cele din urmă despre ceea ce așteptau de la o relație. Tonul era de afaceri. Ca și cum iubirea ar fi un obiect al contractului, au verificat fiecare paragraf în parte în ceea ce privește punctele nevralgice, au negociat și au căzut de acord.

Nu era interesat de aventuri. Ceea ce căuta era o tovarășă de viață, un partener intelectual. Voia încredere și seriozitate, cuplate cu o apropiere spirituală și fizică, iar la cea din urmă i se părea mai ușor de renunțat decât la comuniunea de gândire și simțire. A locui împreună i se părea un lucru imaginabil, însă nu neapărat necesar și sigur nu cu orice preț. Fidelitatea îi era importantă, însă când potența lui sexuală va slăbi ar fi dispus să tolereze o infidelitate discretă.

Nici la prima întâlnire, nici la următoarele n-a manifestat comportamentul instinctual bărbătesc care, pe

1. Piață în centrul vechi din Leipzig, având în mijlocul ei biserica Sf. Toma, în care J.S. Bach a fost cantor între 1723 și 1750, anul în care a încetat din viață.

de-o parte, îi trebuia lui Judith, dar pe de alta îi repugna. O curta, fără să fie insistent. Felul său calm, inteligent nu stârnea în ea emoții foarte mari. Simptomele maladive ale îndrăgostirii erau absente cu desăvârșire.

Când se întâlneau, el o pupa pe obraz și o întreba cum i-a fost ziua. Ochii lui de-un verde cenușiu erau atunci fixați asupra ei, gura lui arcuită fin schița uneori un zâmbet ironic, din când în când își trecea mâna prin părul grizonant și scurt. Simetria era ceea ce-i plăcea lui Judith. Nimic nu era iritant pe chipul lui Gregor.

Îl privea cu plăcere. Îl asculta cu plăcere. La invitația lui, a asistat la una dintre dezbaterile lui judiciare. Camera, pe care o prezida ca judecător, decidea asupra unor cereri de azil și de protecție subsidiară ale unor persoane din statele magrebiene, Siria și din țările balcanice. Apăreau ca reclamant împotriva acelei autorități care emisese o hotărâre de respingere.

— Jur că voi traduce fidel și scrupulos.

În timp ce traducătorul repeta după el jurământul, Gregor i-a mai zâmbit o dată lui Judith. Apoi a mai privit doar în fețele reclamantului, traducătorului și avocatului care părea plictisit.

Cunoștințele lui Gregor despre actuala stare a lucrurilor erau vaste și zilnic se tot adăugau alte dosare cu rapoarte ale experților. El și colegii săi erau prima instanță. Decizia lor putea fi atacată. Însă chiar dacă aceasta era adeverită în toate instanțele, expulzările erau rareori executate. Munca plină de acribie, anevoioasă, rămânea adesea fără rezultat.

Îi povestea lui Judith despre asta la fel de calm cum vorbea despre el și trecutul lui. Cei doi copii erau adulți,

soția avea o relație nouă, iar el era singur de la divorțul de acum trei ani.

Făceau plimbări lungi, mergeau la concerte și la restaurant. El plătea, îi ținea ușa deschisă, o ajuta să-și scoată paltonul și să și-l pună iar. Era într-un mod atât de firesc în afara epocii, încât Judith se abținea de la orice remarcă în acest sens.

A fost nevoie de o lună întreagă până să se culce cu el. Gregor a luat decizia în acea noapte. În privirea lui, în timp ce se uita la ea, nu mai era întipărit doar interesul, ci și certitudinea.

Sexul n-a fost nimic special. Din când în când se gândise la Hans și cum mâinile lui îi făceau trupul să vibreze. În timp ce Gregor se mișca pe și în ea, îi venea să-l roage să renunțe în pat la politețe. Însă el a scos un prezervativ de sub fața de pernă și, când Judith i-a dat de înțeles ce ar trebui să facă pentru ca să ajungă și ea la orgasm, el terminase deja. După aceea s-a ocupat și de plăcerea ei, după care s-a rostogolit lângă ea, s-a pus pe o parte, a tras-o spre el și i-a sărutat tandru ceafa.

Judith a adormit. Și, când s-a trezit, era tot în brațele lui. Trei ore trecuseră, trei ore în care el nu-i dăduse drumul.

Sensibilitatea ei durează deja de trei zile. Chiar și materialul moale al cămășii de noapte îi provoacă durere dacă îi alunecă peste sâni.

Se așază pe toaletă, ține paharul cu care se spală pe dinți dedesubt și face pipi în el.

Două dungi albastre.

Golește paharul în toaletă, aruncă testul la gunoi și pleacă la cabinet, unde străbate sala de așteptare cu un salut rapid și fără contact vizual și închide energic în urma ei ușa cabinetului de consultații I.

La sfârșitul consultațiilor de dimineață își pierde răbdarea. Repede o femeie mai în vârstă care o ia de departe pentru a-i descrie boala ei. Ipohondrului care se prezintă la ea de câteva ori pe lună îi recomandă fără înconjur niște psihoterapie.

La prânz mănâncă la un snack-bar asiatic o supă iute de cocos cu tofu. În vitrină se află un ficus cu un lanț de beculețe care sclipesc intermitent și un Moș Crăciun din plastic. În timp ce așteaptă să vină la rând comanda ei, îi privește pe ceilalți oameni. Toți, fără excepție, butonează pe telefoanele lor. Și Judith își scoate telefonul din poșetă. Îi scrie lui Gregor un mesaj, însă nu i-l trimite.

Știe când s-a întâmplat.

În ziua aceea, acum vreo trei săptămâni și jumătate, Gregor nu-i dăduse, contrar obiceiului, nici un semn. Orele la cabinet se târau la nesfârșit. Stabiliseră să se întâlnească seara, numai că seara era departe. Pe la ora două le-a urat angajatelor ei un weekend frumos, a tras de sub ștergătorul din dreapta al mașinii ei un bilet de amendă, l-a aruncat pe locul de lângă șofer peste celelalte amenzi, s-a dus acasă și s-a schimbat.

Traseul de zece kilometri pe care făcea jogging l-a parcurs într-un timp record și fără să se uite nici o

singură dată la mobil. Acasă a sărit sub duș și a început să se uite iar, din minut în minut, la telefonul al cărui ecran se aburise de la vaporii din baie. A șters cu hârtie igienică oglinda, și-a făcut genele, și-a pus ruj de buze și și-a adulmecat propria teamă.

Tăcerea lui o chinuia. Se infiltra în rărunchii ei și o făcea să-i tremure mâinile. Un bărbat care-i dezechilibra sistemul nervos vegetativ era periculos. Zadarnic încerca să se convingă singură că nu avea de ce să se teamă. Corpul era mai inteligent decât spiritul.

Gregor o întâmpină cu o distanță amicală. Un sărut rapid pe obraz a fost singura atingere. Privirile lui o evitau și ceva era diferit pe chipul lui. Arăta mai cenușiu, de parcă procesul de îmbătrânire ar fi făcut un salt. Judith simți cum încep să-i tremure mâinile, cum o sudoare rece îi acoperă palmele.

Judith nu înghiți nici o îmbucătură, iar când Gregor se ridică și începu să strângă vasele, i le luă din mâini și le puse înapoi pe masă.

El se așeză din nou.

Și apoi o întrebă dacă îi păsa în realitate de el sau era interesată numai de combaterea singurătății ei.

Regulat și cultură, continuă Gregor, nu asta-și dorea. Apoi repetă cuvintele și păru că abia atunci când le rostea îl frapa cât erau de nimerite.

— Regulat și cultură, regulat și cultură.

Gregor îi relată ziua lui.

De dimineață găsise mașina cu un cauciuc înțepat. Pentru prima dată întârziase la serviciu.

După-amiază demascase, prin întrebări iscusite, drept minciună povestea refugierii unui libian. Omul realiză că totul se terminase. Se ridică, împinse deoparte mâna avocatului său care încerca să-l calmeze și începu să vorbească. În loc să-l cheme la ordine, Gregor îi spuse translatorului să traducă.

Era o ocărâre a acestei țări. Profeția decăderii ei.

Și când Gregor se dusese înapoi în biroul lui și-și scosese roba, se simțise foarte obosit.

— Îmi trebuie ceva frumos, îi spuse lui Judith, ceva sigur și sănătos.

În noaptea aceea se întâmplase probabil.

Judith mănâncă supa și se uită pe fereastra snack-barului asiatic. Lapoviță, vânt, oameni aduși din umeri și cu fețele bine înfășurate. Nu prea sunt bicicliști, în schimb, coloane lungi de mașini și un aer să-l tai cu cuțitul. Supa este atât de picantă, încât îi dau lacrimile.

Își îmbracă paltonul cu puf de gâscă, se suie în mașina pe care a lăsat-o direct în fața barului în locul unde parcarea este interzisă, își pune *Călătoria de iarnă*[1] și se duce la o vizită acasă în estul Leipzigului.

Femeie, 68, trăiește singură.

Judith închide televizorul și golește scrumiera plină. Deschide geamurile și examinează picioarele femeii.

— Asta este a patra flebită într-o jumătate de an, îi spune pe tonul de care au nevoie unii pacienți ca să

1. *Winterreise*, de Franz Schubert.

sesizeze gravitatea situației, vă dau acum trimitere pentru internarea în clinică, fiindcă riscul de tromboză este prea mare.

Când infirmierii, intrând puțin după aceea, o iau de braț pe femeia care se lamentează și o duc în jos pe scări, Judith îi scrie un al doilea mesaj lui Gregor.

— Trebuie să te văd. Sunt însărcinată.

Se duce afară la aer, își trage fermoarul hainei până sus de tot și căciula de blană pe cap, mai citește o dată mesajul și i-l trimite Paulei.

Paula o întâmpină în pantofi de sport și haine de jogging și cu obrajii roșii. Leni stă la masa din bucătărie în fața unui aluat întins și decupează forme pentru fursecuri. De când iese în mod regulat să alerge, starea Paulei s-a îmbunătățit izbitor.

— Vorbim imediat, îi spune, mă bag iute sub duș.

Judith se așază lângă Leni. Decupează împreună pomi de Crăciun, clopoței, inimi și steluțe. Leni o întreabă de cal și când ar putea să călărească din nou, iar Judith îi promite s-o ia cu ea data viitoare.

Când apare Paula în halat de baie și prosopul făcut turban în creștet, o mângâie pe Leni pe cap și-i dă un pupic pe frunte, Judith își întoarce privirea.

Paula bagă tava cu fursecuri în cuptor și potrivește ora, apoi o trimite pe Leni în camera ei.

Ar fi trebuit să știe că Paula nu este o sfătuitoare neutră în această chestiune. Înainte de nașterea lui Leni, la ea literalmente explodase instinctul construirii

cuibului. După nașterea lui Leni, ea cu Ludger și cu bebelușul formaseră un soi de cocon. Timp de luni de zile, ei nu existaseră decât într-o unitate simbiotică.

— Te va schimba, zice ea, o să ai anxietăți pe care nu le-ai avut înainte, o să simți dureri care merg mai adânc decât orice altă durere ai cunoscut până atunci.

Și totuși o sfătuiește pe Judith să păstreze copilul.

— Știe Gregor deja? o întreabă.

Judith clatină din cap.

— Nu vrei să-i spui?

— Nu, nu vreau, răspunde agasată Judith.

Se ridică și se uită pe fereastră.

Locuința din casa de vizavi este luminată puternic. Un copil șade pe un leagăn care este agățat între două camere. Apare în fața uneia din ferestre, dispare pentru o clipă și apare imediat în fața celeilalte. Se dă atât de tare în leagăn, încât pare că în orice clipă s-ar putea izbi de tavan. În camera din stânga stă mama lui, în cea din dreapta, tatăl. Pe amândoi pare să-i amuze cât de sălbatic își face vânt copilul.

Zadarnic încearcă Judith să se vadă în rol de mamă. În capul său nu există nici o imagine a ei cu un copil. Și pentru că nu există nici o imagine, nu va exista nici un copil.

— Vii să mă iei după intervenție?

Paula dă din cap șovăind, iar afară începe să ningă.

Este aproape opt dimineața, când Judith se prezintă la clinica ambulatorie cu geanta ei de voiaj. De douăsprezece ore n-a mâncat nimic. Cabinetul se află la

parterul unei case. Ea și un grup de femei sunt conduse de o soră medicală în blocul operator. Sunt repartizate în trei încăperi. Li se zice să se dezbrace, să se așeze în paturi și să aștepte anestezistul.

Nu toate femeile sunt aici din același motiv.

Unora li se îndepărtează polipi din colul uterin, li se prelevă probe de țesut din mucoasa uterului, li se opresc hemoragii puternice prin chiuretare. Separată de bolnave, Judith stă cu alte două femei într-o cameră de trecere. Nu este doar o închipuire: în timp ce asistenta pălăvrăgește amical în camera de-alături, lor le dăduse numai niște indicații scurte, clare: să nu mănânce nimic, să nu bea nimic, să închidă telefonul, să aștepte medicul anestezist.

Judith se uită în jur. În geam atârnă decorațiuni de Crăciun, stele origami făcute de mână, nu cumpărate. Celelalte două femei stau liniștite în paturile lor. S-au întors spre perete și și-au redeschis în secret telefoanele. Amândouă sunt tinere. Una supraponderală, cealaltă suplă, dar ștearsă.

Judith știe ce se întâmplă în continuare. Zăcut în pat și așteptat. Ascultat dacă se apropie pași, observat ușile, potolit caruselul de gânduri.

Nu este prima dată pentru ea.

Dacă s-ar fi impus atunci, la optsprezece ani, în fața mamei ei, ar fi avut acum un copil adult. Probabil ar fi fost sportiv și arătos, așa cum era profesorul ei de sport de atunci. Însă mama ei îi zugrăvise o imagine atât de sumbră a viitorului ei profesional, încât Judith fusese în cele din urmă de acord cu întreruperea sarcinii.

În camera vecină se întâmplă ceva. Mai întâi vine rândul celor nevinovate. Pași energici străbat spațiul, o voce bărbătească îi vorbește primei paciente. O ultimă povață, o glumă care nu are haz.

Cunoaște această voce.

De unde cunoaște ea această voce?

Au trecut între timp paisprezece ore de când a mâncat ultima oară. Îi vine greu să gândească limpede. Este al treilea ei chiuretaj, al doilea fiind legat de un bărbat pe care de-abia îl cunoștea. Probabil că acum și aici renunță la ultima posibilitate de a mai avea un copil. Curând va fi prea bătrână; după patruzeci de ani, procentul de sarcină spontană este de numai doi la sută. Din o sută de femei care fac sex neprotejat rămân gravide numai două. Este improbabil să fii una din aceste două femei.

Ar putea să se ridice, să se îmbrace și să plece.

Ar putea s-o sune pe Paula și să-i spună să vină s-o ia. Atunci ar petrece ziua împreună și ar întocmi o listă cu prenume.

Își scoate telefonul din geanta care se află lângă pat. Ultimii care o sunaseră fuseseră Gregor și Paula. Gregor îi telefonase în ajun din Berlin, unde urmează să țină o prelegere la un congres de specialitate și să mai rămână o zi pentru a se întâlni cu fiica lui cea mare. Până la întoarcerea lui îi va fi din nou suficient de bine ca să poată să ascundă de el intervenția. Procedura în sine nu durează mai mult de un sfert de oră; narcoza prin inhalare nu necesită să i se facă respirație artificială. Se va trezi, se va odihni câteva ore, iar seara va adormi în patul ei, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Pentru ultima oară se gândește cum ar fi să păstreze copilul. În primul an, ar putea aranja o suplinire la cabinet, iar după aceea, amândoi ar putea să angajeze o bonă. Nu le-ar lipsi banii necesari. Dacă l-ar suna acum și i-ar povesti totul...

Încă ține telefonul în mână.

De zece zile s-a întors de la călăritul western[1] în Montana. Nimeni n-o luase de la aeroport.

De zece zile încearcă în van să găsească bucurie în lucrurile obișnuite.

Nopțile sunt nesfârșite. Nu e o problemă să adoarmă, dar se trezește după două–trei ore. Limitările corpului ei par să se dizolve. Își simte mâinile și picioarele ca și cum ar fi foarte departe. Proporțiile se modifică. Este ca și cum niște ființe invizibile ar trage de picioarele și de brațele ei și numai capul i-ar rămâne la locul lui, pe pernă. Nu simte durere, ci doar niște înțepături și mâncărimi surde.

Pe măsură ce se trezește, corpul i se reasamblează. Și apoi apare imaginea. În fiecare noapte.

O grămadă mare se află în fața ei. Este alcătuită din tot ceea ce corpul ei a pierdut până acum: păr, scuame ale tegumentului, unghii de la mâini și de la picioare, muci, mucozități, sânge, transpirație, fecale și urină.

---

1. Este un tip diferit (și cu o șa diferită) de călărie față de tipul englezesc, fiind inspirat de călăritul cowboy-ilor – el însuși provenind din călăritul spaniol *vaquero* –, care petreceau multe ore pe zi în șa.

Este un munte vâscos, împuțit, din materiale organice, iar gândul cumplit că și celelalte șapte miliarde de oameni au astfel de grămezi nu-i dă pace. Se foiește de pe o parte pe alta, inspiră adânc pe nas și apoi expiră adânc pe gură. Întinde mâna după paharul cu apă care e lângă pat, bea, respiră și nu are curajul să se uite la ceas.

La un moment dat, spre zorii zilei, revine somnul. Visele pe care le aduce cu sine sunt sumbre ca și gândurile prealabile. Abia sunetul deșteptătorului o eliberează de trudele nopții.

Și astăzi s-a dus obosită la muncă, și totuși mai târziu a plecat să călărească – fără șa și fără zăbală, numai cu hăț și hamut.

Își face o salată, apoi se loghează și se uită la cele mai recente propuneri de parteneri. N-ar dori să petreacă singură următoarea ei zi de naștere.

Întreprinzător, 45, doi copii, nici unul în gospodăria proprie, fumător ocazional și posesor de pisici, a trimis un zâmbet. La întrebarea pe cine și-ar dori să întâlnească o dată, a răspuns: *Pe mine în zece ani.*

Scrolează în jos. *La ce reacționez alergic: păr pe corp (în afara celui de pe cap).* Îl închide și se uită mai departe.

Arhitect, 48, nu are animale de casă, nu are copii, nu-și dorește copii. Citatul lui personal nu-i aparține lui, ci lui Hemingway, dar în orice caz nu menționează absolut deloc părul de pe corp.

Aproape doi ani renunțase să mai caute, sperase în hazard și chiar cântărise serios ideea de a fi permanent singură. Avea munca ei, calul ei și prietenele ei – Paula

și Brida. Nu exista loc pentru un bărbat. Abia atunci când a sunat Paula ca să-i povestească de Wenzel, a conștientizat Judith din nou cât de grea era singurătatea.

Se duce la bucătărie, își toarnă vin roșu și se uită la ceas. Într-o oră trebuie să fie la librărie. Brida citește din cartea ei cea nouă.

Va veni și Wenzel. Când i-l prezentase Paula, Judith mai că rămăsese fără grai. Wenzel Goldfuß nu se schimbase aproape deloc din acea zi în care, cu ani în urmă, Judith – fiind de serviciu pe ambulanță, în echipajul de intervenție – o tratase pe soția sa, Maja, bolnavă de cancer, și părăsise locuința frumoasă a cuplului cu sentimentul straniu de invidie. Soția lui murise de mult și viața mersese înainte. Viața îi adusese împreună pe el și pe Paula și-i separase pe Judith și Gregor.

Brida ar numi asta destin.

Însă Judith nu crede în destin. Ceea ce numesc oamenii destin nu este nimic altceva decât suma deciziilor lor.

Are chef de o țigară, însă a renunțat la fumat. Se mai duce o dată înapoi la computer și deschide următorul profil.

Inginer, 45, divorțat, nefumător, 2 copii, nici unul în propria gospodărie, îi plac muzica rock, pop și șlagărele și caută o femeie drăguță pe care s-o facă fericită.

Resemnată, închide computerul.

N-a mai întâlnit pe cineva ca Gregor. Din când în când dau întâmplător unul de altul. Atunci se salută politicos și scurt și fără a se opri.

Copilul ar fi avut acum doi ani și jumătate. Atunci, în clinica ambulatorie, puțin înainte de chiuretaj, avusese o mică șansă de viață. Numai că după aceea se deschisese ușa, anestezistul intrase în cameră și Judith știuse deodată de unde cunoștea vocea.

— Așa ne vedem din nou, mormăise el și lăsase ochii în jos.

Și, în timp ce el completa fișa de anestezie, nu putu să nu și-l imagineze pe Medic, 45, cu cal propriu, golgoluț. Încătușat, în patru labe, cu urmele loviturilor de bici pe spate.

Nu s-au privit în ochi. Mai târziu, în drum spre sala de operații, Sven i-a urat toate cele bune și Crăciun fericit. Apoi au dispărut luminile intense, vocile s-au îndepărtat, iar ea a adormit. Și, când s-a trezit din nou, nu mai era însărcinată.

După întoarcerea lui de la congresul din Berlin, Gregor apăru cu un buchet de trandafiri albi în fața ușii ei. Ca o mâncare stricată țâșniseră toate din ea. I le vomitase efectiv la picioare.

Gregor repetă încet ce spusese Judith. Că rămăsese însărcinată, dar că făcuse chiuretaj, că deci problema era acum rezolvată, dar că pe viitor trebuiau să fie mai prudenți.

Ca de atâtea ori, lucrurile păreau să se rânduiască și însemnătatea lor să se reveleze în capul lui abia după ce erau exprimate o a doua oară; iar în timpul tăcerii care se așternuse, el luase probabil decizia. Judith văzuse transformarea pe chipul lui. Crăciunul – Judith știu asta înainte ca el să spună ceva – îl va petrece singură.

Era ziua dinaintea solstițiului de iarnă. Nici opt ore nu erau între răsăritul și apusul soarelui.

În întuneric o pornea de-acasă, în întuneric se întorcea acasă. Când plecase Gregor, ea știuse că-i va simți foarte puternic lipsa.

Trandafirii îi aminteau zilnic de el și, de parcă asta n-ar fi fost îndeajuns, nu se ofileau. Au ținut cât au durat sărbătorile de Crăciun și mai stăteau drepți în vază și de Revelion. Numai marginile petalelor se închiseseră la culoare.

În Ajunul Crăciunului, imediat după ce s-a sculat, i-a trimis lui Gregor un mesaj conciliant, însă n-a primit nici un răspuns. Așa că s-a dus la calul ei, a călărit două ore bune în pădure pe drumuri pline de noroi, a umplut apoi o găleată cu nutreț concentrat, privind cum iapa mânca lacomă ospățul festiv. După prânz a deschis o sticlă cu vin și a început un maraton de seriale, iar când a sunat la ușă seara devreme, n-a putut decât să spere.

S-a dus încet la ușă, a luat receptorul interfonului, a șoptit un „Alo" timid și a așteptat. Însă, în loc de glasul calm de bas al lui Gregor a răsunat o voce subțire de copil și i-a urat „Crăciun fericit". Decepția a paralizat-o pentru câteva secunde. S-a sforțat să respire liniștit, apoi s-a dus la geam, s-a aplecat și a văzut cum vecinii ieșeau din case. Ca în fiecare an, o mică delegație a corului bisericii Sf. Toma stătea pe stradă. Erau circa zece băieți, ale căror voci au început acum să cânte foarte limpede *Stille Nacht, heilige Nacht*[1].

1. Celebrul colind de Crăciun *Noapte de vis*.

Judith fuma. Aerul rece pătrundea în camera ei neîmpodobită. Băieții au intonat pe mai multe voci următorul cântec: *Es ist ein Ros' entsprungen*[1].

A închis încet geamul și a continuat să vadă serialele.

De atunci se întâmplaseră atât de puține lucruri, încât ultimii ani i se păreau a fi fost zile. Numai călăritul îi mai întrerupea cadența mereu egală de muncă și sport, muncă și sport și-i dilata timpul într-o măsură care nu corespundea timpului scurs efectiv, dar făcea totuși posibilă amintirea.

Judith se machiază cu grijă, ia noua carte a Bridei, merge un sfert de oră prin ninsoarea deasă și își dorește să nu fie nevoită să intre neînsoțită în librărie.

L-ar fi putut întreba pe Hans, însă între Hans și ea s-au complicat lucrurile, căci soția micuță și slăbuță de-acasă s-a prins de ceva. De-atunci, Hans este scump la vedere.

Trebuie să se grăbească, pentru a nu întârzia. Fulgi i se agață de gene, și în timp ce merge Judith se gândește la iernile copilăriei ei în Munții Metaliferi. Ciorapi-pantalon care zgâriau, fulare și căciuli tricotate în casă. Mama în pas de paradă în față, Judith și tatăl în spate, luând-o în sus prin păduri cu multă zăpadă, urcând tot mai mult, până ce copacii se făceau mai mici și creșteau mai rar și erau deformați de vânt într-o direcție. Ca niște sculpturi strâmbe stăteau acolo, înconjurați de gheață și zăpadă. Apoi picnicul într-un

1. Alt colind german foarte îndrăgit, despre Fecioara Maria.

loc ferit de vânt – sandviciuri, ceai, ciocolată și nuci, și uneori o laudă a mamei. Căci Judith nu se plângea. Nici de frig, nici de cizme ude și nici de mâini și picioare pe jumătate degerate. Nici de drumul lung sau de ritmul susținut și prea intens care nu corespundea niciodată celui al unui copil.

Ca și atunci, înaintează și acum rapid și fără să se oprească. Ajunge la timp la librărie, își scoate paltonul și fularul, își tamponează cu o batistă de pe gene zăpada care începe să se topească și se uită în jurul ei. Cele mai multe locuri sunt ocupate.

Paula și Wenzel îi fac semn din primul rând și ceva mai în spate cineva se întoarce spre ea.

Locul de lângă Gregor este liber. Se așază, îl salută, apoi luminile se sting și Brida începe să citească. Judith poate să vadă cu coada ochiului cum capul lui se întoarce în direcția ei.

Brida

Un cerb iese din pădure.

Vine mai în față, se uită în jur și începe să pască. Mănâncă plin de candoare. Din când în când, înalță capul, aruncă o privire de jur-împrejur și continuă să pască.

Între punctul ei de observație din copac și cerb sunt circa o sută cincizeci de metri. Între ei se întinde niște pământ înțelenit – o poiană sălbatică plină de ierburi înalte, din care se ridică din când în când păsări.

Brida lasă în jos binoclul și pune la ochi o pușcă imaginară. Ține, trage, nimerește. Apoi se apleacă și se sprijină de parapetul crăpat. Se aude cum pârâie lemnul vechi. A fost atacat de insecte. În toate colțurile punctului de observație se întind pânze mari de păianjen cu o pradă bogată în ele.

Picioarele îi tremură când simte niște mâini aspre plimbându-i-se de-a lungul părții interioare a coapselor. Götz îi trage fusta în sus. Încă o dată ridică Brida capul și privește dincolo de poiană spre soarele care apune. Cerbul se întoarce și dispare în pădure.

Brida închide ochii.

O iau înapoi pe drumul șerpuit, peste coline, spre casele de vacanță.

Greierii țârâie; de două ori dau în drumul lor peste șerpi de casă. Götz o ține de mână și imprimă ritmul. Când ajung la indicatorul de intrare în localitatea Hollershagen, Götz îi dă drumul la mână și arată spre cer. Un stol de cocori zboară deasupra lor. Din buzunarul drept al canadienei lui iese un colț al chiloțelului ei. Preț de o clipă, Bridei îi trece prin minte ideea fantasmagorică de a-l lăsa acolo. Svenja l-ar descoperi și atunci...

Și atunci?

Gândul la copii o face să apuce colțul și să tragă chiloțelul din buzunar.

Fetele vin spre ei alergând. Patru ani crescuseră Götz și cu ea copiii împreună, apoi Brida s-a despărțit de el.

O nouă încercare le-a mai dăruit un an în plus de viață de familie. Acum, Hermine și Undine au unsprezece și nouă ani, iar Götz și Svenja formează de peste doi ani un cuplu.

Înainte să apară Svenja, Brida percepuse separarea numai ca pe o modificare a condiției relației lor. E drept că Götz și ea nu mai trăiau în același loc și nu mai împărtășeau viața cotidiană, dar se mai culcau împreună și ea avusese mereu sentimentul că un singur semn clar ar fi fost suficient pentru un nou început.

Căzuseră de acord asupra „modelului cuibului“[1]: copiii rămâneau în casă, iar părinții locuiau acolo cu

1. „Nestmodell“. Practicat adesea în Germania când părinții se despart; uneori ca soluție provizorie. Este una dintre formele

schimbul. Când Brida locuia cu fetele, Götz dormea în atelier, iar pentru zilele ei fără copii, Brida avea o cameră într-o locuință cu mai mulți locatari și menaj comun.

Discutau în mod regulat foarte rezonabil despre interesele copiilor. Sărbătoreau împreună Crăciunul și Paștele și se duceau împreună în vacanță.

Dorința unei despărțiri adevărate nu venise din partea ei.

Odată când Götz a venit să stea iar în locuință cu copiii și Brida își strângea iar lucrurile, el a rugat-o să mai rămână. Au cinat împreună. Își amintește și astăzi ce mâncaseră: salată făcută din fetică și roșii și sâmburi de pin prăjiți, spaghetti cu sos carbonara vegan și la desert o *mousse au chocolat* preparată de ea. Tot timpul Götz îi evitase privirea și, când copiii au sărit de la masă și au alergat în camerele lor, s-a ridicat și el și s-a dus după ei.

Abia mai târziu, după ce fetele au adormit, a ajuns la subiect:

— A cam venit timpul să divorțăm, i-a spus și a adăugat încet: Dar nu trebuie să fie imediat.

La scurt timp după aceea i-a văzut pe amândoi în oraș.

Stăteau în fața unei cafenele – Svenja în fustă mini și cizme înalte, Götz în blugi și un pulover pe care nu

„modelului alternativ" („Wechselmodell"). Explicat pe scurt în text chiar de autoare.

i-l știa. Svenja se uita în sus la el. Era micuță și delicată și, în ciuda tocurilor înalte, de-abia îi ajungea până la umeri. Își lăsase capul pe spate, așa încât vârful cozii ei de cal îi atingea spinarea. Zâmbea și își trecea arătătorul drept peste pieptul lui.

Brida n-a mai putut să facă nici un pas. Durerea a lovit-o dur și neașteptat. S-a ținut strâns de ghidonul bicicletei și s-a uitat spre ei.

Până atunci nu-și ascunseseră aventurile, chiar își povesteau unul altuia despre ele și făceau comparații. Însă nici o altă femeie și nici un alt bărbat nu avuseseră vreodată o șansă reală. Și de aceea noii parteneri de amor dispăreau așa cum apăruseră – pe neobservate și în cele din urmă fără importanță. De data asta însă, ea nu știuse nimic.

Nici măcar atunci când el a luat capul celeilalte femei între mâinile lui, aplecându-se spre ea și sărutând-o lung, Brida n-a putut să-și întoarcă privirea. A continuat să se uite în urma lor și atunci când el i-a luat, zâmbind, mâna și a intrat cu ea în cafenea. După care au dispărut în întunericul localului.

Când picioarele au ascultat-o din nou, a pedalat după primul colț de stradă și a sunat-o pe Judith.

În cabinetul doamnei doctor Gabriel n-a răspuns nimeni. Era o miercuri după-amiază. Și telefonul mobil al lui Judith era închis. O fi fost pesemne la calul ei.

Brida s-a dus să ia copiii. I-a cărat în sus pe scări până în casă, a ajuns în living și s-a lăsat să cadă pe canapea. Teama ei era îndreptățită. Știa asta. Și când Judith a sunat în cele din urmă, i-a spus fără înconjur:

— Are pe alta, și de astă dată e treabă serioasă.

Dacă ar fi să mai plece o dată la Hollershagen, atunci fără Svenja!

Götz dispare cu fetele în casa numărul 7. Brida deschide ușa casei numărul 8. Perete-n perete își petrece ea vacanța cu noua lui iubită, iar cuvintele de-atunci ale lui Judith îi răsună în cap.

— Îl vrei înapoi numai pentru că acum nu-l poți avea. Dacă îi dă papucii celeilalte, n-o să-l mai vrei. N-ai nevoie de el. Te descurci singură.

În spate, spre apus, sunt terasele caselor de vacanță, separate între ele de garduri vii care-ți ajung până la umeri; orice vorbă care nu este spusă în șoaptă ajunge inevitabil la vecin.

Brida stă acolo și fumează. Vântul suflă fumul alături, spre Svenja și Götz, care stau și ei tot afară. Vorbesc despre ziua următoare, compară prețurile celor care închiriază bărci și-și planifică ruta pe care să meargă cu caiacul împreună cu copiii.

În mâna dreaptă i-a intrat o așchie din lemnul de la locul de observație al vânătorului. Scoate o pensetă, trage așchia afară și o azvârle cu arătătorul peste gardul viu.

La cină, o observă pe Svenja. Nici o umbră de îndoială pe chipul ei. Pe jumătate dezgustată, pe jumătate fascinată, Brida își contemplă învingătoarea. L-a cucerit pe Götz cu trupul ei tânăr, care n-a născut copii, n-a trecut prin boli grave, n-a avut crize și nu cunoaște decât sportul și alimentația sănătoasă. Și cu spiritul ei proaspăt, care nu-i nici prea profund și nici prea super-

ficial. Atât de sigură este de Götz, încât a fost de acord atunci când copiii și-au dorit vacanța cu ambii părinți.

Nu mai suportă s-o privească pe Svenja și-și îndreaptă atenția spre Götz. Acesta își mișcă vârful piciorului drept în sus și-n jos, evitând să se uite în ochii ei.

Când Svenja se duce cu fetele la bufet, ca să apuce să mai mănânce, îi spune încet:

— Asta-i o greșeală.

— Care anume este greșeala? întreabă ea.

— Știi tu, îi șoptește el.

Mai târziu, Götz joacă volei cu Svenja, fetele și alți câțiva turiști. Svenja compensează statura ei micuță cu rezistență și cu faptul că e mereu gata să-și asume riscuri. Se trântește în nisip, se ridică iute din nou, sare și aleargă și-și trimite mingea cu forță peste plasă. Hermine se străduiește să țină pasul cu ea, iar Undine mai degrabă le-ncurcă.

Nici Brida nu știe jocuri cu mingea. Încă de când era mică se ghemuia și se dădea deoparte, când venea mingea spre ea. Se rănea tot mereu și nimeni n-o voia în echipă. Intră înapoi în casă, le duce fetelor sticle cu apă și un spray contra țânțarilor, merge apoi mai departe până la podețul de pe mal și privește o clipă lacul.

De pe o pășune din apropiere aude vacile mugind. O fac de zile întregi.

Ar vrea să se ducă la Götz ca să-i spună asta și să-l roage să meargă cu ea la țăran. Dar nu dă curs impulsului ei. El nu mai este omul pe care să se bizuie. El nu mai este bărbatul ei. Trebuie să și-o spună. Tot mereu: „El nu mai este bărbatul meu".

Brida a știut imediat că Götz va deveni bărbatul ei.

Locuia deja de-un timp în Leipzig, însă locuința ei nu era încă amenajată complet. Când a intrat în magazinul lui Götz, a sunat un clopoțel. Câteva clipe a fost singură cu mobilele vechi restaurate. Prețurile erau scrise de mână pe bucățele de hârtie și plasate decent. Cel mai mult i-a plăcut un pat de copil. Partea de la cap și de la picioare era pictată cu flori, iar culorile erau împrospătate numai din loc în loc. Erau flori de munte – gențiane și floarea-reginei. S-a așezat cu precauție la marginea patului și, cu toate că nu-și dorea neapărat un copil, s-a gândit să cumpere patul.

A auzit pași în spate. Și deodată el era în fața ei.

Și-a șters mâinile de pantalonii murdari și a salutat-o cu vorbele:

— Din păcate, patul nu este de vânzare.

În acest moment, s-a făcut întuneric. O rupere de nori... și grindina a început să lovească în geamurile vitrinei. Brida s-a ridicat.

— Vedeți, așa se întâmplă când sunt supărată, a spus fără vreo urmă de ironie în glas.

El s-a uitat afară la furtună și înapoi la ea. De parcă ar fi crezut în puterile ei. Dar apoi, de-abia perceptibil, a început să zâmbească. Mai întâi cu ochii, care s-au îngustat ușor, iar apoi zâmbetul a ajuns la gura lui.

Brida l-a simțit în tot trupul. Ceva a învăluit-o. Inima a-nceput să-i bată nestăpânit. Brida stătea foarte liniștită. Mâinile îi erau ude de transpirație. Grindina lovea în geamuri, ușa s-a deschis brusc și clopoțelul a sunat furtunos.

Alți doi clienți au intrat în magazin.
Momentul magic trecuse.

În timp ce Götz oferea celor doi – o pereche udă leoarcă – o cafea și le vindea două scaune Thonet[1] de cafenea, Brida scotoci prin jur. După aceea îl urmă în atelier.

Acolo se afla un dulap pe o bucată mare de carton. Era smălțuit într-un alb natur, cu două uși de sticlă și patru rafturi, și era exact ceea ce căutase. Götz îi istorisi proveniența dulapului așa cum ai relata biografia unui om – că dulapul fusese montat în anii '20 în cabinetul și laboratorul de chimie al unei școli rurale din Saxonia și că de atunci, în următorii aproape nouăzeci de ani, devenise martorul tăcut al istoriei schimbătoare a clădirii. Școala fusese transformată după sfârșitul războiului într-un cămin pentru refugiați, devenind apoi iarăși școală, după care sediu pentru perfecționarea pregătirii profesorilor, și în cele din urmă cabană pentru tineret.

Majoritatea mobilelor vechi nu putuseră fi salvate, erau putrede sau mâncate de cari. Numai acest dulap stătuse singur într-o încăpere micuță, caldă, dinspre sud, acoperit și conservat. Când îl găsise Götz, în interiorul lui se afla o colecție de eprubete și de baloane de sticlă.

Își trecu mâinile peste lemn și-i zise un preț nicidecum modest. Brida spuse fără să șovăie „Da".

---

1. Michael Thonet (1796–1871), producător de mobilă german, mare inventator și inovator al timpului. A inventat metoda de curbare cu abur a lemnului. Scaunele stil Thonet sunt celebre.

Când se întoarseră în spațiul comercial pentru a discuta la tejgheaua unde era și casa, ploaia încetă la fel de brusc precum începuse. Soarele bătea acum puternic și camera se lumină toată. Când îi ceru numele și adresa și auzi răspunsul Bridei, Götz dădu râzând din cap. Iar Brida repetă ceea ce spusese.

— Brida Lichtblau? întrebă el și se uită demonstrativ afară în albastrul limpede al cerului.

— Da, spuse ea, Lichtblau, ca *Licht* și ca *Blau*.[1]

Iar el îi scrise numele pe o foaie și puse un semn de exclamare după nume.

Götz a venit personal ca să livreze dulapul.

L-a dus, desfăcut în bucăți, la etajul trei. Pe fiecare dintre părți era notată cu creion poziția. Fundul dulapului și pereții laterali se vârau unele într-altele, întreaga mobilă se monta fără cuie și șuruburi. După o jumătate de oră, dulapul era gata.

În timp ce Götz se spăla pe mâini la baie, Brida a pregătit cafea.

Era vară, s-au dus pe balcon, au privit curtea interioară plină de verdeață, au ascultat vocile copiilor care se jucau. El a vrut să știe ce făcea Brida și ea a spus:

— Mă fac scriitoare.

Din buzunărașul de la pieptul cămășii, Götz a scos o țigară și din buzunarul pantalonilor o brichetă.

— Ne putem face așa ceva?

Întrebarea a derutat-o.

---

1. *Licht* înseamnă în germană lumină, iar *Blau*, culoarea albastră.

— Scuze, a adăugat el, n-am vrut să fiu nepoliticos.

La subsuorile lui se formaseră pete de transpirație. Se uită fix la ea. Bridei i se păru că această privire pătrunde în capul ei, în fiecare circumvoluție a creierului ei, până în centrul Eului ei.

În loc să-i răspundă la întrebare, i-a povestit despre copilăria ei la Mecklenburg, despre instruirea ei pentru a deveni maistru de vânătoare, despre cele patru semestre în știința silviculturii urmate într-un oraș mic de lângă Dresda și neașteptatul răspuns afirmativ al Institutului German de Literatură. Lăsase baltă studiul, renunțase la camera ei la WG[1] și se mutase la Leipzig.

Povestirea cu care concurase țâșnise pur și simplu din ea. Într-o dimineață se așezase la masă și începuse să scrie. Un curent o preluase, o dusese cu el, o mânase înainte și, cândva, niște zile mai târziu, o lăsase iar la țărm și, împreună cu ea, povestea ei terminată.

— La asta mă refer, spuse Götz, exact la asta.

Când s-a ridicat să plece, ea l-a însoțit până în casa scării.

La despărțire, s-au privit în ochi. El i-a strâns mâna cu căldură și ferm, după care a împins-o ușor înapoi de pe prag în locuință, a închis ușa și a sărutat-o.

Brida părăsise teafără și nevătămată la nouăsprezece ani casa părintească. Acum, cu aproape douăzeci de

1. Prescurtarea cuvântului *Wohngemeinschaft*, locuință în care fiecare chiriaș are camera lui, dar împarte cu ceilalți spațiile comune: baia, bucătăria, eventual livingul.

ani mai târziu, i se pare că în acest timp i-ar fi fost rupte toate oscioarele, pielea jupuită de pe trup, părul smuls, încrederea furată și visurile sfărâmate. Nu mai are nimic de-a face cu ființa care fusese odată.

Alăptatul îndelungat îi transformase sânii în învelișuri goale, nopțile nedormite îi imprimaseră umbre pe chip, iar lacrimile i-l scobiseră.

Știe acum mai multe decât atunci, dar la ce-i folosește?

Atunci ar fi trebuit să știe. Atunci când l-a întâlnit pe Götz. Când era tânără și putea să scrie. Înțelepciunea bătrânilor i se pare lipsită de valoare. Pe tineri nu-i interesează, iar bătrânii sunt prea bătrâni ca să mai poată face ceva cu ea.

Șade în sala de mese a conacului și se uită la familiile străine, la copiii mici care se smiorcăie, la adolescenții îmbufnați. Propriii ei copii dorm încă, și nici urmă de Götz și Svenja. Nu poate să mănânce nimic. Își bea numai cafeaua.

De luni de zile n-a mai scris. Ultima tentativă n-a produs decât fraze necaptivante, fără răsunet, fără farmec.

Nici corpul ei nu mai este captivant. De parcă acesta și-ar fi uitat posibilitățile. Odată cu divorțul, Götz a stins plăcerea Bridei. La fiecare întâlnire el i-o reaprinde, la fiecare despărțire i-o stinge la loc. Ea-l iubește și-l urăște pentru asta.

Și apoi îl vede stând la automatul de cafea. Singur. Se întoarce spre ea și surâde.

Spre amiază se urcă amândoi în camionetă ca să ia pizza. Copiii stau la lac și citesc. Svenja urmează un curs de yoga. Puțin după ce trec de satul de vacanță, Götz virează într-un drum forestier. Își parchează vehiculul bine ascuns între copaci și întinde un pled pe platforma de încărcare.

Brida plânge.

— Nu trebuie s-o facem, zice el încet.

Dar Brida trebuie.

Mai târziu îl întreabă ce-l ține la Svenja.

— Este nepericuloasă, spune el, are talentul să fie fericită. Este pur și simplu pe lume, înțelegi ce vreau să zic? Götz inspiră și expiră zgomotos: Sunt epuizat, am nevoie de ceva simplu și ușor, Brida. Îmi trebuie râsete seara.

— Ce altceva? vrea ea să știe.

El ezită.

— Suporți răspunsurile la întrebările tale?

Ea dă din cap că da.

Apoi el tace o vreme. Brida știe că nu refuză să-i răspundă. Dar este zgârcit la vorbă și precis.

— Svenja, continuă în cele din urmă, nu se ia în serios. Mă susține și își lasă propriile necesități pe planul doi.

— Iar eu n-am făcut așa?

— Ba da, sigur, dar îți venea greu. Ai suferit din cauza asta. Și pentru că sufereai, nici copiii, nici eu nu eram fericiți.

Nu vrea să plângă acum. Își reține în piept durerea și lacrimile și replicile care ar fi doar minciună. Tot ce

spune Götz este corect. Și, pentru că este corect, speranța își pierde sensul. Căci Brida tot Brida este, iar Götz tot Götz este. Brațele lui sunt încolăcite strâns în jurul ei când menționează în treacăt că Svenja vrea un copil. Brida se desprinde din îmbrățișarea lui și se ridică.

— Să nu faci asta, spune ea.

— Poate este bine așa, Brida, răspunde el. Doar trebuie să ne continuăm viețile. Fără să ne avem unul pe altul.

— Vrei asta? întreabă ea.

— Nu, spune el, asta n-are nimic de-a face cu vrutul.

O ia de mână și și-o pune la obraz.

— O iubești?

— Îmi place foarte mult. Dacă aș iubi-o, n-ar fi ceva simplu și ușor. Atunci ar fi ca la noi.

Brida inspiră adânc. Fiecare întrebare este periculoasă. Fiecare răspuns poate fi prea mult.

— Cum este la noi? îl întreabă.

El se uită la ceas.

— Voiam să luăm pizza, șoptește el, o să ne aștepte.

— Götz, cum este la noi?

El își trece mâna peste chip înainte să vorbească.

— Mai ții minte cum le-ai spus fetelor că nu știi ce te-a mânat când ai optat pentru copii și deci contra scrisului? Îți amintești de fețele lor?

Da, își amintește. Hermine își luase surioara de mână și o trăsese până-n camera lor. Înăuntru au construit o baricadă. Brida și-a cerut scuze prin ușă, le-a jurat că nu asta a vrut să spună, că și-a dorit mereu copii și că fiecare zi cu ele o face fericită.

Și chiar era adevărat ceea ce spusese, cu toate că ele îi pierduseră textul din computer. Munca a multe luni fusese ștearsă, distrusă pentru totdeauna. A plâns, a înjurat și a spus lucruri pe care mai bine nu le-ar fi spus niciodată.

Își amintește și de restul zilei. De simbioza agresivă tată–fiice. De frontul comun făcut împotriva ei. Nu știuse ce să mai zică. Mai târziu trecuse tăcută pe lângă ușa deschisă a camerei copiilor și auzise glasul lui, citindu-le. Cuvinte din *Bullerbü*[1], dintr-o lume fericită a copiilor.

Vinul îl băuse prea repede în bucătărie și, în ciuda înțelegerii, fumase țigara înăuntru, stând la masa din bucătărie.

— Nu este vina fetelor! Trebuie să ai grijă să-ți faci copii back-up, Brida!

El trecuse pe lângă ea, deschisese energic fereastra și-i trântise frazele în cap.

— Și tu trebuie să educi copiii! N-au ce căuta la calculatorul meu! urlase ea și continuase să bea.

Sigur că-și aduce aminte.

Numai că el ar trebui să-și aducă aminte de alte lucruri.

Îi pune mâna pe abdomen, o trece în jos spre buricul lui, îi ia penisul în mână și-l cuprinde. Apoi se lasă-n jos și-și pune fața pe pântecul lui cald.

Când Brida și Götz duc cutiile cu pizza de la mașină la locuință, Svenja le iese în întâmpinare.

---

1. Din cărțile renumitei scriitoare pentru copii Astrid Lindgren.

— Asta chiar c-a durat, spune ea, vă așteptăm de-o veșnicie.

Brida se uită fix în ochii Svenjei și zâmbește.

La începutul relației lor a existat Malika, despre care Götz spunea atunci că era femeia cu care să întemeiezi o familie. Corpul ei era corpul unei mame – moale și cald și ca un palton de iarnă care te protejează.

— Și cum sunt eu? îl întrebase, iar el răspunsese:

— Sălbatică și aspră ca o limbă de pisică, iar ea râsese și-l sărutase și-i povestise despre Johann, poetul, prietenul ei.

Gândul la Johann și la Malika nu-i provoca sentimente de vinovăție.

Iubirea, asta credea Brida cu tărie, vine cum trebuie să vină – fără temei, fără culpă și imperioasă. Nu poate fi controlată și nu poate fi oprită. Orice răzvrătire împotriva ei este o irosire inutilă de forțe.

Johann a acceptat tăcut despărțirea, iar din ziua aceea nu i-a mai adresat Bridei o vorbă. Malika, în schimb, a rămas.

La început, Götz se întâlnea cu ea de cele mai multe ori la ea acasă și din când în când într-o cameră învecinată cu atelierul. Ea-l însoțea cât putea de des în drumurile lui spre est. Se ducea mai cu seamă în Polonia și Cehia în căutare de mobile vechi. Doar în aceste călătorii putea Brida să-l atingă unde și când îi plăcea.

În timp ce Malika dădea acasă lecții de vioară, Brida îl avea numai pentru ea.

Când erau pe șosele pustii, își povesteau fantasmele lor sexuale. Apoi o coteau pe drumuri forestiere, opreau camioneta în locuri bine ascunse și acolo, pe platforma de încărcare, se petreceau lucruri care de-atunci încolo au devenit pentru ei etalon.

După acele călătorii au luat ființă primele ei texte mai lungi. Locurile văzute o inspirau.

O moșie ajunsă ruină într-o provincie poloneză a devenit locul acțiunii unei drame în jurul a doi copii, iar o fermă cehă, punctul de pornire al unei nuvele.

Götz se urca în tot felul de poduri și-și croia drum prin hambare ticsite. Ca un vânător pândea calm și răbdător momentul propice. Își rezerva suficient timp ca să intre în contact cu oamenii și, dacă nu se putea înțelege verbal din cauza limbilor diferite, recurgea la gesturi simple. Adesea se plimba de colo-colo tăcut, atingea obiectele pe care le vedea, se oprea și se uita.

Oamenii se încredeau în el. Îl lăsau în debaralele lor, în poduri, în șure, garaje și locuințe și, așa cum sculptorul intuiește deja în piatra brută sculptura, Götz vedea adesea în niște piese de mobilă neînsemnate viitoarea bijuterie. Și, mereu grijuliu să nu înșele oamenii, plătea mai degrabă prea mult decât prea puțin.

Și Brida se simțea complet în siguranță în prezența lui. Însă, de îndată ce începea călătoria de întoarcere și cu cât se apropiau mai mult de casă, cu atât se îndepărta Götz mai tare de ea. Apoi o lăsa în fața locuinței ei și

pleca mai departe la atelier, care forma stăvilarul dintre Malika și ea.

După care se întâmpla să nu audă zile-ntregi nimic de la el.

La institut, Brida s-a îndepărtat de ceilalți.

Nu că în perioada dinaintea lui Götz s-ar fi străduit în mod special să lege prietenii, dar participase în mod real la viața studențească. Mergea la petreceri și se ducea în mod regulat la cinema cu Alma și Xandrine, care scriau și ele proză. Dar în general prefera lectura unei cărți bune. Brida nu frecventa din principiu manifestările de amploare cum ar fi fost revelioanele, concertele rock ori serbările în cartier. Îi făcuse dintotdeauna o bucurie deosebită să nu fie de față atunci când toți se adunau.

Singurătatea fusese mereu starea ei naturală. Copil unic la părinți fiind, într-o casă izolată la marginea unei păduri, nu avusese de ales: trebuise să-și organizeze singură timpul. Mama ei pleca devreme de-acasă și se întorcea târziu. Mergea zilnic două ore cu bicicleta, cu trenul și pe jos, pentru a putea ajunge la locul ei de muncă de la banca de economii a orașului celui mai apropiat. Tatăl era cea mai mare parte a timpului în pădure. Ocolul său silvic era mare. Brida îl însoțea uneori, însă adesea rămânea singură acasă cu grădina cea mare și gardul înalt de jur-împrejur.

Doar rareori ajungea un copil din sat până la casa pădurarului. Drumul era lung și Brida era considerată ciudată. Janko, un câine de vânătoare, o însoțea la fie-

care pas. Deși își dorea din când în când un tovarăș de joacă și o implora pe mama ei să-i facă un frățior sau o surioară, nu suporta mult timp compania unui alt copil. După cel mult o oră, două, se sătura. Atunci, fie nu mai vorbea deloc, fie se purta urât. O tensiune interioară insuportabilă o silea să se comporte așa.

Odată pur și simplu plecase. Îl chemase pe Janko cu un fluierat, dispăruse cu el în pădure și-l lăsase singur în grădină pe copilul care venise în vizită.

Scuzele care au urmat la presiunea părinților ei le rostise cu jumătate de glas, așa încât n-au dus nici la o împăcare adevărată, nici la alte vizite.

Ei nu-i păsase. Avea destule de făcut singură. Tot ce-i trebuia pentru asta era capul ei. Orice gând, orice idee erau suficiente spre a produce un șuvoi de imagini și de sentimente. Și, când a ajuns la vârsta la care ideile nu se mai transformau în jocuri, a început să consemneze figurile și locurile lumii ei interioare. Atunci avusese nevoie mai mult ca oricând de singurătate. O cultivase și o apărase de invaziile unei realități care nu putea fi niciodată atât de intensă precum universul fanteziei ei.

Viața ei era formată acum din Götz și din scris, și în fine avea cu adevărat ceva de povestit.

Ca la textele multora dintre colegii ei, și din ale Bridei lipsea experiența. Cea mai mare parte a studenților erau tineri și sursa de inspirație a primelor lor încercări literare erau o copilărie fără griji și o îndrăgostire banală. Lipsa cunoașterii oamenilor și a înțelepciunii vieții

ducea la nașterea unor figuri și acțiuni mult prea construite, neverosimile. Textele orientate cu efort spre stil nu interesau pe nimeni din afara Institutului.

A fi iubita lui Götz era un cadou.

Brida se cufunda cât putea de adânc în întristare, dor și anxietate. Zeci de pagini de text au luat naștere în nopți fără somn, în care aștepta în van un semn de la el. Prezența lui era hrana care-i alimenta următoarea separare.

Însă timpul cu el era de fiecare dată prea scurt și intervalele dintre întâlnirile lor erau prea mari.

Vreme de aproape un an, trupul ei și-a trimis semnalele de avertisment într-un ritm tot mai rapid. O boală a urmat alteia și când, după excluderea tuturor cauzelor posibile, a rămas numai Malika, l-a rugat să se despartă de ea.

Răspunsul lui a fost *Nu*. S-ar despărți de Malika numai dacă decizia ar veni din inima lui. Dacă ar face-o doar ca să îndeplinească dorința Bridei, n-ar avea valoare.

La întrebarea dacă o iubește, a răspuns fără să ezite *Da*.

La întrebarea dacă o iubește pe Malika a dat același răspuns.

Apoi, săptămânile și lunile s-au scurs fără a mai putea fi distinse între ele. Durerea i-a alterat scrisul. Punea prea mult patos, crea prea multe metafore și introducea prea multe adjective în frazele prozei ei.

Colegii disecau și sfâșiau textele Bridei în seminare, iar profesorii îi spuneau pe față că socoteau studiul ei

la Institutul de Literatură a fi o greșeală. Nimeni, nici măcar părinții ei, nu luase vreodată în serios ideea ca ea să devină scriitoare. Götz era singurul care credea în ea.

Și iarăși trecură lunile.

În jurul gurii i se formă o eczemă cu descuamații, părul își pierdu strălucirea și orice zâmbet însemna un consum imens de energie. Semestrul de vară era aproape de sfârșit, seara lăstunii săgetau prin străzi, teii își revărsau mireasma dulce a florilor.

Într-o seară, Götz se așeză gata îmbrăcat la marginea patului, uitându-se pe fereastră. Malika îl aștepta. Telefonul vibrase deja de mai multe ori. De fiecare dată, degetele lui tresăriseră. Brida tăcea cu inima strânsă.

— Ar trebui să-i spun Malikăi, zise el în cele din urmă și lăsă capul în jos.

Brida nu pricepu imediat. Goală și tăcută ședea în fața lui.

— Poate că înțelege, adăugă el încet.

— Și eu? se ridică ea brusc.

— Nu știu, spuse el, băgă telefonul în buzunar și plecă.

În ziua următoare, orice percepție i se limită la durerea din străfundul ei, iar tot ce venea din afară ricoșa înapoi.

Seminarul de lirică de dimineață ajunse până la ea doar acustic. Docenta stătea în fața grupei, deschidea și închidea gura. Din gura colegilor ei ieșeau sunete. Nimic nu căpăta vreun sens.

La estetică, teoria culturii și a limbii, conceptele se contopeau, se umflau și se revărsau fără semnificație în cameră.

La seminarul de după-amiază despre romane nu reuși să stea. În mijlocul orei se ridică, ieși fără să închidă ușa, o luă la fugă pe trepte în jos și se sui pe bicicletă.

Götz stătea cu o bere în mână în fața atelierului. Trotuarele se umpleau, strada Karl Heine din apropiere se trezea la viață. Cineva cânta din gură și se acompania la chitară, tineri treceau pe biciclete vechi. Din când în când, Götz ridica mâna pentru a saluta.

Brida nu s-a apărat când a tras-o înăuntru și a închis magazinul. Nu s-a ferit nici de febrilitatea lui, nici de scoaterea fără vorbe a hainelor. Așa trebuia să decurgă totul.

— Eu nu sunt femeie de rangul doi, a spus în timp ce se îmbrăca din nou. Pot fi numai prima.

Apoi și-a luat geanta și a părăsit atelierul, s-a urcat pe bicicletă și a plecat fără să se mai uite înapoi.

În călătoria cu trenul spre nord i-a șters numărul de telefon, pentru a nu cădea pradă ispitei. La Neustrelitz au venit părinții ei s-o ia de la gară. Apoi au mers în jeep de-a lungul străzilor familiare, pe drumuri pavate cu lespezi și pe drumuri cu nisip până la casa care stătea izolată la marginea pădurii. De la fereastra vechii ei camere privea adesea printre pomi lacul. Ba lucea ca aurul în lumina serii, ba zăcea dimineața întunecat și

liniștit, după care vântul mâna din nou unduiri peste apă.

Mama avea timp și răbdare. În fața patului Bridei erau lăsate supe, aduse cești cu ceai și luate din nou, servite dulciuri pe farfurioare de porțelan, până ce Brida avea să fie pregătită să povestească.

A trecut vacanța dintre semestre, și Brida a petrecut-o într-o stare de paralizie spirituală. Nici nu lucra la textele ei, nici nu se întâlnea cu cineva. Hoinărea cu câinele câte o jumătate de zi prin împrejurimi. Mergea cu bicicleta peste drumurile nisipoase, înota în lacuri, ședea întinsă în poieni și contempla cum zilele se făceau din nou mai scurte.

Când, târziu într-o după-amiază, cocorii s-au adunat pe un câmp liber, strigătele lor de trompetă însemnând, ca în fiecare an, sfârșitul verii, a pornit cu tatăl ei la vânătoare.

La întâi septembrie începuse sezonul de vânătoare pentru căprioare, cerbi și cerbi-lopătar. Au tăcut în mașină. Brida cunoștea drumurile pe dinafară. În copilărie nu voia să creadă că va pleca vreodată de aici. Astăzi știa că nu se va mai întoarce niciodată cu totul.

Tatăl a parcat mașina, a scos puștile și binoclurile din portbagaj și a luat-o din loc, călcând apăsat.

Brida cunoștea vânătoarea și tăierea animalelor de când era de-o șchioapă. Tatăl ei era pădurarul-șef al ocolului silvic. Acasă, în cămara pentru vânat, animalele răpuse atârnau trei–patru zile înainte să fie jupuite, tranșate și să ajungă în congelator. Dacă împușcătura fusese curată și animalul curățat perfect, tatăl ei se decidea uneori să-l lase mai mult timp atârnat, pentru a se

frăgezi carnea cât se putea de mult. Mirosul de vânat era pentru mulți insuportabil. Brida, în schimb, îl percepuse întotdeauna ca pe un parfum.

Ședeau în tăcere împreună în punctul de observație al vânătorului, se uitau prin binocluri peste câmpurile din jur și au zărit deodată cerbul. Tatăl ei i-a atins brațul, a arătat înspre animal și a dat din cap.

Văzând prin luneta puștii cerbul păscând și remarcându-i coarnele frumoase și felul în care înainta candid în afara pădurii, Brida se gândi acum la Götz. Curând ea avea să pună capăt acestei vieți pașnice. Cerbul stătea liniștit, ea respiră calm și trase.

Cerbul căzu imediat.

La puțin timp după aceea, au îngenuncheat lângă animal. Nu suferise. Împușcătura fusese perfectă.

În octombrie, la începutul următorului semestru, Brida s-a întors la Leipzig. În bagaj, într-o geantă frigorifică, avea carne congelată. De la gară s-a dus direct la Götz. Magazinul era deschis, ușa atelierului, de asemenea. Clopoțelul a sunat când a intrat Brida pentru a pune carnea pe tejghea. Un bilet era lipit pe pachet: *Doborât și tranșat de Brida Lichtblau. Se recomandă a se consuma imediat.* Clopoțelul a sunat a doua oară când a ieșit din magazin; s-a urcat în taxiul care aștepta afară și a plecat mai departe.

I-a ignorat apelurile care au început după câteva minute. N-a răspuns nici la celelalte apeluri ale lui din acea zi și din cele următoare.

Puțin înainte de Crăciun, unul dintre profesorii ei, Friedhelm Kröner, el însuși scriitor de succes, invită studenții Institutului la el acasă. În holul de la intrare cânta un trio de jazz. Camerele erau mobilate economic, dar cu gust – o vitrină Biedermeier, o masă țărănească având un sertar colorat și alte câteva piese de mobilă, frapant de frumoase.

Își amintea bine de masă. Fusese de față când o descoperise Götz undeva, într-un sat ceh dintre Praga și Brno, într-un hambar. Brida era în spatele lui, când Götz își pusese mâinile pe masă și spusese: „Asta!" Mereu fusese așa – dacă mâinile lui vibrau într-un fel anume la palparea unui obiect, dacă acesta divulga ceva din istoria lor, atunci îl voia.

Pe masă erau pahare, vin și bere.

Toți erau relaxați. Editorii căutau tinere talente, și Kröner avea grijă ca iubiții lui studenți să nu plece cu buza umflată. În timp ce profesorul o lăuda pe favorita lui actuală unei doamne redactor de la o editură prestigioasă de beletristică, Brida simți o privire în spate. Apoi văzu cum gazda se pune în mișcare, trece pe lângă ea cu brațele deschise și exclamă:

— Götz, dragul meu! Iar apoi: Uite aici... masa ta este în centrul micului meu univers.

Puțin după aceea, Götz a apărut lângă ea, a luat o bere și a spus:

— În atelierul meu este o masă de scris. Ar fi perfectă pentru tine.

Brida a luat o înghițitură din vinul ei roșu.

— Ce mai face Malika? a întrebat ea.

— Ne-am despărțit de trei luni.

Și-a scos țigările din buzunar. La Kröner era voie să se fumeze. Gazda s-a apropiat de ei din spate și și-a pus brațele în jurul ambilor.

— Beți și fumați și distrați-vă! le-a zis, iar ei i-au urmat indicația și au băut și au fumat și s-au făcut că se distrează.

Nimeni nu i-a reținut când au plecat împreună de la petrecere.

Prin geam bătea luna plină.

Götz stătea pe ea și o ținea strâns – cu greutatea corpului său, cu picioarele lui încolăcite în jurul picioarelor ei, cu brațele lui pe brațele ei și cu mâinile lui strânse în jurul încheieturilor mâinilor ei. Orice tentativă de a se elibera de el se încheia cu el prinzând-o și mai strâns și cu trupul lui apăsând-o încă puțin mai tare. Brida a întors capul într-o parte, pentru a putea să respire, și a așteptat. Mai mult de-atât nu s-a petrecut în acea noapte, iar în dimineața următoare a început prima zi a unei vieți noi.

Svenja sare cu capul înainte de pe podeț în lac. Poartă un costum de baie negru sport și o cască de baie roz. Reapare la suprafață, se întoarce, face semn cu mâna, apoi se îndepărtează înotând craul cu mișcări calme, corecte.

Copiii încearcă să se ridice unul lângă altul pe salteaua lor pneumatică și să sară și ei. Țipă și râd, se lasă

să cadă pe spate în apă, se cațără înapoi pe insula care se leagănă și strigă: „Uite, mami!“ înainte să cadă din nou cu zgomot în lac. Hermine vrea ca Götz să vină la ele. Cu fiecare an care trece, este tot mai legată de el. Dintotdeauna, relația cu tatăl ei a fost mai profundă decât cu Brida. Hermine tocmai împlinise doi ani când s-a născut Undine și și-a detronat sora. De-atunci încolo, Götz fusese cel care o liniștea noaptea, o ducea ziua la bonă și mergea după masa de seară cu ea la locul de joacă, unde cea mică se dădea pe tobogan și în leagăne până ce obosea și Götz o purta în brațe până acasă.

Götz nu se lasă rugat de două ori. Aleargă în apă și ajunge din câteva mișcări de înot la fete. Ele țipă și vor ca în joaca lor el să facă pe rechinul. Brida îi privește și-și dorește ca femeia care înoată craul să nu se întoarcă.

Felul în care se zbenguie cei trei în apă, în care râd și trăiesc din plin clipa nu mai are nimic de-a face cu ea. Ea nu mai este o parte din asta. Fetele și Götz sunt o familie, ea și fetele sunt o alta.

Când Hermine și Undine vor fi adulte, vor fi uitat pesemne că Götz le trăgea cu țipete puternice de piciorușele lor subțiri jos de pe saltea, că înota și se scufunda cu ele, în timp ce Brida stătea la marginea podețului, luptându-se cu lacrimile care voiau să țâșnească și făcându-le semn cu mâna. Poate că în amintirea lor o vor vedea pe Svenja stând acolo. Poate că din acea vreme în care ei erau *o* familie nu va rămâne nici o singură imagine.

Scândurile de sub ea se clatină. Niște copii vin alergând pe podeț și îl fac să vibreze, înainte ca și ei să sară iar Brida să se dea înapoi din fața apei care stropește.

Departe pe lac se ivește o dată la câteva secunde casca de baie roz a Svenjei. Și-a schimbat direcția. Mlădioasă, se apropie rapid de mal. Când îi va vedea pe Götz și pe copii, se va zbengui cu ei, le va arăta fetelor tot felul de giumbușlucuri în apă și va fi privită admirativ. Și curând va naște un copil al lui Götz.

Brida stă deja de prea mult timp în soarele intens. Umerii îi ard.

Vrea să alerge cu Götz și cu fetele până la conac, să privească de pe terasă până dincolo de lac și să mănânce o înghețată. Ar dori să șadă, ca toate celelalte familii, cu copiii și cu soțul ei sub o umbrelă de soare, leneșă și toropită de căldură și știind cu o certitudine deplină că acesta este locul ei.

Iar pe seară, când fetele urcă pe singura ridicătură mai înaltă din împrejurime, așa cum fac în aproape fiecare seară, pentru a fotografia apusul soarelui și a se da apoi rostogol iar și iar în jos pe panta acoperită cu iarbă, ea va merge cu Götz pe drumul șerpuit prin pământul înțelenit până la locul de observație. Iar soarele coborât deja mult va arunca peste pajiște umbra alungită a postului de observație vânătoresc. Păsări se vor înălța la cer pentru a prinde insectele care dansează în ultima lumină și Götz se va lipi de ea din spate.

— Zi-mi ce vrei! va șopti ea, iar el îi va spune la fel de clar cum o face mereu.

Nimic nu este mai puțin erotic decât un bărbat care nu-și exprimă cerințele.

Și ea îi va da ceea ce vrea el, nu numai pentru că el o cere, ci pentru că-i produce ei înseși plăcere. Și pe drumul de întoarcere el o va ține de mână și i-o va lăsa

abia când vor ajunge în fața casei lor de vacanță și Brida va scoate cheia din geantă și va deschide ușa. Vor intra împreună, vor lua vinul din frigider, vor ieși pe terasă și vor aștepta să vină copiii.

— Mama! Ia uite ce pot să fac!

Undine stă pe umerii lui Götz și sare jos în apă. Apoi face câteva mișcări înot, urcă treptele scării care duce sus pe podeț și apare în fața ei cu apa șiroind din ea.

— Svenja poate să facă sărituri! strigă entuziastă, știai asta?

Capul acoperit cu roz al Svenjei apare și el pe podeț. Se urcă repede pe scară și Götz o urmează.

— Dacă este okay, îi spune el, Svenja și cu mine mai facem o excursie cu copiii. Atunci poți să scrii liniștită până seara.

Să scrie liniștită.

Ani de-a rândul nu și-a dorit altceva.

Acum, când mai are copiii doar pe jumătate, când mai are parte numai de jumătate din copilăria lor, de jumătate din bucuriile lor, de jumătate din grijile lor, acum nu-i mai vin cuvintele. Acum, când modelul alternativ, modelul cel mai corect de a crește și îngriji copiii pe care l-au dezvoltat juriștii, îi procură libertatea de a lucra netulburată – acum izvorul ei a secat.

Cât urăște ea acest model care le ia copiilor ancorarea, care îi mână dintr-o săptămână paternă în săptămâna maternă, dintr-o locuință a tatălui în locuința mamei, pentru ca totul să se petreacă just. Și totuși, Brida nu vrea să renunțe.

Chiar și acum, în vacanță, totul are loc în mod just. O jumătate de zi petrece Götz cu Svenja și copiii, cealaltă jumătate este a Bridei. Și dacă, întâmplător, s-au decis toți să-și petreacă ziua la lac, atunci arată ca o familie mare, fericită.

Podețul tot mai este în plin soare. Cu toate că nu există un pericol real, se simte expusă fără apărare în fața lumii. În caz de urgență, este singură. Fața-i arde, în capul ei un gând îl gonește pe următorul.

Iubirea nu este un sentiment.

Iubirea nu este romantism.

Iubirea este o faptă.

Iubirea trebuie privită din perspectiva unui caz de urgență.

Tot ce a scris în trecut despre iubire este nonsens.

— Între noi nu se schimbă nimic, spusese Götz după divorț. Rămânem legați.

Numai că se schimbase totul. Nu mai exista un *noi*.

Înainte, atingerea lui și mirosul pielii lui îi dispersaseră îndoielile. Simpla lui prezență fizică îi ținuse temerile în frâu. Zâmbea atunci gândindu-se la acestea și făcea remarci ironice.

„N-am nevoie de tine." Cât de des îi trântise Brida această propoziție. Ea, care aprecia cuvintele mai mult decât el, le folosise nesăbuită, le subapreciase puterea.

Svenja este mai deșteaptă. Instinctele ei funcționează. Feminitatea ei de femeiușcă este simplistă,

aproape vulgară. Îl venerează pe Götz, îl admiră, fără săgeți ironice. Se subordonează, își admite pe față slăbiciunile, ba chiar se folosește de ele pentru a-i spori lui valoarea, spunând: „Știi asta mai bine ca mine", și cu cel mai mare firesc lasă în grija lui domeniile bărbătești clasice.

Fie este extrem de șireată, fie autentic naivă. Brida bănuiește că este vorba de al doilea caz.

Rezultatul final amar este că fericirea se află înaintea cunoașterii.

Când s-au regăsit a început perioada cea mai bună.

Brida, care se apucase să dea fiecărui an un nume, l-a numit *Anul Götz*.

Acum, călătoriile spre est nu mai erau refugii. Oricând se putea, Brida îl însoțea oficial, ca femeia ce-i stătea alături.

Cu cât înaintau mai spre est, cu atât mai puțin netedă era lumea care îi înconjura, cu atât mai mult semăna cu imaginile copilăriei ei la țară în nordul Germaniei. Fațadele caselor erau spălăcite și murdare, străzile cu gropi, marcajele de pe margini decolorate, pomii bătrâni. Fizionomia oamenilor pe care-i întâlneau i se întipărea în memorie. Vestul șterge urmele de pe chipuri, estul le adâncea.

Cu geamurile deschise, cu vântul în păr, țigara în mână și muzica tare călătoreau în timp. Era fantastic. Nu se certau și nu se plictiseau niciodată unul de celălalt, și când mâinile lui o căutau noaptea, Brida spera că va uita să fie prudent și-i va face un copil.

Apartamentul mare din Gohlis a fost un noroc. Familia care locuise acolo făcea parte din clientela obișnuită a lui Götz și întâmplător a fost el primul care a aflat că urmau să se mute curând.

Cu toate că era în mijlocul orașului, strada avea un aspect rural. Din cauza pavajului de piatră cubică, numai puține mașini treceau pe ea, între case existau grădini și terenuri lăsate în paragină și locuința se afla într-o casă înconjurată de copaci înalți, bătrâni, și avea balcoane largi de lemn acoperite.

Când s-au mutat într-o zi caldă de mai, s-au întors și lăstunii în oraș; atunci au constatat că noul cămin al Bridei și al lui Götz era și adăpostul de vară al unora dintre păsările care călătoriseră departe.

Timp de câteva săptămâni, Brida ieșea din casă numai când era inevitabil. Drumul până la Institutul de Literatură era acum mai lung, însă mai frumos ca înainte. O ducea printr-o bucățică de pădure, de-a lungul pajiștii mari din parcul Rosental, pe câteva străzi și prin parcul Johanna înflorit tot.

Era ușor de trăit cu el.

Era mulțumit când ea se așeza lângă el.

Era mulțumit când tăceau împreună.

Era mulțumit când lucrau, și mâncau, și dormeau, și vorbeau despre lucruri care li se întâmplaseră în timpul în care nu fuseseră unul cu altul.

Câteodată își dorea ca el să filozofeze, să psihologizeze cu ea și să se avânte amândoi în sfere mai înalte, până ce aerul se rarefia și tot ce era pământesc rămânea

în urmă. Însă când o discuție lua această turnură, Götz zâmbea și îi spunea să nu creadă că găsește la el tot. Existau alții mai potriviți pentru asta.

La douăzeci și unu de ani pornise la drum ca să se specializeze ca meseriaș în tâmplărie și multe dintre opiniile lui proveneau din acea vreme. În bocceluța lui avea numai un caiețel de notițe și un creion atunci când un staroste al breslei venise să-l ia de acasă și-l însoțise până la ieșirea din orașul Stuttgart. Sfera de influență și acțiune a breslei se întindea pe șaizeci de kilometri. Îmbrăcămintea lui de calfă fusese vara prea groasă și iarna prea subțire, diminețile adesea nu știa unde va dormi seara și ce va mânca. Uneori înnopta sub cerul liber. Fusese în Austria și Elveția, în Franța și Portugalia, și în final în Islanda. Trei ani petrecuse fără telefon și computer, mersese mii de kilometri, cunoscuse sute de oameni și dormise în tot atâtea paturi diferite.

Cei zece ani diferență de vârstă îi separau pe Brida și Götz mai puțin decât această experiență din anii de specializare a calfei. Götz se maturizase devreme. Aproape nimic nu-l scotea din ale lui. Doar niște vorbe înțelepte nu-l impresionau. Cântărea oamenii după fapte și realizări. Când l-a întrebat ce iubea cel mai mult la ea, a numit trei lucruri: inteligența ei plină de curiozitate, capacitatea de a se dărui și talentul de a crea din nimic o poveste. Pentru acest răspuns îl iubea.

Ritmurile vieților lor erau rareori aceleași.

Götz îndrăgea orele din zorii zilei, Brida scria până târziu în noapte. Adesea, când ceasornicul lui interior îl trezea spre ora șase, o trăgea la el și-i ridica apoi

cămașa de noapte. Buimacă de somn îl primea atunci în ea, de obicei zăcând leneșă pe burtă.

Somnul care urma era greu și plin de vise. În timp ce Götz își începea munca în atelier, Brida călătorea prin peisaje fantastice, vâna animale care nu existau, se prăbușea de pe stânci fără a se lovi vreodată, se culca cu bărbați pe care nu-i cunoștea și întindea mâna lângă ea în gol.

Mânca mereu singură la micul dejun.

Seara se ducea adesea să-l ia de la atelier. Apoi ieșeau în oraș.

În cârciumi, femeile se uitau la ei, ceea ce el părea să nu observe, căci nu răspundea privirilor lor. Brida oscila între mândrie și teamă. Götz era un bărbat frumos, unul care știa ce vrea, care își urma busola morală interioară, care emana siguranță și superioritate.

Când rămâneau acasă se uitau la filme, citeau sau făceau dragoste. După ce se ducea Götz pe la ora unsprezece la culcare, Brida se așeza la masa de scris. Acolo, cu un pahar cu vin și certitudinea calmă că Götz doarme alături, era cea mai fericită.

Atunci se trezeau figurile. Odată ce prindeau viață, ele se mișcau, vorbeau și acționau, iar Brida nu trebuia să facă altceva decât să consemneze imaginile din capul ei, aflate într-o permanentă mișcare. Când îi venea ideea, nu exista nimic mai important decât s-o urmeze.

Spre ora două, cel târziu două și jumătate, i se închideau ochii și, în speranța că protagoniștii povestirilor ei vor reveni și în seara următoare, adormea lângă Götz. Totdeauna li se atingea o parte a corpului – piciorul

ei de al lui, mâna ei pe spatele lui, vârfurile degetelor lui de șoldul ei.

În nici un an dinainte sau de după nu fusese atât de productivă ca în acele prime douăsprezece luni ale conviețuirii lor. Trei povestiri lungi, o mulțime de povestiri scurte și jumătate din primul ei roman au luat naștere în acest interval de timp.

Peste lacul din Hollershagen trec nori negri. Vântul suflă pe sub marginile prosoapelor de baie pe care stau întinși Svenja și Götz. Cu o mișcare energică, acesta se ridică și cheamă copiii. Un prim fulger se vede la orizont, puțin după aceea urmează tunetul, se face brusc întuneric și toți se agită încoace și-ncolo. Copiii își strâng singuri lucrurile, Götz apucă restul, înainte însă îi pune Svenjei prosopul de baie pe umeri.

Grija – asta-i diferența.

Și apărarea.

Va apăra numai pe una. Poate să se culce cu amândouă, dar nu să aibă grijă de amândouă.

Brida o pornește desculță și cu umerii arși înapoi spre casa de vacanță. Încă două sute de metri, încă o sută cincizeci, poate deja să vadă printre copaci casele. Vântul se transformă în furtună și toată forța a pierit din Brida. Ace de molid îi înțeapă tălpile și, când un grup de copii trece alergând pe lângă ea și unul dintre ei o îmbrâncește, se clatină atât de tare pe picioare, încât trebuie să se așeze.

În jurul ei furtuna vuiește. Crengi sunt învârtejite prin aer. Se târăște ultimii metri până la casă; ajunsă înăuntru, trage perdelele și se bagă în pat.

Nu vrea să uite ceea ce gândește acum. Mai târziu, când va avea mai multă putere, o să-și noteze.

Iubirea nu este unirea a doi indivizi independenți care se pot retrage oricând din nou în propria autonomie. Spațiul protejat al unei lumi pașnice, în care bărbat și femeie decid zi de zi ce înseamnă să fie bărbat sau femeie, a făcut-o să uite că sub el există altceva. O ordine veche, a cărei necesitate este anulată numai trecător. De îndată ce s-ar apropia un pericol, s-ar reinstala pur și simplu de la sine.

Se află perete-n perete cu Götz și Svenja, ale căror chicoteli le poate auzi acum.

Apoi se deschide brusc ușa și apar copiii.

— Vrem să fim cu tine, strigă ei, tata și Svenja s-au încuiat, fac S-E-X.

Pronunță literele separat și se strâmbă de râs. Brida se strâmbă și ea.

Undine se cațără la ea în pat și începe s-o gâdile. Trece din râs în plâns. Nu se mai poate controla. Totul țâșnește din ea.

— Mama! spune Hermine speriată.

După care copila își încolăcește brațele în jurul ei.

Cu vreo doisprezece ani înainte, într-o zi rece de decembrie, gonise cu bicicleta prin oraș.

Niciodată nu parcursese porțiunea dintre locuință și atelier într-un timp atât de scurt. Urechile și mâinile o dureau de la frig, căci, de atâta emoție, își uitase căciula și mănușile.

Götz era în magazin cu niște clienți. Brida i-a ignorat privirea întrebătoare. A străbătut atelierul, a scos șampania din geantă, a deschis-o și a luat două pahare din dulăpiorul de vase de lângă chiuvetă. A curățat masa și a pus între pahare testul cu cele două dungi albastre. Apoi a așteptat.

Götz s-a apropiat, s-a oprit, s-a uitat pe masă, pe test, pe dungi. Brida a putut să vadă pe chipul lui cum se instalează înțelegerea. Cum curiozitatea dispare și o uimire serioasă i se imprimă pe trăsăturile feței.

— Hermine, a spus Götz, dacă va fi fetiță, s-o cheme Hermine.

Căsătoria civilă a avut loc în iunie. Părinții lui Götz și-au ascuns prost dezamăgirea. O căsătorie care nu se încheia în fața Domnului nu însemna nimic pentru ei. Părinților Bridei le era egal. Tensiunile dintre perechile de bunici au tulburat considerabil sărbătorirea care a avut loc în cercul cel mai restrâns, dar Brida era sigură că stilul diferit de gândire și de viață dintre Götz și ea nu avea nici o importanță.

Nașterea a întrecut efectiv orice măsură. O altă expresie n-a găsit Brida. Valurile de durere care îi străbăteau corpul îi sustrăgeau orice control. Niște puteri violente acționau în ea. Nu exista scăpare, ci numai această forță primordială care aproape că-i sfâșia pântecele.

Iar apoi copilul.

Și din nou valuri. Însă de astă dată de dragoste, calde și moi. Și cu ele intuiția unui alt tip de durere.

Götz adormise lângă ea. Bebelușa stătea într-un pat din plexiglas, iar de brațul stâng i se prinsese o brățară de identificare, din plastic roz, cu numele ei. Dormea și scotea sunete ușoare. Brida s-a ridicat cu anevoie și a luat mormolocul din pătucul pe roți. L-a pus între ea și Götz și l-a contemplat. „Hermine", a rostit încet, atingând palmele micuțe. Iar degetele bebelușului au prins degetele Bridei, ținându-le strâns.

Copilul era acum aici. Venise pentru a rămâne. Va avea nevoie de Brida. În fiecare zi, în fiecare oră.

Începuse *anul Hermine*.

Hermine plângea.

Plângea înainte de supt și după supt, plângea la plimbare și noaptea.

Plânsetele ei îi spulberau Bridei orice idee. La scurt timp după ce reușea cu greu s-o facă pe Hermine să adoarmă, putea fi sigură că glasul ascuțit urma să răsune strident prin locuință, silind-o să-și întrerupă lucrul tocmai început.

În prima perioadă i-au mai reușit niște pasaje scurte, însă curând personajele au tăcut și s-au oprit în loc.

Copilul o solicita în întregime. Toate resursele îi aparțineau. Când necesitățile lui erau domolite pentru scurt timp, Brida se simțea atât de golită, încât nu voia nimic în afară de liniște și somn. Pe zi ce trecea îi devenea mai clar cât de mult i se schimbase viața.

Libertatea fusese întotdeauna doar una aparentă, limitată temporal. Ca niște dulciuri din care avusese voie să guste înainte să-i fie luate definitiv. Pentru generații întregi de femei dinaintea ei, drumurile fuseseră mai clar trasate și mai înguste. I se păreau deodată a fi fost mai fericite. Nu trăiseră niciodată cu iluzia de a-și putea configura ele viața, nu simțiseră niciodată dezilu-zia când ușile deschise se închideau toate deodată. Nici una dintre îngrădiri nu fusese în aria responsabilității lor proprii. Circumstanțele existenței lor nu permiteau nimic altceva.

Brida, în schimb, alesese singură. Voise bărbatul și copilul, și în loc să fie mulțumită, ea voia să scrie. Mai mult ca oricând înainte, voia să scrie.

Götz pleca din nou singur spre est. Ce-i drept, nu lipsea niciodată mai mult de două–trei zile și încerca acum deseori să găsească mobila potrivită cu ocazia desființării unor gospodării prin împrejurimi; însă, chiar și când avea magazia plină și lucra în atelier, era plecat de-acasă până spre seară. Când se întorcea, Hermine dormea deja și adesea Brida zăcea lângă copil, adormită și ea. Ritmul vieților lor era rareori același.

La vreo trei luni după naștere, s-au iubit pentru prima dată din nou. A fost bine, nimic nu se schimbase. Seara târziu, când Hermine dormea, dorința lui Götz era cea mai puternică. Însă Brida îl dorea dimineața, în timpul singurelor ore din zi în care plăcerea ei nu fusese deja învinsă de epuizare.

Plânsul permanent al Herminei s-a domolit cu timpul, și după circa o jumătate de an, Brida a început din nou să-și lărgească aria de mișcare. Au încercat de câteva ori să meargă împreună cu copilul la o cafenea. Însă Hermine urla de îndată ce căruțul se oprea. Încercările lui Götz de a imita mișcarea clătinând căruțul nu duceau la nimic. Șiretlicurile fiicei lui îl amuzau. N-avea nici cea mai mică problemă să întrerupă mica excursie și să meargă acasă cu copilul în brațe. Brida însă era dezamăgită de fiecare dată.

Și-a reluat studiul când Hermine a împlinit nouă luni și a început să stea diminețile la o bonă.

Götz fusese împotrivă. Nu se certaseră niciodată până atunci atât de tare.

El însuși nu fusese la grădiniță. Mama lui stătuse cu el și cu frații lui acasă până începuseră școala. După părerea lui Götz, acești ani ocrotiți ai copilăriei au format baza pentru toată existența lui ulterioară. A mers atât de departe, încât să susțină că de Brida depindea dacă Hermine va deveni un om fericit sau nefericit.

Vestul și estul au fost deodată mai mult decât niște denumiri geografice.

Vestul și estul erau simbolurile unui mod de trai corect și al unuia fals.

În prima săptămână de adaptare în care a fost dusă Hermine la bonă, Brida a mai rămas cu ea, însă deja într-a doua o dezbrăca pur și simplu în antreu, lăsând-o apoi în grija lui Miriam – o soție de preot înaltă și corpolentă. În fiecare dimineață când i-o lăsa pe

Hermine, își spunea că face ceea ce trebuie. Și în fiecare dimineață când pleca din locuința bonei, corpul ei se pronunța împotrivă. Hermine o pornea de-a bușilea în spatele ei; se așeza și întindea brațele după ea. Plângea și țipa.

Uneori, Brida mai stătea câteva clipe în fața ușii apartamentului și asculta. Până ce nu-și mai auzea copilul.

În timpul câștigat scump nu-și permitea nici un fel de pauze. Ca lipită stătea la masa de lucru, învăța pentru examenele de absolvire și scria la romanul ei de diplomă. În anumite zile reușea, în altele petrecea ore întregi smulgându-și părul de pe picioare cu o pensetă.

După asemenea deraieri, avea mai mult ca oricând sentimentul de a fi o mamă rea. Pentru a-și calma conștiința, se ducea s-o ia pe Hermine imediat după masa de prânz, făcând tot felul de strengării cu ea, apoi se întindea lângă ea în timpul somnului de după-masă, iar mai târziu o pornea cu cea mică spre atelier, pentru a-i oferi lui Götz cât mai des dovada că totul era în regulă cu copilul.

El se resemnase până la urmă cu decizia ei, însă nu lăsa loc nici unui dubiu în legătură cu ceea ce gândea.

Orice indispoziție a copilului, orice umbră de boală, orice noapte proastă le punea în seama faptului că Brida nu avea grijă doar ea de Hermine. Chiar și când toate mergeau bine zile-n șir, reproșul plana în aer, nerostit.

Dezaprobarea lui avea un efect distructiv. Cu cât încerca Brida mai mult să facă totul corect, cu atât mai des aveau loc incidente care păreau a-i da dreptate lui

Götz. Uita de termene, scăpa vase din mână și spăla rufele în apă prea fierbinte, însă abia accidentul de bicicletă cu Hermine pe scaunul copilului a dus la discuția care ar fi trebuit să aibă loc de mult.

În acea seară, Götz a pus copilul în pat. Hermine avusese noroc – în afara unor mici julituri nu pățise nimic. Își sugea cu putere suzeta și, abia când plescăitul a amuțit, a ieșit Götz din cameră și a închis încet ușa după el.

Brida îl aștepta în bucătărie. Discuțiile serioase erau purtate întotdeauna la masa din bucătărie. Nici ea nu pățise nimic în afara unei vânătăi pe coapsă și a două mici zgârieturi la cot și pe umăr. Vinul roșu a amorțit durerea minoră și i-a dat încredere. Cu onestitate și răbdare, Götz și cu ea găseau în cele din urmă mereu o soluție. Se pricepeau să rezolve conflicte. Însă la sfârșitul acestei seri au rămas față-n față nedumeriți.

Mai târziu au stat, îmbrățișați în tăcere, la patul fiicei lor. Hermine respira liniștit și regulat, iar această imagine pașnică a avut efect asupra lor. Inimile li s-au deschis. Trupurile lor tânjeau unul după celălalt.

În săptămânile care au urmat, Brida și-a terminat romanul. Era ultima cărămidă care mai lipsea pentru încheierea studiului ei. A rugat-o pe doctorița de familie, doamna dr. Gabriel, să i-l corecteze, întrucât acțiunea se petrecea în mare parte în camera de gardă a unei clinici. De două ori s-au dus împreună la o cafea

și deja de la prima întâlnire, doctorița i-a propus să se tutuiască.

— Sunt Judith, i-a spus simplu și a zâmbit cu surâsul ei perfect.

Și apoi i-a explicat cu o viteză care-ți tăia respirația observațiile ei, pe care le notase deja scrupulos în text, iar ritmul în care vorbea te făcea doar să intuiești rapiditatea gândirii ei. Brida era fascinată de Judith. Pentru prima dată în viață nutrea dorința de a lega o prietenie mai profundă.

În același timp, lucra la propunerile de schimbări ale redactoarei ei, căci, deși nu se așteptase, găsise ușor o editură. Nu era una dintre editurile de literatură mici, distinse, la care publicau colegii ei, nici vreuna dintre cele mari și de renume. Era o editură la care profesorii ei strâmbau din nas, căci dădea drumul pe piața foarte disputată unor produse care aveau priză la publicul mare.

Nu-și folosise niciodată până atunci zilele într-un mod atât de eficient. Cu toate că de-abia apuca să doarmă, se simțea fantastic. După multe ezitări, Götz se declarase dispus să lucreze, temporar, numai diminețile la atelier. După-amiezile le petrecea cu Hermine, se ocupa de casă, rezolva cumpărăturile.

Ca roțile unui mecanism se îmbinau elementele, totul era plin de sens, iar într-o dimineață poștașul a adus un pachet greu cu cărți proaspăt ieșite de sub tipar.

Brida l-a deschis, a scos una și a ținut-o mult în mâini înainte s-o răsfoiască. Nu primise nota maximă

la lucrarea ei de absolvire. Romanul, așa fusese decizia profesorilor ei, este povestit solid din punct de vedere tehnic, însă este construit prea convențional. Lipsește stilul propriu clar recognoscibil, care este semnul unei înalte cerințe artistice. Dar, din punctul de vedere al conținutului, textul dovedește o cunoaștere profundă a proceselor psihologice. Pe alocuri pare scris de cineva care nu este la începutul, ci la sfârșitul vieții. Dar ce contau astea? Își ținea cartea în mână, cartea ei terminată. Numai nașterea Herminei declanșase în ea un sentiment asemănător – o satisfacție profundă cuplată cu o teamă serioasă.

Avusese voie să participe la decizia legată de alcătuirea copertei. În fața unui fundal alb erau figurine de Playmobil. Felul în care erau plasate oglindea relația dintre personajele aflate în acțiune. *Model de viață* scria în litere negre simple pe copertă și, deasupra, numele ei:

Brida Lichtblau.

În ziua lansării cărții, Hermine se îmbolnăvise.

Avea febră mare, iar Götz i-a spus bonei să nu vină în seara aceea. Voia să rămână el lângă copilul lui.

Götz acceptase imediat noua situație. Ca de obicei, nu rostise nici o vorbă de regret. În mod obișnuit, Brida îl admira pentru asta. Lucrurile se schimbau; însă, în loc ca el să se plângă, li se adapta. Nu părea să existe vreo rezistență în el.

Numai că această seară nu era o seară oarecare. Urmau să vină oameni străini pentru a o asculta pe Brida

citind din cartea ei. Era naşterea unei persoane publice; va trebui să se expună şi să se prezinte fără apărare.

Ar fi avut nevoie de Götz în seara aceea.

Dar totul a decurs extraordinar şi fără el. Rândurile de scaune din librărie erau ocupate toate şi, când Brida a început să citească şi şoaptele şi murmurul din public au încetat, s-a simţit plină de vitalitate şi energie. Microfonul a intensificat calităţile glasului ei profund, puţin aspru şi nu s-a poticnit nici o singură dată. Ulterior a dat autografe pe cărţi, a răspuns la întrebări şi a constatat uimită că-i plăcea această atenţie ce i se acorda.

Dezamăgirea că Götz nu era lângă ea se preschimbase de mult în uşurare. Felul său liniştit, superior, de a fi o împiedicase de atâtea ori să iasă din sine însăşi.

Mai târziu, pe înserate, s-au plimbat prin oraş: librăreasa Paula Krohn, redactoarea editurii, reprezentantul editorial pentru Germania centrală, Judith şi fostele colege Alma şi Xandrine. Au mâncat într-un restaurant de excepţie şi, după ce lumea şi-a luat rămas-bun, Judith a fost cea care a propus să nu încheie încă seara.

S-au dus ele două prin baruri. Au flirtat, au acceptat să li se ofere băuturi şi, când Judith şi-a ales un bărbat pe care intenţiona să-l ia cu ea, Bridei i s-a făcut dor de Götz.

Ziua următoare a petrecut-o într-o ceaţă formată din greaţă şi oboseală şi după încă o zi a constatat că era din nou gravidă.

Furtuna din Hollershagen a trecut. Copiii au fugit din nou afară, soarele încălzeşte poienile ude şi, în aburul care se înalţă peste tot, roiesc mii de insecte.

Ceva trebuie să se întâmple. Brida mai are încă opt zile de concediu în fața ei... Opt zile lungi în care trebuie s-o audă, s-o vadă și s-o miroasă pe Svenja. În care trebuie să suporte cum mâinile mici, puternice, de fizioterapeută, ale Svenjei ating trupul lui Götz.

Iese pe terasă și ascultă. Cu toate că este încă devreme după-amiază, bea vin și fumează. Vrea să simtă cum otrăvurile îi pătrund în corp, cum plămânii încearcă să descompună gudronul, cum ficatul se luptă cu alcoolul, cum pielea se fanează și părul încărunțește. O cuprinde o plăcere stranie. Plăcerea decăderii și distrugerii.

Alături se deschide ușa. Svenja apare pe terasă. Părul ei este ud, un parfum de fructe adie înspre Brida. Se întinde, o face alene. Expresia mulțumită de pe chipul ei este mărturia unui futai bun.

Bridei nu-i este rușine de gândurile vulgare.

Timpul rușinii a trecut. Timpul minciunilor, de asemenea.

Ceva trebuie să se întâmple.

Anul Undine are puține amintiri.

De scris n-a scris nimic.

În schimb a alăptat, și a gătit, și a mâncat mult.

Și a alăptat, și a gătit, și a mâncat.

Și a mers la locuri de joacă și a ridicat-o pe Hermine pe leagăne și a ajutat-o pe tobogane, purtând-o în acest timp pe Undine în spinare.

De citit n-a citit nimic.

În schimb a dormit mult, doar că mereu în reprize prea scurte.

Și s-a certat mult, fiindcă Götz era calm, iar ea nu era. Fiindcă el era răbdător, iar ea nu era.

Undine venise în momentul greșit. Ca o mână mare și grea, venirea ei îi apăsase Bridei, după ce luase o gură de aer rapidă, din nou capul într-o apă întunecată.

Și pe urmă a venit *anul Judith*.

Prietenia ei semăna cu o iubire delicată.

Înaintea întâlnirilor cu ea, Brida se făcea frumoasă, așa cum se aranjase la început când se vedea cu Götz, iar emoția ei dinaintea revederii se asemăna cu surescitarea pe care o simțise la început cu el.

Dacă Judith anula întâlnirea, Brida era profund dezamăgită.

Energia pe care o emana Judith i se transmitea nemijlocit. După o întâlnire cu ea, Brida reușea să scrie în ciuda copiilor. Rezista în fața distragerilor obișnuite, concentrându-se mai bine și fiind mai eficientă; această influență pozitivă o îmboldea pe Brida să se vadă tot mai des cu prietena ei.

Capacitatea lui Judith de a sesiza o situație în câteva secunde, de a o analiza și de a veni cu o soluție, a îndemnat-o pe Brida să se lase complet în seama judecății acesteia când ajungea în stări de epuizare totală.

Din perspectiva lui Judith, Götz era problema. Considera că el o îngrădea pe Brida, că reteza aripile individualității ei și nu-i aprecia creația artistică în suficientă

măsură. Voia s-o degradeze la nivel de femeie casnică și-și punea interesele proprii peste cele ale soției lui. Și deși ea simțise că nu era așa, că adevărul se afla în altă parte, nu obiectase, ba chiar îl descrisese pe Götz ca fiind gelos, posesiv și meschin. Și nici când Judith făcuse ochii mari și expresia feței ei devenise glacială, nu-l apărase, iar când Judith îi spusese: „Părăsește-l. Nu este bun pentru tine", Brida tăcuse.

Götz mirosi primejdia. Cu toate c-o întâlnise pe Judith doar de câteva ori și că de obicei se abținea să facă aprecieri, folosi de astă dată cuvinte clare. Era o creatură egocentrică, incapabilă de dragoste, distrugătoare și rece. Numai că duritatea lui nu făcu decât s-o întărâte pe Brida, mânând-o tot mai mult spre Judith. Și când el o rugă pe Brida să nu se întâlnească atât de des cu ea, pentru că după aceste întrevederi se întorcea de fiecare dată schimbată, îndoielile pe care le nutrea Judith părură să se confirme.

Hermine avea patru ani, Undine tocmai împlinise doi, când Brida l-a întâmpinat într-o seară pe Götz spunându-i că nu mai suporta mărginirea acestei vieți.

Nu se văzuseră de aproape trei zile. De la un prieten din anii în care călătorise pentru a se specializa calfă, Götz aflase despre desființarea unui magazin mare de antichități, nu departe de orașul său natal, Stuttgart. Împreună cu noul său colaborator pe care-l angajase de curând, se dusese în sudul Germaniei; umpluseră ochi camioneta și-i vizitaseră apoi pe părinții lui Götz.

Brida acceptase necesitatea acestei situații, deși momentul era nefavorabil. Trebuia să termine o povestire

pentru o antologie, Hermine suferea de o conjunctivită purulentă, iar Undine spunea „Nu!" la orice. În ajunul întoarcerii lui, Judith venise pe la ea, și rezultatul acestei discuții îndeajuns de alcoolizate Götz l-a aflat încă înainte să-și fi scos pantofii și să-și fi atârnat haina în vestibul.

Götz a ascultat fără s-o întrerupă. A urmat-o în bucătărie, s-a așezat la masă și a lăsat-o să vorbească; dar, cu cât spunea mai multe, cu atât i se părea mai mult Bridei că vorbele lui Judith se amestecă printre ale ei și, când a început să retragă din ele și să-și atenueze reproșurile, el a ridicat mâinile în semn de refuz de a mai asculta.

Se gândise ea oare vreodată că vrea prea multe? o întrebă apoi, și glasul îi tremura. Crezuse oare că putea avea orice, fără a renunța la nimic, fără nici o îngrădire? Se gândise chiar serios că putea să aibă copii, și artă, și cultură, și prieteni, și bărbat, și sex, și timp pentru citit, și timp pentru trândăvit, și refugieri spontane, și cine mai știe ce fără a plăti un preț?

— Eu țin întotdeauna seamă de orice! urlase ea.

— Toate la timpul lor, Brida, spusese el.

După care n-a mai vorbit zile întregi.

Mai întâi s-a refugiat la Judith.

Își vedea copiii după-amiezile, mergea cu ei în parc la locul de joacă sau la bazin, la o înghețată sau la cinema, îi aducea acasă pentru masa de seară și se întorcea să doarmă în apartamentul prietenei.

Camerele străine, goale și reci, aveau un efect tămăduitor. Dormea bine. Nimic n-o presa, nimic n-o îngrădea. Nu trebuia curățată nici o murdărie, nu trebuiau rezolvate rufele. Nimeni nu cerea nimic de la ea.

Serile și le petrecea pe canapea lângă Judith. Beau vin, mâncau măsline, brânză, uscățele și biscuiți și se uitau ce apăruse nou pe portalurile online pe care le frecventa Judith des. Pe website-urile pieților de cai, pe Judith o interesau înălțimea la greabăn, rasa și vârsta animalelor și cât erau de dresate pentru călărie, pe site-urile de *dating* verifica înălțimea, vârsta, profesia și hobby-urile bărbaților.

Diferența i se părea Bridei nesemnificativă.

Uneori uita de copii pentru scurt timp.

Atunci hoinărea prin oraș, scria în vreo cafenea câteva cuvinte, se plimba, mergea la expoziții, cotrobăia prin anticariate, se ducea la cinema în mijlocul zilei și viziona locuințe. Însă întâlnirile cu agenții imobiliari puneau capăt ușurinței de a privi lucrurile. Întrebările legate de venit și de numărul de copii o sileau să vadă realitatea în față. Primise o bursă care o eliberase timp de o jumătate de an de grija banilor, dar ea se termina curând. Una nouă nu era la orizont. Proiectul actual de carte se afla într-un stadiu care nici nu merita să fie menționat.

Dar Götz n-ar lăsa-o baltă. Dacă ar mai scrie din când în când pentru revistă, dacă și-ar termina cartea rapid și ar negocia un avans bun, și-ar mai asigura încă un an sau doi.

Pentru a discuta strictul necesar cu Götz, se ducea la el la atelier. El avea cearcăne mari sub ochi și nu-și dădea nici un fel de osteneală să fie amabil. Asculta tăcut lungile ei explicații. Nu replica nimic, nu întreba nimic, aștepta să termine, dădea din cap și o însoțea până la ușă.

Copiii însă o întrebau zilnic când se-ntoarce acasă. Niciodată nu-și puneau problema lui *dacă*, ci numai a lui *când*, iar Brida evita subiectul și vorbea despre un loc nou în care să locuiască și despre o aventură și o cu totul altă viață. Auzind asta, Hermine a spus imediat și foarte hotărâtă, „Nu!"

Nu voia ceva nou. Iar pe urmă a repetat întrebarea obișnuită:

— Când te-ntorci acasă?

Nu o singură dată a analizat Brida posibilitatea de a lăsa copiii, de a dispărea și de a începe o viață cu totul nouă. Cu un alt bărbat, într-un alt oraș, ca scriitoare, nu ca mamă care scrie.

Dar imaginile rămâneau pale și își pierdeau forța de atracție de îndată ce fetele alergau spre ea când ieșeau de la grădiniță.

Când Judith nu lucra, era la calul ei sau făcea sport.

Cunoscând mai îndeaproape viața cotidiană a lui Judith, Brida a fost deziluzionată. Libertatea acesteia i s-a părut deodată fără sens. Nimic din locuința ei nu cerea o prezență – nici o plantă, nici un animal, nici un alt om; aceasta era numai o bază, un loc de decolare

și de aterizare, un spațiu de depozitare. Aici nimeni nu era sărbătorit, aici nu se jucau copii.

Pianul negru Bechstein stătea în living, cu capacul închis. Nici măcar o dată n-a auzit-o pe Judith cântând la el. O canapea liliachie domina restul camerei, altminteri aproape goală. Canapeaua era deopotrivă loc de stat jos, de mâncat și de lucrat. Adesea însă, Judith ședea turcește pe parchetul gol.

Dedica mult timp înfățișării ei. Cosmeticalele din baie erau scumpe, iar rezultatul vorbea de la sine. Pielea curată, netedă și părul strălucitor o făceau pe Judith să arate mereu proaspătă. Cu toate că Brida era mai tânără, comparativ cu Judith se simțea îmbătrânită și sleită. Cearcănele de sub ochi nu-i dispăreau niciodată.

De câteva ori a luat Audi-ul negru al lui Judith. Gonea pe autostradă cu peste două sute de kilometri la oră, ascultând la nimereală din colecția de muzică clasică de acolo. Ținta era chiar drumul în sine. Uneori se oprea undeva și o pornea pe jos de-a lungul unui râu, printr-un sat, într-o pădure. Întrebarea chinuitoare dacă aruncase degeaba totul cât colo, dacă avusese nevoie numai de o pauză, îi făcea capul să explodeze la fiecare pas.

După vreo trei săptămâni, atmosfera dintre ele devenise tot mai tensionată. Judith se întorcea în fiecare zi tot mai târziu acasă și uneori nu apărea deloc. Era timpul ca Brida să plece.

La începutul celei de-a cincea săptămâni, s-a întors acasă.

Se dusese să-i ia pe copii deja la prânz.

Căscaseră împreună gura prin piața fermierilor, cumpăraseră pepene verde, căpșuni și pâine proaspătă, păstrăv afumat, unt făcut în casă și cartofi noi. În drum spre casă au cântat cântece și fetele au ținut-o tot timpul de mână.

Mai întâi, Götz n-a comentat deloc prezența ei. A mâncat prăjitura de rubarbă pe care o făcuse pentru el, s-a ținut de strengării cu copiii și a ascultat mai târziu, când Hermine și Undine se jucau în grădină, explicațiile și scuzele Bridei. Când i-a promis că nu-și va mai părăsi niciodată familia, el a clătinat din cap și a spus:

— Lasă astea!

În zilele următoare, Brida izbucnea adesea în lacrimi. Abia acum, când stăteau cu toții împreună la masă, când copiii erau mulțumiți și Götz o atingea în treacăt, înțelegea Brida ce sacrificase. Iar acum, cu mintea cea de pe urmă, veni și teama.

Se culcau în fiecare zi împreună și Brida nu se mai sătura de atingerile lui. Îi ducea la prânz la atelier o mâncare gătită de ea, ținea locuința curată, îngrijea grădina, se juca, construia și meșterea cu copiii, cu toate că asta o plictisea îngrozitor.

El nu voia să audă, însă ea îl asigura iar și iar cât de rău îi părea și cât de mult îl iubea.

Și-așa era. Îl iubea.

Săptămânile despărțirii îi păreau a fi un vis urât, iar anul care a urmat l-a denumit după el.

A avut o noapte infernală. Ce se întâmplă aici n-are nimic comun cu o vacanță.

Încă tot n-a învățat cum să-și domine frica și disperarea. În timpul zilei, gândul la moarte se dovedește de ajutor, însă noaptea, gândurile de moarte duc numai la dorința ca aceasta s-o ia odată.

Hermine și Undine dorm adânc și candid. Cum nu s-au putut înțelege în legătură cu împărțirea paturilor duble suprapuse, stau amândouă în patul de sus. Acolo unde este capul uneia, sunt picioarele celeilalte. Inspiră și expiră, inspiră și expiră în același timp.

Brida iese din cameră pe vârfuri și se mai întinde o dată. Tremură de frig și inima ei bate ca nebuna.

Cât timp poate să bată așa? Cât timp poate inima să reziste la acest ritm? Această inimă o va omorî. Se va opri. Pur și simplu. Într-un moment de presupusă siguranță.

Nu este o inimă bună. Este o inimă stricată și stupidă. A urmat căi greșite și s-a lăsat ademenită de glasuri false. Se va opri întrucât merită să se oprească.

Și copiii dorm nebănuind nimic.

Și Götz doarme nebănuind nimic.

Și nimeni nu vine ca să-i alunge frica.

Se luminează de ziuă. Dinspre pădure latră un câine, și ultimii lilieci se întorc din zborul lor nocturn în adăpostul întunecat din spatele căptușelii de lemn a casei de vacanță. Existența lor tăcută în umbră i se pare mai agreabilă decât cântecul îmbiind la fericire al păsărilor.

Trebuie să vorbească cu Götz. Să facă o ultimă încercare.

Ce are ea de pus în balanță cântărește mai mult decât ce are Svenja. Doi copii comuni și cel mai bun sex din viața lui. Nu i-a spus el că sexul nu mai poate să fie cu nici o alta așa cum e cu ea? Că doar cu ea poate să-și depășească limitele? O să-i aducă aminte de asta.

O să-i amintească de jertfa de la începutul relației lor și de jertfa ei de astăzi. Să fie a doua, să fie cea trecută sub tăcere de el – a suportat de dragul lui și acceptă acum din nou. Însă locul ei legitim este alături de el.

O să-i aducă aminte de vremurile bune și o să-și ceară scuze pentru cele rele.

Nu va promite nimic. De prea multe ori deja și-a încălcat promisiunile. Cele nepromise îi vor arăta lui cât de serios privește ea lucrurile. Cele nespuse vor spune de fapt totul. El este atent. Va pricepe.

Inima i se calmează. Cântecul păsărilor nu mai sună ca un cântec de batjocură la adresa suferinței ei.

Iarba umedă a pajiștii este plină de broscuțe care mișună încoace și-ncolo. Se duce cu picioarele goale în mijlocul vietăților cafenii și reci. Se apleacă, ridică una și-o cuprinde cu palmele. Animăluțul secretă un lichid. Piciorușele vor să sară, dar n-au cum. Brida ține mai strâns creatura speriată.

Să vină cineva s-o cuprindă și pe ea cu brațele.

Se întoarce și se uită la ferestrele casei învecinate. Obloanele sunt coborâte, ușa este închisă.

Dorm? Sau fac copilul despre care vorbea el? Se revarsă el chiar în această clipă în pântecele ei primitor? Oare este aceasta clipa în care destinul ia o întorsătură? Sau este ea cea care-i poate da o întorsătură? Trebuie

numai să sune, trebuie să tulbure actul sexual, întrerupând ceva ce i-ar lega pe viață.

Și-ar dori acum să rupă picioruşele animăluțului. Dorința este atât de puternică, încât pur și simplu lasă broasca să cadă și aleargă înapoi în casă.

Fără el nu vrea să trăiască.

A uitat cum e să fii singur.

Cu mâini tremurânde umple cu apă încălzitorul electric și pune niște cafea măcinată într-o ceașcă. Doar că după aceea iese, fără să-și fi turnat cafeaua, numai în cămașă de noapte afară. Face acei câțiva pași până dincolo și pune degetul pe sonerie.

Brida fusese sigură că nu-și va repeta greșeala.

Trecuse un an îmbelșugat de când Götz și cu ea se regăsiseră.

Pe Judith o mai întâlnea doar rareori. Fuseseră o dată împreună la un concert la *Gewandhaus*[1], de câteva ori într-un bar, însă sentimentul straniu de a trebui să se justifice față de ea, de a i se părea că este o lașă, o făcea pe Brida să țină distanța.

Când fetele erau la grădiniță, ea lucra, însă de fiecare dată când personajele începeau să prindă viață, când ar fi putut să le urmeze, se apropia momentul în care trebuia să se ducă să le ia.

1. Renumită sală de concerte din Leipzig.

Ca majoritatea familiilor tinere, Götz cu ea se descurcau și ei singuri, fără ajutor. Circa cinci ore de mers cu mașina îi despărțeau de părinții lui Götz, aproape patru ore erau până la casa ei părintească. O dată pe an, o vacanță de iarnă în sudul Germaniei, o dată pe an, o vacanță de vară la Mecklenburg, precum și câte două vizite ale bunicilor la Leipzig erau singurele momente pe care Hermine și Undine le petreceau cu ei.

Brida a trăit ca în ceață zilele dinaintea despărțirii definitive.

Două tentative pline de elan de a se retrage câteva zile pentru a scrie dăduseră greș. De două ori îi garantase Götz că va putea avea aceste răgazuri. De ambele dăți îi împiedicaseră însă niște comenzi pe care Götz nu le putuse respinge, pentru că le trebuiau acele încasări și el nu voia să piardă niște clienți pe care-i avea de ani de zile.

Banii îi câștiga el. De când cu avansul pentru primul ei roman și câștigurile de pe urma lecturilor publice, Brida nu contribuise cu nimic esențial la venitul familiei. Ajutorul bănesc de la părinții ei, primit de fiecare dată la nașterea fetițelor, fusese cheltuit de mult. Götz ducea singur povara. Dar nu se plângea.

Pe Brida o înfuria că el era atât de ușor de mulțumit. Calmul lui îi stârnea mânia. Lipsa lui de pretenții o făcea pe ea să vrea mai mult.

Brida îl cunoscuse într-un bar pe primul bărbat care-i lăuda tocmai acele însușiri pe care Götz le critica. Legătura le-o făcuse Judith, care reușise asta fără efort – un zâmbet cu capul lăsat pieziș și aruncându-și părul pe spate, șezând picior peste picior. Numai Brida vedea disprețul din ochii ei din cauză că iarăși fusese prea ușor. Judith se dedicase apoi însoțitorului lui, lăsându-l pe el în seama Bridei.

Acest bărbat de al cărui nume nu-și mai amintește fusese impresionat. Copii, și soț, și scris – cum mergeau toate împreună. Și el scria, dar nu-și putea imagina să mai realizeze și altceva pe lângă asta. Nu numai că manifestase înțelegere pentru impacientarea și furia care clocoteau uneori în ea, ci le definise ca semn al unei personalități vitale de artist. Nu-l mai revăzuse, dar ulterior se gândise adesea la discuția dintre ei.

Al doilea bărbat a fost M.

La serbarea de vară de la grădiniță, ea nici n-ar fi trebuit de fapt să fie de față. Avusese de gând să scrie, undeva departe de Götz și copii, însă iarăși intervenise ceva.

I se încrucișase deja de mai multe ori drumul cu al lui M., de obicei după-amiază, la ora la care veneau să ia copiii de la grădiniță. Iar acum ședea lângă ea pe marginea lăzii cu nisip și butona pe mobil.

Fiul lui stătea cu picioarele depărtate și nehotărât în fața castelului pe care-l construise Undine. Își mesteca buza de jos, ținea o lopățică în mână și părea că-l frământă niște gânduri serioase. Și apoi, brusc de tot, și-a luat avânt, a sărit și a aterizat în mijlocul castelului.

În loc să se înfurie, Undine l-a privit întrebător. A oftat, a ieșit din lada cu nisip și s-a așezat pe un leagăn. De acolo a urmărit ce s-a întâmplat în continuare.

În acest moment semăna atât de mult cu Götz, încât Brida nu-și putea întoarce privirea de la ea. Superioritatea ei se vedea mai ales în expresia feței. Plăcerea băiatului de a distruge opera ei declanșa în ea eventual curiozitate și milă. Nu simțea nevoia să răspundă cu aceeași monedă. Forța ei rezida în acceptarea pe loc a situației și trecerea la un alt joc. Brida simțea cum crește furia în ea. Numai că nu băiatul o înfuria, ci propriu-i copil.

M. se scuză.

— Ce te-a apucat, Linus? se răsti la fiul lui.

Și-l prinse strâns de brațe.

— Nu știu de ce a făcut asta, spuse apoi, după ce Linus se desprinsese din strânsoarea lui și fugise.

Picioarele lor goale se atinseră în lada cu nisip. El purta niște pantaloni albaștri de in și o cămașă albă străvezie. Își scosese șlapii din piele fină.

Era una dintre acele zile de vară care-i plăceau atât de mult Bridei – liniștită și-atât de călduroasă, încât a purta haine ținea exclusiv de decență, nicidecum de necesitate.

Privirea lui era directă, fără a părea necuviincioasă.

— Știu cum pot să repar lucrurile, spuse el, scoase o carte de vizită din portmoneu și i-o dădu. Săptămâna viitoare deschidem o expoziție nouă. Veniți, vă rog. După aceea bem împreună un pahar cu vin.

— O să văd, spuse ea, iar el zâmbi și dădu din cap.

Femeia extrem de ștearsă, care se așează acum lângă el în lada cu nisip, purta aceeași verighetă ca el – simplă, din aur alb mat.

— Ce bine-mi pare să vă cunosc, îi spuse Bridei, v-am citit romanul. Îmi place foarte mult.

Nici urmă de jenă nu se vedea în ochii lui, nici un gând de a da înapoi. Ea a înțeles ce spunea privirea lui.

În zilele următoare, s-au ivit îndoielile. Fusese M. numai amabil? Le zâmbea tuturor în acest fel?

În seara vernisajului, a fost ușor să plece de acasă. Götz era bucuros să petreacă niște timp cu copiii și să se poată băga devreme în pat. Era epuizat după niște zile de muncă de câte douăsprezece ore.

Când a intrat Brida în galerie, a fost sigură că înțelesese greșit scena petrecută la grădiniță. M. era înconjurat de oameni. Arăta fantastic și-și pusese un braț în jurul unei tinere, despre care a aflat mai târziu că era artista ale cărei fotografii atârnau pe pereți. În timp ce Brida privea imaginile de dimensiuni mari, se gândea că e o proastă. Nici nu înțelegea mesajul imaginilor, care aveau toate ca obiect aceeași masă, nici nu pricepea ce-o mânase încoace.

Încet și încercând, pe cât se poate, să nu atragă atenția, a luat-o în direcția ieșirii, a trecut, înghesuindu-se pe lângă cei care intrau, și-a aprins afară o țigară și s-a rezemat obosită de zidul unei clădiri vechi de fabrică. A închis o clipă ochii. Când i-a deschis din nou, M. era postat în fața ei. Foarte aproape, cu mâinile băgate în buzunarele pantalonilor, vizibil bucuros.

Primul sex într-o cameră de hotel a fost năvalnic. Era o zi de luni, M. avea liber, galeria era închisă.

Fără vreo vorbă urcaseră cu liftul și se duseseră în cameră, se dezbrăcaseră și se aruncaseră unul peste celălalt.

Nu l-a putut privi însă; era ceva prea intim. M. i-a întors capul spre el aproape cu forța. Iar ea plângea, eliberându-se din strânsoarea lui.

— Regreți? o întrebă.

Ea răspunse:

— Nu, nu-i asta, și se apăsă cu spatele de burta lui, îi luă brațul și-l puse în jurul ei.

Îi povesti și lui cât de mult o împiedica viața ei cu copiii să scrie și cum creșterea celor mici nu-i era îndeajuns, căci scopul vieții ei era un altul.

El râse amar. Ar fi vrut, îi spuse, ca soția lui să aibă măcar urma acestei dorințe. De când era fiul lor pe lume, pentru ea nu mai exista altceva în afara copilului.

Și Brida se lipi mai tare de el, iar ceea ce spusese el suna ca invitația la o viață mai bună.

Ea era un teren rodnic pentru cuvintele lui în această primă după-amiază comună, precum și în toate cele care au urmat. Conștiința ei a rămas ciudat de curată.

— Tu și cu mine, spunea M., suntem oameni liberi. Rămânem când vor să ne dea drumul, iar când vor să pună stăpânire pe noi, plecăm.

O compara cu plantele într-un pământ uscat și cu animalele în spatele gratiilor. Îi ținea în acest timp mâna și se uita la inelul de pe degetul ei.

— Arta și căsnicia burgheză funcționează prost împreună, spunea el.

Îi zicea că trebuie să trăiască și să facă experiențe. Ceea ce nu vede și nu simte, nici n-ar putea descrie cu însuflețire.

Iar apoi au constatat cât de minunat se înțelegeau unul pe celălalt și cât de mult bine își făceau reciproc. Și, cu fiecare întâlnire, distanța se mai micșora puțin și despărțirile păreau mai grele.

Întâlnirile cu M. aveau loc exclusiv ziua, când copiii erau la grădiniță și Götz lucra la atelier. Când se întorcea el seara acasă, Brida înlăturase toate urmele. Atunci părul împletit era din nou aranjat ca o coroniță în jurul capului, mâinile erau preocupate cu tăiatul legumelor, iar gândurile, aparent, cu copiii.

Götz nu observă nimic. Era prietenos și dedicat, și tocmai acest comportament impecabil i se părea ei de nesuportat. Și când, într-o seară de vară înăbușitoare, i-a adus un buchet de flori de câmp de pe Jahrtausendfeld[1], Brida a simțit o presiune în piept, care aproape că a sfâșiat-o. Era de parcă Götz ar fi ridicat standardele tot mai sus. Iar ea însăși s-ar fi scufundat tot mai jos.

A pus florile în vază, s-a dus pe balcon și a plâns în tăcere. Jos, copiii se jucau între tufele de trandafiri pe care Brida le plantase aici în prima lor vară. Hermine a desfășurat furtunul de udat grădina și a stropit-o pe Undine, care șezuse până atunci în iarbă și culesese părăluțe. Amândouă chicoteau încântate.

Brida s-a întors în bucătărie înainte ca ele să apuce să se uite în sus spre ea. Toate ușile și ferestrele locuinței

1. Teren în Leipzig, în cartierul Plagwitz.

erau deschise; Götz încercase să facă puțin curent, însă aerul nu se mișca. Pe masă roiau muște în jurul pepenelui verde tăiat, mai mulți gândaci de turbă se rătăciseră pe-acolo și zburau bâzâind dezorientați, lovindu-se de dulapuri și geamuri. Îl auzea pe Götz în baie, făcând duș, și dintr-odată a-nțeles că fericirea îi era dăruită din plin chiar în acea clipă.

În dimineața următoare, Götz a dus copiii la grădiniță. Brida a lăsat vasele pe masa din bucătărie, a ignorat muntele de rufe murdare din baie și s-a așezat cu laptopul și o cană cu cafea pe balcon. Acolo a fumat o țigară, a luat decizia să nu-l mai revadă pe M. și a deschis un document nou.

A ales ca titlu de lucru *Vânători și vânați* și a început să scrie.

Din prima propoziție a rezultat o a doua, și așa a continuat totul ca de la sine, până ce a sunat telefonul. Undine vomitase, Hermine era palidă și se plângea și ea de dureri de burtă, i-a spus directoarea căminului de zi pentru copii. Fetele trebuiau luate imediat și aveau voie să vină din nou la grădiniță când aduceau o adeverință medicală despre starea sănătății lor. Probabil că era vorba despre rotavirus.

Era puțin după ora zece dimineața. Grădinița avea și numărul lui Götz. Dacă totul ar fi decurs bine, Brida ar mai fi putut lucra încă patru ore și jumătate. În ziua aceea și în următoarele două de-abia și-a dat seama ce se petrecea în jurul ei. Îngrijea copiii ca o somnambulă, le spăla paturile și cămășile de noapte după fiecare vărsătură și diaree la care nu reușiseră să ajungă până la

toaletă. O însoțeau personajele romanului care tocmai se înfiripa, iar copiii erau prea bolnavi și prea slăbiți pentru a se mira că mama lor vorbea cu oameni invizibili.

În a patra zi, când Hermine și Undine s-au simțit bine din nou, a început sfârșitul de săptămână, și virusul a izbucnit și la ea. Două zile a vomitat, a avut diaree și febră, târându-se din dormitor în baie și înapoi. Götz venea la ea cu ceai și dezinfecta toate obiectele pe care le atinsese Brida. Și, într-adevăr, el a fost cruțat de boală.

Ziua de luni a mai petrecut-o în pat, iar marți, când și-a tras scaunul aproape de masa de lucru, a deschis laptopul și a aruncat o privire, ca de obicei, asupra portretului înrămat al lui Carson McCullers[1], și-a pus degetele pe tastatură și a așteptat.

Nu s-a întâmplat nimic.

A privit fix ecranul și a citit paginile scrise deja.

Nimic.

Transpira și tremura și a avut brusc senzația stranie de a nu mai fi ea însăși. Ambianța familiară a balconului ei, a locuinței și a grădinii i s-a părut străină, și în toiul acestei percepții schimbate, M. i-a trimis un mesaj obscen pe mobil.

Brida a râs mai întâi, apoi a plâns, apoi gândurile ei au devenit tulburi și în final confuze. Craniul părea să-i plesnească. Voia să țipe, dar n-a ieșit decât un geamăt, care n-avea nimic comun cu glasul ei. Tremura

1. Carson McCullers (1917–1967) – scriitoare americană.

acum atât de tare, încât s-a ținut cu ambele mâini de marginea mesei, gândindu-se: asta-i o criză de nervi.

N-a știut mai târziu să spună cât au durat plânsul și tremuratul, întrucât și simțul timpului îi dispăruse atunci. A zăcut în pat până după-amiază, cu perdelele trase, și când a venit ora de a lua copiii de la grădiniță, l-a sunat pe Götz și i-a spus că trebuie să se ducă el.

Abia la ora cinei s-a ridicat iarăși din pat. A stat cu Götz și copiii la masă, dar n-a înghițit nici o firimitură.

Imediat după masă, Götz a dus copiii în pat, le-a pus o carte audio și s-a întors în bucătărie, unde Brida tot mai ședea pe scaun. Götz a umplut două pahare cu vin alb, a pus în fiecare niște cuburi de gheață, a mutat scaunele pe balcon și a adus o scrumieră pentru Brida.

Apoi a ascultat, a dat din când în când din cap, a mormăit de mai multe ori: „Înțeleg", dar a renunțat, după ce Brida i-a urlat:

— Naiba să fie de treabă, asta chiar că nu poți să înțelegi!

Ar fi trebuit să-i fie clar că existau doar două ieșiri din această discuție: consecința uneia din ele însemna sfârșitul, iar așa ceva Götz nu va accepta, era sigură de asta.

Götz îi vorbea în stilul său calm obișnuit. Superioritatea lui nu era una intelectuală, în acest domeniu ea-l învingea fără efort. Superioritatea lui se întemeia mai degrabă pe o stabilitate emoțională. Lui Götz nu-i venea greu să procedeze așa cum era bine pentru el. Își cunoștea limitele și nu le depășea.

Firește că nu voia nefericirea ei, i-a spus, și era foarte conștient că pentru Brida copiii nu puteau fi singura misiune în viață. Nu era tipul acela de femeie. Brida simți dezamăgirea în fiecare vorbă a lui.

— Dar? îl întrebă.

El își împreună mâinile și le puse pe masa care se afla între ei. Privirea lui Götz o evită, dar glasul său era ferm.

— Cum îți închipui așa ceva? Eu nu mă pot ocupa jumătate din timp de copii. Este imposibil.

Maxilarul său inferior se crispă și mușchii îi tresăriră.

— Atelierul și magazinul sunt baza materială a traiului nostru. Trebuie să te împaci cu ideea că ești nevoită să renunți pentru un timp la scris și, dacă nu poți accepta asta, atunci trebuie să ne despărțim.

Ar fi existat oară o altă cale?

Această întrebare și-a pus-o adesea ulterior.

Au mai urmat alte câteva discuții pe aceeași temă, dar tot fără rezultat, și un nou aspect al lui Götz a ieșit la iveală. Îi vorbea cu amărăciune despre faptul că atunci se despărțise din cauza ei de Malika. Pentru că nu se putuse gândi decât la ea. Pentru aceste afurisite plăceri trupești. Pentru că într-un moment în care tocmai începuse s-o uite, ea dăduse iar buzna în viața lui, înstăpânindu-se acolo cu cele trupești. Și când colo, Malika fusese exact femeia care-și dorise tot ceea ce Brida respingea.

Soluția asupra căreia au căzut de acord se numea „modelul cuibului".

Ei se despărțeau, dar copiii rămâneau în casă și numai părinții locuiau acolo cu schimbul. Când Brida locuia cu fetele, Götz dormea în atelier, iar pentru zilele în care ea nu avea copiii, Brida închiriase o cameră într-o locuință cu mai mulți locatari și menaj comun.

În momentul în care au căzut la învoială, s-a întâmplat ceva ciudat. Mândria de a fi acționat cu maturitate și înțelepciune și de a fi încheiat în sfârșit un compromis ca acesta i-a făcut să deschidă o sticlă cu șampanie și să se culce împreună.

Sexul a fost mai intens ca oricând. El a reușit s-o înalțe pe culmi noi.

Totul părea iarăși posibil.

O singură dată s-a mai întâlnit cu M. Nu mai avea nevoie de el.

Pentru acest an a fost ușor să găsească un nume. L-a numit după ea însăși.

Degetul ei stă lipit de butonul soneriei. Își vede imaginea oglindită de ușa vitrată. O nebună în cămașă de noapte. Indiferent ce ar zice în această ținută, Götz n-ar putea s-o ia în serios.

Se întoarce și se duce înapoi la ea.

Copiii s-au trezit. Din camera lor se aude un cântec al Rihannei. *Like diamonds in the sky*, cântă Hermine foarte teatral, acompaniind-o pe cântăreață, însă când

începe și Undine, Hermine o apostrofează aspru și glasul pițigăiat amuțește brusc. Brida deschide ușa.

— Bună dimineața, scumpele mele, spune și, adresându-se lui Undine: Sigur că poți să cânți și tu.

A doua născută se comportă de parcă ar încerca să-și compenseze existența neplanificată prin modestie și lipsă de pretenții, în timp ce copilul dorit Hermine își impune cerințele pe care le are de la viață. Condiția de mamă este mai ușoară pentru Brida în cazul lui Hermine. N-o face să se simtă cu conștiința încărcată, pentru că poate să fie la fel de inconstantă și de mânioasă ca Brida însăși.

— Vreți micul dejun? le strigă.

— Mai târziu, strigă Hermine.

Își ia un prosop curat din dulap, își prinde părul în sus, își pune costumul de baie și-și trage o rochie pe deasupra.

— Mă întorc în douăzeci de minute, spune tare.

Merge desculță până la lac, trecând pe pajiștea rece, acoperită de rouă, și speră să fie singura care se duce să înoate în această dimineață.

Frunzele nuferilor sunt ca niște insule mici, verzi pe suprafața apei. Lacul tace întunecat.

Aleargă până la capătul podețului, își lasă lucrurile pe banca de lemn și coboară încet treptele. Centimetru cu centimetru se cufundă mai adânc în apa rece, simțindu-se tot mai vie, și când, în fine, se moaie complet în apă și face primele mișcări de înot, se simte atât de puternică și de bine cum nu i s-a mai întâmplat de mult.

De fiecare dată când se scufundă este ca o promisiune de speranță, de fiecare dată când ia aer este ca și cum ar inspira viață pură. A uitat total asemenea senzații.

Înoată în ritm susținut până la jumătatea lacului și fără să se uite în urmă. Apoi se întoarce pe spate și privește cerul. Soarele încă n-a trecut peste vârfurile copacilor. Două lebede planează pe deasupra ei; pe Brida o ia cu frig.

Înoată viguros spre mal.

Când urcă scara spre podeț, tremură atât de tare, încât dinții îi clănțăne. Își scoate costumul de baie și se șterge cu mișcări repezi, puternice, până ce pielea ei este roșie și caldă. Podețul începe să vibreze de la niște pași străini. Brida stă liniștită de tot. Și-a înfășurat strâns prosopul în jurul corpului.

Brațele lui o înconjoară, mâinile lui iau prosopul și-l trag jos de pe ea.

— Trebuie să încetăm să mai facem asta, spune Götz, însă nu știu cum.

Götz sare cu capul în jos în lac și înoată până pe partea cealaltă. Brida se uită la el de pe bancă. Nu vrea să spele nimic care este de la el. Se ridică, își ia lucrurile și fuge înapoi spre casă. Acum se bucură că urmează micul dejun. Götz, ea și copiii vor sta la masă fără Svenja. Vor fi o familie.

În timpul nopții, Svenja a făcut cistită. A stat pe toaletă până dimineață cu febră și dureri. Acum e la un medic din orășelul cel mai apropiat, așteptându-și tratamentul.

Brida este sigură că Svenja îi datorează ei boala. Când Götz mai era împreună cu Malika și într-o zi se culca cu ea, în cealaltă cu Brida, pățise și Brida la fel.

Götz se așază lângă ea la masă cu o cafea aburindă. Când privirea lui culpabilă o întâlnește pe a ei, Brida știe că orele fără Svenja sunt numai iluzia unei posibilități.

Odinioară credea că existența ei ar fi formată din posibilități. Că trebuia pur și simplu să aleagă. Însă când au apărut copiii, s-au cristalizat niște modele. Regulile cereau să fie respectate. Nici un judecător nu pedepsea contravenția. Însăși viața era cea care rezolva această chestiune.

Se uită la copii, apoi la Götz. El s-a decis – Brida poate vedea acest lucru.

Hermine sporovăiește veselă despre cursul foto la care ar dori să participe și despre „Noaptea liliecilor"[1]. Undine își mestecă tacticos sandviciul cu gem.

Lui Götz nu pare să-i fie foame. Din când în când aruncă o privire la mobilul său.

Prin fereastra mare, Brida se uită spre cerul strălucitor de albastru.

Începe o zi ideală.

Încă înainte de prânz, și-a băgat lucrurile în mașină și a predat cheia la recepție. Se duce o ultimă oară cu

1. „Fledermauswanderung", mai cunoscută la noi sub denumirea englezească de „Batnight". Evenimentul educațional internațional, inițiat în 1997, are loc în iulie sau august în multe țări europene (printre care și România), dar și în SUA etc.

copiii la lac. Undine îi ia mâna și o ține foarte strâns. Hermine aleargă în fața lor. Le lăsase fetelor libertatea să aleagă și amândouă au vrut să rămână.

Mai înoată o dată cu ele în larg, se minunează de arta de a se scufunda a lui Hermine și laudă săriturile prudente de pe podeț ale lui Undine.

Despărțirea este scurtă. Își pupă și îmbrățișează copiii, se întoarce spre Götz și Svenja, ridică mâna zâmbind, se suie în mașină și pleacă.

Îi poate vedea prin oglinda retrovizoare. Ca o familie stau la poarta complexului de vacanță și îi fac energic semn de la revedere cu mâna. Brida claxonează, bagă viteză și abia mai vede strada prin vălul de lacrimi. Ca printr-o ceață deasă intră în această zi de vară.

Seara devreme, parchează mașina în fața casei, lasă sacoșele grele în portbagaj, golește cutia de scrisori plină până la refuz și urcă scările spre apartament.

E întâmpinată de liniște și de mirosul de aer cald, stătut. Deschide ușa balconului, iese, aruncă o privire la florile uscate din jardinierele de lemn, apoi se uită la cer după lăstuni. E început de august. A ajuns prea târziu; păsările au plecat deja.

Își face o cafea, scoate din cămară cutia Tetra Pak de lapte și adună capcanele de molii, care sunt pline. „Cimitire de animale", le numește Hermine. Realizează deodată că nu mai dăduse nume anilor. *Anul Brida* fusese ultimul, și de-atunci a trecut mult timp.

Închide ușile de la camerele copiilor, pentru a nu trebui să vadă dezordinea, se duce la masa de scris, pornește calculatorul și deschide un document nou.

Povestea pe care o va istorisi are un început fericit și un sfârșit fericit.

O vară, scrie, și adaugă în rândul de dedesubt, *de Brida Lichtblau*.

Malika

Malika întinde arcul.

Trece sacâzul peste părul arcușului, pune vioara la gât și își face încălzirea cu câteva game. Picioarele goale și le ține desfăcute. Fusta lungă, colorată cu motiv floral, se unduiește în ritmul mișcărilor ei.

De câteva zile deja îi tot umblă prin cap propunerea surorii ei. O propunere cum numai Jorinde putea să facă. De parcă totul ar fi posibil. De parcă n-ar exista limite. De parcă omul ar fi o foaie de hârtie albă pe care ai putea scrie orice.

Refuzase, desigur. Și totuși, ideea nu-i dă pace.

Frontul norilor a trecut deja și lumina soarelui cade pe cristalul sub formă de lacrimă din fața ferestrei. Felicitas zace între două ghivece cu flori. Se tolănește, se întinde și dă apoi cu laba după cristal. Pe raftul cu cărți de vizavi încep să danseze puncte în culorile curcubeului.

Malika lasă vioara deoparte, slăbește șurubul arcușului și bagă instrumentul înapoi în cutie. Astăzi n-are nici un sens să exerseze.

Își trece degetele peste cotoarele cărților. Culorile spectrale de pe mâna ei tremură în ritmul cristalului care se clatină. Se oprește la un volum subțire. La multe pagini sunt lipite hârtiuțe galbene post-it. Malika știe pe dinafară pasaje întregi.

Când a auzit de curând despre apariția nuvelei, s-a dus cu bicicleta încă în aceeași zi în centrul orașului la librărie. A urcat pe scara rulantă până la etajul întâi și a văzut buclele roșii ale librăresei apărând din spatele unei mese cu cărți. Sarcina ei era vizibilă și Malika a simțit o împunsătură în inimă.

De cum a zărit-o pe Malika, a ridicat mâna, salutând-o, și a zis direct:

— Ați nimerit la țanc! A venit ceva nou de la autoarea dumneavoastră preferată.

Cu burta ei mare s-a dus clătinându-se până la masa cu noile apariții, a apucat o carte cu o copertă albastru-închis și i-a întins-o Malikăi cu remarca:

— O mare poveste de dragoste.

Puțin după aceea, Malika a părăsit magazinul cu un exemplar semnat de mână al cărții *O vară*. Înainte să se urce pe bicicletă, și-a trecut arătătorul peste numele scris cu cerneală albastră.

Brida Lichtblau.

Nu mai știe de câte ori a citit deja *O vară*.

În primele trei cărți ale Bridei Lichtblau, figurile bărbătești aveau uneori trăsături ca ale lui Götz, dar se deosebeau încă prea mult de acel bărbat pe care-l căuta

Malika în fiecare rând. Abia această carte îl nimerea exact.

Deschide *O vară* la întâmplare.

„Încă o dată, Oda a adormit plângând. Și-a înăbușit sughițurile pe cât a putut, ca să nu fie auzită prin peretele subțire care o despărțea de Hans și Lydia."

Malika zâmbește. Speră că ficțiunea coincide cu realitatea, că Brida este Oda și că a suferit așa ca Malika.

Chiar și după atâția ani mai doare.

Felicitas simte totul. Sare de pe pervaz, fuge spre ea și se lipește de picioarele Malikăi. Coada ei stă rigidă în sus și, prin felul în care toarce acum, cere să fie mângâiată.

Malika se ghemuiește lângă ea și scarpină ușor blana pisicii.

Mai are o oră întreagă până se va duce la școala de muzică, unde va asculta o fetiță de nouă ani drăgălașă, dar netalentată, cu părinți orgolioși, cum cântă pe corzi libere, foarte departe de o trăsătură curată de arcuș. Uneori, fetița plânge. Atunci, Malika scoate o pungă cu bomboane și îi cântă ea ceva.

După ea urmează un băiat talentat de șapte ani, a cărui putere de concentrare este însă de cel mult cinci minute și pe care trebuie să-l aducă înapoi la munca lui cu trucuri și jocuri mereu noi.

Răsplata pentru răbdarea ei se numește Lola – eleva ei cu cel mai mare potențial. Are doisprezece ani, este micuță și neobișnuit de sârguincioasă. Gura ei, cu buzele strânse de obicei dârz, zâmbește rar, însă atunci când cântă, chipul i se destinde.

Seara va fi sărbătorirea la părinți. De când își amintește, la aniversarea mamei ei se face concert de casă. Tatăl își aduce colegii și se înjghebează repede un cvartet de coarde. Astăzi vor interpreta cât de bine posibil un cvintet cu pian de Brahms.

Sora ei și cu ea au și ele rolul lor. Jorinde cântă un lied pe versuri de Else-Lasker Schüler[1], Malika o acompaniază la vioară, partea pentru pian o preia chiar tatăl.

Până la reunificare, apartamentul părinților lor fusese un loc de întâlnire, un lăcaș de cultură, în al cărui centru stăteau Helmut și Viktoria. „Frumoasa și bestia" numeau prietenii această pereche, și existaseră momente în viața Malikăi în care fusese sigură că nu era copilul acestor părinți sclipitori.

Silueta gingașă a mamei ei se afla într-un contrast puternic cu tatăl – o „morsă" fornăindă cu un râs molipsitor. În orchestră el cânta la violoncel, dar și la pian cântatul său se ridica la un nivel peste medie. Și Viktoria visase să devină muziciană. Însă vocea ei nu fusese suficient de puternică pentru a cânta muzică clasică, iar mâinile minuscule de abia puteau cuprinde o octavă, așa că și studiul pianului intra la fel de puțin în discuție.

Devenise muzicolog, recenzând pentru un post de radio noile interpretări de muzică clasică și preda la universitate.

---

1. Else-Lasker Schüler (1869–1945) a fost o renumită poetă, prozatoare și dramaturgă germană de origine evreiască.

Tot timpul intra și ieșea lume de la ei – muzicieni, pictori, poeți, oameni de radio și televiziune, medici și profesori universitari. Malika și Jorinde erau și ele pe-acolo, fără ca să se ocupe cineva efectiv de ele. Jorinde se mișca cu naturalețe printre numeroșii adulți. Dansa și cânta și sorbea câte puțin din paharele care zăceau prin jur. Toți o plăceau, toți râdeau de poznele și mutrițele ei. Imita foarte bine felul de a fi al oaspeților, și nimeni nu se îndoia că scena va deveni odată a doua ei casă.

Malika, în schimb, căuta ungherele liniștite și acolo răsfoia nestingherită volumele mari cu picturi care, de teama unor degete unsuroase de copil, erau scoase altminteri din raft numai sub supravegherea mamei. Preferații ei erau pictorii din Renaștere și Baroc.

În unele seri, părinții uitau să bage fetele în pat. Atunci adormeau acolo unde le prindea somnul și se trezeau a doua zi complet îmbrăcate într-o cameră plină de fum de țigară. Nimeni nu întrebase vreodată copiii ce părere aveau despre asta.

După căderea Zidului, reuniunile s-au rărit. După unificarea monetară, un timp nici n-au mai avut loc.

Noua organizare a vieților tuturor solicita timp, prioritățile se schimbaseră.

Helmut părea să accepte cu sânge rece pierderea importanței familiei Noth, Viktoria însă suferea vizibil.

Și Jorindei îi lipseau viața zgomotoasă, atenția și admirația prietenilor părinților. Singura care savura liniștea neobișnuită pentru ei era Malika.

Soarele bate acum fără nici o oprelişte.

Malika coboară jaluzelele tuturor geamurilor dinspre sud. Vara este o plăcere numai pentru oamenii zvelţi.

În baie pune duşul pe apă rece şi se stropeşte bine. Merge goală prin locuinţă şi deschide în dormitor uşa dulapului. Cele mai multe rochii sunt lungi şi largi, iar puţinele perechi de pantaloni au în talie o bandă elastică spre a putea fi lărgiţi. Se decide pentru o rochie neagră de mătase cu un imprimeu cu trandafiri mari, ia lenjerie curată dintr-un sertar şi un lanţ lung de perle din cutia de bijuterii.

Ce-i place ei vara este că oamenii sunt plecaţi din oraş. Străzile, magazinele şi muzeele sunt agreabil de goale. Se întâmplă ca pe o stradă altminteri foarte circulată să nu se vadă nici o maşină. Câteodată, Malika se opreşte atunci şi rămâne un timp liniştită pe loc.

Mâine, asta ştie deja de pe-acum, va fi bolnavă. Seara aceasta îi va consuma forţele. Corpul ei va produce în stilul lui obişnuit o criză de migrenă oculară[1] şi vărsături.

Dacă Jorinde n-ar veni, poate că ar scăpa azi de psihosomatică. Însă sora ei va veni. Îşi va aduce copiii şi va dori să discute despre propunerea ei. Iar Ada şi Jonne vor sta în faţa Malikăi ca o promisiune.

Adună notele pentru elevi, îşi pregăteşte o sticlă cu apă şi un deodorant roll-on şi-şi ia vioara. În timp ce

1. Migrena oculară este o tulburare de vedere temporară, care se poate manifesta la unul din ochi sau chiar la ambii ochi prin apariţia de pete oarbe sau străfulgerări luminoase.

coboară treptele, sună telefonul în casă. Se oprește o clipă, apoi clatină din cap și merge mai departe. Când ajunge pe odihna primului etaj, îi sună mobilul. Fără să se uite, pipăie în geantă după aparat. Este Viktoria. Să vină mai repede și s-o ajute să facă tartine.

Când deciseseră părinții că ar vrea să fie și pentru copii „Helmut și Viktoria", Malika avea șaisprezece, iar Jorinde, paisprezece ani. După cum era de așteptat, Jorinde n-avusese nici o problemă să nu le mai spună mama și tata; Malika, în schimb, acceptase doar împotriva voinței ei acea manieră cvasiprietenească.

Prescurtarea lui „Viktoria" în „Vicky" n-a preluat-o nici până în ziua de azi.

Îi e groază de acel moment seara, când Jorinde și Torben vor năvăli în casă cu copiii și vor striga cu brațele deschise „Vicky". Uneori, singură în locuința ei, ea pocește „Vicky" în „Ficki"[1], și apoi o rostește cu glas tare, iarăși și iarăși.

La un moment dat, în timpul adolescenței, Malika și-a dat brusc seama de ce Viktoria era aproape în fiecare seară plecată atunci când Helmut călătorea cu orchestra. Adesea, ea se întorcea acasă târziu în noapte, iar câteodată abia în dimineața următoare. Ideea că mama ei avea necesități sexuale o scârbea. Mai rău i se părea că nu era numai tatăl ei cel care-i satisfăcea aceste nevoi.

1. Derivând această poreclă din „ficken", verbul vulgar pentru a se fâțâi de colo-colo, „a o freca", a se regula.

Punctul culminant l-a constituit un eveniment într-o seară rece de noiembrie, după deschiderea graniței.

Părinții sărbătoreau. „Măsură aducătoare de bucurie, formatoare de colectiv" pictase Helmut pe un banner din stofă agățat peste ușa batantă mare spre camera de zi.

Atmosfera era extrem de agitată. Viktoria începuse să bea încă de dimineață și înainte de cină toți musafirii erau deja cherchelițti.

Unul dintre ultimii care și-a făcut apariția a fost Rüdiger. I se zicea Rudi-Carton-gudronat, pentru că pe vremea RDG-ului și în ciuda unei economii marcate de lipsuri, le făcuse rost câtorva prieteni de carton gudronat pentru casele lor. Malikăi îi plăcea. O flata faptul că un filozof și poet stătea de vorbă cu ea. O trata ca pe-un adult, cu toate că de-abia împlinise șaisprezece ani.

Când a ajuns, toți erau adunați în bucătărie, în total vreo douăzeci de persoane. S-a băgat imediat în discuția care în acea clipă se învârtea în jurul foștilor promotori ai ridicării Zidului. L-a numit pe loc pe dramaturgul Peter Hacks[1] și a căutat febril un anume citat.

— Helmut, unde l-ai pus pe Hacks? a exclamat, și tatăl Malikăi a răspuns:

— În *Hacksalon*![2]

---

1. Peter Hacks (1928–2003) – dramaturg, poet, povestitor și eseist german. Singurul dramaturg german ale cărui piese de teatru s-au jucat des în ambele Germanii. A avut convingeri comuniste.

2. Joc de cuvinte între numele Hacks, respectiv o carte scrisă de Hacks, și „Hacksalon": „salonul" – hala – de tocat (carne).

— Peter Hacks la locul lui, în *Hacks-Salon*!

Rudi s-a pornit pe râs ca un dement. Iar Viktoria a izbucnit și ea în râs, sprijinindu-și capul de brațul lui, de parcă ar fi fost gata să cadă dacă nu l-ar fi folosit ca proptea. Și Rudi l-a scos pe Hacks din acea încăpere a locuinței în care se afla masa de tocat și unde toți pereții erau acoperiți cu stive de lemne de foc și numeroase cărți.

Apoi au discutat despre ceea ce avea să vină.

Despre sfârșitul RDG-ului. Despre sfârșitul unei idei mari. Despre sfârșit în general și despre început și libertate.

Malika își observa tatăl, care încerca din când în când să spună ceva, dar nu apuca. Valuri de milă au cuprins-o. El nu era așa euforic ca ceilalți și era doar pe jumătate atât de beat. Cea mai bună prietenă a Viktoriei, Ruth, îl întrerupea mereu. Își dădea ochii peste cap, îl imita și râdea de el. Atmosfera a devenit tot mai agitată. Câțiva erau de acord cu tatăl ei, care repeta stoic că țara trebuia s-o ia pe calea ei proprie, o a treia cale, pentru a nu fi înghițită. Grupul mic s-a separat și a trecut în salonul de muzică. Malika li s-a alăturat.

Când s-au întors, Rüdiger și Viktoria dispăruseră. Helmut s-a uitat prin jur. S-a dus din bucătărie în vestibul și a rămas acolo o clipă. Apoi s-a pus brusc în mișcare. Malika l-a urmat fără ca el să observe.

Helmut a deschis ușa spre „Hacksalon" și a privit înăuntru.

Rüdiger stătea în spatele Viktoriei cu pantalonii coborâți în vine. Fusta ei era ridicată peste spatele ei,

iar ea se aplecase peste masa de tocat cu picioarele răscrăcărate și gâfâia. Chiloțelul zăcea pe parchetul zgâriat, chiar lângă topor.

Helmut a închis încet ușa, s-a întors și s-a speriat, căci acolo stătea Malika. Iar ea văzuse ceea ce văzuse el.

În zilele următoare, Malika a așteptat zadarnic o explicație. Înaintea fiecărei întâlniri cu tatăl ei, oscila între teamă și așteptare. Îi căuta privirea, însă el o evita, era ursuz, tăcut și stătea puțin pe-acasă.

Viktoria nu părea să facă vreo legătură între proasta dispoziție a lui Helmut și ce se petrecuse în „Hacksalon". Îi zicea „Posacul" și „Morocănosul", și râdea în timp ce-l numea astfel.

Malika i-a făcut confidențe Jorindei pentru prima și ultima dată. Într-o exprimare complicată, i-a povestit surorii ei despre scena zguduitoare pe care o văzuse, însă când a înțeles în cele din urmă, Jorinde s-a strâmbat doar și a spus:

— Ești perversă. Vicky n-ar face niciodată așa ceva.

Malika a luat decizia să facă totul altfel decât făcuseră părinții ei. Seara, în pat, își imagina viitoarea ei familie. N-ar fi atât de deosebită, în schimb ar fi iubitoare și intactă. Fiecare copil ar fi iubit în egală măsură, nici unul n-ar fi favorizat, de nici unul nu s-ar râde.

Își zugrăvise de nenumărate ori scena în care își ținea în brațe propriul copil și-l alăpta și, cu cât închipuirea ei mergea mai departe în viitor, cu atât era înconjurată de mai mulți copii. În locul în care apărea și bărbatul în cauză, Malika adormea de obicei.

Închide ușa sălii ei de curs și-și vâră legătura grea de chei în geantă. Lola a fost, ca de obicei, o încântare. Nu se plânge nici măcar atunci când temele ei sunt formate din studii anoste. Malika a prelungit ora de azi cu douăzeci de minute, deoarece fata a vrut să-i arate o compoziție proprie. Acum, Malika se grăbește spre ieșire și o pornește spre părinți.

Privită pe harta orașului, o mare parte a vieții ei se desfășoară într-un triunghi cu toate unghiurile ascuțite. Distanța cea mai mare este aceea dintre casa părintească și școala de muzică, iar cea mai mică, aceea dintre locuința ei și a părinților.

Fusese un timp în care între Malika și părinții ei existase o distanță mai sănătoasă, când și ea ținea de un bărbat, iar întemeierea unei familii proprii părea să fie iminentă. Însă de când nu mai e nici un iubit care să aibă pretenții de la ea, au în schimb Helmut și Viktoria, oricât de des le place.

Jorinde se mutase într-o zi de acasă, după cum era de așteptat.

În loc de Berlin, ar fi putut la fel de bine să fie New York – diferența ar fi fost numai una mentală.

Când mama lor făcuse cancer la sân, Jorinde se afla în Franța pentru filmări. Malika și-a însoțit părinții în toate momentele dificile. Tocmai atunci când tatălui i-a fost îndepărtată o valvă aortică defectă, fiindu-i înlocuită cu una din țesut de animal, se născuse și Jonne, fiul Jorindei. Malika fusese cea care-și vizita zilnic tatăl

și potolea temerile mamei. Când s-a comis o spargere în locuința părinților, Jorinde a rămas la Berlin din cauza Festivalului Internațional de Film, iar Helmut și Viktoria au avut mare înțelegere pentru situația ei.

Nimic nu se schimbase.

Preferata lor, mândria și bucuria lor fusese întotdeauna Jorinde.

Și în copilărie, când se întorceau împreună de la școală, Jorinde era cea care începea încă de pe coridor să turuie fără a ține seamă de cei din jur. De obicei era vorba despre faptul că trebuia să capete neapărat ceva. „Mi-am dorit asta dintotdeauna", spunea apoi, se agăța cu ambele brațe de gâtul mamei – cântând, sporovăind și clipind din ochi – și, cu toate că până atunci nu auzise nimeni de această dorință, îi era îndeplinită sub motiv că doar își dorise lucrul acela „de atâta timp".

Malika reușea să spună ceva abia atunci când atenția mamei ei era de mult consumată.

Și ulterior, în adolescență, în acea perioadă cumplită a răsturnărilor fizice și sufletești, mai ales Jorinde fusese cea care-și ținuse părinții mereu cu sufletul la gură. Învoielile n-o interesau, interdicțiile la fel de puțin. Fuma, bea și s-a tatuat în secret. Cu prietenii ei radicali de stânga mâzgălea și desena cu spray-ul obișnuitele lozinci pe fațadele renovate. Pentru unele de tipul „Caftiți sticleții" sau „Germania să crape" era Jorinde răspunzătoare.

Însă evenimentul care a rămas cu o conotație deosebit de negativă în amintirea părinților se referă la Malika.

În dimineața concursului pe land „Tineretul face muzică", Malika își distrusese arcușul viorii. Avea șaptesprezece ani. Evaluările competențelor solistice la categoria „instrumente cu coarde", care aveau loc la școala de muzică Johann Sebastian Bach, au început la ora zece dimineața. Un loc întâi ar fi însemnat participarea la concursul federal, iar șansele Malikăi erau bune.

Viktoria a trezit-o pe Malika la cinci și jumătate, ca să poată lua micul dejun în liniște și să mai exerseze vreo oră–două. La șase a mai venit o dată în cameră, la șase și jumătate a tras pătura de pe fiica ei. Când, spre ora opt, Malika tot mai ședea la micul dejun, Viktoria a luat vioara din cutie, a întins arcușul și a început să acordeze instrumentul.

— Nu mai exersez acum, a spus Malika, am exersat destul.

După această declarație a urmat liniștea amenințătoare pe care Malika o știa. Și-a tras capul între umeri și a luat cu lingura din cerealele ei cu ciocolată, ținând privirea în jos.

— Cât de tâmpită ești de fapt, a izbucnit Viktoria. Asta-i șansa ta! Cei mai mulți ar fi bucuroși să aibă o dată în viață o astfel de ocazie și s-ar pregăti, în loc să se-ndoape cu cereale și să se și îngrașe pe deasupra. Ai putea să devii o stea, Malika! O stea!

Și, cu asta, i-a întins vioara și arcușul, iar Malika s-a ridicat, a luat arcușul și a izbit cu el în marginea mesei cu toată forța.

S-a mirat chiar ea de gestul ei. Cu arcușul stricat în mână, încremenise. Mimica mamei ei înghețase.

Trăsăturile ei drăguțe, puțin asimetrice, arătau grotesc în consternarea ei, dar în locul încă unei tirade de ocări, a urmat un plan la rece.

Trebuia adus un nou arcuș de vioară. Preludiul era tot ceea ce conta.

În acel moment, Malika a văzut calea de ieșire. Dacă ar fi câștigat concursul, toate n-ar fi făcut decât să se înrăutățească.

Și, în timp ce Viktoria vorbea la telefon, s-a dus înapoi în camera ei, a închis ușa și a învârtit cheia în broască. A pus în casetofon caseta cu muzică rock și heavy metal urâtă de ambii ei părinți și s-a trântit pe pat. *This is not a love song* de PIL[1] a tunat din difuzoare, acoperind țipetele Viktoriei, care au izbucnit imediat după aceea în fața ușii ei, fiind însoțite de apăsări puternice ale clanței.

În istoria familiei Noth, această zi a rămas ca „ziua în care Malika și-a distrus viața".

Jorinde a fost cea care a împlinit visurile Viktoriei și a făcut-o să uite, prin absolvirea Școlii de teatru Ernst Busch, toate nopțile petrecute veghind și toate grijile suferite din cauza ei.

La sfârșitul studiului pedagogic de muzică, pe care Malika îl adăugase la studiul viorii după o pauză de un an, a alergat cu diploma direct la părinți. Obținuse la toate materiile note maxime.

1. Formația englezească de muzică post-punk Public Image Ltd.

Pe drum și-a amintit că Helmut era în turneu în Asia cu orchestra. O clipă s-a gândit să amâne vizita. De când intrase Viktoria la menopauză, dispoziția ei era și mai schimbătoare decât fusese înainte. Fără Helmut ca tampon, pericolul să se certe era mai mare. Însă încheierea unor studii cu aceste note trebuia s-o bucure chiar și pe mama ei.

A mers tot mai repede, a sunat scurt de trei ori la rând, a pornit pe scări în loc să ia liftul și s-a strecurat pe lângă mama ei în casă. În loc de salut, Viktoria se holba la Malika întrebător. Era nefardată și purta un turban din prosop pe cap.

— Am picat într-un moment nepotrivit? a întrebat-o Malika.

— Nu, nu, a mormăit Viktoria și a închis ușa.

Malika și-a lăsat geanta jos, a scos diploma din ea și i-a întins-o mamei.

— Da, imediat.

Viktoria a luat-o pe coridor spre baie și s-a întors la scurt timp după aceea pieptănată și cu expresia feței controlată.

— Așa, acum, i-a spus.

A luat diploma și și-a căutat febrilă ochelarii de citit, care-i atârnau de gât cu o panglică. După ce i-a pus pe nas și i-a potrivit de câteva ori, a netezit cu o grijă exagerată o mică îndoitură din colțul din dreapta sus al hârtiei. Abia după aceea a părut să realizeze despre ce era vorba. Ochii ei s-au mișcat încet de sus în jos și de la stânga la dreapta. A dat din cap, apoi a spus:

— Profesoară de muzică… și când te gândești ce ai fi putut să devii.

Criza de migrenă care s-a instalat de îndată ce a ajuns acasă a fost mai puternică decât de obicei. Îngustarea extremă a câmpului vizual a silit-o să se ducă la baie târându-se. A vomitat de trei ori, a reușit să ajungă până-n dormitor, s-a urcat în patul ei și a rămas acolo întinsă, nemișcată.

Își dorea ca un sentiment atât de puternic precum ura să-i fi inspirat cuvintele corecte. Dar când se aflase în fața mamei ei, nu simțise decât o dezamăgire profundă, paralizantă.

În săptămânile următoare, Malika n-a părăsit locuința decât pentru cumpărături. Primul telefon de la mama ei a început cu propoziția „Dar nu fi atât de sensibilă!" și s-a terminat cu o scuză evazivă. Pe toate celelalte le-a ignorat.

S-a uitat la toate episoadele unui serial american cu medici, a mâncat tot ce-i făcea poftă, a încetat să se mai spele pe cap și a lăsat vioara să zacă în cutia ei. Când s-a întâlnit la supermarket cu o cunoștință care trăgea curioasă cu coada ochiului la burta ei, Malika i-a luat-o înainte, zicând:

— Nu sunt gravidă, sunt doar grasă.

Treptat a ajuns într-o stare vizibilă de neglijență. Crizele de plâns și de bulimie alternau, și uneori se tupila într-un colț al locuinței, imaginându-și cum cadavrul ei va fi găsit abia când vecinii se vor plânge de miros. Cu toate că era obosită, de-abia putea dormi,

ceea ce a determinat-o în cele din urmă să meargă la medic, la un consult. Pastilele cumpărate la liber n-aveau nici un efect și Malika spera să primească o rețetă pentru un medicament mai puternic.

Spre regretul ei, în sala de așteptare a cabinetului doctoriței Judith Gabriel nu exista nici un exemplar al presei de scandal. Revista *Cicero* fusese luată de o altă doamnă, iar de periodicul *Rondo* pentru muzică clasică și jazz nu avea chef.

Din două difuzoare se auzea încet muzică de pian – Bach, *Suitele franceze*. În toată încăperea erau atârnate poze cu un cal care privea trufaș. Chiar și peste tejgheaua asistentei trona falnic un portret al mârțoagei. Părul său ba lucea maro-auriu în lumina serii, ba părea aproape negru.

Antipatia Malikăi față de doamna doctor Gabriel crescu. Nu-i plăceau nici caii, nici iubitorii de cai și călăreții.

După pensionarea bătrânului doctor Uhlenbrock, toată familia ei fusese preluată de această doctoriță tânără. Malika se gândise de mai multe ori s-o schimbe. În privirea lui Judith Gabriel citeai acel dispreț caracteristic pe care-l știa de la persoanele disciplinate, sportive. Ele considerau greutatea excesivă drept o expresie a slăbiciunii și lipsei de măsură, în cel mai bun caz a bolii. Odată, Gabriel asta i-a și recomandat pe șleau un club de fitness proaspăt deschis.

Însă organizarea vizibil strictă a cabinetului făcea ca timpul de așteptare să fie scurt, iar din punct de vedere profesional doamna doctor Gabriel părea bună.

Un bărbat intră în cabinet. În jurul mâinii lui stângi era înfășurată o batistă. Sângele se scurgea din ea și i se prelingea pe braț. Omul aștepta răbdător până ce asistenta își termină convorbirea telefonică, apoi îi zise că era tâmplar și-i alunecase fierăstrăul, și în cele din urmă o rugă să-i dea voie să ia loc în sala de așteptare. Când văzu sângele, asistenta alergă la șefa ei.

Nici două minute nu șezu lângă Malika, și doctorița îl și chemă înăuntru. El se ridică, zâmbi, dădu din umeri în semn de scuză și dispăru în cabinetul de tratament.

Malika era năucită. Privirea ei era îndreptată fix spre locul pe care șezuse el. În tapițeria băncii se putea vedea o mică adâncitură, iar mirosul lui tot mai plutea în aer.

Apoi ușa se deschise brusc din nou și glasul puternic al lui Judith Gabriel strigă:

— Siegrun!

Asistenta lăsă totul baltă și fugi înăuntru.

Tare ar mai fi intrat și Malika în cabinet.

Excitarea pe care i-o stârnise apropierea lui fizică era intensă; iar furnicăturile din abdomen, atât de arzătoare, încât se apăsă cu ambele mâini pe burtă. Se imagină fiind soția lui, își închipui cum doctorița Gabriel vorbea cu amândoi și-i dădea Malikăi instrucțiuni pentru îngrijirea mâinii rănite.

Apoi ușa camerei de tratament se deschise și el ieși. Fără s-o privească, luă de la recepție o rețetă, spuse la revedere și părăsi cabinetul.

Circa o săptămână mai târziu, îl văzu înaintea ei la casă la cinematograf. Malika folosise timpul de așteptare la coadă ca să-și informeze elevii că în următoarele paisprezece zile nu vor avea ore de vioară. I se oferise să înlocuiască un violonist într-o orchestră mai mare. Pesemne că tatăl ei trăsese aici sforile.

Butonă în ritmul ei lent o explicație detaliată în smartphone și percepu un miros slab.

El era. O știa fără să-și ridice privirea.

Se afla chiar în fața ei și, la fel ca ea, venise singur.

Malika număra fiecare persoană care stătea în fața lor ca pe cifrele unei numărători inverse. Puțin înainte să-i vină lui rândul, ea se decise să-l urmeze la orice film s-ar fi dus.

Apoi el ajunse la rând și, preț de o clipă, dezamăgirea paraliză gândirea Malikăi. El cumpără un voucher-cadou în valoarea a două bilete. Își scoase din buzunarul pantalonilor un portofel din piele turtit și plăti.

O a doua oară nu-l va întâlni întâmplător.

— Cum vă este mâna? întrebă iute, când el se întoarse să plece; se opri mirat. Erați în cabinetul medical lângă mine.

Și așa începu ceea ce ar fi trebuit să înceapă altfel, căci nimic nu îi era mai străin Malikăi decât să cucerească.

Fără nici un efort a mâncat mai puțin și s-a mișcat mai mult. Colegii îi făceau complimente și, pentru prima dată, a luat în serios numeroasele reacții pozitive ale elevilor ei și părinților acestora. Se vedea ea însăși prin ochii altora și ceea ce vedea îi plăcea.

Avea impresia că în lume există mai multă lumină, mai multă frumusețe, mai multă amabilitate. Și, cu toate că știa cât de puțină valoare avea admirația unui profan, entuziasmul lui Götz îi făcea bine. Era tot mereu impresionat de felul în care cânta ea la vioară. Asculta când Malika exersa, se uita la partiturile de pe stativ și spunea, clătinând din cap:

— Cum te descurci oare în acest haos…

Vremea singurătății trecuse. Cu puterea iubirii lui, Malika înainta ușor în direcția calităților ei celor mai remarcabile.

Mai târziu a trebuit să-și admită că uitase prudența. La prima întâlnire cu părinții, supărarea recentă pe care i-o provocase mama ei păli pe lângă fericirea din viața ei.

Efectiv crezuse că de astă dată era în avantaj față de sora ei. Nici Viktoria, nici Helmut nu l-au luat deosebit de în serios pe Torben, prietenul Jorindei. La această vizită, în care Torben urma să fie prezentat în casa Noth, venise și Malika. A început cu explicația de rău augur că Torben provenea dintr-o casă părintească antiautoritară. Ca într-o coregrafie, Helmut și Viktoria s-au întors unul spre celălalt cu sprâncenele ridicate și au zâmbit simultan.

După masa în timpul căreia Torben profitase ca să-i instruiască pe toți despre viața corectă ecologic, ceea ce ar fi fost suficient pentru a pierde simpatia lui Helmut, a testat limitele și mai mult. A susținut că într-un regim al nedreptății precum cel din RDG, el ar fi ajuns în rezistență.

Helmut a izbucnit într-un râs puternic. Apoi s-a ridicat, a plecat târșâindu-și picioarele și clătinând din cap în salonul de muzică și a început, fără a da vreo lămurire, să exerseze partea de violoncel din trioul lui Schubert în mi bemol major, pe care intenționa s-o cânte în cadrul unui program de muzică de casă.

N-a mai ieșit de acolo tot restul serii și Viktoria și-a înecat supărarea în vin roșu.

Amintindu-și de această scenă, Malika era sigură că nu putea face nimic greșit cu Götz.

După-amiază Götz o sună de pe drum.

O întrebă care erau florile favorite ale Viktoriei și preferințele de băutură ale lui Helmut și apăru puțin după aceea cu un buchet de hortensii și un vin roșu spaniol tare. Îl văzu pentru prima dată cu cămașă albă și sacou și se întrebă iarăși cum de acest bărbat frumos putuse să devină prietenul ei.

Traversară împreună parcul pe bicicletă și, tot drumul, vorbiră entuziaști despre o carte pe care o citiseră amândoi. Se numea *Forța gândirii pozitive*. În timp ce ea-i povestea lui Götz pasajele care o impresionaseră cel mai mult, se surprinse gândind că ar fi fost mai bine să tacă în legătură cu cartea asta în fața părinților ei.

La interfon se auzi vocea lui Helmut.

— Da? spuse el, și Malika răspunse:

— Noi suntem.

— Care noi? întrebă Helmut.

— Götz și cu mine, tată.

— Ah! Asta-i azi?

Înainte să poată răspunde, îl auzi strigând în locuință:

— Vicky! A venit Malika. Și-a adus prietenul.

Apoi se făcu liniște.

După câteva secunde, se auzi bâzâitul ușii.

Helmut stătea în cadrul ușii.

— Păi atunci, intrați, mormăi.

O luă înainte, spunând în mers și fără să se întoarcă spre ei:

— Deci restaurator de mobilă! Am avea și noi câteva piese cu niște mici defecte.

— Mă uit bucuros la ele, răspunse Götz.

Viktoria țâșni din bucătărie și întinse brațele.

— Bine ați venit! exclamă.

În mod obișnuit, muncile casnice de orice fel le rezolva în hainele ei cele mai bune, însă în ziua aceea purta un șorț. Era nepătat și faldurile se vedeau încă clar. Probabil că tocmai îl scosese de unde îl ținea împachetat.

Cina improvizată se compuse din salată de roșii cu prea multă ceapă, pâine prăjită și jumări de ouă.

— Grozave ouă, spuse Helmut plescăind.

Götz se făcu că nu observă nimic. Ea văzu lipsa de chef din ochii părinților ei, se uită apoi la florile splendide și la vinul scump și simți valuri de dezamăgire și milă.

Prima și unica întâlnire cu ambele cupluri de părinți a avut loc când Malika și Götz erau împreună de

aproape un an. Întâlnirea fusese amânată de trei ori și de fiecare dată din cauza Viktoriei și a lui Helmut.

Götz și Malika s-au dus să-i ia pe părinții lui de la hotel și au mers cu ei la restaurant pe jos. Cu numai câteva zile înainte, Helmut amenințase în glumă că ar râde în hohote de îndată ce șvabii ar rosti cuvântul *bani* sau *a economisi*. Având în vedere această perspectivă, Malikăi i se păruse mai sigură o întâlnire pe teren neutru.

Plimbarea de la hotel la local ducea pe lângă biserica Sf. Nicolae și biserica Sf. Toma. Malika a povestit despre Felix Mendelssohn Bartholdy, care jucase un rol decisiv în reluarea interpretării muzicii lui Bach, uitat pentru un timp, și care fusese primul să doneze pentru înălțarea unui monument în cinstea lui. Vizitarea celui mai vechi monument Bach[1] însemna doar un mic ocol; însă tatăl lui Götz s-a uitat la ceas și a spus:

— Mie însă mi-e foame acum.

Mama a dat aprobator din cap și l-a luat de braț. Subiectul era închis.

Încă în timp ce aveau loc saluturile și prezentările, tatăl lui Götz a clarificat că *el* îi invită pe toți și, după ce au fost comandate băuturile și alese felurile de

1. Este vorba despre cel mai vechi monument al lui Bach din lume, a cărui ridicare la Leipzig a fost susținută financiar de Felix Mendelssohn Bartholdy – care îl redescoperise pe marele compozitor căzut pradă uitării după moarte.

mâncare, a spus cu o mândrie ciudată în glas că soția lui și cu el fuseseră numai de două ori în noile state federale. Iar a doua oară era chiar acum.

— O dată pentru fiecare deceniu de reunificare, a replicat Helmut, s-a întors apoi imediat spre Viktoria și a întrebat-o: De câte ori am fost noi deja în Vest, Vicky? De șaptezeci–optzeci de ori?

Viktoria și-a dat părul pe spate într-un gest exagerat și a început să numere cu voce tare.

— De circa o sută douăzeci de ori trebuie să fi fost, a constatat.

A zâmbit, și gropițele și ridurile minuscule și ochii verzi erau atât de nostimi, încât Malika a simțit o împunsătură în inimă. Mama lui Götz a răspuns iute:

— Atunci ne trebuie ceva ca să vă ajungem din urmă.

Restul serii a vorbit fiecare în legea lui.

În timp ce Viktoria se străduia cu perseverență să confere o anumită profunzime conversației prin alegerea unor teme țintite, părinții lui Götz povesteau despre viețile și activitățile profesionale ale celorlalți trei copii ai lor. Sporovăiau despre nepoții cei mai mici, renovarea casei și avantajele și dezavantajele unor mașini la mâna a doua, dar care au o vechime sub un an. Helmut s-a plictisit încă de la aperitive. Dădea agitat din picioare, s-a dus de câteva ori în fața ușii ca să fumeze și l-a implicat pe Götz într-o discuție stranie despre carii din lemn.

Și Viktoria s-a văzut nevoită să vorbească despre fiicele ei. Ce-i drept, mai cu seamă succesele Jorindei erau cele enumerate. Nepotica dulce Ada, rolul cel mai recent într-un film de televiziune al *ARD* și numeroasele

oferte din care Jorinde putea să aleagă. Menționarea filmului TV a făcut-o pe mama lui Götz să fie deodată numai urechi. Văzuse filmul și, pe moment, în comportamentul ei s-a strecurat o atitudine umilă.

Helmut și Viktoria și-au aruncat priviri grăitoare.

Malika n-avea nici un dubiu: viața de femeie gospodină a mamei lui Götz, venerația ei față de o actriță de televiziune și necunoașterea Estului le vor servi lui Helmut și Viktoriei ca subiect de conversație timp de o jumătate de noapte. Din păcate, tatăl lui Götz scosese totuși pe gură destul de des cuvântul *bani*. Batjocura și zeflemeaua îi legaseră dintotdeauna pe părinții ei.

Götz păru să fi simțit încordarea ei. Îi puse mâna pe ceafă și un fior plăcut îi trecu Malikăi peste spate.

Cu el, nu i se putea întâmpla nimic. Influența părinților ei înceta acolo unde începea iubirea lui.

O cotește spre florăria preferată a mamei ei. Cu vioara la spate, geanta pe umăr și un braț plin de hortensii superbe, își continuă drumul în această după-amiază de vară târzie. Transpirația îi curge printre sâni și pe spinare în jos. Urăște canicula plină de praf a anotimpului muribund, urăște seceta și frunzele veștede, iarba pârjolită și vlăguirea a tot ce-i viu. Platanii care-i mărginesc drumul se leapădă în cantități mari de vechea lor scoarță. Spălăcite și neprotejate stau trunchiurile lor, iar un vânt cald ca de deșert învârtejește frunzele căzute timpuriu. Malika mijește ochii și o cotește spre cartierul muzicii.

Vicky va străluci, chiar dacă nu la fel de frumos ca pe vremuri. Nimeni nu i se mai adresează cu porecla ei. Și-a fumat și băut de mult pretențiile asupra numelui „Frumoasa". Disperarea legată de fanarea ei e vizibilă în baie.

Pentru fiecare zonă a corpului găsești acolo creme, iar pentru părțile deosebit de delicate, ca acelea din jurul ochilor, un ser în plus. Extracte de alge, acid hialuronic, aloe vera și vitamina A sunt menite să regenereze și să hrănească pielea subțire, aproape străvezie, a Viktoriei. Grija și timpul pe care le dedică trupului ei în proces de veștejire o înduioșează pe Malika. Îndărătul borcănașelor și flacoanelor produselor cosmetice scumpe sălășluiește anxietatea. Mama este și ea fragilă.

Pe Helmut nu pare să-l preocupe îmbătrânirea.

Pe policioara chiuvetei lui stau numai un pahar cu peria de dinți, un vas cu săpun de ras, un pămătuf de ras și o trusă pentru bărbierit. Fața lui rotofeie este practic lipsită de riduri.

Malika deschide ușa casei.

De când au fost bolnavi părinții ei, are și ea un rând de chei. Apăsând butonul, cheamă liftul care trece acum prin fața ei în carcasa lui Jugendstil din fier forjat. Încăperile de sus nu mai sunt aceleași cu cele în care a crescut ea. Odată cu reabilitarea casei, apartamentele uriașe au fost împărțite. Timp de trei ani, părinții ei locuiseră câteva străzi mai încolo, însă după aceea se reîntorseseră în locuința micșorată, plătind o chirie de zece ori mai mare.

În lift își îndreaptă spatele și se gândește la imaginea pe care, la ultima ei ședință, psihoterapeutul i-a sugerat s-o aibă în minte. În imagine, ea poartă un costum de protecție invizibil, care oprește tot ce rănește și lasă să treacă tot ce este binevoitor.

Bagă cheia în broasca ușii apartamentului, o deschide și intră.

Exista ceva mai frumos decât acest moment?

Ea era în bucătărie și gătea.

Prin fereastra dinspre apus cădea lumina serii pe masa pusă. Șervete de material erau pe farfurii, carafa de apă cu nestemate era plină.

Apoi cheia lui în broască, pașii lui pe coridor. Ea nu se întorcea. Aștepta ca mâinile lui să-i atingă umerii, să-i dea părul la o parte și să-i sărute ceafa.

Nu exista nimic mai frumos decât acest moment.

Formau o pereche de peste doi ani. De vreun an și jumătate locuiau deja împreună în apartamentul însorit cu trei camere, nu departe de magazin și de atelierul lui.

Lipsa de echilibru în iubirea lor n-o deranja pe Malika. Din prima clipă, sentimentul ei pentru Götz fusese de nezdruncinat.

Ea a fost forța motrice a primelor întâlniri.

Ea stabilise momentul în care să se mute împreună.

Și totuși, nu aveau foarte multe în comun.

Muzica clasică îl atingea numai pe un plan emoțional. Citea reportaje de călătorie și cărți despre forme

alternative de viață, dar nu cunoștea nici unul dintre marile romane ale literaturii universale. Inteligența lui era de un alt soi decât cunoștea Malika de-acasă. Se bizuia pe experiență, percepție și evenimentele trăite în anii în care fusese calfă călătoare.

În pat, el voia lucruri care ei nu-i plăceau. Și le voia des și energic. Nici măcar menstruația ei nu-l reținea să-i cerceteze trupul la lumina zilei. Curiozitatea lui o făcea să încremenească, dorințele lui exprimate deschis o rușinau.

Cel mai mult îi plăcea să-l primească în ea în lumina blândă a serii, calmă și cu ochii închiși. Când respirația lui se accelera și întregul lui trup se încorda, scotea și Malika niște sunete de voluptate.

Odată cu apariția lui Götz, dorința unui copil a devenit în viața ei un impuls puternic, pe care îl sporea faptul că Jorinde i-o luase înainte.

În magazin a descoperit patul pentru copii. Provenea dintr-o casă țărănească bavareză veche. Și-a trecut ambele mâini peste capul patului ușor curbat, peste gențianele și floarea-reginei pictate delicat și, când Götz s-a apropiat de ea, punându-și brațele în jurul ei din spate și întrebând-o: „La ce te gândești în acest moment?", ea a zis: „Acest pat să fie al copilului nostru". În loc să răspundă, el a râs, a luat-o de mână și a tras-o în spate în atelier.

Doi ani mai târziu, patul era tot la locul lui. Oricine-l putea vedea de pe trotuar prin vitrină. În diferite

rânduri, clienții se interesaseră de preț și de fiecare dată Götz răspunsese același lucru:

— Patul nu este de vânzare.

Între timp, spre sfârșitul ciclului ei, orice mers la toaletă era însoțit de teamă, fiecare durere în abdomen era un semn ce prevestea dezamăgirea care urma. Și când speranța Malikăi de a avea un copil era din nou înecată în sângele menstruației, zăcea adesea ore-ntregi în pat, cu perdelele trase.

Și în acea zi înăbușitoare de vară fusese tot așa.

Seara devreme a auzit ca de obicei pașii lui pe coridor. A tras budinca de vinete afară din cuptor, și-a scos mănușile de gătit, a aprins un chibrit și l-a apropiat de fitilul lumânării de pe masă. Imediat, barba lui o va zgâria pe ceafă și buzele lui calde îi vor atinge pielea. Atunci durerea ar fi alinată.

El a strigat un „Bună!" înspre ușă, însă a trecut apoi pe lângă bucătărie direct în baie.

Malika s-a întors.

S-a uitat pe coridor la pantofii lui, lăsați neglijent în drum. Ușa băii era închisă. Apa curgea, ea a rămas pe loc, ascultând atentă.

Când susurul s-a oprit, Malika s-a întors iute în bucătărie. Imediat a apărut și el, însă în locul gesturilor de tandrețe obișnuite, a pupat-o doar în grabă pe obraz.

În timpul mesei a menționat că o clientă se interesase din nou de pat. O furtună pornise tocmai când, ca de obicei, el spusese „Patul nu este de vânzare". Își amintea

chiar și de numele tinerei femei și, în timp ce-l rostea, a dat zâmbind din cap: „Brida Lichtblau".

Pulsul i s-a accelerat, gura i s-a uscat și percepția ei s-a îngustat asupra mimicii lui, asupra privirii lui. A cuprins-o o teamă cumplită.

Puțin după aceea, descoperi când schimba așternutul un pachețel cu prezervative în spațiul dintre marginea patului și saltea. Ei doi nu se mai feriseră de mult. Fuseseră de acord în ceea ce privea tema copiilor. Nimic nu era mai important în viața Malikăi, așa că aruncă pe loc prezervativele.

Götz le căută chiar în aceeași seară.

Îi trebuia o pauză de la presiunea conceperii, îi explică iritat. Avea senzația că nu se mai culcau de plăcere, ci numai cu scopul ca ea să rămână gravidă.

Din nou simți cum o cuprinde teama. Și o chinuia bănuiala că îndărătul refuzului său zăcea altceva.

Malika tăcu atunci când el începu să se îmbrace cu mai multă grijă.

Tăcu și când călătoriile lui se îndesiră și se prelungiră și când, la întoarcere, nu era ahtiat s-o aibă.

Și nici nu-l întrebă pe Götz de ce începuse să-și pună acasă telefonul pe „silențios" și să-l țină tot timpul la el.

Noaptea, o năpădeau coșmarurile, târând-o în niște lumi sumbre.

Când se trezea, i se făcea rău de frică.

Nu-l putea pierde pe Götz.

— Malika!

Viktoria vine alergând spre ea și o îmbrățișează. Mirosul ușor de alcool din respirația ei se amestecă și cu duhoarea unei țigări tocmai fumate. Ia în primire florile, își bagă nasul într-o floare umbeliformă, inspiră exagerat de adânc și fuge în bucătărie.

Numărul oaspeților nu e mare. Câteva dintre figurile obișnuite lipsesc.

Sunt acelea care se adaptaseră dintotdeauna cu greu la felul de a gândi al lui Helmut. Revolta când el punea o întrebare eretică fusese mereu puternică. Malika asistase de multe ori la astfel de scene.

— Este oare ordinea socială capitalistă târzie, occidental-liberală, cu adevărat sistemul cel mai bun? azvârlea el cu plăcere în mijlocul unui cerc de oameni veseli. Să aibă orice idiot drept de vot? Ce părere aveți despre un rege înțelept?

Pe toți cei care nici măcar nu voiau să gândească în această direcție îi făcea, în funcție de gradul refuzului lor, „înguști la minte", „ostili oricărui spirit" sau „anoști". Dar abia după ce mass-media se năpustise asupra Germaniei de Est și le reproșase oamenilor că luau democrația literal, scindarea dintre prieteni dusese la întreruperea multor legături. Cu cei rămași, Helmut vorbește cum îi vine la gură.

Malika îi vede pe Ruth, cea mai bună prietenă a Viktoriei, și pe soțul ei, Karl-Ursus, pe clarinetistul sârb Milovan cu soția lui, Una, și pe violonistul rus Vasili cu întreaga familie. O salută pe violonista poloneză Agata,

pe redactoarea muzicală Viola Lenz și pe Rüdiger, încărunțit între timp, pe care de mult nimeni nu-l mai numește Rudi-Carton-gudronat. În salonul de muzică stă un grup mic de oameni noi pentru ea. Un bărbat îmbrăcat ireproșabil, cu ochelari fără rame, al cărui chip nu are trăsături frapante, îi întinde mâna.

— Mă bucur mult să vă cunosc, îi spune și se prezintă singur ca Bertram Weißhaupt.

O străbate un fior scurt. Glasul lui seamănă cu al lui Götz. Ascultă cu atenție când povestește câtă bucurie i-a făcut serata de muzică de cameră cu cvartetele de coarde Schubert la castelul Gohliser. Ea fusese una dintre instrumentiste. Se pare că Malika îl impresionase și era evident că el se pricepea la muzică.

În timp ce Viktoria trece de la invitat la invitat, având în mâini o tavă cu pahare cu șampanie, Bertram Weißhaupt continuă să vorbească. Din când în când își atinge cu arătătorul stâng ochelarii și zâmbește timid. În atitudinea lui este ceva stângaci. Stă în fața ei parcă îndoit din genunchi. Cu certitudine n-ar inoportuna-o de mai multe ori pe săptămână cu nevoia lui de sex. Poate că acest bărbat cu membre delicate este cel mai bun lucru care i se poate întâmpla.

Când tatăl ei îi invită să continue discuțiile șezând, Malika îi urmează în bucătărie și ia loc lângă Bertram care, încă înainte să se așeze, îi propune să se tutuiască.

Malika aștepta la intrarea unei case.

Locatarii intrau și ieșeau. Unii o priveau suspicios, alții îi deschideau ușa sau întrebau la cine voia să meargă.

Nu slăbea magazinul din ochi. Odată, Götz a apărut cu doi bărbați în fața ușii, și-a luat rămas-bun dându-și mâna cu ei și a intrat imediat înapoi. După aceea, mult timp nu s-a întâmplat nimic.

De două ori stătuse deja câte o jumătate de după-amiază în diferite intrări de casă și așteptase. Prima dată fusese ploaia cea care o forțase să renunțe brusc, a doua oară gândul la demnitate.

De astă dată nu o reținea nimic.

Götz a ieșit din magazin înainte de ora închiderii. Își schimbase hainele, a atârnat de ușă plăcuța cu „Închis", și-a dus vechea bicicletă înăuntru și a apărut imediat după aceea cu bicicleta de curse ridicată pe umăr. A sprijinit-o de perete, a prins clema de piele pe care i-o dăruise Malika de ziua lui în jurul cracului drept al pantalonului, s-a suit și a pornit.

Malika ținu cu greu ritmul cu viteza lui. De două ori traversă străzile fără să se asigure, pentru a nu-l pierde.

Îl urmări de-a lungul străzii Gießer, pe Karl-Heine, goni în spatele lui pe strada Joseph până la piața Lindenau și îl văzu într-un final intrând într-o casă care era în diagonală față de Nathanaelkirche[1].

Acolo, în partea din spate a bisericii, între două tufe dese și un zid, își găsi un loc.

Circa o oră și jumătate mai târziu, el a părăsit casa însoțit de o femeie.

---

1. Biserică luterană din Leipzig.

Nu se atingeau, stăteau însă foarte aproape unul de celălalt și se priveau în ochi. Apoi și-au desprins bicicletele de la stâlpul unui felinar și au luat-o în direcții diferite. S-au mai uitat o dată înapoi și și-au făcut semn cu mâna.

Femeia purta o fustă clopot înflorată, iar partea de sus era neagră și cu decolteu adânc. Părul blond închis era împletit într-o coroniță în jurul capului. Trupul ei era ferm și compact, mișcările suple. Când pedala șezând pe bicicletă, șoldurile ei se mișcau mlădios încolo și-ncoace.

S-a oprit în fața unei drogherii. Și-a sprijinit bicicleta de zidul unei case, și-a scos telefonul din geantă, a citit un mesaj și a zâmbit. Apoi a scris și ea ceva, a pus telefonul înapoi în geantă și a intrat.

S-a oprit la raionul cu creme de față. S-a decis pentru un produs bio scump, s-a dus mai departe la cele pentru îngrijirea părului, de unde a pus în coș un ulei de păr pe care părea să-l știe. După care a adăugat o pungă dintr-un amestec de miez de nucă și alune și două pachete de ciocolată amară.

Malika, nepunând pe banda rulantă decât un pachet cu gumă de mestecat împreună cu banii numărați, s-a așezat la casă atât de aproape în spatele ei, încât putea să vadă perișorii blonzi din ceafa femeii. Arăta, cu umerii ei încordați și înguști și cu ușoara cifoză lombară, ca un arc întins prea mult.

— Bon de casă? a întrebat vânzătoarea.

— Nu, mulțumesc mult, nu-mi trebuie bonul, a spus femeia.

Vocea ei era aspră și groasă.

Malika privi cum își punea cumpărăturile într-o sacoșă neagră de stofă pe care scria *Trusă cu articole de toaletă*, cum își dădea deoparte de pe frunte niște fire de păr rebele și cum părăsea magazinul cu pași mici, capricioși.

Făcea fără îndoială parte dintre acele femei pe care Götz le numea de obicei obositoare și de care se simțea cu toate acestea atras. Femei care nu existau fără atenția celorlalți, femei care transformau până și mersul la supermarket într-o apariție pe scenă.

Afară și-a pus sacoșa din stofă în coșul bicicletei, s-a suit pe ea și a plecat.

Malika își împingea bicicleta. Va trebui să anuleze proba orchestrei ei de cameră, stabilită pentru seara asta devreme. Și la școala de muzică va anunța că este bolnavă. Era imprevizibil ce se va întâmpla în următoarele zile.

După ce a urcat treptele spre locuința lor și a deschis ușa, a pășit în coridor și s-a oprit.

Götz ieșea din baie.

— Credeam că predai, i-a spus și a pupat-o pe obraz.

În jurul gâtului avea un prosop, părul lui era ud. Nu și-a ascuns privirea de a ei.

— Totul în ordine? a întrebat, în timp ce-și freca tare părul ca să-l usuce.

Malika s-a apropiat mult de el și a zis spre propria ei surprindere:

— Sunt însărcinată.

Bertram își ține mâna pe pahar. Degetele lui sunt lungi și subțiri.

— Ei, haideți! spune Viktoria cu insistență.

Oamenii care nu beau i se par suspecți. Privind iritat și atingându-și scurt ochelarii, Bertram mormăie:

— Dar numai o înghițitură mică.

Viktoria umple mulțumită paharul până la jumătate cu vin și Bertram își continuă explicațiile despre socotelile greșite făcute de guvernul federal, după care masele de imigranți prost instruiți, adesea insuficient alfabetizați chiar în propria lor limbă, ar urma să realizeze printr-o bună gospodărire viitoarele noastre pensii.

Cunoștințele faptice ale lui Bertram sunt vaste, nici măcar Helmut nu-l poate urmări. Malika își dă seama de efortul lui, văzând cum îi tresar colțurile gurii lăsate-n jos, apoi își ațintește iar privirea asupra lui Bertram.

Spre deosebire de Götz, el trezește în ea numai un interes rece, amestecat cu un ușor scepticism. Noii prieteni ai tatălui ei au ceva în comun: țin discursuri și pun rareori întrebări. Imaginea lor asupra lumii dă impresia a fi închisă, ei par să aibă răspunsuri categorice la aproape orice. Nu știe cum se potrivește tatăl ei în acest cerc. El n-a avut niciodată încredere în cei cu convingeri clare.

Preț de o clipă ascultă, apoi își repetă în gând propriul discurs pe care intenționează să i-l țină mai târziu Jorindei. La început ar sta un „Nu!" referitor la copil. Plecând de aici, i-ar înșira toate nedreptățile pe care trebuise să le îndure din cauza ei de la părinți. Iar la sfârșit ar spune: „De ce n-o întrebi pe Viktoria? Doar se pricepe cum să scape de copii".

Este o durere care nu trece niciodată.

Nu se împliniseră nici trei săptămâni de la naşterea Malikăi, când Viktoria şi Helmut o duseseră, împreună cu un geamantan plin de haine şi scutece, la mama Viktoriei în Munţii Metaliferi. Pe toată perioada primului ei an de viaţă, Malika rămăsese la bunica ei. Viktoria îşi continua studiile şi îşi vizita bebeluşul, chipurile, cât de des putea. Dacă e să-i dea crezare bunicii, asta se petrecuse cam o dată la trei luni, deci de patru ori în total. După întoarcerea la părinţi, Malika era predată în fiecare zi pe la ora şase dimineaţa la creşă şi luată din nou pe la ora şase seara.

În schimb, Jorinde, copilita născută prematur, fusese alăptată o jumătate de an şi în acest timp nu ajunsese niciodată în îngrijire străină.

Toate astea şi multe altele le va conţine „Nu!"-ul Malikăi.

— Scuzaţi-mă puţin.

Helmut se ridică şi se duce cu mersul lui târşâit tipic în direcţia băii. Malika se uită în urma lui. Speră că se întoarce repede.

— Admir artişti cum e tatăl tău şi cum eşti tu, spune Bertram, dar eu sunt economist. Mă simt mai bine în lumea numerelor şi a faptelor.

— Eu nu sunt artistă, replică Malika, sunt meşteşugar al instrumentului meu.

Încă de pe vremea când era cu Götz, distincţia i se păruse importantă. El ridicase o punte peste această distanţă şi pusese profesiile lor pe acelaşi plan.

— Asta-i interesant, zice Bertram şi începe să conferenţieze despre arta care contribuie la educarea

oamenilor, iar prelegerea lui se ramifică până ce Malika nu o mai poate urmări.

Dă din cap și zâmbește și se gândește la Götz. Chipul lui frumos stă în fața ei. Cu el nu era nevoie de nici o străduință. Putuse pur și simplu să-l iubească.

După ce cuvântul magic se stinse treptat, Malika tot îl mai putea auzi. Țâșnise din ea, fără ca ea să aibă ceva de-a face cu asta.

— Însărcinată? întrebă Götz.

— Da, spuse ea.

— Dar ne-am păzit.

— Da, spuse ea, uneori se întâmplă totuși și atunci.

El dădu tăcut din cap, o luă în brațe și o ținu strâns.

Un timp, a venit punctual acasă. Era prietenos și dedicat, chiar dacă tăcut și gânditor.

Motivul pentru care plângea des se putea ascunde ușor în spatele sarcinii. Chiar și afecțiunea ei se putea lesne atribui hormonilor.

Copilul părea să fie salvarea.

Numai că nu exista nici un copil și, în speranța de a transforma minciuna în adevăr, Malika se culca aproape zilnic cu el.

În ziua în care îi veni ciclul, Götz plecase devreme de-acasă. Pe ordinea de zi erau transportul și montarea unui dulap de haine. La micul dejun vorbise pasionat despre vechiul sistem de prindere. Mobila din secolul

al XIX-lea nu necesita nici un singur șurub. Îl ascultase fără mare atenție, îl auzise vorbind entuziast despre *uluci* și *icuri*, în timp ce în abdomenul ei începea durerea tipică.

După ce Götz trase ușa locuinței în urma lui, se întinse din nou în pat și închise ochii. Simți cum sângele ieșea din ea în valuri, cum îi curgea cald pe fese și se prelingea în cearșaf.

Mai târziu a luat tramvaiul spre cabinetul medical al ginecoloagei ei. Acolo, pe trotuarul din fața casei, s-a oprit, l-a sunat și l-a rugat să vină s-o ia.

Acasă, el a schimbat așternutul, i-a adus ceai și s-a așezat lângă ea.

— Data viitoare va fi bine, i-a spus Götz, un avort nu este nimic neobișnuit.

După aceea au devenit din nou tot mai frecvente serile în care ajungea târziu acasă. Și călătoriile lui s-au prelungit iarăși. De câteva ori, Malika era cât pe ce să-l provoace la o discuție, însă salvarea iubirii rezida în capacitatea de a trece cu vederea. Helmut făcuse exact așa. Închisese ochii și tăcuse.

În perioada infidelității lui, Malika se îngrășă tot mai mult și, când se privea în oglindă, îi creștea ura față de cealaltă femeie. Bolile veneau și treceau peste ea fără întrerupere. Suferința ei deveni zilnică.

Într-o noapte, Malika se trezi de la un zgomot. Götz căzuse pe coridor beat. Se pocnise de un dulap pentru pantofi și gemea.

Restul nopții l-a petrecut pe jos în fața toaletei. Din când în când se opintea ca să se ridice și-și punea capul peste lighean, până ce n-a mai ieșit nimic din el. Ea curăța capacul WC-ului și-i ștergea cu o cârpă umedă urmele de pe față.

Götz a dormit toată ziua următoare, iar seara Malika a avut senzația de a se trezi ea însăși dintr-un vis. Stătea în dormitor cu spatele la fereastra deschisă. Totul se simțea aproape și autentic. Pâcla care o înconjurase mult timp pierise.

Götz a privit-o. A întins brațul după ea. În ochii lui era recunoștință.

Următoarele săptămâni au fost mult prea fericite.

Din cauza vacanței de vară, Götz deschidea magazinul numai câteva ore pe zi. Nu lucra nici la atelier. Dimineața dormeau mult și luau împreună micul dejun, iar după-amiezile mergeau cu bicicletele la lacul Kulkwitz și înotau până pe malul celălalt. Ședeau goi pe o pajiște în pantă, presărată cu câțiva meri, în soarele care cobora, și vorbeau din nou despre lucruri din viitor.

Aventura se terminase.

Malika era sigură de asta.

În ultima lor seară comună, Götz pusese pe masă o bucată mare de carne.

— Știi să prepari asta? întrebă el. Este vânat. Împușcat de curând.

— De unde o ai? întrebă Malika, în timp ce scotea carnea din hârtia în care era înfășurată în mai multe straturi.

— De la un client, răspunse el și se duse în baie.

— Este căprioară sau cerb? strigă după el.

— Cred că este cerb, strigă el.

— Nu știi?

— Nu.

Malika se miră. Acel Götz pe care-l cunoștea ea ar fi întrebat clientul. Ar fi ascultat toată povestea vânătorii și ar fi cerut detalii.

Luă carnea cu ambele mâini și simți că înăuntrul ei mai era înghețată. Nu putea fi proaspăt vânată, cum afirmase el.

Pulsul i se acceleră.

Singura pregătire a unui vânat pe care o știa era o rețetă de friptură cu sos de vin roșu și coacăze de munte. L-a pus pe Götz să mai iasă o dată după ingrediente. Și-a tras pe el hanoracul verde-închis, și-a pus portofelul în buzunarul din spate al pantalonilor și a ieșit în casa scării. Acolo s-a oprit, s-a întors și și-a luat telefonul de pe masa din vestibul.

Mintea ei n-a făcut o legătură rațională între carne și telefon. Însă instinctul a dat alarma și stomacul i s-a încordat, așa ca atunci când începuse totul. Și-a pus mâinile calde în jurul cărnii. Interiorul înghețat se topea. Un firicel roșu subțire picură de pe marginea mesei pe rochia ei. Fiecare gând o ducea în aceeași direcție. Iar la capătul fiecărui gând era o imagine.

Încă o dată n-ar reuși să închidă ochii.

Apoi privirea ei căzu pe ceasul de perete. Ar fi trebuit să se întoarcă de mult. Magazinul era la nici cinci sute de metri depărtare. Se ridică, își șterse mâinile de rochie, luă cuțitul din suport și înfipse tăișul în carne. Iară și iară.

Când se întoarse Götz, era întuneric.
Malika ședea tăcută pe scaunul ei.
— Îmi pare rău, spuse el, dar nu pot să continui așa.

Bertram tot vorbește insistent cu tatăl ei. Chipul lui, care la început nu-i spunea nimic Malikăi, pare acum dur și hotărât.

De când s-a întors Helmut de la baie, Bertram nu mai manifestă un interes vizibil față de ea.

Malika se uită spre Viktoria, rezemată în cadrul ușii lângă Ruth. Malika prinde câteva vorbe, nume ale unor cântăreți și muzicieni clasici. Pesemne că este vorba despre festivalul Händel recent; Viktoria se dusese la aproape toate concertele.

— S-o întrebăm pe fiica mea, spune Helmut brusc și bate cu mâna în masă. Există o menire naturală pentru femeie și bărbat? Într-o ordine nouă a societății, această problemă trebuie lămurită.

Malika surâde. Nici Bertram nu poate evita tema preferată a lui Helmut.

— Ce nouă ordine a societății? întreabă ea, pentru a câștiga timp.

— Cea iminentă, îi sare Bertram lui Helmut în ajutor. Dictatura moraliștilor nu va dura veșnic. Lumea

devine din nou mai conservatoare, iar bărbații și femeile trebuie să-și delimiteze din nou mai clar rolurile lor.

Dacă toate s-ar fi derulat așa cum își dorise ea...

Însă nu este așa.

Întoarsă spre Helmut, spune nițel prea tăios:

— Absurd! Ce menire naturală să fie asta?

— Când mai exista meșteșugarul tău șvab, vorbeai altfel, ripostează Helmut.

— Și? întreabă ea. Ce vreți să faceți cu femeile fără copii, așa ca mine? Să le băgați la mănăstire? Să le măritați cu forța?

Tatăl ei râde.

— De ce nu, răspunde și ia o înghițitură serioasă de vin din paharul lui.

Bertram clatină energic din cap.

— Nu, spune el, nu la asta s-a referit. Este vorba despre deosebirile pe care ar trebui să le recunoaștem și despre limitele autodeterminării noastre.

Și Malikăi îi repugnă ideea ca omul să poată să se formeze pe el și să formeze lumea după bunul-plac, însă în timp ce-și caută vorbele potrivite, sună strident un telefon mobil. Bertram caută în buzunarul interior al sacoului său. Respinge apelul și pune telefonul pe masă. Fundalul arată un doberman cu păr lucios.

În acest moment, Jorinde intră în bucătărie.

Malika simte cum încordarea din corpul ei scade.

Helmut se ridică. Întinde brațele și așteaptă până ce Jorinde se lipește de el.

— Pisicuța mea, spune cu glas tandru și privește dincolo de ea în direcția coridorului.

Numai că acolo nu-s nici Torben, nici copiii. Jorinde a venit singură.

Malika închide ochii câteva clipe și se gândește la sfatul terapeutic. În loc să se compare cu Jorinde, se raportează la Eul ei vechi. Vede cât de mult a evoluat, ce a realizat, că a devenit o profesoară de vioară îndrăgită.

Abia după aceea se ridică și se îndreaptă direct spre sora ei.

Jorinde stă pe balcon. Singură. Malika ar fi putut s-o urmeze, însă conversația cu Bertram devenise interesantă. În timp ce musafirii se înghesuie acum la bucătărie în jurul mesei cu tartine, ea iese. În baie pune zăvorul la ușă și se așază pe marginea căzii. Bertram îi zâmbise fără echivoc când se strecurase pe lângă cei înfometați. Spiritual pare să-i fie mai apropiat decât presupusese inițial. Făcându-i cu ochiul, ea rezumase potrivirile lor de păreri. *Nu tot ce este nou este bun. Nu orice străin vine pașnic. Nu orice limită te îngrădește.* El dăduse ușurat din cap, după care ea se ridicase.

Cu toate astea, Bertram nu rezistă comparației cu Götz.

Atunci când, într-o zi rece de noiembrie, fusese externată din clinica de psihiatrie, își văzuse viitorul clar înaintea ochilor.

Vicky și Helmut o așteptau lângă o aripă acoperită a clădirii și o oază de plante tropicale tinere. Pacienții zăceau fără energie în fotoliile galbene de piele sintetică împrăștiate peste tot și se holbau la ecranele telefoanelor. Malika a coborât scara treaptă după treaptă,

gândindu-se că viața ei va fi de acum încolo o căutare fără perspectivă. Nu va mai putea să iubească vreodată așa. Iar mai puțin de-atât nu voia să iubească.

După ce s-a mutat, i-a fost de ajutor un ritm de viață egal, imprimat de muncă, terapie și organizarea regulată a timpului liber. În următoarele două veri chiar s-a dus din când în când până la lac, la pajiștea cu meri. A înotat până la malul celălalt și înapoi. Pe Götz nu l-a văzut nici o singură dată.

Când amintirile au început să nu se mai lase grele ca plumbul peste fiecare crâmpei de fericire actuală, a văzut afișul din fața librăriei pe care o frecventa. Femeia din poză era Brida Lichtblau. Cartea ei se numea *Model de viață.*

În seara lansării cărții, Malika fusese sigură că-l va întâlni. În rândul întâi. Mândru de soția lui, care ar ședea acolo la o masă și ar citi. S-a uitat atentă la toate scaunele. În dreapta, în față, a recunoscut-o pe doamna doctor Gabriel. Lângă ea s-a așezat librăreasa cu bucle roșii. Götz lipsea.

Privirea ei a făcut din nou înconjurul sălii. El nu era.

N-a reținut mai nimic din conținutul cărții. Gândurile nu-i stăteau locului. Absența lui putea însemna totul, iar acest *tot* conținea și șansa unei noi încercări. Numai că vorbele Bridei la sfârșitul lansării i-au spulberat speranța. Îi mulțumea soțului ei, Götz, care, din păcate, nu putuse fi astăzi de față, întrucât fiica lor cea mică era bolnavă.

În dimineața următoare, Malika s-a dus până la magazin și s-a uitat de-afară prin vitrină. Patul dispăruse. A continuat drumul pe bicicletă spre librărie și a cumpărat un exemplar din *Model de viață*.

De atunci, citește tot ce scrie Brida Lichtblau. Fiecare figură bărbătească are trăsături de-ale lui Götz. Fără a se apropia mai mult de-atât de el.

Librăreasa crede că Malika este cel mai mare fan al Bridei.

Se duce în fața oglinzii, își ridică părul într-un coc înalt, strâns doar superficial, și-și pune ruj pe buze. Trebuie să se termine. Știe asta.

Prin geamul mat al ușii băii vede pe cineva stând în picioare. O ultimă privire examinatoare, apoi pășește în coridor.

— Haidem în dormitor, îi spune Jorindei, acolo nu ne deranjează nimeni.

Se opresc în fața scrinului Jorindei. Este ticsit cu jachetele mici și costumașe tricotate din primul ei an de viață, cu prima ei pereche de pantofiori, cu păpușa preferată Lilli, cu diferite animale de pluș, un săculeț din stofă cu bile colorate, o cutie de pantofi cu caiete, fotografii și compuneri din anii de liceu.

Amintirile vizibile din copilăria Malikăi fuseseră îndepărtate temeinic de Viktoria. Nu există nici haine de bebeluș, nici jucării, ci doar câteva desene și scrisori din școala elementară și două certificate despre participarea la niște concursuri de vioară neînsemnate.

— Te-ai mai gândit? Jorinde o privește cu teamă.

Cât de mică este sora ei. Prezența în film și pe scenă n-are nimic de-a face cu atributele fizice. Este mai degrabă o siguranță de sine care acționează din interior către exterior.

Și da. S-a mai gândit.

Nopți întregi, Malika își imaginase și repetase în gând tot felul de situații concrete. Se întrebase ce-ar face dacă Jorinde și-ar cere copilul înapoi. Încercase să-și imagineze ce ar face copilul dacă ar afla mai târziu că în realitate mătușa era mama lui. Se gândise și la reacțiile părinților, colegilor și prietenilor. Și fiecare imagine, fiecare răspuns erau un argument categoric împotriva planului Jorindei.

Totuși, simțise dorința dureroasă de a crește acest copil ca pe al ei propriu.

Jorinde se așază pe marginea patului părinților, își ascunde fața în mâini și plânge. Sughițurile vin din adâncul ei; corpul îi tremură.

Malika o privește tăcută. Nu cade ea în plasa lacrimilor de scenă. Prea des a asistat la aparițiile teatrale ale surorii ei. Jorinde își freacă ochii plânși și-și șterge mucii de mânecile rochiei.

— Așază-te măcar lângă mine, îi spune.

Câteva secunde stau liniștite una lângă alta.

— Căsnicia mea e terminată, spune Jorinde cu voce slabă, și tu tot mai ești furioasă pe mine. O privește pe Malika: Pe părinți ar trebui să fii furioasă, nu pe mine. Eu eram doar un copil. Sora ta cea mică.

Apoi își pune capul în poala Malikăi și-i ia mâna.

Pe obrajii Malikăi curg lacrimi. Se uită spre ușă. Mult timp nu au. Viktoria le va căuta curând.

Ăsta pare să fie un început, numai că încă nu știe începutul a ce.

— Dă-mi câteva zile, spune. Vin la Berlin. Și vorbim atunci.

Jorinde

Jorinde apasă pe sonerie.

Ridică ușor colțurile gurii și face ochii mari. Știe cum să obțină strălucirea interioară. Acum trebuie să dureze numai până la etajul trei.

Se aude bâzâitul, fuge pe scări în sus, câte două trepte deodată la fiecare pas. Ușa locuinței este întredeschisă. Când îi iese mama în întâmpinare pe coridor, Jorinde își desface brațele, aleargă spre ea și exclamă cu glasul ei cel mai profund și mai sigur pe el:

— Îți doresc tot binele din lume, Vicky!

N-au trecut nici trei ore de când Torben se apropiase foarte tare de ea, urlându-i în față că e complet nebună. Bolnavă și sărită de pe fix și smintită. O asemenea idee nu putea să aibă decât cineva care venea dintr-o familie dezechilibrată. După ce se potolise, îi strigase epuizat că n-avea decât să se ducă singură la mama ei țicnită și la tatăl ei nazist, copiii însă rămâneau cu el la Berlin.

Jorinde plecase.

Șezuse complet absentă în tramvaiul spre gara principală, alergase ca teleghidată prin gară și o luase în jos

pe scările rulante spre peroanele subterane 1 și 2. Pe tot traseul Berlin–Leipzig privise fix pe geamul trenului, în loc să-și învețe textul pentru filmările din zilele următoare. Un rol secundar pe care-l interpretează în *Locul faptei*, totuși.

În timp ce trecea pe lângă ea peisajul familiar, se hotărî să invoce o boală ca scuză că familia ei nu era cu ea. Apoi gândurile i se rotiră în jurul a ceea ce trebuia să discute cu Malika.

— Unde sunt scumpii mei?

Viktoria se dă un pas înapoi. Privește pe jumătate sceptic, pe jumătate cu reproș. Fără să ezite, Jorinde relatează despre un virus care bântuie în școală. Împodobește povestea cu detalii dezgustătoare, care, după cum se așteaptă, înăbușă interesul lui Vicky.

Malika stă în bucătărie la masă cu tatăl lor și un alt bărbat. Jorinde nu-l cunoaște, însă o privire îi este îndeajuns. Neinteresant. Helmut se ridică. „Pisicuța mea", îi spune când se lipește de el. Și pentru a doua oară povestea cu virusul înlocuiește adevărul urât că i se destramă căsnicia, iar ea este gravidă a treia oară.

Când, imediat după aceea, o înconjoară brațele moi ale surorii ei, Jorinde n-ar mai vrea decât să plângă.

De când se știe, luptă pentru iubirea Malikăi.

De câte ori stătuse în fața ușii închise a camerei surorii ei. Bătuse și se rugase și dăduse furioasă cu picioarele în ușă, când Malika șuierase iarăși: „Pleacă de-aici, trebuie să exersez!" Atunci alergase la mama ei, se lăsase consolată și o vorbise pe Malika de rău.

Privirea surorii ei îi spune că nu și-a schimbat părerea. Și totuși. Merită să facă o ultimă încercare.

Cei trei de la masă își continuă discuția. Jorinde se duce la fereastră cu o sticlă cu limonadă, ca și cum acolo, afară, ar fi ceva vrednic de văzut.

— Doar o societate care apreciază mai mult comunitatea decât individul rămâne trainică, spune omul incolor de lângă Malika.

— Ceea ce se poate vedea bine apropo de RDG, trânțește Malika ironic.

— Eșecul RDG-ului are alte cauze, vine replica lui, revoluția pașnică...

— Asta n-a fost o revoluție pașnică, îl întrerupe Helmut, asta a fost o restaurare capitalistă. Poporul și-a vândut consumului sufletul și nimeni nu l-a păzit de asta.

Ca întotdeauna, temele foarte mari. Helmut nu poate altfel. Se uită vizavi spre parcul învecinat. Pe vremuri hrăneau acolo veverițele. Unele îi mâncau din mână, atât erau de blânde. Odată, Malika bătuse din palme în unul dintre acele momente speciale și gonise animalul. Jorinde plânsese groaznic și Malika nu avusese voie o săptămână întreagă să se ducă la bazin, cu toate că înotul era pe-atunci activitatea ei preferată.

La masă este vorba despre imigrare. Din fericire, Torben este departe. Ar spune lucruri de care ea s-ar rușina, iar Helmut ar schița un zâmbet ușor. Lui Torben îi lipsește orice urmă de inteligență politică, iar amabilitatea lui Helmut nu face decât să înrăutățească și mai mult situația.

Diferențele în ceea ce privește concepția ei și a familiei ei despre lume s-au micșorat. Ea nu mai este o activistă Antifa. *Oportunistă, fără personalitate* și *lașă* o numise Torben din această cauză.

Vicky se tot agită încoace și-ncolo și toarnă alcool fără să fie rugată. Este mulțumită abia când majoritatea oaspeților sunt la fel de beți ca ea. În ciuda fardului, nasul ei lucește roșu. De mulți ani deja, mama ei bea prea mult. Suferă de pe urma efectelor vizibile și continuă să bea, pentru ca să uite de ele.

— Stai complet singură aici, spune și îl bodogăne pe Helmut din cauza asta.

Însă Jorinde nu vrea să li se alăture. N-are chef de discuții politice.

La început a fost și ea uimită de vederile noi ale lui Helmut, cu care, de regulă, Vicky este de acord. Toleranța prietenilor și colegilor lor se încheie în mijlocul spectrului politic. Ei sunt liberali de stânga și cosmopoliți, de unde rezultă inevitabil disprețul naționalismului și delimitării. Repetarea ca pe o mantra a punctului lor de vedere înalt moral înăbușă dubiile, care, cu toate acestea, încolțesc.

Mai întâi n-a luat în serios noul conservatorism al părinților. Un conflict între generații. Nici mai mult, nici mai puțin. Însă acum, privind mai în detaliu, schimbarea orientării politice a lui Helmut și a lui Vicky i se pare mai puțin contradictorie. Optimismul legat de progres care se manifestase după unirea necondiționată cu Vestul în anii nouăzeci nu l-au împărtășit niciodată. Poate că Jorinde fusese atunci mai aproape

de părinți decât se presupusese. Astăzi nu-și mai poate găsi nicăieri locul. În timp ce Torben este la el acasă în extrema stângă, ea caută în van o patrie.

Jorinde nu s-ar căsători o a doua oară cu Torben. Îl cunoscuse pe când lucra la unul dintre Teatrele Libere de la Berlin. Scânteia dintre ei s-a aprins pe loc. Neliniștea interioară care-l mâna pe el o îmboldea și pe ea. Teama ca nu cumva să le scape ceva esențial îi făcea să fie mereu printre primii care se cufundau în beție și printre ultimii care părăseau o petrecere. Setea de viață nu era însă niciodată potolită.

Se îmbătau, se regulau, fumau pachete întregi de țigări și ajungeau adesea prea târziu la repetiție. Contactul cu cei de-acasă se limita la telefoanele date din când în când de Vicky. Atunci Jorinde trăncănea, într-un ritm care nu îngăduia să i se pună întrebări, despre viața teatrală măreață, succesul iminent și talentul ieșit din comun al prietenului ei. Era ceea ce voia Vicky să audă și ceea ce putea să le povestească mai apoi celor din jurul ei. Rolul copilului-problemă îl ocupase deja Malika.

Helmut l-a ironizat pe Torben încă de la prima întâlnire, însă Jorinde a ținut strâns de această relație. Motivul principal era viermișorul din pântecele ei, care, în momentul vizitei la care îl prezentase pe Torben părinților ei, nu avea încă nici măcar un milimetru și despre care nu știa atunci nimeni.

Ada a fost punctul de cotitură. De pe o zi pe alta, Jorinde a renunțat la fumat. N-a mai băut alcool și a

netezit valurile pe care le ridicase până atunci. Când a întâlnit-o pe Vera la „cursul de dărăcit", cum numea Helmut disprețuitor pregătirea în vederea nașterii, a pus pentru totdeauna capăt zilelor de dezmăț. Agenția ei de casting a devenit trambulina Jorindei spre film.

Torben a continuat ca până atunci. Abia Ada cea care putea fi văzută, auzită și simțită l-a ținut pentru un timp pe drumul cel bun, iar încrederea dobândită în acea fază i-a făcut să se căsătorească.

Însă mai târziu, când anii și copiii au cerut o adaptare a dorințelor la realitate, a refuzat să mai participe la aceasta. Nu accepta compromisuri, și în orice caz nu pe plan profesional. Lipsa lui de tact, camuflată sub o așa-zisă probitate, l-a costat multe prietenii și șanse profesionale.

Față de părinți, tot îi mai ia apărarea lui Torben. O greșeală ca asta n-o admite nimeni cu plăcere. „Ce fanfaron!" spusese Helmut după prima întâlnire, iar aprecierea lui se adeverea tot mereu din nou.

Bărbatul ei este un copil mare de aproape un metru nouăzeci, care vrea să fie iubit necondiționat în ciuda tuturor defectelor lui. Doar că ea nu este mama lui.

Nici surorii ei nu i-a mărturisit până acum întregul adevăr al căsniciei lor.

Îi urmărește cu coada ochiului pe Malika și pe bărbatul cu ochii reci. Trăsăturile fine ale buzelor lui stau într-un contrast ciudat cu partea superioară a feței. Cu cât se uită mai mult la el, cu atât i se pare mai remarcabil. Dacă ar vrea, ar putea să atragă atenția lui asupra ei, dar nici măcar de asta n-are chef.

Trebuie să vorbească cu Malika. E presată de timp, iar ultima convorbire telefonică nu se terminase frumos.

— De ce nu se ocupă Torben de progenitura lui? dorise să știe Malika.

— Pentru că nu este a lui.

Glasul Malikăi se înăsprise.

— Cum s-a putut întâmpla așa ceva? Doar există protecție.

Iar Jorinde o întrebase, arogantă, dacă nu i se întâmplase încă niciodată să fie orbită de pofte. Malika închisese telefonul fără a mai spune vreun cuvânt.

Fumătorii vin de pe balcon, primul fiind Rudi-Carton-gudronat.

N-o să uite niciodată ce-i relatase Malika despre Vicky și Rüdiger. Atunci, considerase povestea a fi o născocire a surorii ei, astăzi nu mai este așa de sigură.

Jorinde iese pe balcon. Plantele de acolo sunt extravagante. Mama ei disprețuiește mușcatele și alte plante cu o înflorire îndelungată. În schimb, există aici umbelele strălucind ca niște globuri albe ale florii „agapanthus", alături de florile violete numite „steaua strălucitoare" și de floarea-soarelui. Se așază pe un scaun de paie și se uită prin zăbrele jos pe trotuar, unde stă o femeie cu patru copii.

În trei săptămâni va fi prea târziu pentru ea. Atunci se încheie termenul legal de făcut chiuretaj. Tatăl copilului nu știe nimic. Soția lui și fetița lui micuță vor străluci în continuare alături de el în fotografiile presei de scandal. El este un adevărat clișeu. Auzindu-i numele,

chiar și femeile inteligente uită de demnitatea lor. Talentul lui actoricesc scuză tot. Ca om – un zero. Dar ce prezență fizică! Și de aceea, Jorinde știuse ce voia, iar mai târziu, în camera lui de hotel, spusese „Da!" când o întrebase dacă se păzește. Pur și simplu nu voise să fie întreruptă.

Chiuretajul ar fi calea mai ușoară. Dar cine nu-și dorește un copil de la acest bărbat?

Dacă turnările la primul ei rol principal într-un film pentru marile ecrane n-ar începe exact la câteva săptămâni după naștere, toate ar fi pe jumătate atât de rele. N-ar putea să ia cu ea micuța creatură. S-ar răsfrânge asupra calității muncii. Trebuie să fie liberă. Cu toate că nu vor fi scene de nuditate, corpul ei trebuie să-i aparțină numai ei.

Torben îi spusese clar și răspicat că se va ocupa numai de Ada și Jonne. Și asta, chiar fără a avea habar că un alt bărbat este tatăl bebelușului.

Se întoarce și privește prin ușa închisă a balconului cum musafirii se adună încet în bucătărie. Și-ar dori să nu fie nevoită să intre iar în casă.

Renunțase imediat la ideea de a-i încredința lui Vicky bebelușul. Își amintește prea bine de scenele după apariția Adei.

Vicky sosise cu un munte de cadouri și se năpustise entuziastă asupra bebelușului. Văicărindu-se în același timp cât de greu îi fusese ei pe-atunci, fără a avea

mijloacele tehnice din ziua de azi și fără o mână de ajutor, cu un soț care era mereu în turneu cu orchestra și considera înfășatul unui sugar a fi sub demnitatea lui. Pe deasupra, Malika, cea prea puțin drăgălașă, fusese deseori bolnavă. Jorinde, în schimb, fusese de la bun început o rază de soare, iar în primul ei an de viață nu făcuse decât să râdă.

În timp ce vorbea, o ținea pe micuța Ada în brațe și se plimba de colo-colo, o legăna energic și se mira că bebelușul nu se oprea din țipat.

— Ție o să-ți fie mai bine, îi strigase Jorindei peste căpșorul Adei, o să te ajut, o să-ți iau copilul de pe cap, ca să ai timp pentru tine.

Numai că Jorinde nu voia timp pentru ea. Voia să fie împreună cu Ada. Pe-atunci lucrurile încă mergeau bine între Torben și ea, și singurul element perturbator fusese mama ei.

Mai târziu, când Ada a devenit într-adevăr istovitoare și a dezvoltat un spirit de contradicție îndărătnic susținut de Torben, Vicky n-a mai vrut să știe nimic de oferta ei.

Exact de două ori a rugat-o Jorinde pe mama ei s-o ajute.

Prima dată era însărcinată cu Jonne, și Vicky venise la Berlin pentru o zi. Se duseseră să mănânce înghețată. Cum bila de înghețată a Adei picura, Jorinde o apăsă cu degetele puțin mai adânc în conul de napolitană.

— Înghețata să fie iar sus! țipă Ada cea de trei ani, total neimpresionată de explicațiile Jorindei că acum înghețata nu mai putea să păteze.

— Înghețata să fie iar sus! mai țipa ea chiar și după ce înghețata se topise de mult și fusese aruncată într-un coș de gunoi.

— Poți s-o iei pentru câteva zile cu tine la Leipzig? întrebă Jorinde.

Vicky aruncă o privire sceptică asupra Adei, care se dedicase întru totul crizei ei de isterie. Apoi răspunse hotărâtă:

— Nu.

Nervii lui Helmut nu rezistau la așa ceva. Suferise în ultimul timp de tinitus și doamna doctor Gabriel îi recomandase liniște.

A doua oară, Ada era deja elevă. Plecase de dimineață cu skateboard-ul, căzuse și își rupsese brațul stâng. În acea zi, Helmut și Vicky erau întâmplător la Berlin pentru a merge la un concert al filarmonicii. Jorinde a sunat-o pe Vicky pe la ora două după-amiază pe mobil și a întrebat-o dacă ar putea trece cu Helmut o oră–două. Torben nu era acolo, Ada se văita din cauza ghipsului și a durerilor, iar frigiderul era gol.

Jorinde a putut să audă clar cum Vicky îi spunea lui Helmut:

— Fractură de antebraț, patru săptămâni ghips. Și asta la acest temperament.

Jorindei i-a spus:

— Da, sigur, cu plăcere, dar astăzi nu ne ajungem cu timpul.

Prima care a aflat de sarcină a fost Kira. Jorinde făcuse testul în toaleta unui studio de film și mai târziu, la machiaj, izbucnise în lacrimi. Kira trebuise s-o ia de

la capăt. În timp ce lucra la ochii plânși ai Jorindei, o asculta atent și, când buzele Jorindei au început să tremure iarăși, a spus:

— Oprește-te!

S-a uitat cercetător la chipul ei și și-a aprins o țigară.

— De ce n-o întrebi pe sora ta? Doar a vrut copii dintotdeauna.

În capul Kirei nu existau limite. A-i accepta sfaturile însemna a nu da doi bani pe normele în vigoare. Și, cu cât se gândea Jorinde mai des la această propunere, cu atât i se părea mai puțin nebunească.

Ce avea de pierdut? Relația cu Malika era complicată, dar nu era deteriorată fără speranță. Întâlnirile la zilele de naștere ale părinților și la sărbători se derulau de regulă pașnic și, în cel mai bun caz, sora ei va privi copilul ca împlinire a unui vis.

Punctul slab al planului era momentul în care Jorinde și-ar lua din nou copilul la ea. Și astfel, din ideea unei îngrijiri trecătoare s-a născut aceea de a-i lăsa Malikăi copilul de tot.

Ușa balconului se deschide cu putere.

— Hai, fuguța! Hai, fuguța! Plină, plină-i străchinuța! strigă Vicky și râde de propria-i glumă.

În povestea *Muc cel mic*, așa își cheamă coana Ahavți pisicile la blide, iar Malika și Jorinde erau deseori strigate în același fel la masă de mama lor. De obicei, Jorinde venea atunci țopăind și sărind și uneori o lua pe Malika de mână, ca s-o tragă după ea.

— Lasă-mă, spunea atunci Malika.

Înăuntru, invitații stau înghesuiți în jurul mesei cu tartine și salate. Malika nu-i nicăieri. Nu se află nici în salonul de muzică, nici în camera de zi. Jorinde se oprește pe coridor și se uită la ușa băii, în timp ce musafirii se răspândesc în toată locuința cu farfuriile pline.

Ușa se deschide. Malika și-a ridicat părul lung și negru într-un coc înalt, strâns doar superficial. Și-a pus rujul de buze roșu-aprins, care este rezervat de obicei intrărilor ei în scenă.

— Haidem în dormitor, îi spune Jorindei, acolo nu ne deranjează nimeni.

— Deschizi tu, Ada?

Jorinde își spală mâinile în chiuveta din bucătărie, se șterge pe prosopul de vase și o pornește repede în urma fetei ei în vestibul.

— Ce-i de mâncare, mamă? întreabă Ada, în timp ce apasă butonul interfonului.

— Lasă acest „mamă". Dacă vrei să mă necăjești...

— Nu vreau, mamă.

Jorinde inspiră adânc. Va avea mai târziu nevoie de ajutorul Adei. Îi spune pe un ton amical:

— Nu avem felul tău preferat de mâncare, avem în schimb desertul tău preferat.

Se uită la chipul îndărătnic al fiicei ei. Nu este întotdeauna ușor s-o iubești. Nu este ușor să fii corect. Iar provocarea cea mai mare constă în a nu abuza de puterea unei mame.

În casa scării se deschide liftul. Malika și-a scos deja rucsacul și-și lasă lucrurile în pragul ușii. Pe chipul ei

nu se poate citi nici un răspuns. Trei zile au trecut de la aniversarea lui Vicky. În aceste trei zile n-au vorbit între ele. Malika n-a vrut.

Ada îi întinde Malikăi mâna.

— Bună ziua, dragă mătușă, spune ea cu glas dulce.

Jorinde își dă ochii peste cap, însă, ca de atâtea ori, speră zadarnic la o alianță cu sora ei.

— Bună ziua, dragă nepoată, vine replica Malikăi. Mă bucur să te văd bine-sănătoasă. Sunt obosită de la drum. Ai putea fi atât de amabilă să-mi duci bagajul în încăperea mea?

Ada ia rucsacul și-l duce veselă în camera de oaspeți. Malika e în urma ei. Jorinde simte întotdeauna o strângere de inimă când vede cum procedează sora ei cu copiii. O face atât de bine. Și nu doar cu Ada și Jonne, cu toți copiii. Autoritatea ei naturală, calmă face ca educația să pară lipsită de efort. De la Helmut știe că cei înscriși la lecțiile de vioară ale Malikăi își depășesc cu mult capacitatea. Elevii ei strălucesc în audițiile pe clase și deja doi dintre ei au obținut locuri de frunte la „Tineretul face muzică". Dar Malika reușea încă de când era copil să nu vadă într-o laudă nimic altceva decât o critică ascunsă. Paharul ei este întotdeauna pe jumătate gol. Singura perioadă din viața surorii ei în care i se modificase această perspectivă fusese cea cu Götz.

Pune masa pentru toți. Torben lipsește. În ajun i-a spus că pruncul din pântecele ei nu este al lui și că ar vrea să divorțeze.

El n-a părut surprins.

— Atunci va trebui să plătești întreținere pentru mine, a replicat Torben pe un ton indiferent.

Până în acel moment, mai existase eventual o șansă minusculă pentru căsnicia lor.

El s-a mutat temporar la prieteni, iar copiii încă nu știu nimic. Îi e groază de momentul în care le va spune. Acum, când Malika este aici, măcar nu trebuie să suporte singură durerea copiilor.

În timpul mesei, Jonne pune întrebări sfredelitoare.

— Unde este bărbatul tău, Mali? De ce n-ai copii? Nu-ți plac copiii?

Simțul tactului nu este ceva înnăscut; va trebui să-l învețe pe Jonne să aibă tact, se gândește Jorinde, în timp ce Malika dă răbdătoare răspunsurile.

— Eu nu am bărbat, spune ea, mi-am dorit mult copii, dar n-am putut avea și, bineînțeles, îmi plac copiii. Mai ales voi.

— Mama mea nu voia de fapt copii, trântește Ada. Am auzit-o spunându-i Kirei: De ce-oi fi făcut copii? Trebuie să fi fost nebună.

Jorinde simte privirea surorii ei.

— Nu asta am vrut să zic, Ada, eram stresată.

— Tu ești mereu stresată.

— La naiba, Ada!

— Da, mamă?

Jorinde trântește tacâmul pe masă și iese din încăpere.

Când se întoarce, Malika tocmai le zice că și mamele sunt oameni cu sentimente. Vorbește atât de înțelept și de inteligent, încât Jorindei aproape că i se face rău.

Malika nu știe cum este să fii atât de împovărat. În afara ei și a pisicii nu există nimic de care să fie nevoită

să se ocupe. N-are habar de viața de fiecare zi cu copiii. Nu știe că ei se îmbolnăvesc întotdeauna în momentul cel mai nepotrivit, că nu țin cont în nici un fel de necesitățile părinților și că-ți cer cea mai mare atenție în clipele cele mai stresante.

Brusc, Jorinde se îndoiește dacă a fost un lucru bun să-și cheme sora. Dacă nu cumva întregul plan este o uriașă greșeală. Dacă n-ar fi totuși mai bine să facă chiuretaj.

Ada îl ia pe Jonne de mână și-l trage pe canapea în fața televizorului. N-are chef să-l supravegheze în joaca lui cu dinozaurii, așa că Jonne trebuie să se uite cu ea la filmul japonez de desene animate.

— Într-o oră suntem înapoi, spune Jorinde.

Nu primește nici un răspuns.

Malika merge lângă ea ținându-se dreaptă. Când are pantofi cu toc este aproape cu un cap mai înaltă. De la strada Zionskirch o iau pe Anklamer până la strada Acker și de acolo până la memorialul Zidului Berlinului. Malika vorbește, și ceea ce spune sună rațional.

Nu tot ce-i fezabil este și corect, îi spune. Locul unui copil este cu mama lui. Jorinde trebuie să-și asume responsabilitatea, chiar dacă asta ar însemna să-și întrerupă cariera.

— Nu-mi pot permite așa ceva, trântește ea furioasă, întrerupând-o pe Malika, și înșiră alte forme ale societății în care copiii cresc în comunități mai mari, fără o legătură strânsă cu părinții.

Privirea pe care i-o aruncă Malika spune tot.

La Capela Reconcilierii se așază pe o bancă.

— Dac-ar fi după Helmut, am reconstrui Zidul, spune Jorinde cu un râs amar.

— Prostii, replică Malika. Doar că n-are chef să trăiască într-o colonie de consum.

— De ce-i aperi de fapt mereu pe părinți? Eu în locul tău...

— Dar tu nu ești în locul meu.

Un grup de turiști americani trece pe lângă ele.

— Colonialiștii de consum, șoptește Jorinde conspirativ.

Malika râde. Este primul moment relaxat între ele. Jorinde își sprijină capul de umărul Malikăi și privește apusul de soare.

— Ce să fac? spune.

Când se întorc, Jonne le iese alergând în întâmpinare.

— Când vine tata? strigă el.

Jorinde se uită la chipul lui nerăbdător. Candoarea care se citește pe el o face să dispere. Și Ada iese din camera de zi.

— Unde-i tata de fapt? întreabă ea.

Jorinde se uită mai întâi la Malika, după aceea înapoi la copii. Își dorise s-o facă altfel – șezând la o masă, rezonabil și calm. Când rostește propoziția temută, Adei i se taie picioarele. Malika o prinde în ultima clipă. Jorinde preia de la Malika fata care tremură toată și o strânge în brațe. Ada nu se ferește. Într-o fracțiune de secundă, durerea i-a transformat chipul.

Jonne îngenunchează tăcut lângă ea.

— Dar de ce? întreabă el.

Stau toți patru în coridor. Le explică plângând copiilor că va divorța – și niciodată n-a simțit atât de intens ca acum ce bine este să aibă o soră.

Este aproape miezul nopții când adorm în fine copiii. Pe Jorinde o ustură ochii de oboseală. Malika pune sticla de vin goală lângă găleata de gunoi, umple încălzitorul de apă și atârnă două plicuri cu ceai de tei pe marginea unei căni mari. Buzele ei se mișcă.

Jorinde vede gesturile surorii ei, aude sunetele și cuvintele, însă glasul Malikăi vine de departe. Propozițiile ajung la ea, însă nu le înțelege semnificația. Acum că faptul e împlinit, vine frica. Nu-l mai iubește pe Torben, însă suferința copiilor îi taie respirația. Malika pune o ceașcă pe masă. Ceramica atinge lemnul. Jorinde se uită în sus.

— M-ai ascultat? întreabă Malika.

Dă din cap că da, apoi că nu.

— Există o soluție pe care mi-o pot imagina, dar ar trebui să vii cu copiii la Leipzig.

— La Leipzig?

— Da.

— Când?

— Cât poți de repede. Înainte de naștere.

— Da, spune, fără să se gândească, atunci facem așa.

Fără a se împotrivi, se lasă dusă în pat de Malika și învelită. Și chiar adoarme.

Timp de câteva luni, Malika a urmărit anunțuri și s-a interesat pe la cunoștințe. O locuință cu cinci camere, două băi și o bucătărie mare nu mai este ușor de găsit nici în Leipzig. Jorinde se târăște cu greu pe ultimele trepte de sus. Burta ei pare mai mare ca la primele două sarcini, și totuși are încă două luni.

— Bărbații lucrează? întreabă agentul și o poftește să intre.

— Bărbații? spune Malika.

Jorinde zâmbește, se uită în jur și merge din cameră în cameră. Peste tot lumină și spațiu și o atmosferă bună. Apartamentul este perfect. Orientare est–vest, parchet, curte mare în spate, iar în față se vede multă verdeață.

— Ceva mai bun nu găsim, șoptește Malika, stând acum în spatele ei.

— Așa cred și eu, răspunde Jorinde.

Ar dori ca îndoielile ei să amuțească în sfârșit. Dominarea surorii ei, refuzul Adei de a merge la o școală nouă, sănătatea precară a lui Jonne de la separare încoace – iată destule probleme. Și fiecare problemă în parte este în sine prea mare.

Ajung ușor la înțelegere cu privire la împărțirea eventuală a camerelor. Un semn bun. Și când se duc împreună pe balcon și privesc în jos spre curte, spun deodată: „Frumos!" O ultimă dată se gândește Jorinde la cealaltă soluție. Fără Malika, singură cu copiii. Dar ca-ntotdeauna, gândul acesta sfârșește în haos.

— Sora mea și cu mine luăm apartamentul, îi spune agentului imobiliar.

— Sora dumneavoastră și cu dumneavoastră?

— Da. Și cei trei copii ai noștri.

— Aha.

Omul răsfoiește prin documente.

— Ar mai trebui lămurite niște lucruri, mormăie, în timp ce desprinde dintr-o agrafă de birou niște formulare tipărite. Sunt necesare un document cu informații despre situația financiară și solvabilitate, dovezi de venit și – vă rog să nu mă înțelegeți greșit – posibil și o garanție dată de părinții dumneavoastră.

Jorinde vede cum ochii Malikăi se întunecă.

— Două femei și trei copii, adaugă agentul dând din umeri. În acest caz, proprietarul va cere garanții.

O tensiune ciudată planează în aer.

În timp ce în bucătărie Vicky și copiii joacă halma[1], Helmut se uită la schița apartamentului. Își ține buzele, merge încoace și-ncolo și nu pare prea bine dispus.

— Locuința e grozavă, exclamă Jorinde, parcul este chiar vizavi și nici până la voi nu-i departe. Apartamentul este un mare câștig, un 6 din 49 la loto, ei, poate nu un 6, dar un 5 din 49 în orice caz.

Și, în timp ce fluxul cuvintelor ei continuă, Helmut pune planul pe masă și se întoarce cu spatele. Se duce la fereastră, unde stă cu brațele încrucișate. Capul i s-a înclinat pe piept.

Jorinde amuțește.

---

1. Halma a fost creat spre sfârșitul secolului al XIX-lea și a devenit repede un joc de strategie foarte popular. Se joacă pe o tablă specială de joc.

Helmut nu trebuie s-o exprime în cuvinte. Jorinde se uită la Malika și-i caută ajutorul din priviri. Pe chipul surorii ei se citește o tristețe gravă.

— De ce? întreabă.

— De ce? Helmut se întoarce spre ele. De ce? Pentru că cineva trebuie să vă scoată gărgăunii din cap.

— Că tu rămâi singură... cu ideea asta m-am obișnuit, spune adresându-se Malikăi. Dar tu? Se uită la Jorinde. Ce fel de viață duci tu? Trei copii, care nici măcar n-au toți același tată! Într-un apartament cu sora ta! Fără bărbat! (Suflă zgomotos și inspiră adânc.) Eu nu sprijin așa ceva!

Jorinde strânge din buze. Se uită la Malika, pe a cărei figură se vede doar consternarea.

— Hai! spune și o trage pe Malika după ea.

După care deschide brusc ușa bucătăriei și îi strigă pe Ada și pe Jonne, la care joaca e în toi, așa că nu vor să plece.

— Nu întrebați, șuieră ea, pur și simplu veniți. Vă explic mai târziu.

În privirea lui Vicky nu se vede nici o mirare.

Ada arată spre un morman de cutii pentru mutat.

— Nu-mi mai trebuie nimic de-aici, spune.

Cutiile sunt pline cu jucării și cărți de copii, haine rămase mici, cutiuțe cu scoici, borcane cu nisip de la Marea Baltică, toate păpușile ei și garderoba lor și întregul conținut al lăzii ei cu costumații. Ca și cum Ada ar vrea să șteargă mărturiile vieții ei de copil, ca și cum ar fi dureros pentru ea până și să fi fost copil.

Jorinde dă din cap că da. Mai târziu însă va pune să fie cărate în camionul de transport și toate lucrurile eliminate.

În camera lui Jonne arată toate ca de obicei. Jucăriile sunt împrăștiate pe toată podeaua. Cutiile din jurul lui sunt goale. De fiecare dată când vrea să împacheteze o jucărie, începe să se joace cu ea și apoi uită că trebuie s-o împacheteze.

Și Jorinde se desparte de multe lucruri. Partea bună la mutări este corectarea exagerărilor anterioare. La ce-i trebuie douăsprezece perechi de blugi? Ce să facă oare cu douăzeci și șase de castroane de compot? Efectul purificator al debarasării o face să suporte mai ușor haosul din jurul ei.

În coridor vibrează telefonul mobil.

„Sună, te rog. Mama."

Nu-și poate aminti când și-a spus Vicky ultima dată „mama". E ridicol. Și, desigur, nu va suna. La ultima convorbire telefonică, vocea lui Vicky aproape că se frânsese. Motivul fusese o carte poștală.

„Trăiască matriarhatul!" scrisese Jorinde pe ea, o băgase împreună cu o copie a contractului de închiriere într-un plic și o expediase tatălui lor.

Primiseră locuința și fără garanție. O singură discuție telefonică avută cu proprietarul casei fusese îndeajuns. Ca din întâmplare pomenise numele bărbatului al cărui copil îl aștepta și este de presupus că o invitație la premiera următorului ei film reușise restul.

Vicky îi spusese la telefon că, după citirea cărții poștale, inima lui Helmut bătuse precipitat de două

ori, apoi se oprise pentru cel puțin trei bătăi. După care trebuise să stea o jumătate de zi la pat și s-o cheme seara pe doamna doctor Gabriel, care îi recomandase insistent să meargă la cardiolog. Toate din cauza ei! Nu se putuse constata, ce-i drept, nimic, dar ce importanță avea asta! Jorinde se purta îngrozitor! Să se pună odată în pielea părinților. Helmut își face numai griji.

Chiar încercase să-l înțeleagă pe tatăl ei. Știe și ea ce pot pricinui grijile. Când, recent, Ada venise prea târziu acasă, neputând fi găsită nici pe telefon, Jorinde o luase întâi în brațe, apoi țipase la ea și-i trântise vorbe pe care tare ar dori să le poată retrage.

Grijile lui Helmut sunt însă de altă natură. Nu este numai ceea ce a spus tatăl ei. Este mai cu seamă cum a spus-o. A le scoate fiicelor lui gărgăunii din cap părea să-i facă plăcere. Percepuse în glasul lui ceva straniu, ceva ce-i producea teamă.

Împachetează fără pauză cutie după cutie și nu observă că a intrat Torben în casă. Cu un rânjet arogant trântește în fața ei actul iscălit, care îi permite să se mute cu copiii, să se înregistreze cu noul domiciliu și să semneze contractele pentru școlile noi. Și pe viitor va avea nevoie pentru orice lucru oricât de mic de acordul lui. Orice excursie cu clasa, orice tratament medical trebuie aprobate de el. Nu mai scapă de el. Niciodată.

Renunțarea lui fără a se lupta o mirase. Întâmplător a dat de motivul acesteia în foaierul teatrului, unde-l așteptase cu documentele acum câteva zile.

Era tânără. Atât de tânără, încât pe Jorinde o apucase mila. Însă o avertizare n-ar folosi la nimic. Faptul că e îndrăgostită o face nereceptivă la adevăr.

În ziua mutării a venit un grup de prieteni să ajute. Îndrumați de Jorinde și conduși de Kira, împachetează ultimele lucruri rămase, supraveghează copiii, pregătesc de mâncare și curăță camerele goale. Transportul de mobilă pleacă din Berlin după-amiază târziu, iar seara devreme ajung și Jorinde, Ada și Jonne la Leipzig.

Malika stă deja de câteva zile în locuința cea nouă. La mutatul ei a ajutat-o Helmut, dar și înainte de asta se mai întâlniseră de două ori. Mai întâi, Jorinde a fost furioasă, apoi s-a forțat să privească situația în față.

Malika a fugit dintotdeauna după tatăl lor. Dar zadarnic. Ceea ce s-a pierdut prea devreme nu mai poate fi recuperat. Primul ei an de viață Malika fusese separată de părinți și abia după nașterea Jorindei a descoperit Helmut că și copiii mici au nevoie de un tată.

Ea nu poate simți durerea surorii ei, însă atitudinea rece a părinților lor și-o poate imagina.

Și ea și-a lăsat de multe ori copiii cu alții. Pentru cine știe ce filmare, în cine știe ce loc, săptămâni în șir. Acasă, o bonă a fost cea care a văzut cum Ada, care de-abia făcuse trei ani, a mers pentru prima dată pe bicicletă și, când s-a dat iarăși jos, îi pierise graiul. Torben a fost cel care a consolat-o și nu și-a pierdut răbdarea. După trei zile, vorbitul i-a revenit. Dar Jorinde n-a fost de față.

De fiecare dată când se întorcea acasă, se lupta să recâștige încrederea copiilor. Acestora le era egal că, de multe ori, Torben stătea fără să se ocupe de ei, doar navigând pe internet, că seara comanda pizza și dimineața nu le pregătea fulgi de ovăz, că neglija gospodăria și uita de tot felul de programări. El era acolo, și ea nu era. Nimic altceva nu conta. Această durere a ei a mărit distanțarea de copii. Și, la distanță, căldura scade.

Urcă scările. Ada și Jonne fug pe lângă ea. Sus stă Malika în ușă. Se simte miros de ceapă prăjită și cașcaval topit. Jorinde își îmbrățișează sora, apoi trece pragul într-o altă viață.

Primele zile comune se scurg într-o monotonie activă. Malika are grijă ca totul să fie despachetat rapid, frigiderul să fie plin și locuința curată. De îndată ce este vorba despre treburile copiilor, se retrage plină de tact.

Însă curând chiar copiii sunt cei care se adresează Malikăi. De câteva ori, Jorinde a obiectat slab, dar în realitate este recunoscătoare pentru orice ajutor. La scurt timp după mutare, Jonne o însoțește deja pe Malika la școala de muzică ori de câte ori poate. După câteva ore de inițiere fără spor în cântatul la pian și la flaut, se decide pentru chitară.

Ada vrea să-și facă temele apelând doar la ajutorul Malikăi. Atunci când le vede pe amândouă stând aplecate peste cărți la masa din bucătărie, Jorinde iese tiptil din cameră. Oricând Ada nu pricepe ceva, Jorinde intră în panică. La Berlin fuseseră niște scene îngrozitoare

și bineînțeles că, după aceea, copilul timorat nici gând să fi învățat mai ușor. Cum reușește Malika să explice același lucru de zece ori și să rămână complet calmă este pentru ea o enigmă.

Seara stau împreună în bucătărie. Povestind, se apropie una de alta tatonând, și uneori Jorinde are senzația că ele două n-au locuit într-o casă cu aceiași părinți. Singurătatea Malikăi trebuie să fi fost imensă.

Când devine prea dureros, se întrerup și se uită la filme. Cinemaul este al doilea cămin al Malikăi; te poți baza pe bunul ei gust și poveștile străine se suprapun peste imaginile propriului ei trecut.

Lilli vine într-o noapte rece de aprilie.

De-abia adormise Jorinde, când, puțin înainte de miezul nopții, a început travaliul tipic. Umblă deja de-o oră încoace și-ncolo. De la baie la bucătărie, pe coridor și înapoi la baie. La fiecare contracție se oprește ca să se sprijine, apoi continuă să meargă.

Vicky a fost anunțată. Este deja pe drum. Malika stă în ușă cu sacoșa împachetată. Durerile facerii vin la intervale suportabile de circa douăsprezece minute. Mai este timp.

În taxiul spre spital, Malika o ține de mână. Pe culoarele care duc la sala de nașteri, Malika este sursa ei de calm și reazemul ei. Rămâne lângă ea. Toate cele patru ore. Și când moașa o pune pe Lilli la pieptul Jorindei, Malika plânge.

În săptămânile după nașterea lui Lilli, Jonne este singura ființă masculină din apartament. În această concentrare a femininului rezidă o forță ce nu poate fi definită. Jorinde se reface mai rapid decât după nașterile celorlalți copii. Cercul de femei îi face bine.

Respinge rugămintea lui Vicky ca Helmut să poată veni.

Nu înțelege de ce menține Malika în continuare contactul cu tatăl lor. Poate că paharul dezamăgirii ei este plin.

Când se apropie începutul filmărilor, Jorinde se gândește să lase totul baltă. Nu vrea s-o părăsească pe Lilli. Nu vrea să supună bebelușul la această separare; ce vină are cea mică? De astă dată are șansa de a proceda corect. Totul în ea se împotrivește ideii de a fi plecată săptămâni întregi. Privind retrospectiv, ideea să-i dea Malikăi copilul i se pare monstruoasă. Numai gândul la asta o face să plângă și, de parcă ar vrea să repare chiar și simpla intenție, îi comunică Malikăi într-o zi că nu va juca rolul Elsei Bruckmann[1].

Sora ei stă pe coridor. În această după-amiază, Jonne a fost cu ea în oraș câteva ore ca să caute o chitară pentru el. Își ține un pantof în mână, cu celălalt mai este încălțată.

---

1. Prințesa Elsa Cantacuzino, fiica prințului Teodor Cantacuzino, născută în 1865, s-a căsătorit la 33 de ani cu Hugo Bruckmann, editor german la München. „Salonul Bruckmann", ținut în vila lor, a devenit loc de întâlnire al înaltei societăți. Elsa și Hugo Bruckmann au fost printre primii germani care s-au înscris în Partidul Național-Socialist.

— Ți-ai pierdut mințile? zice.

Jonne dispare pe loc în camera lui.

— Ce idee proastă mai e și asta? Doar am discutat totul.

Cu Lilli în brațe, Jorinde se plimbă încoace și-ncolo. Se uită la bebelușă.

— Nu pot să plec de lângă ea, spune.

Malika își scoate și al doilea pantof și o trage după ea în bucătărie. Continuă amândouă să vorbească în spatele ușii închise, iar Jorinde nu are nici un argument cu care să se opună cuvintelor rezonabile ale surorii ei. Așa este: ea este un om inegal. Deciziile ei se bazează adesea pe idei și sentimente spontane. Înseamnă efectiv să nu fii întreg la minte dacă refuzi primul rol principal într-un film de lung metraj.

— Te cunosc de-o viaţă, spune Malika, şi ştiu c-o să regreți.

În fiecare nouă zi de filmări, Jorinde este trezită de beep-ul telefonului. Ba este Lilli singură în fotografia de dimineață, ba o ține Jonne în brațe, ba Ada. Malika nu apare în nici o poză. Nu-i plac fotografiile cu ea.

Și seara primește întotdeauna un semn de-acasă. De cele mai multe ori, Lilli stă atunci în patul suplimentar pe care l-au montat la Malika în odaie pentru perioada cât lipsește Jorinde.

În toate pauzele turnărilor, se retrage cu pompa de sân, pentru ca să poată continua să alăpteze după ce se întoarce acasă. Spre deosebire de colegii ei, nu bea alcool și doarme de îndată ce timpul îi permite.

Muncește mai concentrată ca de obicei. Prețul pe care-l plătește Lilli trebuie să fie justificat.

Ferestrele stau deschise. Lăstunii trec în grupuri mici pe deasupra ca săgețile. Pentru a treia oară se află în luna mai aici în oraș. Felicitas vine în fugă. Miaună, se uită dacă are ceva de mâncare, apoi se întoarce și iese din bucătărie. Probabil că Lilli a speriat-o și pisica a fugit din camera Malikăi. Lilli iubește pisica. Invers nu este cazul.

Jorinde spală piepții de pui și îi tamponează cu prosoape de hârtie pentru bucătărie ca să-i usuce. Se gândește la despărțirea de la gară. Ada ridicase doar mâna și se urcase în tren fără să se mai uite înapoi. Nu voia să plece. Nici Jonne nu voia de data asta. Prietenul lui cel mai bun își serbează ziua de naștere, dar afurisita de înțelegere dintre Torben și ea prevede că ei doi trebuie să meargă o dată la două săptămâni la el la Berlin. Acolo stau într-o locuință amenajată doar pe jumătate, într-o cameră mică, și sunt lăsați cea mai mare parte a timpului de capul lor. Torben numește asta libertate.

Recent a adoptat un stil de viață cu nuanțe ezoterice. Ierburile și fumigațiile par să joace un rol important. Când se întorc copiii, nu le put numai hainele și părul a lemnișoare, rășină și ierburi arse, ci și sacoșele, periile de dinți, caietele de școală și animalele de pluș. Tot ce e lavabil, inclusiv copiii, spală imediat.

La început, Ada voia mereu înapoi la Berlin. Abia după ce și-a făcut prieteni în noua ei clasă, furia i s-a domolit și după puțin timp n-a mai vrut să petreacă

un weekend la două săptămâni cu Torben. Prieteniile berlineze vechi s-au dus curând, iar a fi nevoită să stea cu Jonne în aceeași cameră i se părea insuportabil.

De câteva ori Jorinde a cedat. Îi făcea plăcere să vadă cum copiii deveneau calmi și mulțumiți în structura judicioasă pe care o creaseră Malika și ea. Dar după aceea, Torben a pus în priză Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului și totul a luat-o de la capăt. Vinerea după școală fuga acasă, făcut bagajul, mers la gară și urcat copiii într-un tren care-i duce într-o lume fără reguli, fără mese fixe și fără prieteni nou-dobândiți. Duminică seară, un alt tren îi scuipă iar afară. Cu consecințele acestui umblat în două luntri Jorinde se luptă zile-ntregi, și când relațiile sunt din nou stabile, Ada și Jonne se suie iarăși într-un tren.

Freacă niște ghimbir în mojar, adaugă usturoi, chili, curcumă și piper și mărunțește totul cu pilugul. După aceea prăjește ceapă, pune pasta în uleiul fierbinte, toarnă lapte de cocos și adaugă apoi carnea tăiată.

Lui Lilli îi place carnea. Orice fel de carne. Chiar și ficatul îl înghite cu poftă.

Cei mari o invidiază pe Lilli. Ea nu trebuie să plece niciodată. Tatăl ei plătește pe tăcute bani și nu se amestecă. Îi va sta cică la dispoziție, când Lilli va fi destul de mare.

La masă, Lilli stă lângă Malika.

Telefonul Jorindei bipăie. Pentru Ada și Jonne regula este: la masă fără aparatură tehnică. Discuțiile pe acest subiect sunt obositoare, mai cu seamă pentru că Jorinde nu respectă regula. Trage cu ochiul spre

Malika, apoi scoate telefonul din buzunarul pantalonilor și citește: „Am ajuns. Victors Residenz-Hotel. Vii curând? Pup, Albrecht."

Îl știe de la turnările de după nașterea lui Lilli. El l-a jucat pe Hugo von Hofmannsthal, ea pe Elsa Bruckmann – soția editorului Hugo Bruckmann, fondatoarea unui salon literar münchenez și ulterior sponsor al lui Hitler.

Filmul n-a mers bine, însă, din fericire, criticii s-au năpustit asupra scenariului slab. În schimb, felul cum a interpretat-o Jorinde pe Elsa Bruckmann s-a bucurat de laudă unanimă. Dacă ceva salva acest film, s-a scris, atunci ea. Dacă exista un motiv ca să-l vezi, atunci i se datora ei. Jurnaliștii au ridicat-o pe nivelul următor. Acolo unde rolurile deveneau mai interesante.

De când au lucrat împreună, o leagă de Albrecht o prietenie pe care au extins-o mai târziu și pe plan fizic. Ceva ce Malika n-ar înțelege.

— Da, plec imediat, butonează și apasă pe trimitere mesaj.

Lilli a împins între timp legumele la marginea farfuriei; înghesuie în ea numai carnea. Fiecare dintre copiii ei este diferit. Ada, excentrică și extrem de inteligentă, Jonne, introvertit și total neinteresat de școală, și Lilli, veselă și mulțumită. Cu râsul ei gâlgâit, cu bucuria ei când aude muzică și felul în care înfulecă la masă cu poftă și concentrată, dă impresia că întreaga ei existență e binecuvântată cu noroc. Nimic nu pare s-o tulbure. Plânge rar, doarme bine și își însușește tot ce-i nou cu cel mai mare firesc. O clipă o tentează ideea

să se întindă lângă Lilli și să adoarmă cu ea. Dar apoi vine un al doilea mesaj de la Albrecht.

„Șampania e pusă la rece. Grăbește-te!"

— Trebuie să mai ies o dată, îi spune Malikăi, poți s-o bagi tu pe Lilli în pat?

Malika dă din cap și-i atrage încă o dată atenția că în următoarele seri nu va putea avea grijă de ea.

— Știu deja, replică Jorinde și le pupă pe amândouă de rămas-bun.

Nu este simplu. În coordonarea programului lor, se ivește de multe ori necesitatea de a recurge la babysitter. Malika predă mai cu seamă după-amiezile târziu. Ordinea din gospodărie și concepțiile diferite de creștere și educație sunt din când în când motiv de ceartă. Însă, spre deosebire de Torben, Malika este deschisă discuțiilor. E ușor să încheie compromisuri cu ea și Jorinde nu se simte niciodată păcălită ulterior.

Pentru Lilli, Malika este efectiv cea mai importantă. Primul ei cuvânt suna ca *vioară*, doar că fără a pronunța pe *v* și pe *r*, după care au urmat *Mama* și *Mali* cam în același timp.

Câteodată, Malika creează ceva distanță. Când Lilli o cheamă de prea multe ori, când se lipește prea tare de ea, o împinge cu grijă pe cea mică și spune:

— Du-te și la mama.

Iar la începutul fiecărui nou anotimp, anunță sfârșitul menajului comun. Prima dată, Jorinde o luase în serios; se speriase și a doua oară.

Însă Malika este tot cu ei.

În taxi își scoate oglinjoara din geantă, își dă cu rimel pe gene și cu ruj pe buze. Din câte știe, nu există în viața surorii ei nici un alt bărbat în afară celui cu ochii reci. Amândouă evită subiectul. Puținele tentative de a vorbi despre asta s-au soldat cu tăcerea Malikăi.

Cu Bertram Weißhaupt merge la cinema sau la concert, îi acceptă invitația la masă sau îl însoțește în excursii prin împrejurimi. Dar relația pare să fie asexuală și nedefinită. Uneori nu apare timp de săptămâni, apoi se văd iarăși o dată la câteva zile. În locuința lor nu vine niciodată. Îl împiedică alergia lui la părul de pisică. Și cum dobermanul lui n-o place pe Malika, îl vizitează și ea la fel de puțin.

Taxiul oprește în fața hotelului.

— Tură frumoasă de noapte, spune șoferul făcându-i cu ochiul.

Până să priceapă Jorinde, el a plecat de mult.

Albrecht așteaptă în foaier. Stă în mijlocul holului și-i zâmbește. Îi place încrederea lui în sine. N-o interesează bărbații nesiguri pe ei. Iau liftul la etajul trei și nu vorbesc mult. În cameră, își face în fața ei un test rapid HIV. La Londra, unde petrece o mare parte a anului, se găsesc în orice farmacie.

Jorinde refuză.

— La mine nu există nimic de testat, îi spune.

El încrețește fruntea neîncrezător.

— Au trecut aproape patru luni.

— Mda, dă Jorinde din umeri, trebuie pur și simplu să vii mai des.

Albrecht o mângâie pe obraz, apoi umple două pahare cu șampanie și dă unul imediat pe gât.

Testul lui este negativ.

Se dezbracă, fiecare separat, însă cu privirea îndreptată spre celălalt. În centrul trupului său ea găsește certitudinea vizibilă că o vrea.

Jorinde îmbătrânește, tatuajele de pe ambele brațe și de pe spate, pe care le-a regretat deja de nenumărate ori, se estompează și se deformează. Vergeturi de țesut cicatrizat se întind peste șezut și coapse, dar pe Albrecht nu pare să-l deranjeze. El o satisface într-o măsură în care n-a făcut-o alt bărbat înainte. Și nu-l iubește. Numai unui bărbat pe care nu-l iubește îi mărturisește dorințele ei cele mai intime.

În dimineața următoare ia un taxi înapoi spre casă. Întâlnirile cu Albrecht o înstrăinează de mediul ei obișnuit, așa că și ea se deplasează acum ca o străină. Se lasă condusă cu mașina și contemplă orașul cu ochi de turistă.

Malika și Lilli nu sunt acasă.

Asta-i dă ceva timp pentru ea însăși. Transformarea înapoi este o metamorfoză istovitoare — ca și cum un fluture ar fi silit să intre înapoi în cocon și să iasă din nou afară în culori mai pale.

Jorinde bănuiește că Malika nu cunoaște aceste scindări. Să fie mamă ar fi fost ușor pentru ea. Dar nu așa funcționează viața.

Este încă sub duș, când Lilli intră sărind și pune reductorul de toaletă pentru copii pe colacul closetului. Își împinge dresul în jos, trage taburetul pentru copii de la chiuvetă la toaletă și se suie pe el.

Ada și Jonne nu erau atât de independenți la vârsta asta.

— Totu-n regulă acolo? strigă Malika.

— Da, răspunde Jorinde, șade pe closet.

După ce se șterge și se îmbracă, o întreabă:

— Unde-ați fost voi două?

— La locul de joacă. Unde ai fost tu, dacă-mi permiți să întreb? Mi-a scăpat că voiai să lipsești toată noaptea.

— Malika! Sunt încă tânără. Îmi trebuie uneori…

— Ai grijă! spune Malika.

Lilli intră în fugă în bucătărie. Trage după ea cutia viorii și o lasă să cadă în fața Malikăi.

— Uite-ți viitoarea elevă, spune Jorinde, în timp ce sora ei verifică dacă instrumentul n-a avut de suferit și-i vorbește lui Lilli pe un ton sever.

— Trebuie să fii atentă. Asta este vioara mea, Lilli. Nu a ta. A mea.

— A mea, repetă Lilli.

— Nu poate pur și simplu să târască pe jos o vioară de douăzeci de mii de euro, spune Malika și clatină din cap.

Jorinde devine atentă.

— De unde ai…? întreabă.

— Vioara mea?

— Nu, cei douăzeci de mii.

— Părinții au adăugat atunci cincisprezece mii, spune șovăind.

Privirea ei trădează faptul că se simte vinovată. O astfel de sumă n-a primit Jorinde niciodată. Ce cred părinții de fapt? Că toți actorii sunt bogați? Hainele frumoase pe care le poartă în fotografiile din reviste erau împrumutate. Prețul de închiriere al unei rochii deosebite de seară este de vreo trei sute de euro. Cu bijuterii, farduri, coafeză și taxi, o seară de gală o costă în jur de cinci sute de euro. Și de arătat trebuie să se arate. Trebuie să-și păstreze contactele și să facă altele noi, și toate astea având trei copii. Cele mai de succes colege ale ei fie n-au copii, fie au maximum unul.

Lilli s-a agățat de piciorul ei. Ele numesc asta jocul koala. Jorinde trebuie să meargă prin apartament cu ea, pentru că și un koala mic este agățat de mama lui. Au văzut asta la grădina zoologică. Se învârte o dată cu ea în jurul mesei, apoi o dă pe Lilli jos de pe ea, cu blândețe.

— De altfel, zice Malika, a sunat Viktoria mai devreme.

— Și?

— Într-o lună, Helmut cântă pentru ultima dată cu orchestra. El își dorește să fim de față la concertul lui de adio. Și tu.

Jorinde dă din cap că nu.

Malika spune că orașul este prea mic pentru a nu da niciodată unul de celălalt, însă nu-i așa. Drumurile lor nu se încrucișează și ea nu intenționează să schimbe ceva.

Din ziua în care el a refuzat garanția, nu mai vorbește cu tatăl ei. Au trecut mai mult de doi ani de atunci. Să nu faci ceva timp de doi ani durează mai mult decât s-o faci timp de doi ani. Einstein avea explicația mai bună, numai că și ea știe că timpul nu este o mărime constantă.

Copiii însă își văd bunicii regulat și o fac cu drag. Mai cu seamă Ada pune preț pe acest contact. Uneori, Malika o ia și pe Lilli cu ei.

După ce iese din orchestră, Helmut vrea să se implice politic. Ea bănuiește în ce direcție va fi asta. Mai lipsește să candideze pentru o funcție la care chipul lui să poată fi văzut pe afișe, cu numele lui dedesubt. Atunci Torben le-ar explica tuturor a cui fiică este. Deja când o jucase pe Elsa Bruckmann, el explica batjocoritor că rolul i se potrivea perfect: „Fiica unui nazist interpretează o promotoare a lui Adolf Hitler".

Câteodată îi este rușine că a fost împreună cu Torben.

Și câteodată nu-și mai amintește pentru ce exact trebuie să-i ceară Helmut scuze. Privind la rece, numai tonul fusese greșit. Poate că nu mai vorbește cu el doar din cauză că n-a mai vorbit de prea mult timp cu el.

Lilli încearcă iarăși și iarăși să ajungă în camera Malikăi.

— Și Lilli, se tânguie ea.

Jorinde ia copilul, îl strânge sub brațul ei și-l duce în camera lui. Acolo se zbenguie și fac tărăboi câteva momente pe pat, însă de îndată ce atenția Jorindei scade,

Lilli fuge pe coridor și se îndreaptă spre ușa Malikăi. Jorinde își trage o jachetă pe ea, o apucă pe Lilli și pleacă din casă.

Lui Lilli îi place bicicleta cargo. Șade în față în coș, comod aranjată pe blănuri moi, cu o pernă la spate și animalul ei de pluș, mai degrabă un fel de gnom, în brațe.

Dinspre Rosental adie mirosul aspru de leurdă. Înainte de înflorirea ei, s-au dus adesea în pădure, culegând frunzele tinere. Atunci zile întregi se găteau mâncăruri cu leurdă, de care Malika nu se satură niciodată.

După un tur în jurul pajiștii mari din parcul Rosental, o cotesc în pădure. Jorindei îi place să zăbovească în apropierea apei. Trec peste Weiße Elster, peste Parthe și se opresc în cele din urmă pe drumul de biciclete de-a lungul lui Neue Luppe[1]. La Auensee își prind bicicleta și se suie în trenulețul din parc – un tren de cale ferată îngustă care se numea înainte Trenul pionierilor. Locomotiva scoate aburi și ele merg în jurul lacului, pe a cărui apă alunecă hidrobiciclete. Parcă ar fi niște lebede uriașe. Pentru câteva clipe îi iau lui Lilli piuitul. Arată cu gura deschisă spre lebede și Jorindei îi trece prin cap gândul că atunci când sfârșește uimirea, se apropie moartea.

Duminică, trenul sosește de la Berlin cu patruzeci de minute întârziere.

1. Un braț artificial al râului Weiße Elster.

Jonne coboară primul.

— Unde-i Ada? întreabă ea cu teamă.

— S-a așezat în altă parte.

Apoi o vede pe fiica ei stând pe peron, mai departe în spate. Își pune rucsacul în spinare și vine în mod deliberat încet.

— Tata-i un cretin, spune în loc de salut.

Își sprijină capul de pieptul Jorindei și o lasă s-o îmbrățișeze.

Înfățișarea ei șleampătă a atins un nou punct culminant. Poartă șosete albe Nike și papuci de baie Adidas, iar picioarele subțiri și le-a vârât în niște pantaloni largi de jogging. Înainte ca Jorinde să poată pune întrebări, Ada își trage căștile peste urechi și merge mai departe.

— Ce s-a întâmplat? îl întreabă pe Jonne, care e lângă ea.

Cu capul lăsat în jos, acesta spune:

— Cică nu mai trebuie să-i vedem pe bunicu' și pe bunica.

Jorinde se oprește.

— Asta nu poate să decidă el.

— El zice că poate.

— Și de ce?

— Pentru că bunicu' i-a spus lu' Ada că ar fi bine să treacă pe partea cealaltă a străzii, dacă un grup de arabi vine spre ea.

Jorinde oftează.

— Îmi pare rău, spune, lămuresc eu asta.

În tramvai, Ada își dă căștile jos și întreabă brusc:

— Poate să decidă tata dacă am voie să-l văd pe bunicu'?

— Nu, răspunde Jorinde, tu ai dreptul să-ți vizitezi bunicii.

Vizibil mulțumită, fata se dedică imediat din nou muzicii ei, din care Jorinde prinde o secvență scurtă. Dacă nu se-nșală, este *Suita pentru violoncel nr. 1* de Bach. Ada este o enigmă.

Acasă, Malika așteaptă deja nerăbdătoare. Este fardată și gata îmbrăcată pentru concertul de cameră, care are loc diseară într-un orășel din apropiere.

— Ăsta care stă în fața casei noastre este Weißhaupt? întreabă Jorinde, pregătindu-se s-o prindă pe Lilli, care fuge în plină viteză spre ea și nu pare să se îndoiască nici o clipă că va ateriza cu bine în brațele mamei ei. Forța mișcării ei ajunge pentru câteva rotiri comune.

— Mă duce acolo cu mașina, spune Malika.

Apoi se întoarce spre Ada și Jonne, întrebându-i cum a fost sfârșitul de săptămână.

— Eu nu mă mai duc acolo, spune Ada.

— Atunci nu mă mai duc nici eu, i se alătură Jonne.

Malika se oprește din mișcare și-i aruncă Jorindei o privire întrebătoare. Jorinde face cu mâna semn că nu.

— Trebuie să pleci acum, vorbim mâine despre asta.

Malika dă din cap. Lilli fuge după ea până în casa scării, strigând cât o ține gura:

— Paaaaaaa!

În dimineața următoare, după ce copiii pleacă de-acasă, Jorinde își fierbe un ceai și ia micul dejun în

liniște. Sora ei doarme încă. A venit târziu acasă, după miezul nopții. Jorinde era trează în pat, auzise închizându-se ușa și se întrebase în ce mod și-o fi luat Malika la revedere de la bărbatul cu ochii reci.

Când, curând după aceea, bagă capul înăuntru, mormăie „Bună dimineața" și târșâie din picioare până la baie, telefonul sună pentru prima oară. Este agenția. Au intrat două oferte noi de roluri. Unul din ele, interesant – un film biografic despre pictorița suedeză Hilma af Klint. Avantajul: ar fi un rol principal. Dezavantajul: nimeni n-o știe pe Hilma af Klint.

Imediat după ce închide telefonul, sună iarăși. De astă dată este tipul de la Autoritatea tutelară. Torben vrea o schimbare a dreptului de custodie. Propunere de termen pentru o discuție: de azi în două săptămâni.

— Nu pot atunci, spune Jorinde, am audiție pentru un film.

— Atunci o săptămână mai târziu, miercuri dimineață?

Răsfoiește prin calendarul ei.

— Îmi pare rău, atunci filmez două zile la Hamburg.

Se aude clar cum tipul acela își drege glasul.

— Doamnă Amsinck, dacă puneți propriile interese peste binele copiilor dumneavoastră…

— Tatăl copiilor mei nu plătește pensie alimentară. Trebuie să muncesc ca să câștig bani.

— Posibil, dar tatăl copiilor dumneavoastră își face timp. Poate veni la orice dată imaginabilă pe care o fixăm, mi-a spus.

Jorinde își trage răsuflarea pentru a domoli furia care i se urcă la cap.

— Și săptămâna asta nu mai este nimic liber? Sigur că aș dori să lămuresc lucrurile cât se poate de rapid.

Aude hârtii foșnind, apoi el îi comunică:

— Mâine dimineață a renunțat cineva.

— Perfect, răspunde Jorinde, îl sunați pe fostul meu soț?

După ce bărbatul închide telefonul, Jorindei i se face rău.

În timpul nopții, Lilli începe să plângă. Pune mâna pe ea și o simte fierbinte. Primul gând al Jorindei este la întâlnirea stabilită. Torben va veni. Dacă ea nu se prezintă, este încă un minus pe lista ei. Termometrul arată 38 cu 9. Se duce tiptil în bucătărie și se uită la desfășurătorul lor comun. Malika are oră la dentist și deci iese din discuție. Ar putea s-o întrebe pe Vicky, însă nu vrea. Se întoarce în camera lui Lilli cu o cârpă umedă, îi răcorește fruntea și se întinde lângă ea. Este aproape unu și jumătate.

Spre trei îi dă copilei un sirop contra febrei, iar după o jumătate de oră dorm amândouă. Deșteptătorul sună la șase fără zece.

Pe Jonne trebuie să-l cheme de trei ori, până se scoală.

— Cine mă duce azi la ora de chitară, Malika sau tu? întreabă și ia o înghițitură din cacaua lui.

Jorinde se uită la fiica ei.

— Eu nu! spune Ada. Ăsta nu poate să se ducă singur? Două stații, mamă, și cinci minute pe jos.

Jorinde se întoarce spre Jonne.

— Poți să faci asta?

— De putut pot, spune cu gura plină, dar nu vreau.

Se așază lângă el și-l mângâie pe cap. Abia după aceea îi cade privirea pe hanoracul Adei – *there is a fuckin' idiot staring at me*, scrie de-a curmezișul pe pieptul ei. Ada rânjește și-i întoarce Jorindei spatele – *still staring at me*[1].

— De unde-l ai? o întreabă.

— De la tata.

La plecare, își pupă copiii și-i spune fiecăruia în parte: „Te iubesc foarte mult". De când fiica unei prietene a fost lovită și omorâtă în drum spre școală de un camion, au acest ritual. Cealaltă familie se despărțise certată. „Afară cu tine!" fuseseră ultimele cuvinte ale mamei către copilul ei.

Este ora șapte când se așază cu o cafea neagră tare la micul dejun și se întreabă dacă Ada, Jonne și Lilli vor depăși cu bine copilăria lor, cât de cât nevătămați. Dacă vor deveni niște adulți puternici. Toți adulții produc, în funcție de gradul vătămării lor, mai multă sau mai puțină nenorocire în lume.

Apoi se gândește la Malika. La cât de furioasă a fost sora ei când era copil, cât de îndărătnică și în același timp tăcută. Și cum singurul bărbat pe care l-a iubit a

1. Un idiot nenorocit se holbează la mine – tot se holbează la mine.

înșelat-o și a părăsit-o. Nici până-n ziua de azi nu vrea Malika să vorbească despre asta. Părinții o găsiseră în fața atelierului lui, în pragul ușii, și o duseseră la clinică. De Götz a eliberat-o abia indiferența în care cădea acolo, în fiecare dimineață și în fiecare seară, după ce-și lua medicamentele.

Citalopramul tot se mai află în dulapul din baie care stă încuiat, și poate că numai nivelul ridicat de serotonină este ceea ce face posibilă viața Malikăi.

Torben o privește de sus. Pe mutra lui e un rânjet, care trădează o siguranță de sine neliniștitoare. El are timp. O dată la câteva săptămâni, vine cu o nouă pretenție, căreia ea trebuie să-i facă față, și cu fiecare confruntare îl urăște mai mult.

Pe masa din sala de consiliere sunt o sticlă cu apă și două pahare. Torben își toarnă numai lui. Golește paharul dintr-o înghițitură, îl pune cu zgomot la loc și începe să fluiere încet. Lilli se uită curioasă la el, apoi se lipește de Jorinde și își bagă degetul mare în gură.

— Ne-am întâlnit astăzi la dorința tatălui copiilor, spune domnul Kölmel, consilier pentru clienții al căror nume de familie începe cu A. Este vorba despre copiii Ada și Jonne Amsinck. Își ia pixul, își pregătește o foaie albă de hârtie și-l îndeamnă pe Torben cu un semn din cap: Poftiți, domnule Amsinck, puteți începe.

Ceea ce aude apoi Jorinde sună ca elaborat de un avocat și conține deja replicile la orice obiecție posibilă. S-a pregătit bine.

Argumentarea este simplă. El și noua lui parteneră așteaptă un copil și vor să-i ia pe Ada și pe Jonne complet la ei. Spre deosebire de Jorinde, el le oferă copiilor o structură de familie stabilă – tată, mamă, copii și un nou frățior sau o nouă surioară. Spre deosebire de tatăl Jorindei, părinții lui nu i-ar îndoctrina pe copii cu propagandă de dreapta. Poate să vadă satisfacția din ochii lui când schițează o imagine a tatălui ei, care are cam la fel de mult în comun cu Helmut precum are Torben cel real cu actorul care șade în fața ei. Torben zice că nu-și dorește să mai aibă copiii de-a face cu acest om.

Când Jorinde vrea să obiecteze, domnul Kölmel intervine.

— Noi încurajăm aici comunicarea nonviolentă, doamnă Amsinck. Adică fiecare are dreptul să spună până la capăt ce are de spus.

„Trebuie să scap de numele ăsta", se gândește în timp ce Torben continuă să vorbească și Kölmel scrie iarăși cu râvnă.

Spre deosebire de Jorinde, spune Torben, el este un om fidel și de încredere. Vrea să amintească de faptul că Lilli, prezentă aici, a fost concepută într-o aventură. Probabil că Jorinde l-a mai înșelat deseori și nu poate să-și închipuie că modul de viață al fostei lui soții s-a schimbat radical. Timp de doi ani s-a resemnat cu inima grea să fie un tată de duminică, dar asta nu-i ajunge.

Lilli se desprinde din brațele Jorindei, umblă stângaci prin cameră și ia un perforator de acte de pe birou.

— E-n regulă, spune domnul Kölmel.

În capul Jorindei se învălmășesc gândurile. Brusc, amenințarea lui Torben capătă sens. Când făcuse cerere

ca să primească avans de pensie alimentară pentru copii, pentru că el nu plătea, o sunase.

— Statul își ia nenorociții ăia de bani în totalitate de la mine înapoi, urlase el, primesc mereu scrisori de la ei!

— Doar sunt și copiii tăi, replicase ea, poți să fii bucuros că statul îți preia obligațiile.

El râsese batjocoritor și-i închisese telefonul. La scurt timp după aceea, o mai sunat-o o dată. I-a spus foarte calm:

— O să regreți asta.

Domnul Kölmel o privește întrebător.

— Doamnă Amsinck, spune el pe tonul unui terapeut, vă puteți imagina să locuiască permanent copiii la domnul Amsinck?

În timp ce-i așteaptă răspunsul, îi arată lui Lilli cum funcționează perforatorul. Ea începe să găurească entuziastă coperta unei broșuri. Jorinde își drege glasul și spune:

— Domnul Amsinck nu plătește nici măcar pensia de întreținere pentru copii. Cum își imaginează *el* asta?

Torben zâmbește.

— Asta nu va mai fi necesar atunci, răspunde. Alocația care mai este restantă o putem regla fără probleme, scăzând-o din ceea ce trebuie să-mi plătească mie fosta soție.

Ea-l privește fix.

— Ai întrebat cumva copiii ce vor ei? Ei nu vor la tine. Nu mai vor să vină deloc la Berlin.

Torben se lasă pe spate și își încrucișează brațele.

— Și sora ta le înlocuiește tatăl – sau cum vine treaba?

Domnul Kölmel pune pixul deoparte și face o mișcare cu mâna de calmare a spiritelor.

— Aici ne preocupă exclusiv binele copiilor.

— Copiilor le este bine, spune Jorinde. Resping propunerea domnului Amsinck.

O clipă i se pare să vede ușurare în ochii lui Kölmel. Dacă este cumva de partea ei... a ascuns-o al naibii de bine.

Chipul lui Torben zvâcnește.

— Atunci ne vedem în instanță.

Îi percepe furia. Încă niște cuvinte care să-l irite și firul subțire al răbdării lui se rupe. Torben cel dezlănțuit nu i-ar plăcea domnului Kölmel.

Lilli a perforat evident destul. Se uită ce mai poate oferi biroul domnului Kölmel, apoi se cațără cu un creion corector Tipp-Ex în mână înapoi în poalele Jorindei. Fruntea ei este din nou fierbinte, iar ochii-i lucesc de la febră.

— Să încheiem asta aici, spune Jorinde, fiica mea este bolnavă.

Își ia la revedere cu Lilli în brațe. Torben face doar un semn din cap.

— Asta, spune el, nu s-a încheiat nici pe departe!

Afară așteaptă Malika. A împrumutat mașina de la bărbatul cu ochii reci și s-a gândit chiar și la un scaun auto pentru copii. Obrazul ei drept este umflat.

— Un dinte în minus, îngaimă dând din umeri.

Jorinde o pune pe Lilli în mașină și o prinde în scăunel cu centura de siguranță.

— Se duce în instanță, spune cu glas slab, nu știu dacă o să pot răzbi.

Ca-ntotdeauna, îmbrățișarea Malikăi e fără vlagă, de parcă ar vrea să evite o atingere adevărată. Vorbele ei contrazic însă această impresie.

— Nu trebuie să treci singură prin asta, îi spune. Sunt alături de tine.

Apoi conduce mașina, fără alte cuvinte, prin traficul intens. La semaforul următor, Jorinde se întoarce spre Lilli. Buclele negre i s-au lipit de frunte, ochii sunt închiși pe jumătate. De mai multe ori deja, a fost luată drept fata Malikăi și de fiecare dată Malika a fost cea care a lămurit confuzia.

Ajunse acasă, se întind toate împreună în patul Malikăi. Lilli doarme între ele. Jorinde se uită la sora ei, care a luat o pastilă contra durerii și pare să doarmă și ea.

Jorinde își poate imagina să trăiască foarte mult timp în felul ăsta.

Este *Simfonia Învierii.* Simfonia nr. 2 a lui Mahler.

Asta îl face pe Helmut fericit. Să stea o ultimă dată pe scena mare. Timp de cinci părți. O oră și jumătate de muzică grandioasă.

În mod surprinzător, copiii nu protestaseră. Ada a cerut bani ca să-și cumpere o rochie pentru această ocazie. Jonne a spus că va deveni poate și el odată muzician. A ignorat obiecția ei că pentru asta ar trebui să mai și exerseze uneori.

Se gândise scurt la posibilitatea s-o ia și pe Lilli.

— Are doi ani! spusese Malika rotindu-și ochii. Ce să caute la o simfonie de Mahler?

Desigur că au locuri foarte bune în centrul galeriei sălii. Când începe *Allegro* – „Pomenirea morților" –, Vicky prinde scurt mâna Jorindei. La partea a cincea, „Învierea", își șterge câteva lacrimi din colțul ochilor.

Jorindei nu i-a plăcut niciodată Mahler. Prea bombastic, prea mult caracter de muzică de marș, prea multe instrumente. Ascultatul o suprasolicită și o obosește. Este aici exclusiv din cauza tatălui ei.

La sfârșitul concertului, după ce aplauzele se sting treptat, dirijorul ia cuvântul. Îl roagă pe violoncelistul Helmut Noth să se ridice, îi mulțumește unui muzician remarcabil și unui membru de nădejde al orchestrei pentru prestația sa îndelungată și dedicată și îndeamnă publicul la o ultimă serie de aplauze. Apoi apare cu pas ușor pe scenă o fetiță cu flori și-i întinde lui Helmut buchetul. Nu trece un minut și cei mai mulți spectatori se ridică de pe locurile lor și se îndreaptă spre ieșiri.

Asta a fost.

Acasă este așteptat cu șampanie și sandviciuri micuțe. Se ciocnesc paharele. Apoi, Vicky îi dă pe toți ceilalți afară și închide ușa.

Mâinile lui sunt în buzunarele pantalonilor, își ține picioarele desfăcute din șolduri. Capul îi alunecă puțin în jos, așa ca întotdeauna, însă ochii lui o privesc țintă.

Încet, Jorinde se îndreaptă spre el.

Mulțumiri

Le adresez mulțumirile mele lui Philipp Keel și colaboratorilor de la Editura Diogenes, inclusiv reprezentanților care călătoresc prin țară și fac tot ce este posibil pentru noi, muncind din greu. Toți m-au întâmpinat cu o amabilitate copleșitoare. M-am simțit ca acasă, deși este prima mea carte la Diogenes.

Îi mulțumesc și redactoarei mele Kati Hertzsch, care mi-a stat alături cu un entuziasm permanent. Numai cu ajutorul ei a putut lua ființă această carte.

Ca să scrii o carte este nevoie mai cu seamă de timp. Le mulțumesc mamei mele, lui Susanne Gabel, Lenei Wingerter, Lenei Stange și lui Elisabeth Holler pentru că mi-au procurat acest timp. Fără ele, totul ar fi fost mult mai dificil, iar unele lucruri chiar imposibile.

Steffen Golibrzuch mi-a fost alături în atâtea privințe, încât este imposibil să enumăr totul aici. Încrederea lui în aptitudinile mele și dragostea lui formează baza pe care poate să prospere totul.

Aș dori să-i mulțumesc și fiicei mele Clara. Preferința ei pentru happy-enduri nu a rămas fără ecou.

Cu Tanja Graf, la a cărei editură au apărut primele mele două cărți, a început totul. Fără ea probabil n-aș fi publicat niciodată o carte.

Christof Schauer, Vigor Fröhmcke, Uschi Lehner, Birka Sonntag, Dany Wieländer, Ivo Eiberle, Egbert Pietsch, Anke Theinert și Frank Michael Kroschel mi-au fost parteneri inspirați de discuție, consultanți de specialitate și sprijin psihologic.

Pentru înțelegerea și răbdarea lor în ultimul an și jumătate mulțumirile mele se îndreaptă către Katia Klose Soltau, Sylvia Kroneberger, Viola Grandke, Manuela Schmidt și Anna Weber.

Daniela Krien s-a născut la Neu-Kaliß, în Germania de Est, în 1975. În 1999 s-a mutat la Leipzig, unde locuieşte şi în prezent cu cele două fiice ale sale. A studiat la Leipzig comunicarea şi mass-media, audiind şi cursuri de studii culturale. Din 2010 se dedică în exclusivitate scrisului. Romanul ei de debut, *Irgendwann werden wir uns alles erzählen* (*Cândva ne vom povesti totul*), din 2011, s-a tradus în 15 limbi şi a fost ecranizat de Emily Atef. În 2014 îi apare volumul de povestiri *Muldental.* În 2015 a primit Premiul pentru debut Nicolaus Born. În 2020 i s-a decernat Sächsischer Literaturpreis pentru scrierile sale în proză. Romanul ***Iubirea în caz de urgenţă*** (*Die Liebe im Ernstfall*; Humanitas Fiction, 2021), publicat în 2019, a fost finalist al Premiului pentru literatură „Text & Sprache“ des Kulturkreises der deutschen Wirtschaft. În 2019 a ajuns numărul 1 pe lista bestsellerurilor *Der Spiegel* timp de trei săptămâni şi drepturile lui de traducere sunt vândute în peste 25 de ţări.

Voce unică a noii generații de scriitori germani, Daniela Krien a primit, în 2020, pentru opera sa în proză, Sächsischer Literaturpreis. În 2019, romanul *Iubirea în caz de urgență* a ocupat timp de trei săptămâni locul 1 pe lista de bestselleruri din *Der Spiegel*, iar pe întregul an 2019 s-a situat pe locul 9. În Germania s-a vândut în peste 150 000 de exemplare. În curs de traducere în 25 de țări. Cu o scriitură elegantă și nervoasă, constând din fraze scurte și precise, romanul conturează destinele a cinci femei care încearcă imposibilul – să iubească, să fie puternice și să-și respecte mereu principiile de viață.

Pe Paula, Judith, Brida, Malika și Jorinde le unesc fie soarta, fie legăturile de sânge. Sunt cât se poate de diferite, dar toate caută fericirea mereu trecătoare, și fiecare dintre ele va trebui să navigheze, în felul său, spre un liman, răspunzând curajos întrebărilor pe care multe femei nu îndrăznesc să și le pună. Plină de dinamism, sfredelitoare și extrem de actuală, ***Iubirea în caz de urgență*** se implică în ceea ce înseamnă să fii femeie în secolul XXI.

„O pasăre rară în literatura germană: o carte care nu are nici o pretenție aparentă de a explica lumea – și totuși exact asta face."

Neue Zürcher Zeitung am Sonntag

„Totul se plătește în viață. În acest adevăr rezidă fascinația pe care o exercită romanul Danielei Krien, o carte impresionantă, care te pune pe gânduri."

Berliner Zeitung

„Daniela Krien înregistrează cu un extraordinar rafinament psihologic haosul emoțional și inconstanța vieții moderne."

Vogue

CITITĂ DE RADIO GUERRILLA
RADIO GUERRILLA
BINILI ÎNVINGE!